

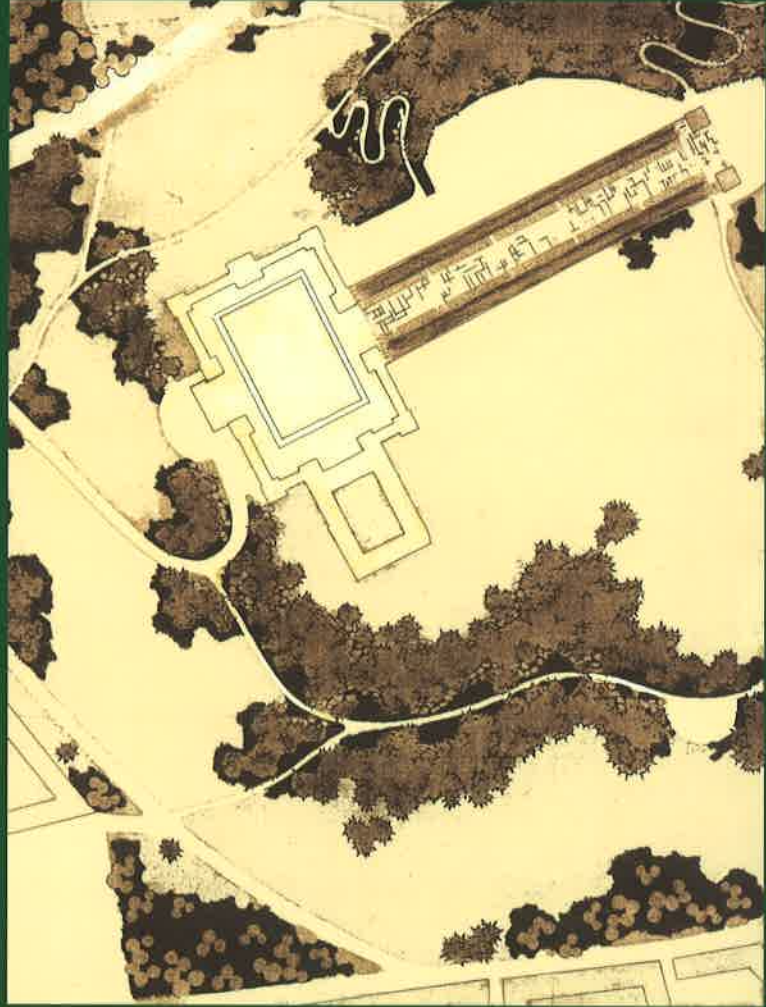
TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Yayını: 2009 / 1

TMMOB
PEYZAJ
MİMARLARI
ODASI
1994

peyzaj mimarlığı DERGİSİ

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
PEYZAJ MİMARLARI ODASI
UCTEA CHAMBER OF LANDSCAPE ARCHITECTS

Anıtkabir Parkı Avam Projesi, Sadri ARAN

TASARIM

"...her şeyden evvel; ülke ölçüsünde hayati önemi olan fiziki planlama çalışmalarında Peyzaj Plançısına olan ihtiyacın idrak edilmiş olması şarttır"...

Prof. Dr. Sadri ARAN, 1973

Yeni logomuz;

*İlk olanın güzelliğini bugünden yarına taşımak
ilk günkü kadar heyecanlı
Dünün birikimini yenileyerek yarına taşıyacağımız
daha nice adımdan sadece biri*

*yeni hedeflerimiz,
yeni heyecanlarımız,
yeni kazanımlarımız, için*

Yarına armağan olsun

Fibonacci (altın oran) 1:1.618
a=1
b=1.618
c=bx0.1
c+d=0.618
e= b-ax0.2

PMO Yazı tipi=Arial Bold
Yazı yüksekliği=e/1.618
Yazı genişliği=1

Diğer yazı tipi=Arial
Yazı yüksekliği=PMO/2
Yazı genişliği=1

Logo rengi=Beyaz zemin üzerine yeşil.
Renk kodu=Phantone solid coated 348C
Yazı rengi=Beyaz

TMMOB
PEYZAJ
MİMARLARI
ODASI
1994

1994 yılında kurulan Oda'mızın, o tarihlerde seçmiş olduğu ve günümüze kadar kullanımını devam eden logosunun, yıllardır üyelerimizden gelen olumsuz eleştirilerin çokluğu, mevcut logonun algılanabilirliğinin azlığı nedeniyle 2008 yılındaki Oda Genel Kurulu'na değiştirilmesi/yenilenmesi, kararı alınmıştır. Bu karar ile PMO Merkez Yönetim Kuruluna verilen yetki ile oluşturulan ve Prof. Dr. Oğuz YILMAZ, Prof. Dr. Halim PERÇİN, Selami DEMİRALP, Kemal ÖZGÜR, Müfit HATAT' dan oluşan "Seçici Kurul", sene başında yeni logo çalışmalarına başlamıştır.

Kurul'ca yapılan ilk toplantıda, daha çağdaş ve yalın, bir o kadar da vurgusu güçlü ve algılanabilir bir logo hedeflenmiş, Oda'mızdan önceki mesleki örgütümüz olan "Peyzaj Mimarları Derneği"nin logosunun altlık (veya başlangıç) olarak kullanılmasına karar verilmiş, bunun geliştirilmesi için de değerli meslektaşımız Murat Bektaş'tan çalışma yapması istenmiştir. Yapılan bu değerli çalışmalar üzerinden bir tanesi kurulumuz tarafından geliştirilerek nihai hale getirilmiştir.

* Oda'dan önceki meslek örgütümüz Peyzaj Mimarları Derneği'nin logosunda bulunan, açılmış kitap figürünün "bilimi ve bilgiyi" yansıtması, yanısıra evrensel anlamı güçlü olan "lale" ile sentezlenerek, soyutlanması,

* Doğada bir bütünün parçaları arasında gözlemlenebilen, yüzyıllarca sanat ve mimaride uygulanmış, uyum açısından en yetkin boyutları verdiği kabul gören geometrik ve sayısal bir oran bağıntısı olan "Fibonacci oranı" veya "altın oran" olarak anılan 1:1,618 oranına oturacak şekilde figure edilerek sembolleştirilmesi,

* Algıda seçiciliği artıran tek renkli logo kullanımı ve bunun "orta tonlu yeşil" olarak seçilmesi, renkli baskıda ve her türlü yayın organında net ifade edilebilmesi için logo renginin "PANTONE SOLID COATED 348C" olarak sabitlenmesi, yanısıra Peyzaj Mimarlığı'nın doğadaki renklerle içiçelik oluşturmasından yola çıkarak, Oda'nın yapacağı farklı etkinliklerde ve organizasyonlarda, tematik vurgu yapılabilmesine olanak sağlaması için ekteki örneklemelerde görüleceği üzere logo renginin, farklı tematik renklere dönüştürülebileceği,

* Logo ile birlikte TMMOB, PEYZAJ MİMARLARI ODASI, 1994 yazısının bulunması gerekliliğinden yola çıkılarak, büyük baskılarda bu yazının logo alt zemininde beyaz olarak bulunması, küçük baskılarda ve sembolik gösterimlerde logonun yazısız olarak kullanılması, Oda antetli kağıtlarında logo algılamasının artması için logo zemininde yalnız "PEYZAJ MİMARLARI ODASI" yazısının yer alması,

Seçici Kurul tarafından Oda'mızın yeni logosu; değerlendirme ve kararları ile PEYZAJ MİMARLARI ODASI YENİ LOGOSU oluşturulmuştur.

Yeni logomuzun Oda'mıza, mesleğimize ve meslektaşlarımıza hayırlı olmasını dileriz.

PEYZAJ MİMARLARI ODASI
8. DÖNEM MERKEZ YÖNETİM KURULU

Peyzaj Mimarlığı Dergisi
Sayı: 2009 / 1

Yayınlayan
TMMOB Peyzaj Mimarları Odası

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Adına
Sahibi
Ayşegül ORUÇKAPTAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Oğuz YILMAZ

Yayın Kurulu
Oğuz YILMAZ
Şükran ŞAHİN
Selami DEMİRALP
Mustafa ARTAR

Yayın Yönetim ve İletişim Adresi
Konur 2 Sok. No: 34 / B
Kızılay / ANKARA
Tel: (312) 418 1506
Faks: (312) 419 6427
www.peyzajmimoda.org.tr
peyzaj@peyzajmimoda.org.tr

Editör
Sema SİMAV

Grafik Tasarım ve Uygulama
PRY Atölye

Kapak Resmi
Prof. Dr. Sadri ARAN / Anıtkabir Park Projesi

Baskı / Cilt
Korza Basım
Büyük Sanayi 1. Cad. Arpacıoğlu İşhanı
No:95 / 1 İskitler / ANKARA
Tel: (312) 342 22 08
www.korzabasim.com.tr

Dağıtım
TMMOB Peyzaj Mimarları Odası

Reklam
PRY Atölye
Dervişali Mah. Ayan Cad. No:9 / 3
Balat - Fatih / İSTANBUL
Tel: (212) 533 3095
peyzaj@pryatolye.com

Peyzaj Mimarlığı Dergisi;
4 ayda bir yayınlanır.

Ücretsizdir.
-Gönderilen yazılar Yayın Kurulu'nca değerlendirilir.
-Yayın Kurulu gönderilen yazıları basmakta ya da basmamakta serbesttir.
-Yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüşlerin sorumluluğu yazara aittir ve PMO Yayın Kurulu'nu bağlamaz.
-Gönderilen Yazılar İade edilmez.
-Tüm yayın hakları PEYZAJ MİMARLIĞI DERGİSİ'ne aittir.
-Kaynak göstererek alıntı yapılabilir.

SUNUŞ

Bir süredir ara vermek zorunda kaldığımız dergimizin dosya konusu "tasarım" olan yeni sayısı ile sizlere tekrar MERHABA diyoruz.

Mülkiyeti tamamen Oda'mıza ait olan yeni adresimizden ve yine Genel Kurul'da sizlerle birlikte almış olduğumuz yeni "Oda logosu" kararımızı da bu sayımızda sizlerle paylaşarak sizleri selamlıyoruz. Genel Kurulda aldığımız karar çerçevesinde Odamız artık yeni bir logoya sahip. Yeni logomuzun tarihi aslında oldukça eskilere dayanıyor. Hatırlanacağı üzere 1966 yılında kurularak Oda örgütlülüğümüzün ilk temelini atmış ve bizim için önemli bir miras olan Peyzaj Mimarlığı Derneği'nin logosu yeniden güncellendi.

Biricik örgütümüz ve mücadele aracımız Odamızın 15. yılını doldurduğu 2009 yılında, Peyzaj Mimarlığı mesleğinin hem ülkemiz hem de meslektaşlarımızın yararına, kamu kaynaklarının doğru kullanılması adına doğru yasa ve yönetmeliklerde tanımlanmasını ve artık Peyzaj Mimarlığı mesleğinin hak ettiği yeri alması için mücadelemiz aralıksız devam ediyor.

BİLİYORUZ... Bu ülkenin kamu kaynaklarının doğru kullanılabilmesi adına Peyzaj Mimarlarına ihtiyacı vardır... Ve artık peyzaj mimarları hak ettikleri yerlerde görev almalıdır.

BİLİNMELEDİR ki... Küresel ısınmanın hızlandığı, sel, deprem gibi afetlere ülkemizin daha çok maruz kaldığı günümüzde peyzaj mimarlarının belirleyeceği mesleki stratejiler önemlidir.

Demokratik kitle örgütü olmanın bilinci ve inancı ile siz üyelerimizin ve kamuoyunun sorumluluğunu taşıyan Odamız ülkemizdeki toplumsal, gelişim ve değişimlere duyarlı, takipçi ve sorgulayıcı, özellikle de mesleğimizin tanınırlığı mücadelesinden ve çözümden ayrılmadan görev yapmaktadır...

8. Dönem Yönetim Kurulu olarak; mesleki ve toplumsal konuları bütüncül olarak kavrayan, düşünen, üreten, yanlış sorgulayan, rant ekonomisi üzerine kurulu politik, ekonomik ve sosyo-kültürel uygulamalara karşı etkin ve sistematik kamuoyu denetim görevini her geçen gün artarak hissettirmek misyonu ile oda örgütlülüğünü itici güç olma sorumluluğunda gördük.

Yönetim Kurulu olarak son yıllarda mesleki tanınırlık ve Oda örgütlülüğünün gelişimi açısından projeksiyonumuzu oldukça geniş tutmaya, bu çerçevede üniversiteler, bürokrasi, kamu kurumları ve gerektiği oranda özel sektörle, doğru düzlemlerde "kişilikli" ilişkiler kurmaya özen ve hassasiyet göstermeye çalışmaktayız.

Bütün bu farkındalıkların yanı sıra meslektaşlarımızın edinmiş oldukları ve edinilmesi gerekli yeni donanımlarının da çok önemli olduğunu görmekteyiz.

Yönetim Kurulu olarak görevi devraldığımız günden itibaren 4 konu bizler için çok öncelikli ve önemli oldu ; EĞİTİM, ÖRGÜTLÜLÜK, KURUMSALLAŞMA, ve 4. önemli konumuz YASA ve YÖNETMELİKLERDE peyzaj mimarlığı mesleğinin yer almasıdır. Bu konuları gerçekleştirmek adına emin ve kararlı adımlarla yürüyerek başarılar elde ettiğimizi ve etmeye devam edeceğimizi buradan sizlerle paylaşmak isteriz...

Değerli meslektaşlarımız, Örgütlenme, ortak hedef ve amaçlar için yan yana gelişti tanımlıyor. Bu anlamda TMMOB Peyzaj Mimarları Odası peyzaj mimarlarının Anayasa ile tanımlanmış, tek mücadele örgütüdür. Odamızın mesleki ve toplumsal mücadelede etkili bir araç olarak kullanılabilmesi, bütün meslektaşlarımızın bu araç etrafında bir araya gelerek kenetlenmesi ile mümkün olabilecektir.

Dr. Ayşegül ORUÇKAPTAN
TMMOB Peyzaj Mimarları Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

BU SAYIDA

Peyzaj Mimarlığı Dergisinin yeni sayısı ile merhaba. Dergimizin bu sayısını çıktığı günden bu yana çok değinilmeyen, ancak özellikle son yıllarda yarışmalarda ve büyük ölçekli projelerde elde edilen başarılarla, Peyzaj Mimarlığının ve Peyzaj Mimarlarının adının sıkça duyulmasını sağlayan "TASARIM" alanına ayırıyoruz.

Tasarım konusunu farklı yönleri ile ele aldığımız, Dosya, Teknik ve Söyleşi bölümlerinin yanısıra mesleğe ve dünyaya bakışımızı geliştireceğini düşündüğümüz içerikleri ile Eleştirel bölümü, başlangıcından bu yana dünyada ve ülkemizde Peyzaj Mimarlığına yön vermiş isimleri daha yakından tanımak istediğimiz Biyografi bölümü ve kütüphanenizde bulunmasını tavsiye ettiğimiz yayınlara yer vereceğimiz Yayın Tanıtım bölümü bu sayıdan itibaren dergimizde yer alacaktır.

Dosya bölümümüz tasarım alanında önemli bir çalışma olan Türk Bahçesi ile ülkemizin de temsil edildiği Tayland Uluslararası Bahçe Sergisi hakkında Dr. Ömer Güllal'ın kaleme aldığı yazı ile başlıyor. Kentsel tasarım kapsamında kent meydanları, Dr. Tahsin Yılmaz ve Dr. Işıl Çakıcı tarafından "Konyaaltı Kent Meydanı Fikir Projesi Yarışması" örneğinde ele alınırken, Dr. Gül Sayan ve Füsun Uyanık, Bursa Kent Meydanı Projesi incelemesi ile konuya başka bir boyut getiriyor. Dr. Gökçen Firdevs Yücel ise Paris'in en önemli parklarından Lüksemburg Saray Bahçelerinde bir yolculuğa çıkarıyor bizleri.

Teknik bölümü, peyzaj mimarlığı tasarım ve çizim kriterlerinin anlatıldığı, Selami Demiralp tarafından hazırlanan ve son derece yararlı olacağını düşündüğümüz, "Peyzaj Tasarım Projeleri Asgari Standartları" başlıklı yazı ile başlıyor. Tasarım öğelerinin belirlenmesinde önemli bir yere sahip olan yağmur suyu denetimi, Dr. Aydın Özdemir tarafından hazırlanan yazı ile sizlerin bilgisine sunuluyor. Bu sayı ile birlikte bundan sonraki her sayımızın Teknik bölümünde, yerel yönetimler ve kamu kurumlarında çalışan meslektaşlarımızın proje ve uygulamalarına yer vereceğiz. Bu sayının konukları, şehir yaşamına sağladıkları katkılarla, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma Daire Başkanlığı'nda görevli peyzaj mimarları.

Başta da söylediğimiz gibi, bu sayının konusunu tasarım olarak belirlememizin en önemli sebeplerinden biri, yarışmalarda ve büyük ölçekli projelerde elde edilen başarılar. Yine bu sayı ile birlikte oluşturduğumuz "Söyleşi" bölümümüzde, başarılı peyzaj tasarımcıları ile yaptığımız söyleşileri, onları tanımak ve düşüncelerini anlamak için önemli bir fırsat olarak görüyoruz.

Bu sayıdan başlayarak Peyzaj Mimarlığı alanında ülkemiz veya dünyada önemli işler yapmış veya başarılar kazanmış isimleri tanıtmaya başlıyoruz. Biyografi bölümünün ilk defa yer aldığı bu sayıda, Peyzaj Mimarlığını Türkiye'ye kazandıran Prof. Dr. Sadri Aran'ı konuk etmek ayrı anlam taşıyor.

Peyzaj mimarlığının dünü ve bugününe sarsıcı bir eleştiri getiren ve Iowa State Üniversitesi'nde öğretim üyesi olan Heidi HOHMAN ve Joern LANGHORST tarafından kaleme alınarak diğer peyzaj mimarlığı bölümlerine gönderilen "Ölümçül Bildiri", bu sayının en dikkat çekici yazılarından biri. Dr. Umut Pekin çevirisiyle sunduğumuz; Peyzaj Mimarlığı: Ölümçül Bir Kıyamet Bildirisi, Eleştirel bölümümüzde ilgiyle okuyacağınızı düşünüyoruz.

Sarı sayfalar olarak göreceğiniz "Odamızdan" bölümünde her zaman olduğu gibi odamızın önceki sayıdan bu yana geçen zaman içinde gerçekleştirdiği ve katıldığı bilimsel ve mesleki etkinlikler, hukuksal ve mesleki alanda kazandığı başarılar, örgütlülükte attığı büyük adımlar ve yeniliklerden söz edilmektedir.

Önümüzdeki sayıda buluşmak üzere...

DOSYA

- 8 "Kentsel Tasarım Kapsamında Kent Meydanları: Konyaaltı Kent Meydanı Fikir Projesi",
"Tayland Uluslararası Bahçe Sergisi ve Türk Bahçesi Projesi",
14 "Kent Meydanı veya Meydan Alışveriş Merkezi",
24 "Lüksemburg Saray Bahçeleri, Paris, Fransa",

SÖYLEŞİ

- 32 Turgay Ateş
Selami Demiralp
Sunay Erdem
Belemir Dalokay Güzer
Murat Bektaş-Murat Memlük
Oktan Nalbantoğlu
45 Kemal Özgür

ELEŞTİREL

- 52 Peyzaj Mimarlığı: Ölümçül Bir Kıyamet Bildirisi

TEKNİK

- 60 "Peyzaj Tasarım Projeleri Asgari Standartları, Tasarım ve Çizim Kriterleri",
80 "Peyzaj Tasarımında Yağmur Suyu Denetimi",
90 Gaziantep Büyükşehir Belediyesi yesi Uygulamaları

BIYOGRAFİ

- 96 Ülkemizde Peyzaj Mimarlığı Eğitiminin Kurucusu Prof. Dr. Sadri ARAN
Hocam: Prof. Dr. Sadri Aran
Bir 'Name'

ODADAN

- 110 PEMOP Üyelerimizin Kullanımına Açıldı
111 Odamız Mülk Sahibi Oldu
123 1.Ulusal Peyzaj Ödülleri
Peyzaj Mimarlığı Genel Hizmetlerinin Tanımlandığı Standartlar TSE'den Onaylanarak Yürürlüğe Girdi
Tohumculuk ve üretim sektöründeki meslektaşlarımız için yetki alındı.
Yapı alanlarında peyzaj projesi istenilmesi açık bir zorunluluktur
130

Çepkan

Fidanlık : Çamlı Köyü Marmaris /MUĞLA

Telefon : 0252 495 81 68 - 69

Fax : 0252 495 84 60

Şube : Yalıkavak Yolu 3.km Bodrum / MUĞLA

Telefon : 0252 358 59 71

Fax : 0252 358 58 61

www.cepkan.com.tr

cepkan@cepkan.com.tr

DOSYA

TASARIM

Kentsel Tasarım Kapsamında Kent Meydanları
Konyaaltı Kent Meydanı Fikir Projesi,
Dr. Tahsin Yılmaz, Dr. Işıl Çakıcı

Tayland Uluslararası Bahçe Sergisi
Türk Bahçesi Projesi Tasarımı,
Dr. Ömer Gülkal

Ayrışma Mekanlarına Dönüşüm ve
Bursa Kent Meydanı Projesi
Dr. Gül Sayan, Füsun Uyanık

Lüksemburg Saray Bahçeleri
Dr. Gökçen Fitdevs Yücel

Kentsel Tasarım Kapsamında Kent Meydanları

KONYALTI KENT MEYDANI FİKİR PROJESİ

Dr. Tahsin YILMAZ

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Peyzaj Mimarlığı Bölümü,
tahsinyilmaz@gmail.com

Dr. Işıl ÇAKCI

Ankara Üniversitesi Çevre Sorunları
Araştırma ve Uygulama Merkezi
cakci@agri.ankara.edu.tr

Kentsel tasarım, kent görünümünün yaratılması sanatıdır. Dolayısıyla kentsel tasarımın hammaddesi kentin görünümünü oluşturan ve insanın görsel, işitsel, dokunma, koklama duyularıyla algıladığı tüm elemanlardır (Taylor 1999). Ancak bu algılama yalnızca nesnel olarak gerçekleşmez; bireyin ve toplumların deneyimleri ve kültürleri ile şekillenerek mekana ilişkin bir anlam ortaya koyar. Mekanın anlamı kavramı, bir mekan ile ilişkili deneyimler sonucu insanlarda oluşan duygular ve algılar ile ilişkilidir. Kentsel kamusal mekanlar bireyler ve toplumlar için anıları, anlamı ve birliği ifade eder. Bu nedenle mekan sembolik anlamlar taşıma özelliği gösterir (Montgomery 1998). Kent mekanları ve bu mekanlara eklenen anlamlar toplum ve bireyler arasındaki iletişimin en önemli unsurlarındandır (Erdönmez ve Akı 2005).

Bir kent; kamusal alanlarının, organizasyonlarının ve aktivitelerinin kompozisyonudur. Kentsel kamusal alanlar, halkın serbestçe erişime açık olan ve sosyal etkileşime, dinlenmeye, eğlenmeye ve insan akışına olanak tanıyan alanlardır. Kentsel kamusal alanlar ve toplum birbirleriyle ilişkili ve etkileşimli iki unsurdur. Bu iki unsur arasında sürekli ve iki yönlü bir etkileşim söz konusudur. İnsanlar mekanları yaratır ve onları değiştirirken, mekanlar da bireyleri ve toplumları yönlendirir ve etkiler. Gelişmiş ülkelerde kentsel

kamusal alanlar demokratikliğin ve özgürlüğün birer simgesi olarak kabul edilir.

Kentsel kamusal alanlar ticari, politik, kültürel ve sosyal aktivitelerin gerçekleşmesine olanak sağlayarak, birey ve toplum kimliğinin olduğu kadar kent kimliğinin de oluşumu ve gelişiminde oldukça önemli rol oynarlar. Jacobs (1961)'in de belirttiği gibi "kamusal alanların düşük kalitesi, sosyal hayatın düşük kaliteli olmasıyla doğrudan ilişkilidir". Bu nedenle mekan kalitesini artıran ve geçmiş ile gelecek arasındaki devamlılığı sağlayan ve koruyan tasarım stratejilerinin benimsenmesi gerekir.

Kentsel kamusal alanlar iç mekanda (kütüphaneler, müzeler gibi) ya da dış mekanda (meydanlar, parklar gibi) şekillenebilir. Bu makalede günlük kent yaşamında çeşitli amaçlarla en sık kullanılan kamusal alanlardan olan meydanlar kentsel tasarım kapsamında ele alınarak, Antalya, Konyaaltı Belediyesi tarafından, 2005 yılında "Konyaaltı Belediyesi Kent Meydanı Fikir Projesi Yarışması" adıyla açılan yarışmada üçüncülük ödülü kazanan proje kentsel peyzaj tasarım kararları yönüyle örneklenmiştir.

Kent Meydanları

Meydan, kentsel doku içerisinde doğal ve insan yapısı çevre öğeleri ile kuşatılmış, kentte ya da belirli bir amaca yönelik toplu etkinliklere olduğu kadar, bireysel hareketlere de olanak sağla-

yan sınırlandırılmış mekanlardır (Özdemir ve Tanalp 2000). Kent kavramının ortaya çıkışından itibaren tarihsel süreçte meydanlar kent kurgusu içinde önemli rol oynamışlardır. Klasik Yunan kentlerinde "Agora", Eski Roma'da ise "Forum" kent meydanı kavramının en eski örneklerindedir ve kentin kurgulanmasında merkez olma özelliği taşırlar.

Kent meydanları birer prestij unsuru olarak kent kimliğinin ortaya konmasında ve kent imgesinin tanımlanmasında önemli nirengi noktalarıdır. Batı kültüründe bir çok kent, bir ya da daha fazla sayıda meydanları ile uluslararası ölçekte, insanların hafızalarında imgelenmektedir. Olanak sağladıkları aktif ve pasif rekreasyonel aktivitelerin yanı sıra turizm açısından birer çekim unsurudurlar. Örneğin New York, Manhattan'da yer alan "Times Meydanı" ve Londra'nın "Trafalgar Meydanı", bu kentlerde yaşayanların ve bu kentleri ziyaret edenlerin yanı sıra bu kentlere hiç gitmemiş kişiler tarafından bile bilinen kentsel odak alanlarıdır.

Meydanlar, birer mekan olarak tasarımlarının yanı sıra, onları çevreleyen yapısal kütleler ve boşluklar ile barındırdıkları sanatsal öğelerle de kimlik ve anlam kazanırlar. Özellikle batı kültürlerinde tarihi geçmişi olan kent meydanlarının çoğunlukla kiliseler, belediye ya da meclis binaları gibi toplumsal açıdan yapısal ve dini öneme sahip yapılar arasında konumlandırıldığı görülmektedir. Bir meydanın üstlendiği işlevsel özelliklerin önceliği ve sunduğu mekansal anlamı da, çoğu zaman onu çevreleyen kentsel öğelerle belirlenir. Bu nedenle meydanların, onları çevreleyen fiziksel ve kültürel yapıdan ayrı olarak ele alınması hata olacaktır. Meydanlar, bu bağlamda toplumların yaşam tarzlarını da ortaya koyan kentsel kamusal alanlardır. Antik dönemde halk toplantılarına sahne olan agora ve forumlar ile ortaya çıkan meydanlar, Ortaçağ'da informal formlarla, Rönesans döneminde daha formal formlarda ve yayaya öncelik tanıyan işlevsellikle ortaya çıkmış, modern dönemde ise mekanikleşen kentsel yaşam tarzının etkisiyle, araç trafiğinin şekillendirdiği ve kent

dokusunun içine sıkışıp kalmış boşluklar olarak yerlerini almışlardır (Altınçekiç 2000; Özdemir 2000).

İslam kültürü altında şekillenen kentlerde batılı anlamda meydanlara rastlanmazken, Osmanlı'da saray ve cami avluları ile pazar yerleri, okul, çarşı gibi toplumun genel ihtiyacını karşılayan mekanlar olarak meydanlara rastlanmaktadır (Özdemir 2000). Günümüz Türkiye Cumhuriyeti kentlerinde ise meydan; yoğun araç trafiği nedeniyle bir kavşak olarak tanımlanabilecek, açık kamusal mekan olma özelliğinden yoksun, sosyal etkileşime izin vermenin yanı sıra bireylerin ve toplulukların kültürel ve rekreasyonel etkinliklerine yok sayılacak kadar az olanak tanıyan, bazen de hiç tanımayan, kente kimlik kazandırmak yerine kendi kimliğini arayan alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu nedenlerden dolayı özellikle son 10 yıl içerisinde çok sayıda kent meydanı, ulusal kentsel tasarım yarışmalarının konusu olmuştur. Bu yarışmalar sonucu uygulanan ya da uygulamaya konulacak projelerin başarısını kısa vadede değerlendirmek mümkün değildir. Kent meydanları, kentsel doku içerisinde bir açık mekan olmanın ötesinde bireylerin ve toplumların etkinlikleri ve etkileşimleri ile anlam kazanırlar. Fiziksel olarak meydanın tasarımı her ne kadar işlevsellik ve estetik değer açısından özgün, yenilik getirici ya da hayranlık uyandıracak olsa da meydanları insan ve toplum boyutundan uzak, kentin ve toplumun kültüründen ayrı ve kentsel bütünden farklı bir kent parçası olarak ele almak hata olacaktır.

Konyaaltı Belediyesi Kent Meydanı Fikir Projesi

Bu çalışma kapsamında kent meydanı tasarım yaklaşımına örnek olarak 2005 yılında sonuçlanan Antalya Konyaaltı Belediyesi Kent Meydanı Fikir projesi yarışmasında üçüncülük ödülü kazanan proje örnek olarak sunulmuştur. Proje ekibi peyzaj mimarı Murat Bektaş (ekip başı), peyzaj yüksek mimarı Tahsin Yılmaz, yüksek şehir plancısı Buğra Gökçe, peyzaj yüksek mimarı Ahmet Benliay ve mimar

Uğur Satılmış'tan oluşmaktadır. Bu çalışma kapsamında ağırlıklı olarak projenin kentsel peyzaj tasarımı kapsamındaki hedeflerine ve peyzaj tasarımı yaklaşımlarına yer verilmiştir. Bu amaçla Bektaş vd. (2005) tarafından hazırlanan proje açıklama raporundan faydalanılmıştır.

Alanın Tanımı ve Kentsel Peyzaj Tasarım Hedefleri

Proje alanı, Konyaaltı Belediyesi sınırları içerisinde yer almakta olup; batıda oteller, doğuda eski akaryakıt depolama tesisleri alanı, kuzeyde konut alanları, güneyde sahil yolu ve Konyaaltı plajı ile tanımlanmaktadır. Proje kapsamında kent kimliğini vurgulayacak bir "Kent Meydanı-Parkı" oluşturmak, tasarım hedefi olarak belirlenmiştir. Kent meydanı konumu itibariyle kent için üstleneceği misyon bakımından bir odak noktasıdır. Alanın deniz ve ekolojik koridorlar ile ilişkisi tasarım sürecinde etkili olmuştur. Alan kullanımlarının belirlenmesinde bu değerler korunarak tasarıma dahil edilmiştir.

Kentlerin en önemli yaşam alanları yeşil omurgalardır. Makro ölçekte alanın batısında ve doğusunda oluşturulan yeni ekolojik koridorların, yapılanmış bölgeler arasında güneyde Konyaaltı plajına uzanan bir nefes alma omurgası sağlaması hedeflenmiştir (Şekil 1). Böylece kent meydanı da, bu iki paralel ekolojik koridoru yapı blokları arasından birbirine bağlayan ve koridorların sürekliliğini sağlayan bir çeşit temas-geçiş-odak noktası olarak işlev görecektir. Ekolojik koridorlar arasında oluşturulan kent meydanı (süreklilik) tasarımı da önemli bir girdi olarak değerlendirilmiş alan bütünü sirkülasyonun, işlevsel bütünlük, yapısal ve bitkisel sistemde "hareketlilik" ve "denge" ölçütleri ile birlikte ele alınmıştır. "Uyum" ve "Oran" da en önemli tasarım öğeleri olarak vurgulanmaya çalışılan değerlerdendir. Oluşturulan "Kent Meydanı ve Parkı" çevresi ile ve kendi iç aktiviteleri ile uyumu insan ve doğa ölçeğini yitirmeksizin sağlanmaya çalışılmış, yapı çevrenin baskın öğeli ve bunların yarattığı olumsuz etkiler azaltılmaya çalışılmıştır. (Şekil 1)

DOSYA

Kent meydanını kesen ve bu aks boyunca devam eden promenat, yayayı meydan içine yönlendiren ve farklı işlev alanları ile ilişkilendiren bir sirkülasyon omurgasıdır. Böylece kent meydanı; promenat ve sahil şeridi-plajı arasında geçiş noktası, aktarım-odak noktası oluşturacaktır.

"Kent meydanı ve parkı" olarak yeniden tanımlanan alan, çevre unsurları ile bütünleşik ve süreklilik arz eden bir yapıya kavuşturulması tasarım temel hedeflerindedir (Şekil 2). Kent meydanı güneyinde yer alan kavşaktaki trafik akışının; yaya (öncelikli) ve taşıt sürekliliği sağlamak amacıyla Kemer yönünden, Antalya yönüne çevrilmesi önerilmiştir. Bu sayede kavşak çevresindeki yaya hareketleri düzgün bir forma kavuşup rahatlayacak ve meydan ana girişi vurgulanmış olacaktır. Turizm tesis alanı, eski akaryakıt depolarındaki taşıt yollarının yaya bölgesine dönüştürülmesi önerilmiştir. Bu alanların taşıt trafik bağlantısı sahil şeridinden ve gerektiğinde ise kontrollü olarak bu yaya bölgelerinden sağlanacaktır. Oluşturulacak yaya bölgeleri ile konut alanları, sahil şeridi-plajı ve kent meydanı-parkı bütünlüğü yaya öncelikli olarak sağlanacaktır. Kent meydanı-parkı ve sahil şeridi-plajı arasındaki yaya bağlantı aksının oluşturulması amacıyla alan içerisindeki ön meydan dan plaja uzanan yaya alt geçidi önerilmiştir. Yine alt kotlarda plaj ve sahil şeridi kullanımları getirilmiştir. Oluşturulacak olan bu model sahil şeridi boyunca uygun alanlarda tekrarlanabilecektir.

Alan içerisinde ön görülen günöbirlik tesis alanı; kent meydanı ve parkı içinde kültür merkezi, idari birimler ve yeme-içme-alışveriş birimleri olarak önerilmiştir. Kent meydanı ve parkı içinde düşünülen mimari yapılar alan bütünlüğüne ters düşmeyen çizgilerde tek katlı olarak düşünülmüştür.

Mevcut imar planında yarışma alanı sınırları içerisinde kalan tüm taşıt yolları, kent meydanı ve parkı bütünlüğüne katılmıştır. Alan içerisinde geçen bu bağlantılar çevre yollardan sağlanması düşünülmüştür.

Alan, Antalya içinde konumlanışı itibari ile Konyaaltı ve Antalya ekolojik

konyaaltı belediyesidiyesi
kent meydanınınprojeyarışmasıyanışma
genelkararlar 175000

KONYAALTI BELEDİYESİ BİRLİMLERİ İÇERİSİNDE, BATIDA OTELLER, GÜBÜDA KATI AKARYAKIT DEPOLAMA TENDİLERİ ALANLARININ VE KONUT ALANLARI, GÜBÜDE SAHİL YOLU VE KENT PLANI İLE TANIMLI ALANIN KENT KİMLİĞİNİ YANSITILAN BİR KENT MEYDANININ OLUŞTURULMASI İÇİN PLANLANMIŞTIR.

KENT MEYDANI EN ÖNEMLİ YAYAN ALANLARI YAYI ÖZELLİKLERİ İÇERİSİNDE, MAKRO ÖLÇEKTE ALANIN BATISINDA VE GÜBÜSÜNDE OLUŞTURULACAK YENİ EKOLOJİK KORİDORLAR YAPILANMIŞ BÖLGELER ARASINDA, GÜBÜDE KONYAALTI PLAJINA UZANAN BİR KEMER AKARYAKIT DEPOLAMA ALANLARININ KENT MEYDANINA, BU İKİ PARALEL EKOLOJİK KORİDORU YAYI BLOKLARI ARASINDA BİRBİRİNE BAĞLAYAN VE SÜREKLİLİĞİ BAĞLAYAN BİR ÇEŞİT TEMAB-DEĞİŞİM NOKTASI OLUŞTURULMUŞTUR.

EKOLOJİK KORİDORLAR ARASINDA OLUŞTURULAN KENT MEYDANI BÖLGESEL TASARIMDA DA ÖNEMLİ BİR BİRDİR OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞ ALAN BÜTÜN SİRKÜLASYONUN, İZLEVE BÜTÜNLÜĞÜ, YAPILAR VE BİTKİSEL SİSTEMDE "HAREKETLİLİK" VE "DEĞİŞİM" ÖZELLİKLERİ İLE BİRLİKTE EKLENMİŞTİR. "YAYI" VE "PROMENAD" DA EN ÖNEMLİ TASARIM ÖZELLİKLERİ OLARAK YANSITILAN ALANLARIN DEĞERLENDİRİLMİŞ OLUŞTURULAN KENT MEYDANI VE PARKI ÇEVRESİ İLE VE KONYAALTI AKARYAKIT DEPOLAMA ALANLARI İLE BİRLİKTE KENT MEYDANI VE PARKI ARASINDA BAĞLAYAN VE SÜREKLİLİĞİ BAĞLAYAN BİR ÇEŞİT TEMAB-DEĞİŞİM NOKTASI OLUŞTURULMUŞTUR.

MEYDAN-PARK TEMABİYLE YENİDEN ANLAMLANDIRILAN ALANIN PEYZAJ VE SİRKÜLASYON, KARAKTERİ VE RAKA MEYDANINDA DEĞERLENDİRİLMİŞ EKOLOJİK KORİDORUN KENT MEYDANI VE PARKI ARASINDA BAĞLAYAN VE SÜREKLİLİĞİ BAĞLAYAN BİR ÇEŞİT TEMAB-DEĞİŞİM NOKTASI OLUŞTURULMUŞTUR.

YAYI BLOKLARI VE KENT MEYDANI-PARKI ORTAK KONTUR ÇİZGİLERİ BİR KENTSEL BAĞLANTI İLE BİRLİKTE KOPARILIR. ARALARINDAKİ İLİŞKİ BU ANLIK VE PEYZAJ ÜZERİNDEN YENİDEN KURULUR. BU ANLIK BAĞLANTININ SÜREKLİLİĞİNİN YANISIRA YAYI BLOKLARI ARASINDA GÜBÜ-BATI YÖNÜNDE UZANAN BİR DEĞİŞİM NOKTASI SÜREKLİLİĞİ BAĞLAYAN BİR ÇEŞİT TEMAB-DEĞİŞİM NOKTASI OLUŞTURULMUŞTUR.

KENT MEYDANI KESEN VE BU AKS BÖYÜNCE DEVAM EDEN PROMENAD, YAYI MEYDAN İÇİNE YÖNLENDİREN VE FARKLI İZLEV ALANLARI İLE İLİŞKİLİ BİR SİRKÜLASYON ÖZELLİĞİDİR. KENT MEYDANI PROMENAD VE SAHİL ŞERİDİ-PLAJI ARASINDA DEĞİŞİM NOKTASI, AKTARIM-ODAK NOKTASI OLUŞTURULMUŞTUR.

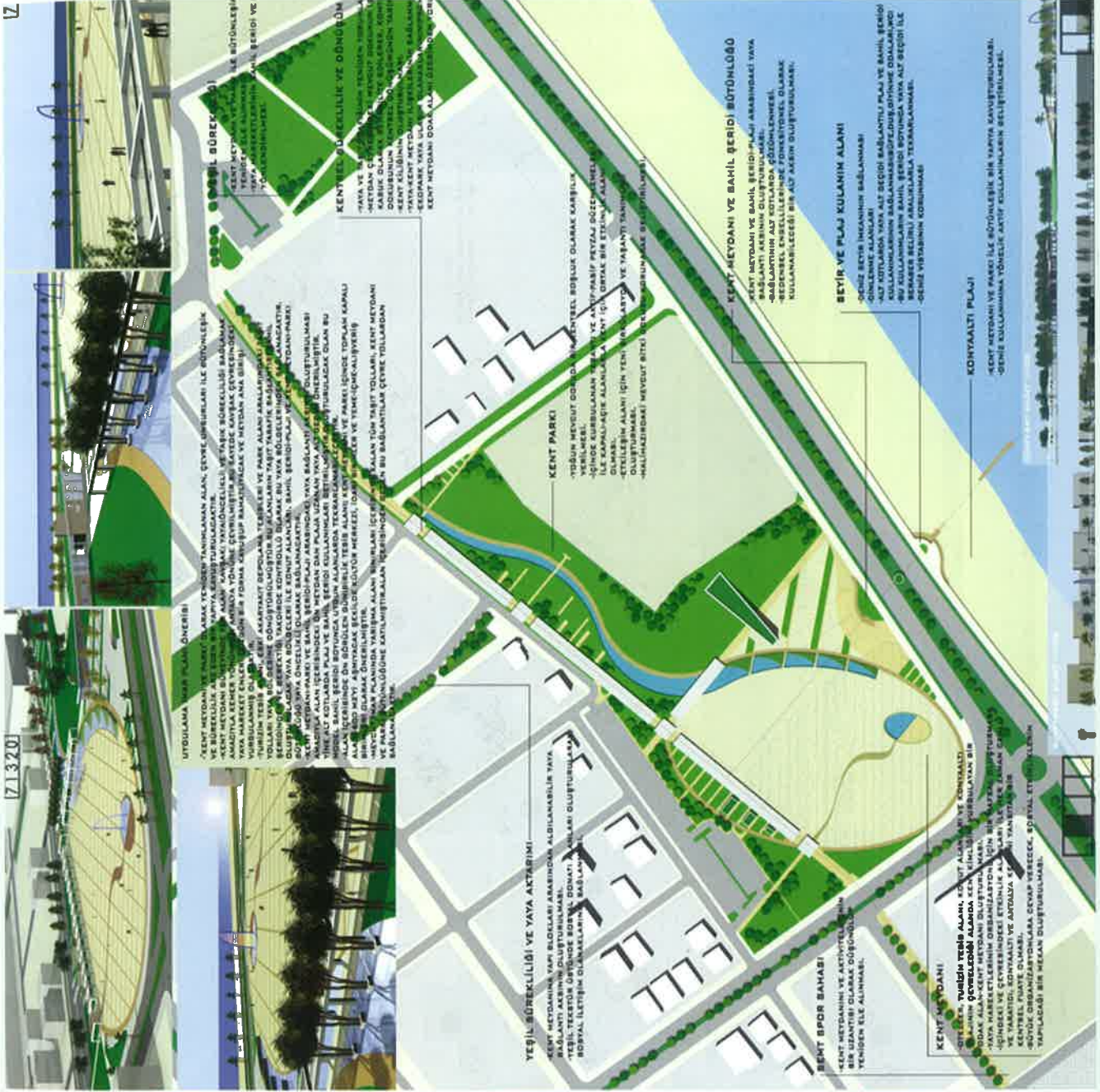

koridorları arasında bir geçiş bölgesinde yer almaktadır. Buradan hareketle ekolojik koridorların bütünlüğünü sağlayıcı nitelikte, büyük organizasyonlara cevap verecek ve aktivite çeşitliliğinin bol olduğu bir "Kent Meydanı ve Parkı" tasarımı hedef alınmıştır (Şekil 3).

Yapı bloklarının oluşturduğu, monotonluk yaratan formal yönleri kırmak için alan içerisinde bu yönlerle zıt akslar ve informal yapılar önerilmiş ve bitkisel peyzaj elemanları ile desteklenmiştir. Söz konusu yapıların da bir "süreklilik" ve "hareketlilik" sunması hedeflenmiştir.

Alanda belirli ziyaretçi karakteristiklerine göre özelleşmiş mekanlardan çok; değişik yaş, kültür düzeyi ve cinsiyetteki insanların yararlanacağı "Konyaaltı Kent Kimliği" ni yansıtacak somut simgesel tasarımlarla desteklenmiştir. Bireyi gezdirerek düşündüren, soyutlama yetisini geliştiren genel mekanlar yaratılmıştır. Alanda aktif kullanımlar, katılımcıları meydan içine davet eder şekilde çeperlerden çok, iç kısma doğru yoğunlaşacak biçimde konumlandırılmıştır.

Meydan ve park alanlarını birbirine bağlayan bütüncül su yüzeylerine yer

konyaaltı belediyesi konyaaltı kenti
kent meydanı fikir projesi yarışması yarışması
kentsel tasarım projesi 1/500

Şekil 3. Konyaaltı Kent Meydanı peyzaj tasarım projesi.

Şekil 3. Konyaaltı Kent Meydanı peyzaj tasarım projesi.

verilmiştir. Bu su yüzeylerinin yaratacağı monotonluğu kırmak için, arazi topografyasından da faydalanılarak belirli noktalarda kaskatlar oluşturulmuş ve yüzeye hareket verilmiş, bu hareket ışık ve su bitkileri gösterileri ile desteklenerek canlandırılmıştır.

Alanda doğu batı istikametinde uzanan bir promanat oluşturulmuştur. Alandaki tüm diğer kullanımların, meydan ve su yüzeylerinin bu aksa sapanır formda oluşu, bu promanatın sadece bir "transit geçiş yolu" olmanın ötesine taşımıştır. Bu sayede promanat, alan içi sirkülasyonun tüm kullanımlara dağılmasını da sağlayan bir misyon üstlenmiştir.

Çekiciliği artırabilme kaygısıyla yoğun ve zararlı olabileceği beklenen işlevler düşünülmemiş, alan bütünü özellikle yaşlı ve bedensel engelli kullanımı da dikkate alınarak tasarlanmıştır. Alan, içinde bulunduğu ekolojik koşullar göz önüne alınarak, işlevsel anlamda ihtiyaçları da karşılayacak nitelikte bir bitkilendirmeye gidilmiştir. Mevcut bitkiler de korunarak geliştirilmeleri önerilmiştir. Bitkisel peyzaj tasarımının, yapısal öğeleri vurgulayıcı, grafik formlar ile uyum içerisinde ve geniş görüş açısı oluşturmasına önem verilmiştir.

Meydan-Park temasıyla yeniden anımlandırılan alan; peyzaj ve sirkülasyon, kapalı-açık ve ara mekanlarda genişleyerek Konyaaltı'nın kendini yeniden keşfedeceği yaratıcı bir kentsel bütünlüğe dönüşmesini hedeflemiştir.

Kaynaklar

Altınçekiç, H.S. 2000. İstanbul Metropolü'nde Meydanların Rekreatyonel İşlev Yönünden Önemi Üzerine Araştırmalar. İstanbul Üniversitesi Fen bilimleri Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi. İstanbul.

Bektaş, M., Yılmaz, T., Gökçe, B., Benliay, A., Satılmış, U. 2005. Konyaaltı Belediyesi Kent Meydanı Fikir Projesi Yarışması, Proje Açıklama Raporu. Ankara.

Erdönmez, M.E., Akı, A. 2005. Açık Kamusal Kent Mekanlarının Toplum İlişkilerindeki Etkileri. Megaron, Yıldız Teknik Üniversitesi Fakültesi, E-dergisi. Vol (1): 1, Sf.67-87.

Jacobs, J. 1961. The Death and Life of Great American Cities. Vintage Boks. New York.

Montgomery, J. 1998. Making a city: urbanity, vitality and urban design. Journal of Urban Design, Vol (3):1. pp.93-116.

Özdemir, A., Tanalp, E. 2000. Ankara'nın Kentleşme Sürecinde Kent Meydanları. Sf. 271-276. 2000'li Yıllarda Yaşadığımız Çevre ve Peyzaj Mimarlığı Sempozyumu, 24-26 Mayıs 2000, Ankara.

Özdemir, A. 2000. Kentlerimizi Meydanzılaşmanın Nedenleri. Sf. 477-488. Peyzaj Mimarlığı Kongresi, 19-21 Ekim 2000, Ankara.

Taylor, N. 1999. The Elements of Townscape and The Art of Urban Design. Journal of Urban Design, Vol (4):2. pp.195-209.

Tayland Uluslararası Bahçe Sergisi TÜRK BAHÇESİ Projesi Tasarımı

Dr. Ömer GÜLKAL

Peyzaj Mimarı

Özel Çevre Koruma Kurumu

ogulkal@gmail.com

1851 yılından günümüze kadar düzenlenmeye devam eden dünya fuarlarının, sanayi devrimi ile gelen değişimleri somutlaştıran bir organizasyon, bir çevre düzenlemesi ve bir mühendislik-mimarlık etkinliği olarak ortaya çıktığı ve tüm alanlardaki gelişimleri birebir yansıttıkları söylenebilir (Batur, 2000). Sera tasarımı üzerinde uzmanlaşmış olan Joseph Paxton'un hazırladığı proje ile inşa edilen Crystal Palace 1851 yılında Hyde Park'ta açılan ilk dünya fuarına ev sahipliği yapmış ve bu dönemden sonra fuar ve sergileme et-

kinlikleri farklı bir yönde gelişmiştir. Dünya Fuarları, toplumların tasarımı, mimarlık, teknoloji, endüstri gibi farklı alanlardaki başarılarını ve gelecek hakkındaki fikirlerini yansıtan vitrinler, hem ev sahibi ülkeye hem de konuk ülkelere kendi kültürlerini dünyaya tanıtmaya fırsatı sunan platformlardır. İçlerinde farklı objelerin ve aktivitelerin bulunduğu, ülke pavyonlarının, restoranların, yolların ülke bahçelerinin yer aldığı kent merkezleri olarak da tanımlanmaktadır. 1889 Paris Sergisi'nin sembolü Eiffel Kulesi; o dönem için Dünyanın en yüksek yapısı olarak gelinen son noktayı göstermekle birlikte, Paris Kentini simgeleyen anıtsal bir yapı olmuştur (Koçdemir, 2006). Son yıllarda insanın çevreye verdiği zararlar Expolarda gündeme gelmiş, sürdürülebilirlik, su, enerji tasarrufu gibi başlıklar çerçevesinde, doğayı, doğa-insan ilişkisini konu alan ekolojik ve küresel barışa yönelik temalar sunulmaya başlanmıştır.

Uluslararası Sergiler Bürosu (Bureau International des Expositions-BIE) Dünya Fuarlarını genel temalı fuarlar ve özel temalı fuarlar olmak üzere iki farklı türde değerlendirmektedir. Genel ve özel temalı Dünya Fuarları arasındaki ayırım "Büyük Expo" ve "Küçük Expo" olmak üzere belirlenmiştir. "Büyük Expolar" daha evrensel ve genel anlamda temaları olan fuarlardır. Düzenleme süreleri 6 haftadan kısa 6 aydan uzun olmayan ülkelerin pavyonlarını kur-

dukları, iki sergi arasındaki zamanın en az 5 yıl olduğu fuarlardır. Bunlara 1992 Sevilla Exposu - "Keşifler Çağı", 2000 Hannover Exposu - "İnsan, Doğa, Teknoloji" ve 2005'te Aichi'de düzenlenen Expo - "Doğanın Bilgeliği" örnek olarak verilebilir. "Küçük Expolar" daha özel bir konuda temaları olan fuarlardır. Düzenleme süreleri 3 haftadan kısa 3 aydan uzun olmayan iki büyük Expo arasında bir tane olmak üzere düzenlenen fuarlardır. Bunlara 1998 Lizbon Exposu - "Okyanuslar" 2006-2007 Thailand-ChiangMai - "İnsanlık İçin Sevgi" temalı Uluslar arası Bahçe Sergisi örnek olarak verilebilir. Bahçe Sergileri çeşitli mesleklerin işbirliğiyle oluşturulan bir kompozisyonudur. Sergi bitiminin ardından yeşil alan olarak kalıcı durumları "Kent Parkı" olarak yeni mekanlar da yaratmaktadır (Öztan, 1991). Evrensel bir ortam yaratan, geleceğe ve geçmişe yönelik bakış açıları içerir ve kültürel birikimin kayıtları olan peyzaj mimarlığı, mimarlık ve kentsel tasarım hakkında geniş bir doküman sunan Expolarda sergilenenler; yeni geliştirilen ürünlerin ve teknolojilerin yanı sıra yeni düşünceler, anlayışlar ve bakış açılarıdır (Altun, 2003).

1. Tayland bahçe sergisi

Yüz elli yıllık geçmişe sahip Uluslararası Fuar Organizasyonları Birliği'ne (BIE) 2004'te üye olan Türkiye, Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla gelen Tayland Hükümetinin daveti-

ni kabul ederek, Uluslararası Bahçe Sergileri organizasyonuna katılacağını resmen bildirmiştir. Tayland Kralının tahta çıkışının 60. yıldönümü ve Kralın 80. yaş günü vesilesi ile 1 Kasım 2006-31 Ocak 2007 tarihlerinde "Royal Flora Ratchaphuck 2006-International Horticultural Exposition for His Majesty the King" isimli Uluslararası Bahçe Sergisi Tayland'ın ChangMai şehrinde düzenlenmiştir. Ülkemize tahsis edilecek arazide uygulanacak Bahçe alanına ait projelerin ön çalışmaların yürütülmesi amacıyla, Prof. Dr. Yüksel Öztan ve Prof. Dr. Halim Perçin ile birlikte, proje alanı yerinde incelenmiş, Tayland'ın iklim koşulları ve bitki örtüsünü araştırmak amacıyla, Bangkok-Pattaya şehrindeki Tropical Garden ve ChiangMai şehrindeki Kraliyet Botanik Bahçesine gidilerek projede kullanılacak bazı bitki türlerinin tespiti yapılmıştır.

Türkiye'nin bahçe mekanı büyüklüğü ve yeri belirlenerek, açık sergi alanı olarak proje ve uygulama yapılacak alanının 2000m² olması kararlaştırılmıştır. Ayrıca yapılacak olan Türk Bahçesi'nin kalıcı olacağı ve Türk Hükümeti tarafından Tayland Kralına armağan edileceği de yetkililere bildirilmiştir. Türk Bahçesi projelerinin, arazi incelemelerinden elde edilen bilgi ve diğer kaynaklar doğrultusunda tasarım çalışmaları sürdürülmüştür. Serginin ana teması olarak seçilmiş olan (**To Express Love for Humanity**) genel anlatımın; **"İnsanlık için Ortak Sevgi"** ye dayalı duygu ve düşünce açısından açıklanması, "Türk Bahçesi" tasarımının da temel çıkış noktası olup, tasarımda geleneksel, çağdaş, orijinal, konu ve objelere yer verilmiştir.

2. Türk Bahçesi'nin karakteri

Batı kültürünün etkisinden önce Türk Bahçesi; düzeninin yalınlığı, yaşam mekanı olması ve işlevselliği ile tanımlanmaktadır. Yapı ile bahçe arasında simetriyi yaratan belirgin bir aks yoktur. Dış mekanda oturma ve yemek yeme alanları ile küçük yapılar ana yapı ile bütünlüğü sağlayıp, eğimli alanlarda arazi formu ile

bahçe arasındaki ilişki teras bahçeleri ile yaratılmıştır. Terasların her biri farklı işlevlerde değerlendirilmiştir. Bu itibarla Türk Bahçesi'nin en önemli karakteristiği, bahçede yer alan plan elemanlarının simetriye dayalı bir tasarımı ortaya koymasıdır. Bununla birlikte, Türk Bahçesi'nde yerine göre düz çizgiler ve geometrik formda mimari elemanlara da yer verilmiştir. İstanbul başta olmak üzere büyük kentlerde saray, köşk, kasr çevrelerinde batılı konsolosluklar aracılığı ile giren barok etkili aks ve simetri anlayışı Türk Bahçesi tasarımını etkilemiştir. Bu anlayış, bitkilerin şekillendirilmesine önem veren bahçe düzenlemeleri olarak görülmektedir.

Osmanlı ev ve bahçe düzeni aile yapısı ile sosyal ve ekonomik durumu doğrultusunda, korunma ve iklim temeline oturan bir yapıdadır. Din ve geleneksel yaşam tarzı ev ve bahçe tasarımında önemli etkenler olup ev ve bahçe mahrem (gizli), içe dönük "Ev-Bahçe" birlikteliği vardır. Evlerde, ön bahçe etrafı yüksek duvarla çevrili ağaçlı "hayat" ya da "avlu" bulunmaktadır. Bahçede sedleme (teraslama) yapıp geri planda meyve ağaçları ve sebze bölümleri uzanır. Ancak seviye farkları batıdaki kadar yüksek değildir (Evyapan, 1974). Bazı sıcak iklime sahip şehirlerde avluya "Eyvan" adı verilmekte ve ortasında çörlen veya şadırvan olan havuz yer almaktadır. Havuzun taşma savağı bahçeyi sulama amacıyla kullanılmaktadır (Gültekin, 1998).

3. Tayland Türk Bahçesi'nin temel kurgusu

Bahçe segileri için kapsamlı ve özlü biçimde bir senaryo oluşumu ve tasarımında (tarihi ve çağdaş bir süreci kapsayan) kuşkusuz ülkelere ilişkin özgünlüğün ve ayrıcalıkların sağlanması bir ön koşul olarak benimsenmiştir. Ancak, ülkesel açıdan bireysel özgünlükle birlikte, "İnsanlık için Sevgi" konusunda ülkeler arasında bütünleşmeyi yaratan ve sağlayan mesajların verilmesi de önemlidir. Bu anlayış içinde, temel kurguda, Türk Bahçesi'nde mekan kullanımını içinde evrensel bazı felsefi dü-

şüncelerle bütünleşmenin vurgulanmasına özen gösterilmiştir.

"Royal Flora Ratchaphruk 2006" da 2000 m² bir alanda düzenlenen Türk Bahçesi'nde; Türk Evi avlusundaki mekan kullanımı ve tasarım anlayışından esinlenilmiş, eski Türk Mimarisi ve Bahçesinde kullanılan geleneksel bazı yapı elemanları ile işlevleri özgün biçimde yorumlanmıştır. Bahçenin giriş ve çıkış kapıları arasında yer alan üç farklı kattaki kademeli yerleşimin birinci kesiminde 370m² bir alanda Türk Evi Avlusu bulunmaktadır (Şekil 1). Kademeli yerleşimin ikinci kesiminde ise hareketli ve durgun su yüzeyine bitişik konumda ve bahçenin bütünüyle görsel ilişkisi olan bir terasa yer verilmiştir (Şekil 2). Üçüncü kesimde ise, Türkiye'nin çoğunlukla doğal bitki türleri koleksiyonundan oluşan tematik alanlar bulunmaktadır. Birinci kesimdeki avluda, Türk çeşmesi, mermer çanaklı havuz, ahşap çardak ve avlunun terminal motifi olan bronz heykel yılankavi su yolunun belirginleştirdiği doğrultuda aksiyal diziyi oluşturmaktadır. (Şekil 2)

Aks sonunda yer alan heykeltıraş Burhan Alkar tarafından yapılan kadın ve erkek figürlü bronz heykel "Sevgi Heykeli" adını taşımaktadır (Şekil 3). Heykel arkasında fon oluşturan dairese kitle doğan güneş ve tanrıyı (İlahi aşk) simgelemekte, fondaki tanrı simgesi ile onun önünde kadın-erkek figüründen oluşan sevgi kompozisyonu (Beşeri aşk) serginin ana temasını Türk Bahçesi içinde örneklemekte, kompozisyonun her iki yanındaki alçak duvar cephesinde Mevlana ve Yunus Emre'ye ait özdeyişlere yer verilmesi ise bu kompozisyonun anlatımını ve mesajını daha da güçlendirmektedir. (Şekil 3)

Ayrıca, bahçe girişi ile avluda Türk Sanatında önemli bir yeri olan Nusret Çolpan'ın çizgileriyle İznik Vakfı tarafından gerçekleştirilmiş geleneksel İznik çinilerinden oluşturulan ve avluyu kuşatan 3 duvar pano tasarlanmıştır (Şekil 4).

Giriş kapısında yer alan pano, İzmir'in doğal ve kültürel değerlerini resmetmektedir. Ayrıca Türk Çeşmesi, Tarihi İzmir Kayığı, Güneş Sa-

Şekil 1. Tayland Uluslararası Bahçe Sergisinde Türk Bahçesi Projesi

Şekil 2: Tayland Uluslararası Bahçe Sergisinde Türk Bahçesi Projesi Maketi

Şekil 3:
Türk Bahçesi'nde
Bronz Sevgi Heykeli

Şekil 4: Türk Bahçesi'nde Geleneksel İznik Çinisi Duvar Panoları

Kuş kafesi
ve güneş saati

Tarihi İzmir Kayığı
ve Türk Çeşmesi

ati ve Kuş Kafesi gibi bazı simgesel elemanlara da alanda yer verilmiştir (Şekil 5).

Bitkisel tasarımın temel yaklaşımında çoğunlukla Türkiye Florası'na ait özgün bitki türleri ile iklimsel benzerlikler nedeniyle Akdeniz Bölgemizde yetişen doğal türler ağırlıklı olmak üzere bir kompozisyon oluşturulmuştur. Farklı ülkelerden gelen bitkilerin bir arada olması, bitki türlerinin sergilenmesi beklide çaprazlanması "İnsanlık için Sevgi" ana teması üst başlığında barış ve sevgi içinde birlikte var olmayı temsil eden bir fikirdir (Şekil 6).

Bahçe girişinde, serginin ana temasını simgelemek için, mitolojide barışı temsil eden zeytin (*Olea europaea*) ağacından üçlü bir kompozisyon yer almaktadır. Defne (*Laurus nobilis*) başarı ve gücü, Meşe Ağacı (*Quercus coccifera*) dayanıklılık, direnç ve verimliliği, Sandal Ağacı (*Arbutus andrachne*, *A. unedo*) ölüm-süzlüğü, Mersin Çalısı (*Myrtus com-*

minus) ise ölümü simgelemektedir. Bahçenin 600 m² lik kısmında çim alan yükseltilecek Dünyayı simgeleyen alçak bir tepe oluşturulmuş, çok amaçlı çim alan olarak ayrılmıştır. Serginin tamamlanmasının ardından "Türk Bahçesi" Tayland hükümetine armağan edilerek Ülkemizi Uzak Doğuda tanıtan kalıcı bir eser yaratılmıştır.

Türk Bahçesi'nin tasarımının gün ışığındaki etkisi kadar, gece görünümünün de son derece önemli olacağı düşüncesiyle aydınlatma tasarımı (Nightscaping) detaylı bir şekilde projelendirilmiştir. Bahçedeki tüm bitkisel ve yapay unsurların gece etkisi, özellikle yerden ve spot aydınlatma elemanlarıyla vurgulanmıştır (Şekil 8). Bu ülkede tropik iklimin etkisiyle uzun süren gece yaşamında Türk Bahçesi'nin bir yaşam mekanı olarak gün boyunca kullanılması amaçlanmıştır.

KAYNAKLAR

Altun, T.D., 2003Expoların/Dünya Fuarlarının Mimari Değerlendirmesi: Türk Pavyonları. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üni. Mimarlık Fakültesi Bina Bilgisi Anabilim Dalı-İzmir.

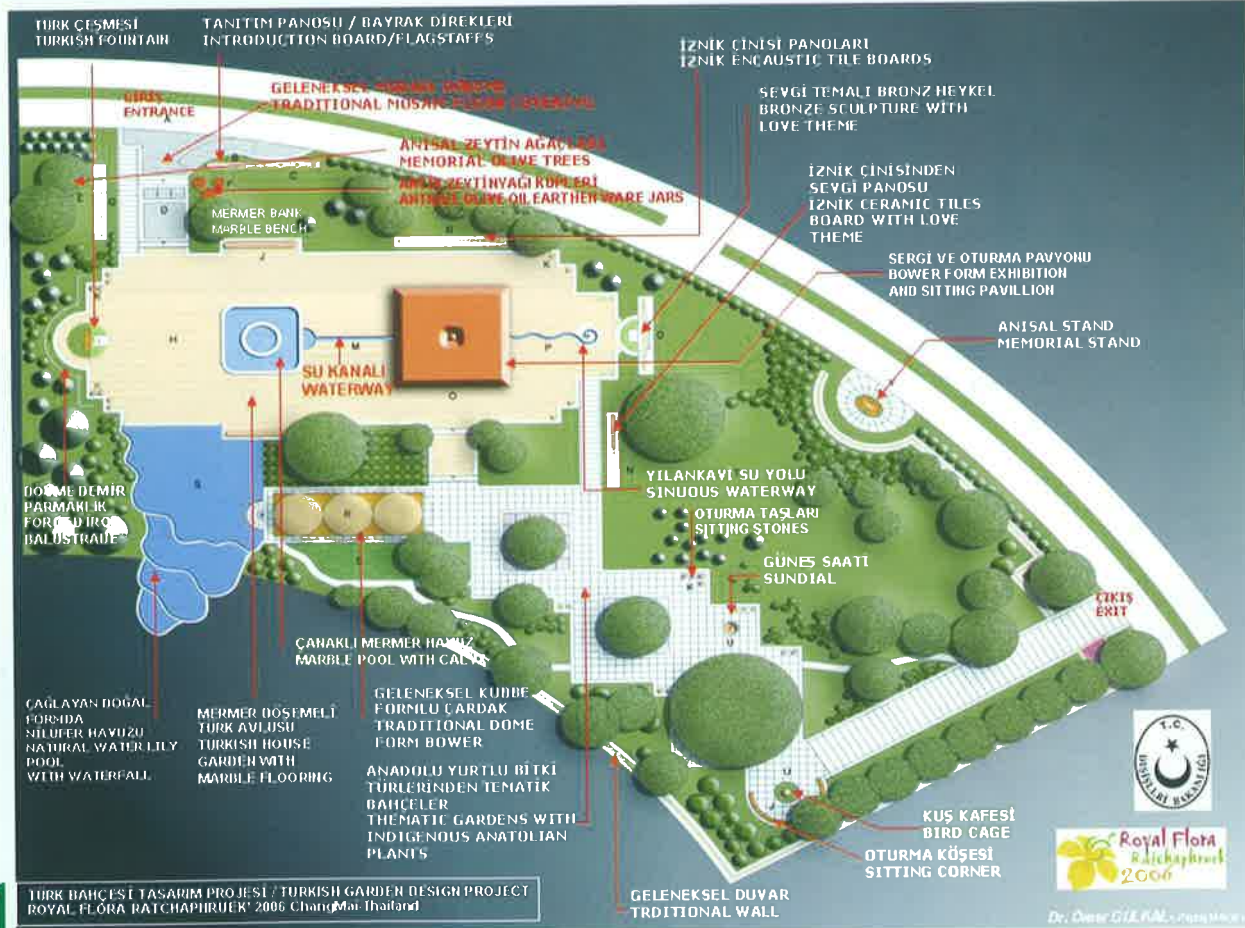
Batur, A. 2000. 19. Yüzyıl Sanayi Sergileri ve Osmanlı Sergi Yapıları. Yapı, 225.

Evyapan, G. A., 1974. Tarih İçinde Formel Bahçenin Gelişmesi ve Türk Bahçesine Etkileri. ODTÜ Mimarlık Fakültesi, No:21 Ankara.

Gültekin, E., 1998. Bahçe ve Peyzaj Sanatı Tarihi. Ç.Ü.Z.F. Genel Yayın No: 202 Ders Kitapları Yayın No: A-64 Adana.

Koçdemir, E., 2006. Kent Mekanında Sosyal, Ekonomik ve Çevresel Değer Yaratımı Sürecinde Bir Araç Olarak Kentsel Tasarım: Lizbon Expo ve Talimhane Örneği. Mimar Sinan G.S.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama ABD. Yük. Lisans Tezi-İstanbul.

Öztaş, Y., 1991. Expo 90 Uluslar arası Bahçe ve Yeşil Sergisi. Peyzaj Mimarlığı Dergisi, 91/1 Sayı 29-Ankara.

TÜRK BAHÇESİ TASARIM PROJESİ / TURKISH GARDEN DESIGN PROJECT
ROYAL FLORA RATCHAPHURUEK 2006 Chang Mai Thailand

Dr. Dilek GÜLLER / PEYZAJ MİMARLIĞI

Bursa Kent Meydanı Projesi

AYRIŞMA MEKANLARINA DÖNÜŞÜM

Dr. Gül SAYAN ATANUR
Uludağ Üniversitesi
Peyzaj Mimarlığı Bölümü
gulatanur@uludag.edu.tr

Fusun UYANIK
TMMOB Şehir Plancıları Odası
Bursa Şube Başkanı
spobursa@spo.org.tr

Kent meydanları ile ilgili olarak yapılan tüm tanımlar, önemli binalarla kuşatılmış olmak, ana ulaşım aksları ile ilişkili olmak, buluşma, birleşme veya toplanma mekanı olmak, bir arada olmak gibi ortak kavramları içerir.

Krier(1991)'e göre, ilk meydanları, açık bir alan etrafında yer alan konut toplulukları biçimlendirmiştir. Daha sonra yaşanan gelişimler, meydanları biçimlendiren yapı türlerini de etkilemiştir. Geleceğin meydanlarındaki binalar, ticari aktivitelerin yanısıra kültürel bir doğası olan kamu binaları, gençlik merkezleri, kütüphane, tiyatro, konser salonları,

cafeler gibi kullanımları içerecektir.

Sosyal yaşamdaki değişimlerin, meydanları çevreleyen yapıların karakterini etkilediği son derece açıktır. Aslında, sosyal kent yaşamı kaybolmamış yeniden düzenlenmiştir.(Anonim 2008) Bununla birlikte, meydanlarla ilgili "buluşma, birleşme veya toplanma" mekanı olma sosyal beklentilerinde bir değişim olmamıştır.

Bursa Kent Meydanı

Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından Terminalin Yalova Yoluna taşınması sonucu, boşaltılan "Santral Garaj (yeni adıyla Kent Meydanı)" alanının değerlendirilmesi ile ilgili çalışmalar 1996 yılında başlamıştır. Bölgenin mevcut imar planının Santral garaj alanı ile birlikte değerlendirilmesi, planlama ilkeleri açısından uygun bulunmuş, bu nedenle, 42 hektarlık alanın çevresi ile birlikte planlama çalışmasına dahil edilmesi ve "özel proje alanı" olarak belirlenmesi konusunda Meclis kararı alınarak, imar planı yapım işi ihale edilmiştir. (Anonim 2005)

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından 04.11.1998 tarihinde onaylanan Santral garaj ve Yakın Çevresi Uygulama İmar Planında; Santral Garaj'ın yapılanma şartları 3.0 emsal, yüksek ve alçak yapı blokları, yapısız ve kamuya açık alanlar olarak belirlenmiştir. Ancak bu plan uygulanamamış olup, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın 10.01.2005 tarihinde onaylanarak yürürlüğe giren 1/1000 ölçekli Uy-

gulama İmar Planı değişikliği yapılmıştır. Bu değişiklik ile santral garaja "Kent Meydanı" fonksiyonu verilmiştir. (Anonim 2005)

Alanın bu dönemdeki mülkiyetinin yüzde 41'i Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne, %59'u Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'ne aittir. Yarışma alanını oluşturan her iki parselde Emekli Sandığı'na ait hisseler, 08.07.2005 tarihli sözleşme ile Bursa Büyükşehir Belediyesine kira-

arasındaki farkı ileri sürerek, kira sözleşmesinin iptaline ilişkin bir dava açmıştır. Açılan dava, Büyükşehir Belediyesi lehine sonuçlanmıştır.

"Bursa Kent Meydanı" alanı;

- Ana ulaşım arterlerinin kesiştiği, kent içinde ulaşılabilirliği yüksek bir alan olması dolayısıyla kent için önemli bir düğüm noktasında yer almaktadır
- Bursaray'ın önemli bir durağıdır.
- Geniş bir açık alan yaratabilecek kapasiteye sahiptir.

masına başlanılmıştır. Aynı yılın Nisan ayında başlayan inşaa çalışmaları 2008 yılı Haziran ayında sona ermiştir.

Ancak, projede yapılan değişikliklerle, toplam inşaat alanı 28 bin metrekareden 68 bin metrekareye çıkarılmıştır. Alanın 14 bin metrekarelik bölümü meydan olarak düzenlenirken, geri kalan yaklaşık 54 bin metrekarelik bölümü, alışveriş ve eğlence mekanlarına ayrılmıştır

lanmıştır. Sözleşmenin 3. maddesinde; alanın ulusal yarışma ile belirlenecek projesine göre bir "Kent Meydanı ve Tesisi" (proje kapsamındaki her türlü peyzaj düzenlemesi ve yapılar ile müştemilatı) yapılması için 49 yıllığına kiralanacağı belirtilmektedir. (Anonim 2005)

Yarışma alanı toplam 17.182 m2 alanlı iki parselden oluşmaktadır. Emekli Sandığı, yarışma sonrasında yapılan ihale sonucunda çıkan kira bedeli ile kendisine ödenen bedel

d. Kent merkezine yakındır ve önemli proje alanları ile ilişkili durumdadır. (Anonim 2007)

e. Kentsel silüet açısından –özellikle Uludağ ile ilişkisi bağlamında– önem taşımaktadır.

Bu özellikler, eski santral garaj alanının, geleneksel meydan anlayışının temellerini oluşturan kavramlarla ne kadar net bir biçimde örtüştüğünü göstermektedir.

2006 yılında yapılan yarışma sonucunda, birinci olan projenin uygula-

Değerlendirme ve Sonuç

Alana, yarışma sürecinden itibaren çeşitli eleştiriler yöneltılmıştir. Yapılan eleştiriler aşağı özetlenen noktalarda yoğunlaşmaktadır.

a. Proje santral garaj alanının çevresini düzenlemediği gibi mevcut silüetini de bozmuştur. Özellikle Yalova yolu tarafından meydana yaklaşımda daha önce görünen Uludağ silüeti yerini "Meydan Alışveriş Merkezi"nin cephesine bırakmıştır.

Meydanın sadece bir alışveriş merkezi olması, kentin diğer sosyal dinamiklerini temsil etmemesi, belki de meydana yöneltilecek en önemli eleştiri komularından biridir.

Merinos Kentsel Dönüşüm Alanı ve Kültürpark alanlarında, yeşil bir sistem oluşturma potansiyelinin değerlendirilmediği görülmektedir.

b. Merinos Kentsel Dönüşüm Alanı, Kültürpark, Fomara caddesi, Hanlar Bölgesi vb. kente ait diğer önemli proje alanları ile ilişkilerin nasıl kurulduğu net değildir.

c. Bölgede trafik ile ilgili olarak yaşanan sorunlar etkilerini arttırarak devam ettirmektedir.

Meydanları tanımlayan binaların niteliği ile ilgili gelişmeler, meydanların lugat anlamının "etrafı ticarethanelerle çevrili geniş alanlar"¹ biçiminde yorumlanması gibi yanlış sonuçlar doğurmaya başlamıştır. Kimilerince "çağdaş yaşamın parçası" olarak görülen bu binalar, kimileri için sadece birer "tüketim hangarı"² dir.

Oysa, kent meydanlarının açık alan olarak değerleri, kendilerini çevreleyen yapılarla olan ilişkilerinden, birinci derecede etkilenir. Boş ve dolu tüm hacimlerin etkileşimi de ayrı bir önem taşır. Bu noktada dolu mekanın "sadece bir alışveriş merkezi olması", kentin diğer sosyal dinamiklerini temsil etmemesi, belki de "meydana" yöneltilecek en önemli eleştirilerden biridir.(Şekil 3,4)

Konu ile ilgili bir diğer sorun ise, meydanın yeşil doku ile kurduğu sınırlı ve şekilsel bağıdır. Bölgeye Santral Garaj Kavşağı yönünde yerleştirilen geometrik formlu çiçek parterlerinin ve birkaç ağacın dışında yeşil olan başka bir iz yoktur. Açık bir mekan olarak meydanların her zaman yeşil dokuya sahip olmaları gerek-meyebilir ve bunun bir çok örneği de vardır. Ancak bizim örneğimizde bu durum biçimsel bir gereksinimin ötesinde bir anlam taşımaktadır. (Şekil 5,6) Çünkü, meydan, kent içindeki en önemli ve büyük yeşil lekelere oluşturan "Merinos Kentsel Dönüşüm Alanı" ve Kültürpark ile ilişki halindedir. Kentsel tasarım ölçeğinde, bu iki alan ile birlikte yeşil bir sistem oluşturma potansiyelinin değerlendirilemediği görülmektedir.

Yukarıda özetlediğimiz durum çerçevesinde, "Bursa Kent Meydanı Projesi" üzerinde süregelen tartışmalar devam etmektedir. Bir araya gelme

mekanları olarak algıladığımız meydanların, ayrışma mekanlarına dönüştüğünü göstermek açısından da ilginç bir örnek olan bu alanın, daha sonra yapılacak benzer çalışmalarda aynı hataların tekrarlanmaması bağlamında çok iyi değerlendirilmesi gerekmektedir.

Notlar

¹Meydan AMV Müdürü Cemal Tuzcuoğlu'na ait açıklama. "Meydan'ın lugattaki anlamı 'Sert zemin üzerinde oluşan, etrafı ticari binalarla çevrili alan' olarak geçer. Burada bizim yaptığımızda lugattakinden farklı değildir.

Tarih: 10 Mart 2008

Kaynak: Yeni Şafak Yazan: A. Hulusi Gürbüzol

²"Bursa'nın Rant Meydanı" başlıklı yazıdan.

Tarih: 20 Mart 2008 Kaynak: Cumhuriyet, Yazan: Oktay Ekinci

KAYNAKLAR

Krier, R. 1991.Urban Space, Academy Editions, London.

(Anonim 2007) TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu 05.02.2007 Tarihli Basın Açıklaması

(Anonim 2005) Bursa Santral Garaj Kent Meydanı Mimari ve Kentsel Tasarım Projesi Yarışma Şartnamesi

Anonim(2008) "Meydan:Kent Merkezi" Tasarım Dergisi, Sayı 180, s

LÜKSEMBURG SARAY BAHÇELERİ

Paris, Fransa

Dr. Gökçen Firdevs YÜCEL
Peyzaj Yüksek Mimarı

diği iki tutum; formal ve informal / düz çizgi- eğrili çizgi ikilemi peyzaj tasarımcılarını sürekli meşgul eden bir konu olmuştur; bazen biri ağır basarak, bazen de ikisi bir arada dengeli kompozisyonlar oluşturarak kullanıla gelmiştir. Esas olarak insanların göçebe yaşamdan yerleşik düzene geçmesiyle başlayıp, günümüze kadar çok değişik akımların etkisinde kalarak gelen bahçe stillerinden mimari yapılara kıyasla çok az orijinal örnek kalmasına rağmen, halen yeni yapılan düzenlemelerde bu stillerin etkisini görmek olasıdır. Günümüze aktarılan hem formal hem de informal düzenleme gelenek ve prensiplerinden doğru olanı seçmenin yolu, işlevsel ve estetik değerlendirmelerden geçmektedir.

Özellikle Fransa'da Rönesans Bahçelerinin ardından etkin olan, formal stilin kullanıldığı Barok Bahçeleri peyzaj sanatı tarihi içerisinde tüm ihtişamlarıyla yerlerini almışlardır. Fransa'da özellikle malikane bahçelerine biçim veren ana etkenin zevk olduğu bilinen bir gerçektir. Geometrik bir biçimde bölümlendirilen bu oluşumların genellikle dikdörtgen olan planları ise çeşmeler, pergolalar ve galerilerle süsleniyordu. VII. Charles, XII. Louis ve I. François'ın yaptığı seferlerle Fransızlar, İtalyan kültürüyle yakınlaşmışlardır. Daha sonra Fransa'dan gelen büyük talep sonucunda buraya gelen Pacello de Mercogiano, Guido Mazzoni ve Fra Giocondo gibi İtalyan ustalar sayesinde Fransız bahçeleri farklı bir kimliğe büründü. Bu ustalardan Mercogliano'nun yaptığı düzenlemelerden biri yalnızca birkaç düzenli çiçek tarhi için yeterli yer bulunan Amboise, diğeri ise yine 15.yüzyıl sonlarında düzenlenen Loire yakınlarındaki Blois Şatosu'dur. 16. yüzyılın sonlarında asil Fransız ailelerin Mediciler'le kurdukları

ilişkiler sonucunda İtalyan etkisini yansıtan Fransız peyzaj örnekleri ortaya çıkmıştır. Bu etki özellikle Du Perac'ın İtalya dönüşüncü gerçekleştirdiği Saint-Germain-Laye'nin tasarımında beirgindir. Şato'dan Seine'e kadar altı dik taraçayla eğimlenen bahçe, tüm tasarıma görkemli merdivenlerle boylanmasına bağlanır. Aynı özellikleri taşıyan Fontainebleau'nun çizimleri ise IV. Henri tarafından gerçekleştirilmiştir.

Rönesansın etkisinden kurtulan 17. yüzyıl tasarımlarının en önemlisi olan Lüksemburg Sarayı Bahçeleri'nin tasarımı Jacques Boyceau'ya aittir. Daha önceki çiçek bahçelerinin aksine sayısız detaylarla donatılan bahçelerdeki tarhların her biri ayrı ve bağımsız birer unsur özelliği gösterir. Bu bahçe Fransız Barok tarzının da habercisidir.

Bahçeler 1610 yılında 4. Henri'nin öldürülmesinden sonra yapılmıştır. Henri'nin karısı Marie de Medicis eşinin ölümünden sonra Louvre sarayında yaşamak istememiştir. Medicis Lüksemburg sarayını ve çevreleyen bahçeleri çocukluğunu geçirdiği evin benzeri olarak yaptırmıştır. Lüksemburg Bahçeleri 1625 yılında tamamlanmıştır, bugünkü boyutlarına ise 1790 yılında ulaşmıştır. Park 17. yüzyıldan beri halka açıktır. İkinci imparatorluk döneminde yakınlarında inşa edilen caddeler ve bulvarlar boyutlarını küçültmüştür fakat bahçelerin genel görünümünü bozmamıştır. Lüksemburg Sarayı günümüzde Fransız Senatosu tarafından kullanılmaktadır. Ziyaretçiler Palais'in içinde durabilirler ve halka açık olan Fransız Senatosundan yükselen sesleri duyabilirler.

Günümüze ulaşan belgelere göre İlkçağ'da Mısır'da M.Ö. 3000 yıllarından çok daha önceki zamanlarda, perihistorik devirde başlayan ve sırasıyla Eski İran, Mezopotamya, Ege ve Yunan, Roma bahçe sanatları, Ortaçağ'da Manastır ve şato bahçeleri, Bizans bahçe sanatı, İslam Bahçe sanatı, İtalyan Rönesans bahçeleri, Fransız Barok bahçeleri, Çin ve Japon bahçe sanatı ve İngiliz natüralistik bahçe sanatı bilinen bahçe stilleridir.

Peyzaj tasarımı tarih boyunca, insanın doğayı biçimlendirmede takın-

Lüksemburg Bahçeleri' nin Planı

Lüksemburg Bahçeleri Tasarım Anlayışı

Bahçe içerisinde yer alan; gökyüzünü, güneşi ve bulutları yansıtmaya yönelik sekizgen havuzda kullanılan su; hareketli olduğu zamanlar kadar, hareketsiz zamanlarında da etkilerini koruyan fiskiyeler ve çeşmeler; çiçek parterleriyle çevrelenmiş biçilmiş çim göbekler; bitki çitleriyle sınırlanmış patikalar ve yoğun görünümüyle geometrik ağaçlarıyla bahçe barok anlayışının etkilerini yansıtır.

Halka açık olduğu saatler

7:30 ve 8:15am arasında açıktır.
4:45 ve 9:45pm arasında kapalıdır.

Hitap ettiği kullanıcı kesim

Park içerisinde çocuklar, yaşlılar, Sorbonne üniversitesi öğrencileri, öğle yemeği için gelen insanlar gibi değişik kullanıcı grupları vardır.

Parka geliş amaçları

İnsanlar parka; gezmek, satranç oynamak, oturmak ve okumak, insanları seyretmek, kafelerde oturmak veya çocuklar için gerçekleştirilen

çeşitli eğlence programlarına katılmak için gelirler.

Park içerisindeki aktiviteler

Tenis, midilliyle gezinti yolları, kukla tiyatroları, atlı karınca ve maket yelkenli gemi kiralama yeri (Çocuklar yelkenli gemileri parkın merkezinde yer alan büyük çeşmenin içerisinde yüzdürürler) park içerisinde düzenlenmiş olan aktivitelerdir. Bahçe içerisindeki gazebo da serbest müzikal performanslar sunulur. Park içerisindeki restoranda da iç mekan ve dış mekan oturma seçenekleri vardır. Bahçe yenilikçi sergilere de ev sahipliği yapar. Bahçeyi çevreleyen çitler üzerinde çeşitli fotoğraflar sergilenir.

Yapısal peyzaj donatıları

Günbatımının seyredilebildiği parkta, gezinti yolları, kiralanabilen yüzlerce hareketli sandalye bulunur. Bahçe içerisinde yer alan çok sayıda tarihi heykelleri ile 19. yüzyıl açık hava heykel müzesi görünümündedir. Bahçede taş ve bronz malzemeden yapılmış 100' ün üzerinde heykel bulunur. Stendhal, Chopin, Mon-

tesquieu, Phidias, Baudelaire, Delacroix heykelleri bunlardan bazılarıdır. Bahçede en dikkat çeken heykeller 1861 yılında yapılan Medicis Çeşmesi ve Özgürlük Heykelinin bronz benzeridir.

Lüksemburg Bahçeleri' nin Bitkisel Peyzaj Tasarımı

Tasarım temelde formaldır: Merkezi bir çiçek bahçesi ve onu çevreleyen teraslardan oluşur. Sarayın çevresindeki ağaçlık alanda beyaz çiçekli atkestaneleri bulunur. Bitki perdelerinde defneler, akubalar ve ligustrumlar gibi çalılar kullanılmıştır. Merkezi teraslar alle ağaçlarla çevrelenir. Alleler Lüksemburg Sarayı' nin yer aldığı kuzey hariç diğer yönlerde devam ederler. Allelerde Kestane, İhlamur ve Akçaağaç ağaçları kullanılmıştır. Yaz aylarında portakal ağaçları, palmiyeler, zakkum ağaçları parkın peyzajını tamamlarlar. Portakal ve palmiye ağaçları büyük saksılar içerisinde dikilmişlerdir. Bahçenin güneybatı kısmında bir İngiliz bahçesi bulunur. İngiliz stili bahçe; ilk imparator zamanında inşa edilmiştir; helezon yollar, açık çim alanlar, geniş heykel sıralarını içerir. Park içerisindeki çiçek parterleri yılda 3 kere yenilenirler. Bahçenin bakımıyla görevli 80 adet bahçıvan bulunur.

KAYNAKLAR

1. Luxembourg Gardens, Great Public Spaces, Project for Public Spaces, http://www.pps.org/great_public_spaces/one?public_place_id=39
2. Jardin du Luxembourg, <http://www.monument-paris.com/jardin-du-luxembourg.htm>
3. Luxembourg Gardens, Paris, 2003, http://humwww.ucsc.edu/~jcliff/luxembourg_gardens/
4. Özgüç, Müge, Peyzaj tasarım tarzları, Country Homes Bahçe.
5. Evyapan, Gönül Aslanoğlu, 2000. Peyzaj Tasarımı Ders Notları, METU Faculty of Architecture Pres.
6. Fransız Bahçe Geleneği, House, Ev ve Bahçe Dergisi, Haziran 1998

Park sınırlarındaki fotoğraf sergisi. Fotoğraf: Alessandro Behling

*Bronz Özgürlük Heykeli
Hulton-Deutsch
Photo/Anadolu*

Park içerisinde yerli hareketli sandalye

Sarayın önünde yer alan sekizgen havuzdan bir görünüm

İhtis Çeşmesi, 50m uzunluğundaki su yolu, kenarlarında alle biçiminde ağaçlar yem alır.

Yelkenli havuz alanı

RESTORASYON - PEYZAJ UYGULAMALARI - ORMAN ÜRÜNLERİ SATIŞI

MASIF ORMAN ÜRÜNLERİ

Keresteciler Sitesi 7. Blok No. 9 İkitelli - İstanbul
Tel.: 0212. 670 35 51-52 Fax.: 0212. 670 35 53
info@platanuspaysage.com - info@masiforman.com
platanuspaysage.com - masiforman.com

PLASTOY

ÇEVRE ÜRÜNLERİ VE YAPI

Bostancık Cad. No: 49 06320 Çiğiltepe / ANKARA - TÜRKİYE
Tel: 0.312 353 83 75 - Fax: 0.312 353 83 79
E-mail: plastoy@dundar.com.tr - Web: www.dundar.com.tr

adaptasyonunu tamamlamış
2-6 mt. gövde boylarında,

chamaerops exelsa

picca pungens 'glauca

cedrus deodora

şeni yol blv. no 40
bağbaşı / DENİZLİ
tel:0258 266 59 00
fax:0258 266 23 32
ofoklu@hotmail.com

oklupeyzaj.com

SÖYLEŞİ

Turgay ATEŞ
Selami DEMİRALP
Sunay ERDEM
Belemir Dalokay GÜZER
Murat BEKTAŞ - Murat MEMLÜK
Oktan NALBANTOĞLU
Kemal ÖZGÜR

Turgay ATEŞ
turgayates@yahoo.com

1948 yılında doğan Dr. Turgay ATEŞ, Şehir Yüksek Plancısı ve Peyzaj Mimarı olarak 1985'ten bu yana Vista Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı ofisinde çalışmalarını yürütmektedir.

1972'de ODTU Şehir Bölge Planlama bölümünden mezun olan Dr. Turgay ATEŞ, 1979 yılında aynı bölümde yüksek lisansını tamamladıktan sonra 1985 yılında Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nde doktorasını tamamlamıştır.

1978-1980 yılları arasında Batıkent Yerleşim Bölgesi, Kızılay Merkez Bölgesi Yaya Projesi, Ankara Otobüs Öncelikli Ulaşım Sistemi gibi Ankara için öncü projelerde Ankara Büyükşehir Belediyesi Planlama biriminde Başkanlık Uzmanı olarak çalışmıştır.

Liverpool (IGF 84) ve Munich (IGA 83) Uluslararası Bahçe Festivaleri'nde tasarladığı Türk Bahçesi ile altın ve gümüş madalya almıştır. 1972-1985 yılları arasındaki ulusal yarışmalarda da birçok ödülü bulunmaktadır. Bunlardan bazıları Ulus Kent Merkezi Yenileme Projesi, Adana 5 Ocak Meydanı, İzmit - Gaziantep - Zonguldak İmar Planları, İzmit ve Eskişehir Ulusal Fuar Alanları'dır.

5 Yıldızlı oteller, marinalar, yaya köprüleri, kıyı düzenlemeleri ve özel bahçeler gibi alanlarda 1985 yılından beri 150'nin üzerinde peyzaj ve kentsel tasarım projesine imza atan Dr. Turgay ATEŞ halen birçok yurtiçi ve yurtdışı projelerde çeşitli yatırımcılara tasarım hizmeti sunmaktadır.

Kendinize dışarıdan baksanız nasıl tanıtır ve neler söylersiniz? Başarınızın ardında sizce ne var?

Bu başarının ardında çocukluğumdan beri sanatla olan ilişkim, ailemin etkisi, okuduğum okullar var diyebilirim. Yabancı hocalardan eğitim almış olmak, onların kültürüne yakınlaşmak, bir yabancı dili daha orta okuldan öğrenmiş olmak bir çok kitaba erişmemizi sağladı. Lise ikide okurken Behruz Çinicici'nin mimarlık bürosunda çalışmaya başladım. O büronun tozunu, havasını, ilişkileri kaptık, müthiş heyecanlar yaşadık. Behruz Bey'in de yönlendirmesiyle ODTÜ Şehir, Bölge ve Planlama Bölümü'ne girdim. İkinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarda yarışmalarda ödüller aldım. Yarışmalar bilgiyi kısa sürede yenileyen, sağlamlıştıran çok ciddi eğitim kurumlarıdır. Özel bürolarda çalıştıktan sonra, İller Bankası'na girdim ve orada Denizli deprem planlaması gibi illere imza attık. 1978'de Ankara Belediye başkanlığı başkanlık uzmanı olarak görev aldım. Bu yıllarda ülkemiz için bir ilk olan yaya bölgesi, otobüs öncelikli özel ulaşım düzenlemeleri ve Batıkent planlama çalışmalarını yürüttüm. Daha sonra Ziraat Fakültesi'nde bulduk kendimizi. O sırada yarışmalara girmeye devam ettim ve çeşitli ödüller aldık. Yarışmalar bizi peyzaj mesleğine iyice ısındırdı ve peyzaj üzerine iyi kalemler oynatmaya başladık. Yük-

"Tasarımda özgünlük önemlidir, bir yerden ilham alıp, onu doğru kavrayıp doğru yerde kullanmak gerekir."

sel Öztan ile Almanya'da düzenlenen Türk Bahçe Sergisi'ne katıldık. Almanya'da kaldığım iki buçuk sene içerisinde bitki öğrenmeye başladım. Son aylarda Münih metrosunun fuar alanına yakın istasyonlarından birinini sokak tasarımını çalıştım ve uygulandı bu proje. İngilizler ile tanıştık ve bizi Liverpool'a Türk Bahçesi'ni yapmak üzere davet ettiler. İngiltere'de birinci bahçe seçildik. Yurt dışından dönüşte doktora-yı verdim ve Ulus yarışmasını kazandıktan sonra kendi büromu açtım.

Peyzaj Tasarımı çalışmalarında kendinize ilişkin bir yaklaşımınız var mı? İzlediğiniz yöntemler ve süreçler nelerdir?

Sanat geçmişim, terbiyeye mimarlıktan başlamam ve şehir plancısı olmam kendime ait bir yaklaşımım olmasını sağladı. Kentsel tasarım deneyimleri ve yarışmalarının içinde yer almamın buna katkısı olduğu kesin. Mimarlık, kentsel tasarım ve ürün tasarımının bir arada meslek bütününde olması başarıyı getiriyor. Konseptle uygun çözümler üretmekle başlayıp, mimari boyutları ile projeyi ele alıyoruz. Yaklaşık 25 senedir dünyada neler oluyor onu takip ediyoruz. Mesela dünyada da çok yaygın olan düşey bahçelerin üzerine çalışmalar ve uygulamalar yapıyoruz. Artık 90 derece bahçe yapabiliyoruz. Yapay ortamlar ile canlı materyalin bulunduğu tasarımlar bunlar

Diğer ülkelerdeki peyzaj tasarım anlayışları ile bir karşılaştırma yapıldığında, ülkemizde peyzaj tasarımı alanındaki durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Tasarım açısından bakıldığında giderek daha fazla tasarımcının yetişmeye başladığını görüyoruz. İnternet ortamı, Çin, Kore gibi Asya Kaplanlarının dergi yayıncılığındaki atılımları Türk mimarlarını ilham alacakları örnekler konusunda zenginleştirdi. Tasarımda özgünlük önemlidir, bir yerden ilham alıp, onu doğru kavrayıp doğru yerde kullanmak gerekir. İstanbul'da özellikle minimalizm sonrası grafik tasarımlar yapılıyor. İnsan ölçeğinden uzak, idamesi, bakımı, işletmesi ve insanların onu yaşayabilmesi zor tasarımların yapıldığını görüyoruz. Bu biraz da bilgisayarın tasarım dünyasına getirdiği bir alçaklıktır. Ben hala klasik peyzajı terk etmedim. Tabii o grafiği doğru yerde kullanırsanız müthiş etkileyici de olabilir. Peyzaj tasarımında, çevrenin doğallığını bozmamak gerekir. Ölçek, ölçü meseleleri önemlidir. İlk projemden bu güne kadar vaziyet planında bile etkili oldum, mimari boyutları ile projeyi ele aldım. Modernin ve klasik anlayışın nerede durduğu biraz birikim ve yorum gerektiriyor. Dört yıllık eğitimle bu iş olmaz bu bir süreçtir. Kitaplarda gördüğünüz mekanın ruhunu çok da algılayamayabilirsiniz. Gidip görmek lazım ama Türk insanı maalesef çok gezemiyor. Avrupa'nın tavırları sonucu giderek kimliksizleşmek üzereyiz. Tasarım, resim, heykel, müzik hep beraber yürüyen dallar. Tasarımcının dünya görüşünün olması lazım, bunda da tutarlı olunması lazım.

Peyzaj tasarımı eğitimi konusunda neler söyleyebilirsiniz? Talep edildiği gibi piyasanın gereksinimine yönelik mi olmalı?

Eğitim, kapsadığı dört yıl boyunca ancak bir kapı aralayıp içeri ne ışık verilebilirse o kadarla sınırlıdır. Ondan sonraki yorum kişiye kalmıştır.

Eğitim özgürlükten yana olmalıdır, ama dünyanın geldiği noktada, globalizmle beraber, sermayenin vahşice dolaşımı söz konusudur. Peyzaj mimarlarının eğitimi klasik üniversite eğitimi. Eğitimin klasik doğruları vardır ve onlar ön plana çıkmalıdır. Eksik noktalar var tabii ki, birinci sınıfta meslek dersi alınmıyor, ikide de alınmıyor. Maket atölyesi yok, kütüphanenizde kitap yok. Bana kalırsa peyzaj tasarım eğitimi ilkokullardan başlamalı. Maalesef Türkiye'de ki eğitim medrese eğitimi gibidir, ezbere dayanır. Kitabı bilgiyi ezberletip sınamak doğru bir şey değildir. İnternetin de etkisiyle öğrenciler hazıra konuyor. Kaynak kitap da eksik, hala Türkiye'de bitki konusunda kitap yok.

Meslektaş ve öğrencilerimize bir mesaj iletmek isterseniz ne olurdu?

Türkiye'de mesleki yaşam ortamı kangren olmuş drumda. Bitki üretimi konusunda çalışan küçük ölçekli işletmeler emekleme aşamasında. Bitki üretimi camiası şu an yok olma tehdidiyle karşı karşıya. Belediye çevresinde örgütlenen rant elde edici takım var. Devlet arsalarında plazalar ve alışveriş merkezleri yerleşiyor, bunlar küçük esnafa saldırı niteliğindeki globalist yansımalarıdır. Bir çok şey yabancıların eline geçti. Bunlar hızlandıkça peyzaj mimarlığı mesleğinde de yabancıların egemen olmasını beraberinde getirebilir. Meslektaşlara, eğitimini bitirip, meslek hayatında ilerlemek için, mesleki bilgi ve beceriyi kazanmak için proje üretiminde ve bürolarda çalışmalarını tavsiye ederim. Mesleğine saygısı olanlar elek üzerinde kalacaktır diye düşünüyorum.

Selami DEMİRALP, Peyzaj Mimarı
sdemiralp@promimproje.com

1964 yılı Ankara doğumludur. 1987 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünü bitirmiştir.

1987 yılından itibaren çeşitli ölçeklerde ve yüzlerce Peyzaj Tasarım Projeleri ve Kentsel Tasarım projeleri üretmiş, aralarında "Göreme Açık hava Müzesi", "Ankara Hergelen Meydanı", "İhlara Vadisi", "Mersin Cumhuriyet Meydanı", "TED Ankara Koleji Yerleşkesi", "Ankara Atatürk Meydanı (akay kavşağı)", "Ankara İzmir Caddesi", "Antalya Lara Kent Parkı ve Larabeach", "ODTÜ Kuzey Kıbrıs Yerleşkesi", "Aksaray Kent Meydanı", "Kılıçarslan Rekreasyon Alanı", "çeşitli Konut ve Toplu Konut Alanları" gibi uygulanmış Peyzaj Tasarım Projelerinin yanısıra, "Beytepe Toplu Konut Alanı (angora evleri)", "Bahçeşehir T2 Ticaret Merkezi", "Oyak Eryaman Toplu Konut Alanı", "Ankara Kuzeybatı Altı Merkezi", "Eskişehir Steaksular ve Eski Otagar Bölgesi", "Ankara Uluslararası Ticaret Merkezi", "İstanbul Ordu Caddesi (Aksaray-Sultanahmet arası)", "Ankara Temelli-Yenihisar Villa Kent Projesi", "Ankara MIA Projesi", "Şirince Kentsel Sit Alanı" gibi Kentsel Tasarım, Dönüşüm ve Planlama çalışmalarında bulunmuştur.

Ulusal, uluslararası ve davetli proje yarışmalarında 24 adet çeşitli ödüller almış, 5 yarışmada jüri üyeliği yapmış, ulusal ve uluslararası mimarlık/tasarım dergilerinde projeleri yayımlanmış, çeşitli tarihlerde makale, bildiri, panel ve seminerleri bulunmaktadır. Çalışma hayatına Ankara'da, kurucusu olduğu "Promim Proje, Kentsel-Peyzaj-Mimarlık Tic. Ltd. Şti." nde devam etmektedir.

"Özellikle proje çalışmalarında yetenek ciddi bir veri ama, tek başına belirleyici bir unsur olmadığına da inanıyorum."

Kendinize dışarıdan baksanız nasıl tanıtır ve neler söylersiniz? Başarılarınızın ardında sizce ne var?

Kendimi, bir Peyzaj Mimarı'ndan ziyade bir "tasarımcı" olarak gördüğümü söylemek isterim. 22 yıldır kentsel tasarım ve peyzaj tasarım çalışmaları yapmanın yanısıra, diğer tasarım disiplinleriyle beraber üretmek, çok değişik proje konularına eğilmek ve proje yarışmalarına katılmak, bunların yanısıra çeşitli dönemlerde uygulama çalışmalarında bulunmak, mesleki gelişiminin önemli safhalarıdır diyebilirim. Aynı zamanda kendimi geliştirmek için daima araştırma ve incelemeler içerisinde oldum. Bulduğum her yerde, her mekanda her şeyi gözlemler, olumlu ve olumsuz taraflarını keşfetmeye çalışırım. Aynı şekilde çeşitli projeler için de geçerlidir bu durum. Bazan eski projelerimi de inceleyip hatalar bulmaya çalışırım. Herhalde belli bir süreden sonra alışkanlığa dönüşüyor. Mesleki ve kişisel gelişimin en önemli unsurlarından biri budur diye düşünmekteyim.

Bazı prensiplerim olmakla beraber genelde pek bir şeyi sorun etmeyen bir yapım vardır. Tüm çalışmalarım da temel hedefim, özgün ve nitelikli "sonuç" elde etmektir. Öğrenciliğimden itibaren hedeflerime ulaşmaya çalışmak da önemlidir. Özellikle proje çalışmalarında yetenek ciddi bir veri ama, tek başına belirleyici bir unsur olmadığına da inanmaktayım.

Peyzaj Tasarımı çalışmalarında kendinize ilişkin bir yaklaşımınız var mı? İzlediğiniz yöntemler ve süreçler nelerdir?

Ölçeği ne olursa olsun benim için önemli olan, her projeye aynı özene göstermektir. Küçük veya büyük farketmez tüm projeler aynı hedefte üretilir. Projelere genel yaklaşımım ise alan verileri, programı, sorunları ve olanaklarının tespiti ile sosyo-kültürel, ekonomik, teknolojik, çevresel ve mekansal ilişkilerini kurarak, genel konseptini belirleyip yenilikçi, tutarlı, bana özgü tasarımlar yapmaya çalışmaktır. İş sahiplerine temel sorum, projeyi hangi nitelikte uygulayabilecekleri olur. Benim için öncelikli konu yaptığım çalışmaların değiştirilmeden uygulanmasıdır. Bu sebeple ürettiğim tüm projeler eksiksiz, uygulamaya yönelik tüm referansları ve detayları, gerekirse teknik şartnameleri de içermektedir. 1991 den itibaren ihtiyaçta yönelik bilgisayar programlarını kapsamlı kullandıktan, hangi aşamada ne gibi bir çalışma içinde olmam gerektiğini bilir, yöntemi bu şekilde oluştururum. Bu da, ister sunuş aşaması olsun ister teknik yönden olsun zamanlamayı iyi bir şekilde organize etmemi sağlamaktadır.

Teknik bilginin üst düzeyde olması, yeteneği güçlendiren önemli bir unsurdur. Uygulama tecrübesi, malzeme bilgisi ve üretim teknikleri tasarımın önemli bileşenlerindedir. Belki bu şekilde yenilikçi ve özgün tasarımlar yapabilir, bu tasarımların ger-

çekleşmesini sağlayabiliriz. Her projenin kendine özgü sorunları, zorlukları, olasılıkları ve ayrı bileşenleri vardır. Bu da o projeyi kendine özel yapmaktadır. Ve her proje süreci kişiye, özel tecrübeler kazanmasını sağlar. Her konuda, her safhada etkileşim içinde olmak, bir sonraki adıma veya başka bir projeye daha güçlü geçmemizi sağlar. Her projede, her zaman yeni şeyler öğrenirim. Bu da, tecrübe edinmenin ve bilginin sonu olmadığını iyi bir örnektir. İşte tüm bunların bilincinde olarak dar veya geniş kapsamlı projelerde kendi üslubumla özel çalışmalar yapmaya devam ediyorum.

Diğer ülkelerdeki peyzaj tasarım anlayışları ile bir karşılaştırma yapıldığında, ülkemizde peyzaj tasarımı alanındaki durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ülke dışında yapılan peyzaj tasarım projelerinin genelini bilmemiz mümkün değil tabiki. Ancak çeşitli yayın organlarında gördüğümüz projeler, yurtdışı gezilerimizde incelediğimiz bazı özel mekanlar oldukça başarılı bulduğumuz örnek çalışmalardır. Yayınlanmış yurtdışı projelerde içerik ve sunuş genel anlamda oldukça başarılı. Bu projelerde dikkatimi çeken önemli bir konu, hangi ölçekte çalışma alanı olursa olsun bulunduğu ülkeye, konuma ve iklime dayalı ciddi temalar içermesi. Küçük bir avlu veya bir cep parkı bile olsa kendi kültürel değerlerini vurgulayacak özgün tasarımlar yapılmakta. Bizde ise basmakalıp düzenlemeler on yıllardır devam etmekte ve ülkemiz parkları, meydanları birbirinin aynı öğelerle doldurulmaktadır. Örneğin, neredeyse her parkta bir amfi, süs havuzu, pergola "üçlüsü" olmazsa olmazdır. Yine birbirinin aynı kent mobilyaları, bir virus gibi ülke geneli kamu alanlarını, kentsel mekanları işgal etmiş durumdadır. Bu basit örneklemelerde bile, yeni bir şeyler tasarlamakta, özgün projeler üretmekte ve kaliteli uygulamalar yapmaktan "issiz" bir ülke olduğumuz gerçeği ortaya çıkmaktadır.

Yurtdışı örneklerde ise mekana özel tasarımlar ve özgün mobilyalar en dikkat çekici öğeleri oluşturmaktadır. Çevreye duyarlı ve kendine ye-

terli mekanlar oluşturmak, özellikle Güney Kore ve Japonya gibi uzak doğu ülkelerinde genel tasarım anlayışı olarak karşımıza çıkmaktadır. Aynı şekilde son dönemde AB ülkeleri ve ABD de ekolojik ve çevresel değerleri ön planda tutan projeler gitkçe artan bir ivme ile üretilmektedir. Yenilenebilir enerji kaynakları kullanılarak yalnız parklar ve kamusal alanlarda değil, özel alan projelerinde bile "sıfır tüketimli mekanlar" olutulmaktadır. Bu değerleri ön planda tutan proje çalışmalarının her geçen gün arttığını görmekteyiz. Tabiki tüm bunlar yalnız tasarımcıların inisiyatifine bırakılan şeyler değildir elbette, o ülkelerin yasal mevzuatları, özendirme ve kontrol mekanizmaları, bunları zorunlu kılar şekilde olduğunu veya bu bazda değiştirildiğini de gözardı etmemeliyiz.

Peyzaj tasarımı eğitimi konusunda neler söyleyebilirsiniz? Talep edildiği gibi piyasanın gereksinimine yönelik mi olmalı?

Ülkemizde Peyzaj Mimarlığı'nın ancak Peyzaj Mimarları Odası tarafından eğitimde akreditasyon ve eğitim sonrası mesleğe kabul kriterleri oluşturulabildiğinde çağ atlayacağını düşünmekteyim.

Ülkemizin ve mesleğimizin kanayan yarası. Ülke geneli yirminin üzerinde Peyzaj Mimarlığı eğitimi veren kurum var. Bu bölümlerde, öğrenciler aksi yönde özel çaba sarf etmediği sürece, mezun olamayan bir kişi var mıdır? Bu sorunun cevabı bile durumu özetler. Her fakültenin, her bölümün kendine özel ayrı müfredatı olursa, mezun olan Peyzaj Mimarları'nın eğitim altyapısı benzer olabilir mi? Sebep-sonuç ilişkisi olarak ele aldığımızda, mezun olan kişilerin yeterliliği burada keskin bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

Mesleki piyasanın organize edilebilmesi, o mesleği icra edenlerin niteliğiyle doğru orantılıdır. Ne yazık ki çok büyük çoğunlukta nitelsiz işler üretilmektedir. Çoğunluk böyle olunca mesleki gelişimin ivmesi çok düşük kalıyor. Ama bir mesleği yönlendiren bu çoğunluk değildir. Tam tersi, bilimsel temellere da-

yanan, özgün, nitelikli ve üslup taşıyan işler üreten "azınlık meslek insanı" o mesleğe yön verir. Piyasa yapıcı ise "çoğunluk" tur.

Peyzaj Mimarlığı'nda piyasanın gereksinimlerini karşılamak tek amaç olduğunda, bu çoğunluğun sözü geçmektedir. Otokontrol ve mesleki kontrol mekanizması işletilmediği sürece bu durum devam edecektir. Bu da beraberinde eğitimi yönlendiren bir durum gibi algılanmaktadır. Tüm bunlar, aynı zamanda diğer meslek disiplinlerinin veya kişi/kurumların, Peyzaj Mimarlığı kimliğine dar bakış açısı sergilemelerine olanak sağlamaktadır.

Peyzaj Mimarları Odası tarafından eğitimde akreditasyon ve eğitim sonrası mesleğe kabul kriterleri oluşturulabildiğinde, işte o zaman ülkemizde Peyzaj Mimarlığı'nın çağ atlayacağını düşünmekteyim.

Başarılarınızı duyurmak istiyoruz, bunlardan kısaca bahseder misiniz?

Mesleki yaşamımda proje yarışmalarının yeri farklı olmuştur. 1989 yılından itibaren, işlerimin fırsat tanıdığı durumlarda ve içerik olarak bana hitap eden proje yarışmalarına katılmaya özen gösterdim, bu tutum bundan sonra da devam edecektir. Geriye doğru sıraladığımızda ödül aldığım proje yarışmaları ise,

2008 / Sarıkamış Harekatı Anma Alanları Fikir Yarışması

5. Mansiyon

2007 / İstanbul Maltepe Bölge Parkı Fikir Projesi Yarışması

3. Mansiyon

2006 / Bursa-Kızıyakup Kent Parkı Kentsel Tasarım ve Mimari Proje Yarışması

Satınalma Ödülü

2006 / İzmir-Konak Uzundere Rekreasyon Vadisi Proje Yarışması

2. Mansiyon

2006 / Beylikdüzü Cumhuriyet Caddesi ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım Proje Yarışması

3. Mansiyon

2005 / Bursa Santral Garaj Kent Meydanı Mimari ve Kentsel Tasarım Yarışması

2. Mansiyon

2004 / İzmit Eski Başiskele Köprü- lü Kavşağı Ulaşım Sistemi ve Çevre Düzenlemesi Ulusal Fikir Yarışması

2. Mansiyon

2004 / Atina-Yunanistan-Helle- Nikon Metropolitan Parkı ve Kentsel Gelişim Uluslararası Fikir Yarışması
Mansiyon

2003 / ODTÜ- Kuzey Kıbrıs Yerleş- kesi Çevre Düzenlemesi Davetli Pro- je Yarışması

1. Proje

2002 / Ankara-Kuğulupark ve Ya- kın Çevresi Proje Yarışması
Satınalma Ödülü

2001 / İstanbul Kadıköy Meydanı Haydarpaşa-Harem Yakın Çevresi Kentsel Tasarım Proje Yarışması
1. Ödül

2001 / Antalya Lara Kent Parkı Fikir Projesi Davetli Proje Yarışması
1. Proje

2001 / Ankara Gölbaşı Bölge Par- kı Yakın Çevresi, Kentsel Tasarım ve Peyzaj Proje Yarışması
3. Ödül

2001 / Bursa Kültürpark Ve Yakın Çevresi Planlama Ve Tasarım Yarışması
1. Mansiyon

1999 / Almaty-Kazakhstan - Crystal Air Residential Compound - Davetli Proje Yarışması
1. Proje

1997 / Mesa Mesken San. A.Ş. Urla Konutları Davetli Proje Yarışması
1. Proje

1996 / Gaziantep Merkezi Hal Böl- gesi Koruma Geliştirme Amaçlı Kentsel Tasarım Yarışması

1. Satınalma Ödülü

1995 / Şanlıurfa Harran Üniversite- si Mimari Proje Yarışması
1. Satınalma Ödülü

1993 / Ankara Merkezi İş Alanı (Mia) Planlama Ve Geliştirme Pro- je Yarışması
2. Ödül

1991 / Güzel Ankara Projesi Kent Omurgası Kuzey Bölümü Kentsel Tasarım Proje Yarışması
1. Mansiyon

1991 / Ankara - Ulus Tüneli Ve Çevresi Kentsel Tasarımı Proje Seç- mi Yarışması
1. Proje

1990 / Antalya Kalekapısı Ve Çev- resi Kentsel Tasarım Proje Yarışması
2. Ödül

1990 / İstanbul Beşiktaş Meyda- nı Ve Çevresi Kentsel Tasarım Pro- je Yarışması
Satınalma Ödülü

1989 / Gaziantep 100. Yıl Atatürk Kültür Parkı Ve Çevresi Kentsel Ta- sarım Proje Yarışması
Satınalma Ödülü

Sunay ERDEM, Peyzaj Mimarı

1971'de Bulgaristan Choumen'de doğdu. 1989'da Türkiye'ye yerleşti. 1995 yılında Ankara Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nden mezun oldu. Eğitimi süresince (1992-1995), Dr. Turgay Ateş'in "Vista Kentsel Tasarım" bürosunda çalıştı. 1998 senesinde, kardeşi mimar Günay Erdem ile ortaklaşa çalışmaya başladı. Hem yurtiçi, hem yurtdışında, birçok kentsel tasarım projeleri gerçekleştirdi. Birçok projesi ulusal ve uluslararası mimari dergilerde yayımlandı. Birincilik ödüllü alan projeleri, Damlatış Mağarası ve 100. Yıl Parkı Peyzaj Tasarım Projesi, İzmit Başiskele Köprültü Kavşağı Ulaşım Sistemi ve çevre Düzenlemesi Ulusal Fikir Yarışması'dır. 2008 yılından beri Anadolu Üniversitesi Mimarlık Bölümünde, misafir öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır. Sunay Erdem, Türkçe, İngilizce, Bulgarca, Rusça, Makedonca ve diğer Slav dillerini bilmektedir. 1998'den bu yana kardeşi mimar Günay Erdem ile ortaklaşa kurdukları Erdem Mimarlar'da çalışmalarına devam etmektedir.

"Fidanlıkta çalışmanın Mc Donalds'ta çalışmaktan çok farklı olmadığını düşünüyorum."

Kendinize dışarıdan baksanız nasıl tanıtır ve neler söylersiniz? Başarılarınızın ardında sizce ne var?

Kimse doğuştan bir mesleğe sahip doğmuyor. Seçeceğimiz mesleği kendimiz belirliyoruz. Kimimiz ilk tercihimiz, kimimiz son tercihimizle bir meslek sahibi oluyoruz. Ben çocukluğumdan beri mimar olmak istiyordum, bu hayalimi de bir nevi gerçekleştirdim, peyzaj mimarı oldum. Mesleğimin ilk yıllarında her tasarımcının olduğu gibi benim de bir idolüm oldu. Turgay Ateş'in ofisinde öğrenciliğimden başlayarak dört sene çalıştım, on sene de etkisinde kaldım. Ancak beş altı yıldır etkisinden çıkarak kendimi bulmaya başladım. Yeni yeni kendime dışarıdan bakabiliyorum. Bunu son dört yıldır gittiğim New York şehrine borçluyum diyebilirim. New York'ta dünyaca tanınan tasarımcıların yaptıklarını inceleme şansım oldu ve gördüklerimden sonra kendimi sorgulamaya başladım. Acaba "biz nerdeyiz, ne yapıyoruz?" diye sordum kendi kendime. Oradaki mimarlara baktığımızda, onların belirli çizgileri olduğunu gördüm. Kendilerine has bir akım oluşturmuşlar ve kendi bakış açıları ile mesleğe ışık tutuyorlar. Biz de kendi çizgimizi bulmalıyız, dünyada iz bırakacak çizgiyi yakalamalıyız diye düşündüm. O yüzden dışarıdan baktığımda şu an kendimi yetersiz buluyorum. Hep daha yeni, daha farklı, daha felsefi fikir arayışları içeri-

sindeyim. Mesleğe katkısı olan pozitif ve belli bir düşünceye oturan bir şeyler arıyorum. Hala aradığımı buldum diyemem. Yani bana sorulan "başarınızın ardındaki nedir?" sorusuna; "Kendimi başarılı sayıyorum" diye cevap veremem. Dünya çapında kabul gördüğümde, kendi çizgimi oluşturup, yerkürenin tamamı benim için bir iş alanı olduğunda kendimi başarılı kabul edebilirim. Şu an yakaladığımız lokal, ulusal capta bir başarı ve ulaşılan çizgi beni tatmin etmiyor. Biz dünyadaki önemli tasarımcıların arasında değiliz. Yapacağımız daha çok şey var.

Peyzaj Tasarımı çalışmalarında kendinize ilişkin bir yaklaşımınız var mı? İzlediğiniz yöntemler ve süreçler nelerdir?

Şu ana kadar ki yarışma projelerimizde hep bir felsefe oluşturmaya çalıştık. Proje alanı yöresinden bir takım kavramlara tutunmaya çalıştık. Projelere tasarım egoizmi ile yaklaşmıyoruz. Yani buraya illa şöyle birşey yapacağız diye başlamıyoruz işe. Önce o bölgenin tarihini, geçmişini, fiziksel özelliklerini çok kapsamlı araştırıyoruz. Ben mesela hemen oturup eskiz yapmıyorum. İlk eskizlerimi kafamda yapıyorum. Kağıt üzerinde çok az eskiz yapıyorum aslında. Eskiz yapmak form arayışı değildir, lineer, kıvrılan, ellipsoid vs. çizgiler değildir sadece. Ana fikrin de bir eskizi vardır. Projeye ruhu kazandıracak olan işte bu ana fikirdir

diye düşünüyorum. Projenin bir fikri yoksa istediği kadar formals olsun değeri yoktur. Hem foksiyonel hem felsefesine oturmuş projeler üretmek çok zor oluyor, bu çok uzun bir süreç. Bizim de daha o evrensel olgunluğa ulaştığımızı düşünmüyorum.

Genelde yarışmalardaki süreçlerden bahsedecek olursak bizim bir aylık bir süremiz varsa bunun yirmi günü düşünürüz, kütüphanelere gidiyoruz araştırıyoruz. Ana fikrimizi bulduktan sonra, eskizin önü açılıyor. O fikrin fonksiyonla da bütünleşmesi lazım tabiki. Çok uzun proje süreçleri geçirmiyoruz. Şu an 3 aylık zaman zarfı içinde altı yarışma yürütmekteyiz. Projeleri hızlı ve pratik yapmaya çalışıyoruz. Bunu basarabilme-

az besleyen bir şehir, biz ne zaman New York'ta bulunsak o şehrin enerjisinden midir bilemiyorum, heyecanlı fikirler aklımıza geliyor. O yüzden ofisimizin idari ve tasarım bölümünü New York'a taşınmayı planlıyoruz. Atölyemiz Ankara'da olacak, bunun için altyapıyı oluşturduk ve elli kişinin çalışabileceği ofis binamız tamamlanmak üzere. Mesele bu 50 heyecanlı meslektaşımızı bulmak olacak.

Peyzaj tasarımı eğitimi konusunda neler söyleyebilirsiniz? Talep edildiği gibi piyasanın gereksinimine yönelik mi olmalı?

Eğitim piyasa gereksinimine yönelik olmamalı. Bence peyzaj mimarları olarak piyasaya biz yön verme-

noktaya kadar verebileceğine inanıyorum. Eğitimi her meslektaş kendisi tamamlar. Bu bilinç ve algı meselesi. Öğrenciler kendilerini nasıl geliştireceğini araştırmalı. hocalarımız sadece kaynakları, kitapları, yöntemleri gösterebilir. Gerisini kendimiz tamamlayacağız.

Meslektaş ve öğrencilerimize bir mesaj iletmek isterseniz ne olurdu?

Mesleğe heyecan duymaları ve bunu bir iş gibi görmemeleri gerekir. Bizim meslek bir sanat işidir. Ressamın, müzisyenin yaptığından çok farklı değil. Ben hep böyle düşünerek proje ürettim. Meslektaşlarım genelde işsizlikten ve para kazanamamaktan bahsediyorlar. Parayı düşünerek bir çok meslektaşımız fidanlıklara çalışmaya giriyor. Günlük düşünüyorlar. Böyle düşünmemeleri lazım. Fidanlıkta çalışmanın Mc Donalds'ta çalışmaktan çok farklı olmadığını düşünüyorum. Genç peyzaj mimarlarının bilginin sermaye olduğunun farkına varmaları lazım. Bilgi sermayesine ulaşabilecekleri ortamlarda çalışmalılar. Bilgi ileride onlara mutlaka para olarak geri dönecektir.

Eskiz yapmak form arayışı değildir, lineer, kıvrılan, ellipsoid vs. çizgiler değildir sadece. Ana fikrin de bir eskizi vardır. Projeye ruhu kazandıracak olan işte bu ana fikirdir diye düşünüyorum. Projenin bir fikri yoksa istediği kadar formals olsun değeri yoktur.

miz için de çalıştığımız arkadaşların da bu heyecanda, pratiklikte olması gerekiyor. Böyle arkadaşları da açıkcası çok zor buluyoruz.

Diğer ülkelerdeki peyzaj tasarım anlayışları ile bir karşılaştırma yapıldığında, ülkemizde peyzaj tasarımı alanındaki durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bizim ülkemizde çok yüzeysel, formals tasarımlar yapıldığını görüyorum. Malesef meslektaşlarımızın çoğu ülke dışındaki çalışmaları takip etmiyorlar. Bizim ofis yabancı dergilerin nerdeyse tamamına abone, periodik olarak internetteki mimarlık sitelerini, güncel uluslararası yarışmaları takip ediyoruz.

Karşılaştırma yaptığımız zaman dünyaya göre ülkemizdeki çalışmaların biraz daha sığ kaldığını görüyorum. Yurt dışında tasarımcılar daha geniş ekiplerle bir sinerji yaratıyorlar. Yaşadıkları şehirler onlara ilham veriyor. Ankara kültürel olarak bizi çok

liyiz. Türkiye'nin dejenere olmuş kültürel yapısından ne derece bir piyasa gereksinimi olabileceği malum. Kültürel yapısı zayıflamış olan bir ülkede eğer biz müteahhitlere ve onların gereksinimlerini karşılamaya yönelik çalışmaya başlarsak vay halimize. Bizim onlara yön verip ufklarını açmamız lazım. Bu da tasarımcıya kültürel eğitim görevi yüklüyor. Ayrıca, Peyzaj Mimarlığı eğitiminin mimarlık fakültelerinde olması gerektiği kanısındayım. Bölümün ziraat ve orman fakültelerinde olması öğrencileri negatif etkiliyor. Örneğin kendi bölümümde, okulun kapısından dışarıya çıktığımızda istatistik, zootekni gibi bölümlerin yerine, şehir bölge ve planlama ya da mimarlık bölümlerinin olduğunu düşünsenize. Avlu da mimarlık tartışıldığını, fikir alışverişlerinin yapıldığını. Zootekniden mezun olacak birisiyle bir peyzaj mimarı mesleki platformda ne tartışabilir ki?

Ayrıca, eğitimi fakültelerin belli bir

Belemir Dalokay Güzer,
Peyzaj Y. Mimarı
belemir@dalokay.com.tr

1961 yılı Ankara doğumludur. 1983 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünü bitirmiştir.

1987 yılından itibaren çeşitli ölçeklerde Peyzaj Tasarım Projeleri ve Kentsel Tasarım projeleri üretmiş, "Antares Alış-Veriş ve Yaşam Merkezi Çevre Düzenleme Projesi, Ankara Ticaret Odası Kongre Merkezi Çevre Düzenleme Projesi, Papillon Golf Resort The Montgomeriev ve Villaları Çevre Düzenleme Projesi, Mina Sera Butik Alışveriş Merkezi Çevre Düzenleme Projesi, Ankara Söğütözü Calista Hotel Çevre Düzenleme Projesi ve Panora Alış-Veriş Merkezi ve Panora Park Çevre Düzenleme Projesi" gibi uygulanmış Peyzaj Tasarım Projelerinin yanısıra, "Eskişehir Porsuk Kıyısı Kentsel Tasarım ve Peyzaj Projesi, Samsun Büyükşehir Belediyesi Atakum Sahili Kentsel Tasarım ve Peyzaj Projesi, Mersin Büyükşehir Belediyesi Atatürk Parkı Kentsel Tasarım ve Peyzaj Projesi" gibi Kentsel Tasarım, Dönüşüm ve Planlama çalışmalarında bulunmuştur. Ulusal, uluslararası ve davetli proje yarışmalarında "11" adet çeşitli ödül almış, "7" yarışmada jüri üyeliği yapmış, ulusal ve uluslararası mimarlık/tasarım dergilerinde projeleri yayımlanmış, çeşitli tarihlerde makale, bildiri, panel ve seminerler sunmuştur. Çalışma hayatına Ankara'da, "DDS Dalokay Tasarım Atölyesi" nde devam etmektedir.

"Mesleğime olan tutkum, başarımdaki en önemli etkindir"

Kendinize dışarıda baksanız nasıl tanıtın ve neler söylersiniz? Başarınızın ardında sizce neler var?

Tartışmasız olarak mesleğime olan tutkum başarımdaki en önemli etkindir. Sürekli mesleki olarak gelişmek, daha iyi olmayı hedeflemek, birikim elde etmek, mesleki platformdaki yerinizi daha belirginleştirmektedir.

Peyzaj Tasarımı çalışmalarında kendinize ilişkin bir yaklaşımınız var mı? İzlediğiniz yöntemler ve süreçler nelerdir?

Her tasarımcının kendine özgü bir dili ve tercihi olduğu tartışmasızdır. Her yeni tasarım alanı bizim için yeni bir sorunu tartışmaya açar. Genellikle belli kısıtları diğer disiplinler tarafından belirlenmiş açık alanlar da, başlangıç noktası bu sorunu doğru tanımlamaktır. Hangi ölçek ve bağlamda olursa olsun, öncelikli tavrımız doğal ortamın desteklenmesine yönelik ve rasyonel yaklaşımlar olmuştur.

Diğer ülkelerdeki peyzaj tasarım anlayışları ile bir karşılaştırma yapıldığında, ülkemizde peyzaj tasarımı alanındaki durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye ortamında Peyzaj Tasarımı özellikle son yıllarda batı normlarını yakalamıştır. Ancak bu projelerin hayata geçirilmesindeki standart ve kalite için aynı şeyden bahsedilemez.

Peyzaj tasarımı eğitimi konusunda neler söyleyebilirsiniz? Talep edildiği gibi piyasanın gereksinimine yönelik mi olmalı? Üniversitelerimizde Peyzaj Mimarlığı

oldukça nitelikli eğitim programları ile yürütülmektedir.

Başarılarınızı duyurmak istiyoruz, bunlardan kısaca bahseder misiniz?

2008 İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları Beyoğlu Sahnesi Mimari Proje Yarışması/ (Coşkun Erkal ile birlikte) **5. Mansiyon**

2007 / Kahramanmaraş Kültür Parkı Ulusal Mimari Proje Yarışması / (Adnan Ural ile birlikte) **Satın alma**

2005 / Bursa Yıldırım Belediyesi Kaplıkaya Rekreasyon Vadisi Kentsel Tasarım Ve Mimari Proje Yarışması / (Hakan Dalokay, Abdi Güzer, Sedvan Teber ile birlikte) **1. lik Ödül**

2004 / Pananos Plajı Ve Çevresi Kentsel Tasarım Ve Peyzaj Proje Yarışması / (Celal Abdi Güzer, Yüksel Öztan, Gaye Çulcuoğlu ile birlikte) **Satınalma**

2002 Kuşlupark Yarışması / (Celal Abdi Güzer ile birlikte) **1. Mansiyon**

2002 / Osmanlı İmparatorluğunun 700. Kuruluş Yıldönümü Anıt Kompleksi Ve Parkı Proje Yarışması/ (Celal Abdi Güzer ile birlikte) **4. Mansiyon**

2001 Antalya Lara Parkı Yarışması (Davetli yarışma, Celal Abdi Güzer ile birlikte) **2. Mansiyon**

2001 / Gölbaşı Kentsel Tasarım Ve Peyzaj Yarışması / (Celal Abdi Güzer, Yüksel Öztan ile birlikte) **Satın alma**

1997 / Genç İşadamları Derneği Yılın İşkadını Ödülü

1997 / Konya Çifte Kümbetler Parkı Kentsel Tasarım Yarışması / (Celal Abdi Güzer, Erdal Kurttaş ile birlikte) **3.Mansiyon**

1996 / Prof. Dr. Rüştü Yüce İçin Mezar Tasarımı Yarışması (Celal Abdi Güzer, ile birlikte) **1. lik Ödül**

Murat BEKTAŞ, Peyzaj Mimarı
mbektas@3mtasarim.com

1977 tarihinde Ankara'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Özel Yükseliş Koleji'nde tamamladıktan sonra 2000 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünden mezun oldu. 2000 yılından itibaren birçok proje ve uygulama çalışmalarında bulundu. Uzmanlık alanı bölge parkları, turizm yapıları, kentsel tasarım ve yenileme(dönüşüm) projeleridir. Ulusal Proje Yarışmalarında çeşitli ödüller almış, ulusal ve uluslararası mimarlık/tasarım dergilerinde projeleri yayınlanmış, çeşitli tarihlerde makale, bildiri, panel ve seminerleri bulunmaktadır. Çalışma hayatına "3m Kentsel Tasarım, Mimarlık ve Peyzaj"da devam etmektedir.

Murat MEMLUK, Peyzaj Mimarı
mmemluk@3mtasarim.com

1975 tarihinde Ankara'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini bu kentte tamamladıktan sonra 1997 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünden mezun oldu. 1997 sonundan itibaren Ankara merkezli birçok ofiste proje ve uygulama çalışmalarını sürdürdü. Bölge parkları, turizm yapıları peyzaj düzenlemeleri, kentsel tasarım projeleri konusunda pek çok uygulaması vardır. Ulusal, Uluslar arası ve Davetli Proje Yarışmalarında çeşitli ödüller almış, ulusal ve uluslararası mimarlık/tasarım dergilerinde projeleri yayınlanmış, çeşitli tarihlerde makale, bildiri, panel ve seminerleri bulunmaktadır. Çalışma hayatına "3m Kentsel Tasarım, Mimarlık ve Peyzaj"da devam etmektedir.

**"Birikim devamlı
yenilenmesi ve
güncellenmesi gereken
bir hazinedir.**

**Bu hazineye siz ne
kadar iyi bakarsanız ve
doldurursanız ondan da
o kadar iyi sonuçlar elde
ediyorsunuz.**

**Tasarım bize göre,
o hazinenin kağıda
yansıtılmasıdır."**

Kendinize dışarıdan baksanız nasıl tanıtır ve neler söylersiniz? Başarılarınızın ardında sizce ne var?

Öncelikle bizi başarılı olarak nitelendirirken daha yolun başında olan bir ekip için çok gurur verici ve bir o kadar da sorumluluk yükleyici bir tanımlama. Yeniliklere açık, genç ve bir o kadar da tecrübeli bir ekibiz.

Belki çok klişe olacak ama başarımızın ardındaki temel "çok çalışmak". Bir konu üzerinde verimli bir yöntemle çalışıldığında çözümünün bulunabileceğine inanıyoruz. Ayrıca her türlü yeniliğe, değişik düşünceye de açığız. Elimizden geldiğince yeni akımları, çalışmalarını takip edip bunları mümkün ve uygun olduğu ölçüde tasarımlarımıza yansıtmaya çalışıyoruz. Bizce hiçbir tasarım ya da uygulama mükemmel değildir, sadece mükemmelle ne kadar yaklaştığıyla bağlantılı olarak yapılanlar, tasarımın da başarısını doğru orantılı yükseltmektedir.

Öte yandan Peyzaj Mimarlığı mesleğinin ülkemizde hak ettiği konuma ve değere ulaşmasında, elimizi taşın altına sokmamız gerektiğinin de farkındayız. Türkiye'de Peyzaj Mimarları hak ettikleri ve olmaları gerektiği konumları, diğer meslek disiplinleri ile yarışarak ve mücadele ederek alabiliyor. Bu mücadele içinde çok çalışmanız ve başarılı sonuçlar ortaya koymanız gereklidir.

Peyzaj Tasarımı çalışmalarında

kendinize ilişkin bir yaklaşımınız var mı? İzlediğiniz yöntemler ve süreçler nelerdir?

Tasarım olgusu öncelikle bir "birlik" gerektiriyor. Birlik ise bir hazine, ancak devamlı yenilenmesi ve güncellenmesi gereken bir hazinedir. Bu hazineye siz ne kadar iyi bakarsanız ve doldurursanız ondan da o kadar iyi sonuçlar elde ediyorsunuz. Tasarım bize göre, o hazinenin kağıda yansıtılmasıdır. Bu nedenle her ekibin ya da kişinin bilgi birikimini yansıtan farklı bir tasarım yaklaşımı vardır. Zaten bu yaklaşım farklılıkları o ekibin kimliğini oluşturur.

Tasarım çalışmalarına insan ihtiyaçları, arazi özellikleri, coğrafi konum gibi birçok faktörü inceleyerek başlarız. İncelediğimiz kriterlerden çıkan sonuçlar bizim altlık ya da baz paftamızı oluşturur. Bundan sonra da yukarıda değindiğim süreçler devreye girer. İyi bir tasarım çok eskiz ile elde edilen uzun ve meşakkatli bir sürecin, uykusuz gecelerin sonucudur. Bu süreçte kendimize hep "Biz bu alana daha ne katabiliriz?" diye sorarak yolumuza devam ediyor, orijinal ve bizi yansıtan tasarımlar yapmaya çalışıyoruz.

Diğer ülkelerdeki peyzaj tasarım anlayışları ile bir karşılaştırma yaptığınızda, ülkemizde peyzaj tasarımı alanındaki durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Yurtdışında peyzaj tasarımı sadece

mimarların ya da şehir plancılarının bıraktıkları boş alanlara bitki dikmek olarak görülüyor, bu meslek disiplinimiz için çok önemli bir ayırım. Açık ya da yeşil alan sistemine karar verildiği, yapıların konumlarının belirlendiği ve hatta kentlerin gelişim yönlerine kadar karar vermede söz sahibi olunan süreçten bahsediyoruz ve bu sürecin sonuçlarına baktığımızda bunun ne kadar doğru bir yaklaşım olduğunu anlıyoruz. Türkiye'de de bu tarzın benimsendiği günlerin yaklaştığını düşünüyoruz. Biz her şeyi yapalım olgusundan çıkıp, multidisipliner hareket edildiğinde yapılanların daha doğru ve daha başarılı sonuçlar vereceğine inanıyoruz.

Türkiye'de bizim gözlemlediğimiz peyzaj tasarımı çalışmaları; değer görmeyen, çoğunlukla iş yerini bulsun diye ya da idarenin zorunlu kılması sonucunda yaptırılan çalışmalar olarak görülmekte. Oysa bizim için bu süreç çok önemli, bu süreci sadece, biz çizdik, bu alan böyle olacak diye düşünmüyoruz. Kendi özgün düşüncülerimizin yanına hem işverenin, hem de diğer meslek gruplarının dediklerini de ekleyerek tasarımlar oluşturuyoruz. Peyzaj tasarım projeleri oluşturulduğunda o alanın bir nevi çizili sözleşmesi yapılmış oluyor ve bu sözleşme ne kadar ayrıntılı, detaylı ve alana uygun yapılırsa, uygulanma yüzdesi aynı oranda artıyor ve uygulamada oluşabilecek sorular - sorunlar minimuma in-

dirilmiş oluyor.

Üzülerek söylüyoruz ki; zaman zaman ortaya çıkan üzerinde düşünülmeden sadece evrak niteliğinde hazırlanan tip şablonların kullanıldığı peyzaj projelerini yapan meslektaşlarımız, bu süreci olumsuz yönde etkilemektedir. Ancak ilerleyen dönemde mesleğimizin ülkemizde hak ettiği yeri bulmasıyla birlikte bu olumsuzlukların ortadan kalkacağına inancımız da sonsuz, yeter ki birlik olalım.

Peyzaj tasarımı eğitimi konusunda neler söyleyebilirsiniz? Talep edildiği gibi piyasanın gereksinimine yönelik mi olmalı?

Son yıllarda artık meslek disiplinlerinin birlikte yaptığı çalışmalarının başarılı sonuçları gün yüzüne çıktıkça bu konu daha da önem kazandı. Peyzaj tasarımı eğitiminde temel bilgilerin verilmeden fonksiyonel sonuçların alınabileceğini düşünmüyoruz. Kuramsal bilgilerin yanında kişinin sentez, yorumlama ve hayal gücünün de doğru yönlendirildiğinde başarılı sonuçlar elde etmede önemli olduğunu ve bunun da ancak eğitimle yönlendirilebileceğini düşünmüyoruz.

Eğitim sürecinde, mezunlarla ve sektörün önde gelen firmalarıyla öğrencilerin ilişki kurmalarının sağlanması, mezun olduklarında neler yapacaklarının ve bunun için kendilerini nasıl donanımlı kılabileceklerinin yollarını gösteren çalışmalar yapılmalıdır. Hem kendi meslek gurubumuzdan hem de diğer meslekler gruplarından (mimar, mühendis, şehir plancısı, iç mimar vb.) kişilerin ortak katılımlarıyla düzenlenecek konferans, seminer, ortak çalışmalar vb. etkinlikler multidisipliner çalışmaya alışmaları bakımından faydalı olacaktır.

Bizce eğitim piyasanın gereksinimlerine ve taleplerine göre olmama ve olamaz. Eğitimle, kişilere sadece gideceği doğru yollar ve bu yollarda karşılaşılabilecek zorluklarla nasıl baş edebileceklerinin temel anahtarları verilmelidir. Bunun gerisini birey kendi doldurmalı ve yönlendirmelidir. Bizce eğitim yönelmez, yöneltir ve yönlendirir.

Başarılarınızı duyurmak istiyoruz, bunlardan kısaca bahsedebilir misiniz?

2008 / Kemeraltı Çarşısı Üst Örtü ve Kent Mobilyaları Ulusal Fikir Yarışması

8 Eş değer ödül

2008 / Urla – Çeşme - Karaburun Yarımadası Ulusal Fikir Yarışması Mansiyon

2008 / Uludağ Milli Parkı I. ve II. Gelişim Bölgeleri Peyzaj Planlama, Kentsel Tasarım ve Mimari Proje Fikir Yarışması 2.lik ödülü

Oktan Nalbantoğlu,
Peyzaj Mimarı, Kentsel Tasarım Uzmanı
oktan@bilkent.edu.tr

Oktan Nalbantoğlu 1963, Van – Erciş doğumlu.

1986 yılında Ankara Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünden mezun oldu. Yüksek lisans ve doktora çalışmalarını da aynı bölümde 1997 yılında tamamladı.

1994 yılından bu yana Bilkent Üniversitesi, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarisi ve Kentsel Tasarım Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır. Kentsel tasarım, peyzaj tasarımı ve rekreasyon ekonomisi konularında çeşitli araştırmaları, ulusal ve uluslararası dergilerde yayınları bulunmaktadır.

Kentsel tasarım, kentsel dönüşüm, sanayi dönüşümü ve peyzaj mimarlığı ile ilgili önemli ulusal ve uluslararası projelerde tasarımcı, danışman ve koordinatörlük görevlerinde bulunmuştur.

Ulusal planlama/tasarım yarışmalarında ve öğrenci proje yarışmalarında jüri üyelikleri bulunan Nalbantoğlu aynı zamanda ulusal ve uluslararası ölçekte bir çok proje yarışmasına katılmış ve çok sayıda ödül kazanmıştır.

“...çok okuyan değil, çok gören bilir sözü adeta tasarım meslekleri için söylenmiş bir sözdür.”

Kendinize dışarıdan baksanız nasıl tanıtır ve neler söylersiniz? Başarılarınızın ardında sizce ne var?

Aslında kendimi optimist olarak tanımlasam yanlış olmaz sanırım. Hayata olduğu kadar tasarıma karşı da oldukça iyimserimdir. Bu iyimserliğimin tasarladığım mekanlarda da vücut bulduğunu söyleyebilirim. Aynı zamanda mesleğime karşı oldukça katı ve disiplinliyimdir. Bazen çekilmez olduğumu bile söyleyebilirim, çalışma arkadaşlarım da zaman zaman bunu dile getirirler.

Ortada gerçekten bir başarı var ise sanıyorum bunun altında yatan nedenin çok çalışmak, okumak ve görmek olduğunu söyleyebilirim. Tasarımda görgünün çok önemli olduğunun üstünü kalın çizgilerle çizmek istiyorum. Aslında “çok okuyan değil, çok gören bilir” sözü adeta tasarım meslekleri için söylenmiş bir sözdür. Mümkün olduğunca gezmeye vakit ayırmaya çalışıyorum. Özellikle son yıllarda uzak doğu ülkelerini gezmeye çalışıyorum. Bu ülkelerde inanılmaz bir gelişim süreci izleniyor (özellikle Çin). Her bir kent adeta birer tasarım laboratuvarı gibi. Kısaca oralardan öğrenilecek çok şey var.

Diğer önemli bir konu çok disiplinli tasarım sürecine olan inancımdır. Diğer meslektaşlarımdan (özellikle mimarlar ve şehir plancılarından) geçmişten bu güne çok şey öğrendiğimi itiraf etmeliyim. Bugün gelinen noktada tasarım problemleri o kadar karmaşık bir hal aldı ki, hiç bir meslek disiplini tek başına bu sorunları çözmeye yetmiyor.

Akademisyen olmamın da başarılarımda katkısı azımsanmayacak kadar çoktur. Böylece kendinizi sürekli olarak zinde tutabiliyorsunuz. Bu süreçte öğrencilerimden önemli miktarda beslendiğimi itiraf etmeliyim.

Peyzaj Tasarımı çalışmalarında kendinize ilişkin bir yaklaşımınız var mı? İzlediğiniz yöntemler ve süreçler nelerdir?

Öncelikle tasarım meselesini çok ciddiye aldığımı söyleyebilirim. Yenilikçi bir dil kullanmak çoğu zaman tasarım felsefemin temelini oluşturur. Tasarım problemini tüm yönleriyle ele almak gerektiğini düşünüyorum. Çok yönlülük aslında çok disiplinli bakış anlamına da geliyor. Tasarlamak salt kendi problemlerine uğraşmak anlamına gelmez. Önemli olan konunun diğer muha-

taplarının da tasarımın içinde doğru yorumlanması ve çözüm önerilerinin birlikte geliştirilmesidir. Aslında kentsel tasarım bu sürecin doğal bir sonucu olarak son yılların sihirli sözcüğü haline gelmiştir. Kentlerin tasarım sorunları o kadar karmaşık bir hal almış durumdadır ki, bu sorunların çözümü çok yönlü tasarım yaklaşımlarını gerektirmektedir. Peyzaj mimarlarının bu sorunlarla başedebilmeleri farklı bir eğitim sürecini zorunlu kılmaktadır.

Tasarım çalışmalarında tüm bu süreci iyi analiz etmeye çalıştığımı söyleyebilirim. Bu süreçte farklı mesleklerden oluşan bir ekiple beraber çalışmamızın avantajları da yadsınmaz bir gerçektir.

Tasarımda yeni fikirler geliştirmek, bunu yaparken özgün formlar kullanmak kadar önemli olan tasarım yapılacak "yer" (bağlam) in varlığını iyi analiz etmektir. Tasarımın bizzat yapılacağı "yer" kavramı her tasarımcı gibi peyzaj mimarlarının da üzerinde kafa yorması gereken önemli bir konudur. Globalleşmenin kentler üzerindeki olumsuz etkisini ortadan kaldırmanın, yani konumu ve kültürel alt yapısı ne olursa olsun gün geçtikçe birbirine benzeyen kentlerin önüne geçmenin yolunun "yer" kavramının önemszenmesinden geçtiğini düşünüyorum.

Diğer ülkelerdeki peyzaj tasarım anlayışları ile bir karşılaştırma yapıldığında, ülkemizde peyzaj tasarımı alanındaki durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Aslında iyi buluyorum. Özellikle son yıllarda meslektaşlarımız oldukça önemli ve nitelikli projelere imza atıyorlar. Sanıyorum temel sorun iyi örneklerin genele yayılamamış olmasında. Peyzaj tasarımı konusunda çok başarılı meslektaşlarımız olduğu kadar, maalesef kendisini yeterince geliştirememiş meslektaşlarımızın sayısı da çok fazla. Yalnız şunu memnuniyetle belirtmek isterim ki özellikle

le son yıllarda genç peyzaj mimarlarının mesleklerini çok daha fazla ciddiye aldıklarını ve nitelikli tasarımlar yapabilmek adına çaba sarfettiklerini gözlemliyorum. Tasarımın niteliği ve içeriği konusunda uluslararası yayınları takip ettiğimizde özellikle Avrupa ülkeleriyle aramızda belirgin bir farkın olmadığını rahatlıkla söyleyebilirim. Yasal ve yönetsel çerçevede bir çok ülkeden ileride olduğumuzu da biliyoruz. Yalnız bu kapasitede tasarım yapan meslektaşlarımızın sayısı maalesef bugün için yeterli sayıda değil.

Globalleşmenin kentler üzerindeki olumsuz etkisini ortadan kaldırmanın, yani konumu ve kültürel alt yapısı ne olursa olsun gün geçtikçe birbirine benzeyen kentlerin önüne geçmenin yolunun "yer" kavramının önemszenmesinden geçtiğini düşünüyorum.

Burada temel sorun tasarım eğitiminin detaylı reorganizasyona ihtiyacı duyuyor olmasıdır. Meslektaşlarımız arasında gözlemlediğim en belirgin sorun temel tasarımı altyapısının ve tasarım kuramlarının yeterince olgunlaşmamış olmasıdır. Bu sorunun çözümünün büyük oranda eğitimle mümkün olabileceğini düşünüyorum.

Peyzaj tasarımı eğitimi konusunda neler söyleyebilirsiniz? Talep edildiği gibi piyasanın gereksinimine yönelik mi olmalı?

Tasarım eğitiminin kurgulamanın kolay olmadığını özellikle belirtmek isterim. Eğitim politikalarının süreç içerisinde sürekli yenilenmeye ihtiyacı vardır. Sektör o kadar hızlı ilerlemektedir ki, piyasanın hızına yetişmek sürekli zinde kalmayı zorunlu kılmaktadır. Üniversitelerin bundan sonraki süreçte sektörlere dirsek temasında bulunması, sektörü yakından takip etmesi ve sektörün gelişmişlik düzeyine uygun insan gücünü yetiştirmesi gerekmektedir. Burada kasdedilen sektöre körü körüne bağlı bir eğitim sistemi değildir. Eğitim siste-

minin temel önceliği peyzaj kuramını özümsemiş, sistemi ve tasarımı kritik edebilecek nitelikte, farklı tasarım yaklaşımlarını ve kuramlarını takip eden, çevresindeki dünyadan haberdar entellektüelleri mesleğe hazırlamak olmalıdır. Takım çalışmasının önemini ortaya koyan, "ben" yerine "biz" kavramı üzerinde yoğunlaşmış bir eğitim sisteminin önemi çok büyüktür. Eğitim kadrolarının da bu süreçte kendilerini kritik etmesi gerektiğini düşünüyorum.

Tasarım eğitiminin yapıldığı mekan/kent diğer önemli konudur. Tasarım-

cı yetiştiren okulların metropol kentlerde bulunması, eğitimin kalitesinde önemli rol oynamaktadır. Öğrenciler içinde yaşadıkları çevreden etkilenirler. Öğrencilik yıllarında yaşadıkları kent, kendilerine ait dünya görüşleri ve görgüleri tasarım yaklaşımlarını da doğrudan etkiler. Bu bağlamda tasarım eğitimi için en uygun kent İstanbul'dur diyebilirim.

Eğitim sistemindeki eksikliklerden birisi de meslekteki ara eleman ihtiyacının yeterince karşılanmamış olmasıdır. Peyzaj mimarlığı için bu konu çok daha önemlidir. Peyzaj teknikliği eğitiminin tasarım sonrası uygulama sürecine yönelik olarak dikkatli bir şekilde yeniden kurgulanması, mesleğin saygınlığı ve tasarımların daha nitelikli olarak hayata geçirilmesine imkan tanıyacaktır.

Başarılarınızı duyurmak istiyoruz, bunlardan kısaca bahsedebilir misiniz?

2008 / Uludağ Milli Parkı I. Ve II. Gelişim Bölgeleri Peyzaj Planlama, Kentsel Tasarım ve Mimari Proje Fikir Yarışması (Ekip: Oktan Nalbantoğlu, Ufuk Ertem, Okan Can, Tuğ-

ba Akyol)
1. Ödül

2008 / Yenimahalle Çamlıca Mah.
Kent Parkı Proje Yarışması- Ankara
(Sınırlı Yarışma) (Ekip: Oktan Nalbantoğlu,
Ufuk Ertem, Tuğba Akyol, Tarık Yaşar)
1. Ödül

2008 / Adana Büyükşehir Belediyesi Ziyapaşa Mahallesi Mimar Sinan Parkı Kesimi Kentsel Tasarım Ulusal Proje Yarışması
(Ekip: Oktan Nalbantoğlu, Ufuk Ertem, Okan Can, Tuğba Akyol, Tarık Yaşar)
5. Mansiyon

2007 / Maltepe Bölge Parkı Fikir Projesi Yarışması- İstanbul (Ekip: Oktan Nalbantoğlu, Ufuk Ertem, Özer Karaaslan, Tuğba Akyol, Halis Saygı, Ali Ergin, Talha Köş)
1. Ödül

2006 / Bursa - Kızıyakup Kent Parkı Kentsel Tasarım ve Mimari Proje Yarışması (Ekip: Oktan Nalbantoğlu, Ufuk Ertem, Okan Can, Özer Karaaslan, Tuğba Akyol, Halis Saygı, Talha Köş)
Satınalma

2004 / Ankara Çaldağı Osmanlı Parkı Kentsel Tasarım ve Peyzaj Proje Yarışması (Ekip: Oktan Nalbantoğlu, Abdi Güzer, Belemir Güzer, Fatih Öz)
4. Mansiyon

2003 / Ankara 50. Yıl Parkı ve Çevresi Kentsel Tasarım ve Peyzaj Proje Yarışması (Ekip: Oktan Nalbantoğlu, Abdi Güzer, Belemir Güzer, Fatih Öz, Ahmet Kanneçi)
Satınalma

2001 / Ankara-Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesi Doğa Parkı ve Çevresi Kentsel Tasarım ve Peyzaj Proje Yarışması (Ekip: Oktan Nalbantoğlu, Haldun Erdoğan)
1. Ödül

2001 Bursa Kültürpark ve Çevresi

Planlama ve Tasarım Yarışması (Ekip: Oktan Nalbantoğlu, Kemal Özgür, Haldun Erdoğan, Sedvan Teber)
2. Ödül

1991/ Büyük Ankara Projesi Kent Omurgası Kuzey Kesimi Kentsel Tasarım Proje Yarışması Ekip: Oktan Nalbantoğlu, Gülhan Gürel, Handan Yücel, Bingör Beriat)

4. Mansiyon

Kemal Özgür, Peyzaj Mimarı
pmp_proje@yahoo.com

1966 yılı Ankara doğumludur. 1989 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünü bitirmiştir.

Mezun olduğu yıldan itibaren peyzaj mimarlığı mesleği içerisinde değişik ölçeklerde kentsel ve kırsal çevre düzenleme, kentsel tasarım projeleri yapmış, konu ile ilgili çeşitli ulusal yarışmalara katılmıştır. Çalışmalarını Ankara'da PMP (peyzaj mimarlığı projesi) firmasında devam ettirmekte ve eş zamanlı olarak üniversitede ders vermektedir.

Kendinize dışarıdan baksanız nasıl tanıtır ve neler söylersiniz? Başarılarınızın ardında sizce ne var?

Öncelikle teşekkür ederim benimle başarılı olduğumu düşünerek yapmış olduğunuz bu söyleşi için. Aslında bir yandan da zor bir soru insanın kendini birkaç kelimeyle anlatması.

Dışarıdan kendime baktığımda kısaca mesleğin ilkeleri doğrultusunda çalışan, çalışmalarında toplum yararını öne çıkaran çağdaş, çevreci bir tasarımcı olarak tanımlayabilirim.

Başarımızı sanırım ekibimle birlikte girdiğimiz yarışmalar ve aldığımız ödüller doğrultusunda açıklayabiliriz. Tabi bununla birlikte Türkiye'nin her yerine proje de çiziyoruz. Biliyorsunuz genellikle proje ağırlıklı çalışıyoruz. Nadir ve özel koşullarda uygulama işleri yapıyoruz. Ama her işe başladığımda meslekteki ilk yıllarımda duyduğum heyecan, tutku, sevinç ve meslek sevgisi, amatör ruh hala içimizde. Evet amatör ruh ile çalışan, profesyonel iş çıkaran bir çalışma tarzımız var diyebiliriz. Bu da bizi başarılı kılıyor.

Peyzaj Tasarımı çalışmalarınızda kendinize ilişkin bir yaklaşımınız var mı? İzlediğiniz yöntemler ve süreçler nelerdir?

Evet zamanla bir tarzınız oluşuyor. Tasarımlarımda her alan benim için özeldir. Diğerlerinden farklıdır. İşe başlarken işverenin istekleri, işin fonksiyonel yapısı, arazi durumu, ekonomik koşullar, sorunlar, sosyal ve diğer fiziksel verileri dikkate alarak bir yerde analiz yaparız. Daha sonra genel tasarım ilkeleri doğrultusunda, hayal gücü ve realiteyi birleştirmek, sanırım biraz yetenek, biraz da tecrübeye dayanıyor iyi bir işin ortaya çıkması. Bir konuda çalışmaya başladığımda onun derinliklerine inerim. Konu hakkında bir araş-

"Yarışmalar okuldan sonraki eğitimidir"

tırma yaparım. Şimdi kaynaklara ulaşmak çok daha kolay oldu. Sonra çalışmalarında özellikle uzmanlık alanında herkesin kendi işini yapması gerektiğine inanarak her işi erbabına yaptırmaya çalışırım. Çalışma alanları ile ilgili mutlaka bol bol eskiz çalışması yaparım. Nadir de olsa çalışma maketi yaparız. Daha sonra bilgisayar ortamına geçeriz.

Sonuçta yaptığımız eserin herkesi mutlu etmesi gerekiyor. Öncelikle beni, daha sonra işvereni, sonra kullanıcıları, herkesi.

Diğer ülkelerdeki durumu ile bir karşılaştırma yapıldığında, ülkemizde peyzaj tasarımı alanındaki durumu nasıl değerlendirirsiniz?

Ülkemizde sadece peyzaj mimarlığında değil tüm tasarım ile ilgili alanlarda hiç de dünyadan geri değiliz. Ama çalışmalarımızı uluslar arası düzeylere çok az yansıtabiliyoruz yada başka bir deyişle yurt dışında (Eski Sovyetler birliği ülkeleri hariç) iş yapma olanaklarımız kısıtlı. Tasarım ortaya çıktıktan sonra esas iş ondan sonra başlıyor. Kendi mesleğimiz için konuşacak olursam bizde eksik olan, hala standartların yerine oturmaması, siyasal kayırcılık, kötü uygulamalar, kalitesiz malzeme seçimi, vandalizm, uzman olmayanların yapmış oldukları işçiliklerin çalışmaya yansması hiçte hoş olmayan sonuçları birlikte getiriyor. Bu da sanki bu tür meslekler ülkemizde gelişmemiş diye düşündürüyor.

Onun dışında peyzaj mimarları büyük kentlerde toplanmış durumda. Kırsal alanda olması gereken bir çok belediyeye ve özel sektörde yerlerini başkaları doldurmuş durumda. Uzman olmayan bu kişilerin yaptıkları çalışmalarda, çıkan örneklerde mesleki anlamda işi biraz basitleştiriyor. Çalışma alanları-

nı ağaç çiçek dikme gibi algılanması-
na sebep oluyor.

Burada Peyzaj Mimarları Odasının üzerine görev düşüyor. Meslek içi eği-
timlerle standartları yakalamış, siyasal
görüşü meslek çıkarları üzerinde tut-
mayan bir oda beklentisi içerisindeyiz.
Mezun meslektaşlarının durumu ile il-
gili anket çalışmaları yapan sonra bu-
nu istatistiksel verilere döken bir oda. Şu
anda kimse mezunların hangi oranda,
hangi koşullarda ve mesleğini nasıl
yaptığını bilmiyor. Yapanlar da ne ka-
dar kaliteli ve prestijli işlere imza atı-
yor. Bilinmiyor.

Odanın iş potansiyelini artırıcı çalış-
maları akademisyenlerle birlikte yap-
ması ve üyelerin de bunlara destek ol-
ması gerekiyor. Türkiye'nin her tara-
fında güzel peyzaj çalışmalarını göre-
lim istiyoruz.

Sorudan biraz başka konulara geçtik
ama kısaca diğer ülkelerle karşılaştı-
rdığımızda çalışmalarımızı tasarım ko-
nusunda bizde onlar kadar iyiyiz, Fa-
kat üretim ve uygulama dallarında ha-
la bir standardımız oluşmuş durumda
değil.

**Peyzaj tasarımı eğitimi konusunda
neler söyleyebilirsiniz? Talep edildiği
gibi piyasanın gereksinimine mi yö-
nelik olmalı?**

Bu soru çok önemli. Mesleği seçen öğ-
rencilerin şekillenmesindeki en önem-
li duraktır okul. Başta gereğinden faz-
la sayıda peyzaj mimarlığı bölümü-
nün olmasını çok yanlış buluyorum. Bu
üniversitelerin bir çoğunda yeterli öğ-
retim elemanlarının olmaması yetişen
yeni nesil üzerinde olumsuz etki sağ-
lamaktadır.

Peyzaj Mimarlığı eğitiminde aslında
birtakım birleşenler bir arada oldu-
ğunda başarı sağlanıyor. Örneğin öğ-
renci kalitesinin iyi olması, soru soran,
entelektüel birikimi olan, araştıran,
bilimle sanatla uğraşan öğrencilerin
artması, hocaların kalitesinin artma-
sı, eğitimde mesleğe yönelik ve kişi-
yi geliştirici derslerin çoğaltılması, çalış-
ma ortamının iyi olması gerekir başarı
için. Aslında stüdyo hocalığı yapan bi-
risi olarak öğrencilerle iç içe gözlemle-
rim sonucunda söylüyorum bütün bun-
ları.

Öğrenciler açısından, tasarım dalları-
nın hepsi için geçerli olduğunu düşün-
düğüm bir diğer konu da, eğitim sis-

teminin yanlışlığından kaynaklı bölüm
seçimi. Bakıyorsunuz öğrenciye yaptı-
ğı işi sevmiyor zaman ayırmıyor. Zor-
la yapıyor. Bir ve ikinci sınıflarda ba-
şarısız oluyorsa ve gerçekten sevmi-
yorsa başka bir branşa yönelmesi ken-
disi açısından daha iyi olacaktır. Dev-
let okulları dışarıdan kendini kanıtla-
mış meslektaşlarımızı getirip ders ver-
mesine kapalı. Meslek açısından katkı
sağlayacağına inandığım bir konu bu.
Hocaların verdiği teorik bilgiye destek
olarak pratikteki tecrübelerin de öğ-
renciye aktarılması gerekir. Aslında bu
bir yerde okul ile piyasa koşullarının
birlikte yürütülmesi anlamına da gelir.

Bence peyzaj eğitimi piyasa gereksini-
mini sağlayacak ekolde okulların yan-
rı sıra, sanatsal yönü ile bilimsel yönü
ile ağırlığı olan konsept çalışmalar yap-
pan, eğitimini bu yönde tamamlayan
bölümlerin de olması, mesleki alanda
gelişmenin tamamlayıcı, yol gösterici
birleşenlerinden birisi olacaktır.

Değişik üniversitelerin değişik fakülte-
leri altında olan peyzaj mimarlığı eğiti-
mi değişik ekollerde peyzaj mimarı ye-

Meslektaşlarımızın hızla değişen dünya koşullarında çevre, insan, kent, doğa karşısında eğitsel, kültürel ve entelektü- el birikimlerinin gerektirdiği sorumluluklarını yerine getir- mesi gerekir.

tişmesine neden oluyor. Bir kısmında
bitkisel ağırlıklı bir eğitim ağırlıkta-
ken, diğerinde yapısal ağırlıklı bir tasa-
rım, bir diğerinde uygulamaya yönelik
eğitim baskın olabiliyor.

**Meslektaş ve öğrencilerimize bir me-
saj iletmek istesenez ne olurdu?**

Yeni nesilde mezun olduklarında kı-
sa sürede iş yapayım, büyük işlere im-
za atayım, çok para kazanayım anla-
yışı hakim. Ama piyasaya çıktıklarında
genç arkadaşlar büyük zorluklar yaşı-
yorlar. İş bulamıyorlar, kendilerine gü-
venleri olmuyor. Bu nedenle öğrencile-
rin öncelikle eğitim zamanında dersle-
rini, staj döneminde de stajlarını ciddi-
ye alması gerekir. Bilim ve sanat dalla-
rını takip edip birikimlerini artırmaları
gerekir. Ulusal ve uluslar arası yayın-
ları takip edip öğrenci değişim prog-
ramlarından faydalanmanın yollarını
aramalıdır. Mimarlar, şehir plancı-
ları, endüstri ürünleri tasarımcıları örgen-
cileri ile arkadaşlıklar kursunlar ve on-
ların çalışmalarını takip etsinler. Öğ-
renciyken boş zamanlarında mesleki

alanda çalışan büro, fidanlık, inşaat
şirketlerine gitsinler.

Mesleki alanda daha çok yarışma açı-
lıp (hem öğrenci hem de profesyonel)
katılımı fazla tutmak, hem ulusal hem
uluslar arası yarışmalara katılmak,
bilgi, görgü ve tecrübeyi artıracaktır.
Böylece gençler yarışmalar sonucun-
da devlet veya yarışmayı açan kuruluş-
la eşit şartlarda masaya oturma şansı-
na sahip olacaktır. İnanıldıklarını uygu-
lamaya dökme şansları çok daha fazla
olacaktır. Mezun olanların da aslında
kendilerini yenilemeleri, bilgilerini ar-
tırmaları açısından yarışmaların öne-
mi büyük. Yarışmalar okuldan sonraki
eğitimidir. Zaten son dönemlerde iş al-
ma yöntemlerinden biriside çağrılı ya-
rışmalar olmuştur. Bu sayede işveren
de değişik alternatif fikirleri bir arada
görüp kendisine en uygun olanı seçme
şansına sahip oluyor.

Mesleki alanda yeni güncel dergi, ki-
tap, yayın vs. artırılmalıdır. Akademis-
yenlerin özellikle bu konuda duyarlı
olması gerekiyor. Öğrencilerin ve mez-
unların görev ve sorumluluklarının

yerine getirilmesinde ufuklarının açıl-
masında bu önemli.

Oda bizim mezun olduktan sonra
bağlı olduğumuz tüm hak ve çıkarları-
mızı savunan bir kuruluştur. Oda-
nın desteklenmesi önemlidir. Zaten bir
avuç meslektaşız. Mesleğin çıkarlarını
ön planda tutan bir anlayışla çalışma-
mız gerekir. Serbest çalışmanın güçlü-
ğü düşünülduğünde iş potansiyelinin
az olması, giderlerin devamlı artması,
vs. daha çok mücadele içinde olma-
larını gerektiriyor serbest çalışanların.
Bu nedenle kamuda çalışanların ek iş
olarak peyzaj işleri yapmaları oda ta-
rafından takip edilerek engellenmelidir.

Son olarak meslektaşlarımızın hızla
değişen dünya koşullarında çevre, in-
san, kent, doğa karşısında eğitsel, kül-
türel ve entelektüel birikimlerinin ge-
rektirdiği sorumluluklarını yerine ge-
tirmesi gerekir. Temennim, hiç bir za-
man sevgi, heyecan ve tutkumuzu yi-
tirmeden çalışmalarımızla mesleğimizi
iyi yerlere geleceği günleri görmek
olacaktır.

düşleyin sizin için yaratıyoruz...

Toplanma Alanı

WT

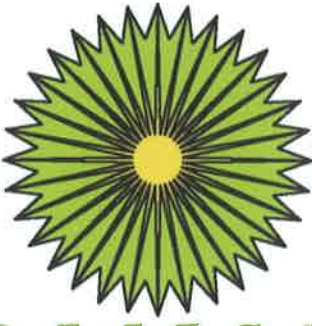
hy peyzaj

proje uygulama
hazır kalıp çim üretimi

YENİKÖY MAHALLESİ ORTAKÖY SİTESİ NO:16 BODRUM
TEL: 0252 317 03 30 FAKS: 0252 317 03 29
E-MAIL: hulya@hypeyzaj.com
www.hypeyzaj.com

Aba Giriş

ÇAKAL

FİDANCILIK

"Yeşil dünyanın doğru adresi"

ANKARA ASFALTI 13. KM. TRABZON EKMEK FIRINI KARŞISI
KESTEL / BURSA

TEL. 0 224 372 48 28 FAX 0 224 372 97 28

cakalfidan@gmail.com

1988'den GÜNÜMÜZE;
TASARIMDAN UYGULAMAYA

 Kardelen
PEYZAJ PLANLAMA
İNŞ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

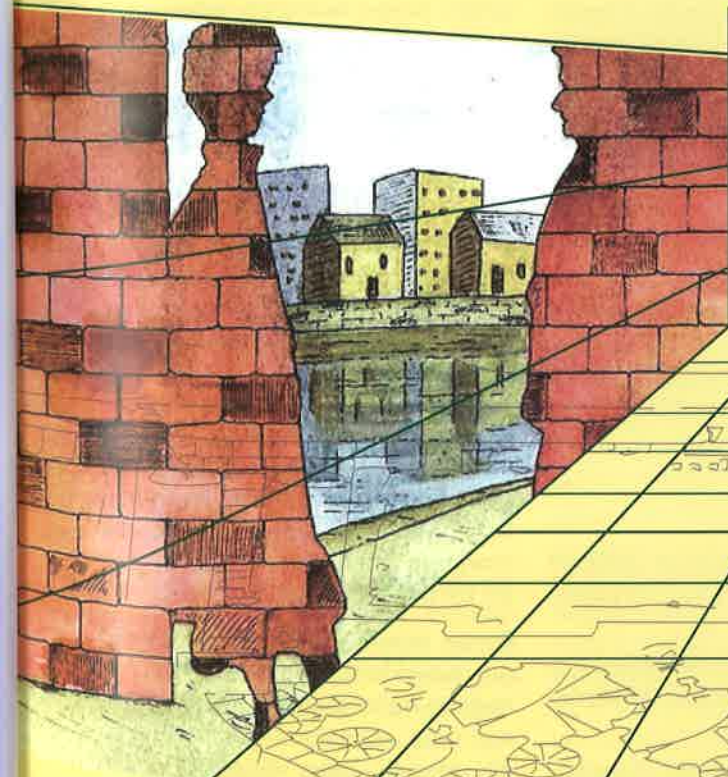

- * Çevre Düzenleme (Peyzaj) Projesi
- * Uygulama ve Danışmanlık
- * Bakım ve Onarım Çalışmaları
- * Çevre Düzenleme Alt Yapı Uygulaması
(Sulama, Aydınlatma, Drenaj)
- * Dış Mekan Bitki Üretimi,
İthalatı ve Pazarlaması

ELEŞTİREL

**PEYZAJ MİMARLIĞI:
ÖLÜMCÜL BİR KIYAMET BİLDİRİSİ**

Çeviri: Araş. Gör. Umut PEKİN

PEYZAJ MİMARLIĞI: ÖLÜMCÜL BİR KIYAMET BİLDİRİSİ*

Çeviri: Araş.Gör.Umut PEKİN
Çankırı Karatekin Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Planlama ve Peyzaj Tasarımı Anabilim Dalı
umutp@yahoo.com

Hohmann, H., and Langhorst, J. (2005); "An Apocalyptic Manifesto(kısaltılmış)". Landscape Architecture, Magazine of the American Society of Landscape Architects n: 4, p:26-34.

21.yy'ın başlarında, peyzaj mimarlığı sıkıntıya girmiş bir meslektir, bu durum mesleğin sahip olduklarından çok, sahip olmadığı nitelikleri nedeniyle oldukça kendini göstermiştir. Meslek; yazılı tarihe, kurallı teoriye, tanıma, yöne ve odağa sahip değildir. Günümüzde peyzaj mimarlığının akademisyenleri ve mesleğin profesyonel uygulayıcıları arasında muazzam bir ayrılık mevcuttur. Çeşitli ulusların bir araya geldiği üniversitelerde, araştırmacılar diğerlerinden aldıkları metodolojileri kullanır, bu da bilim dallarını güçlü kılarlarken profesyonel bürolardaki tasarımcılar, sıradan tasarımlara dönerek sonuca boyunduruk vurmuşlardır.

Bu problemlerin, yayılcı ve kronik olduğuna inanmaktayız. Bunlar göstermiştir ki, peyzaj mimarlığı henüz sıkıntıda değildir, fakat hastadır. Bu hastanın durumu kritiktir ve derhal müdahale gerektirmektedir.

ALTI BULGU

Peyzaj mimarlığının kötüye gidişinin kanıtı olarak, altı bulguya ulaşabilmıştır.

1. Peyzaj mimarlığı entelektüel düşünce, kültür ve edebi köklerini kaybetmiştir.

Peyzaj mimarlığı, önceki durumuna oldukça zor benzer. Bu kayıp kimlik, temel olarak diğer uzmanlık dallarıyla olan önemli bağlan-

tılarını kaybetmesi nedeniyle oluşmuştur. Tarihsel olarak peyzaj mimarlığı, resimden kanalizasyona kadar çeşitli mesleklerle bütünleyici ve dinamik bağlantılarını sürdürdü. Örneğin, 18.yy İngilteresi'nde peyzaj mimarlığı, resim ve şiirle olan uyumu ile artistik düşünceleri, önemli ölçüde etkileyen üç güzellikten birini oluşturmaktaydı. 19.yy'da, peyzaj mimarlığı edebiyat ve deney üstüçülük(transandantalizm)'e bağlıydı; Emerson, Longfellow ve Thoreau'nun yanında çalışan Olmsted ve Cleveland gibi pratisyenler, felsefe ve edebiyattan anlam çıkarak formları inşa etmişlerdir.

Günümüzde peyzaj mimarlığı güncel müzik, edebiyat ya da popüler kültür gibi dallarla karşılıklı bağlantılara sahip değildir. Peyzaj mimarları günümüzde asıl mesleğinden ayrı bir meşguliyet alanına düşürülmüştür. Mimarlar peyzaj mimarlarını halen büyük ölçüde sadece yardımcı olarak görmekte, ekonomik sistem gerildiği zaman peyzaj mimarlarını önemsememekte ve ortada bırakmaktadırlar.

Peyzaj mimarlığının bağlantılı olduğu mesleklerle ilişkileri karşılıklı olmaktan daha çok parazitiktir. Peyzaj mimarlığı, almaktan çok vermektedir. Meslek, diğer disiplinlerin çim alanlar ve ağaçlar, yeryüzü ve beton kaplamalarının iletişimini basit bir tarzda yorumlamaktadır.

2. Peyzaj mimarlığı, tarihsel olarak tanımlanan üretim, keşif ve prestijinin en iyi olduğu dönemlerindeki iktidar ve politika bağlantılarına artık sahip değildir.

Tarihsel olarak, profesyonel görüş ve gücün periyodları,, güçlü politik rejim ya da iktidar, para ve etki kaynakları ile bağlantıları aracılığıyla karakterize edilmiştir. Andre Le Notre'nin Sun Kings için tasarladığı gibi, Alphand ve Hausmann yerel açık alanları diktatör III. Napoleon'un yönetimi sırasında yarattılar. İngiliz Bahçe Mimarisi Okulu ve Brown, Repton, Price, and Knight zengin arazi sahiplerinin politik gücü tarafından desteklenmişler; kariyerlerinde başarılı olma istekleri ve Harold Ickes, Franklin Delano Roosevelt, ve Robert Moses'ın kamusal politikaları, Gilmore Clarke ve Horace Albright'ı birleştirmiştir. Bunların aksine, bugün peyzaj mimarları politikacılardan saklanmakta ve genel dünya toplumsal politikalarındaki siyasal sorunlarla olan bağına açıkça reddetmektedir.

Meslek, gücün radardaki bölmelerinin kaydını tutmamıştır. 1804'lerde, o zamanlar Amerika Cumhurbaşkanı olan Thomas Jefferson, 1782'de yaptığı alan sörveyi uygulamalarına dayalı olarak bahçe mimarisinde oldukça bilgilidir, alan ve peyzajın Amerika'nın gelecekte kalkınmasındaki önemini anlamıştır. 2004'te George Bush peyzaj mimarlığının ne olduğunu biliyor ve onun potansiyel değerini anlıyor mu? Ya da yerinde bir ek olarak belki Bill Gates? Kim peyzaj mimarlarının yanında , kim peyzaj mimarlığına önem verecek?

3. Peyzaj mimarlığı, kaybettiği entelektüel köklerini ve yeni ya da önemli bağlamlarla ya da desteklerle olan politik nüfusunu daha iyi bir durumla değiştirememiştir.

Peyzaj mimarlığı, özellikle popüler kültürle herhangi bir anlamlı yolla ilişkilendirilmemiştir: Peyzaj mimarlığı, popüler kültür ve popüler düşüncelerin yapısındaki gücünü önemsememiştir. Peyzaj mimarlığı çok tanındık ve görünüşte çok basittir: Bir ev inşa etmek, karmaşıktır, fakat herkes ağaç dikebilir ve çim alanları biçebilir. Peyzaj mimarları (Martha Stewart, kablo TV gibi) bir tüketici aktivitesi olarak bahçe işlerini yükseltmesi için diğerlerine izin verebilirler. Garrett Eckbo ve Larry Halprin çalışmalarını popüleştirmek ve sonra bu çok önemli, sağlam ve görülebilen toplumsal çalışmalarda popüler nüfuslarını yaygınlaştırmak için kullandıkları Sunset Magazin, piyasadaki kötü durumdaki profesyonel uyuşukluğa zıtlık gösterir.

Bu devam eden örneğin, bir kısmıdır. Örneğin, 1930'larda peyzaj mimarları modern iki yanı ağaçlı yolların öncüleridir, 1950'li yıllarda yol tasarımını mühendislere bırakmışlardır, mühendisler otoyol bitkisel tasarımını kötü bir duruma sokmuşlardır. Benzer bir şekilde, kentsel planlama da, geniş ölçüde ulaşım mühendisleri ve müteahhitlerin ilgi alanları haline gelmiştir.

4. Peyzaj mimarlığı, günümüzde tecrübe açısından düşünüldüğünde, iyice yerleşmiş koruyucu bir faaliyetidir.

Bugün peyzaj mimarlığı aşırı derecede korumayla ilgilenmektedir. Biz sadece peyzaj mimarlığının korumak için fiziksel, doğal, ve kültürel kaynakları aramasını değil, aynı zamanda korumak için ekonomik, duygusal, dinsel, entelektüel kaynakları da aradığını kastediyoruz. Bugün peyzajlar, sonuçlara engel olmak için inşa edilir: tartışmalardan sakınmak, maliyefin istenilmeyen artışını önlemek, ve borçlara meydan vermemek(dezavantajlara, elverişsizlere engel olmak)için. Peyzajların sonuçlanan uygulaması birbirine benzerdir, hayal gücünün CLARB standartlarına göre inşa edilmiştir.

Başka bir deyişle, peyzaj mimarlığının korku içindeki faaliyet alanı, bazı riskleri alır ve değişime karşı koyar. Philip Johnson tasarımcıların standart uygulamalara olan eğilimleriyle kendilerini sınırladıklarını söylemiştir. Johnson, bunları halen peyzaj mimarlığına uygun görülen "destekler" olarak adlandırmıştır.

- Tarih desteği (önceden yapılan ne varsa yapma)
- Güzel çizim desteği (günümüzde dijitaldir)
- Fayda desteği (peyzaj mimarlığı, faydalı bir uğraş alanı değilse hiçbir şeydir)
- Komfor desteği (tasarımcı ve müşterilerin her ikisi için)
- Düşük fiyat desteği (yorumsuz) ve
- Yapı desteği (eğer düzen varsa)

Faaliyet alanı; bu destekler tarafından desteklendiğine göre, yüz yüze olduğu sosyal ve çevresel değişim içinde, peyzaj mimarlığının yeteneğini, yeniden keşfetmesi için araştırmaktayız.

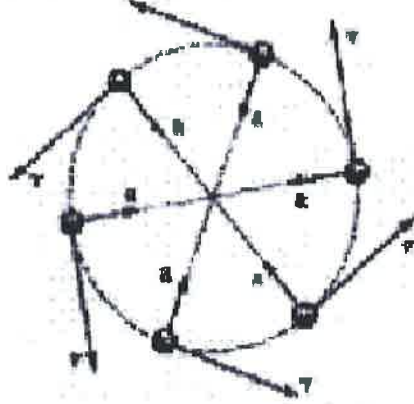
5. Günümüzde peyzaj mimarlığı, belirlenmiş belli başlı ya da temel değerlere sahip değildir.

Bu hoşnutsuz edici durum, yeni bir olgudur. Geçmişte, peyzaj mimarlığındaki profesyonel dinamizm ve güç dönemlerinin, sosyal gündemle aralarında güçlü bir ilişki vardır. 1800'lü yılların başlarında, mesleğin gelişim döneminde peyzaj mimarlığı kısmen itekleyici, örneğin endüstrileşmenin neden olduğu sosyal şartları iyileştirmek gibi, nedenler yüzünden bulunmaktadır. Bu durum; göçmenlerin büyük akını ile demokratik politika sisteminin birleşmesiyle, modernizasyona karşı sosyal reformun

hız kazandığı Amerika'da, peyzaj mimarlığının 19.yy'ın sonlarında ve 20.yy'ın başlarında Olmsted'in başarısı sayesinde kazandığı önemle bağdaşmamaktadır.

Rossvelt'in yönetimi; sözde sosyalist görüşlerini uyguladığı, peyzaj mimarlarının iki yanı ve ortası ağaçlı yol (parkway) gibi yeni tipolojileri ve

yerleşim adalarını yarattığı 1930'lu yıllarda, mesleğin gücü, sosyal reformla bağlantısı aracılığıyla tanımlanmıştır.

Modern mimarlığın sosyal idealleri tarafından körüklenen profesyonel gücün diğer başka dönemleri olan 1950'ler ve 1960'lar; Garret Ecko, James Rose, Hideo Sasaki, M.Paul Friedberg ve Larry Halprin gibileri tarafından peyzaja uyacak biçimde açıklanmış ve dönüştürülmüştür.

Günümüzde ise, peyzaj mimarlığı ilgi çeken (itekleyici) ve örnekleyici (aynılaştırıcı) sosyal gündeme sahip değildir. Bunun yerine peyzaj mimarlığı; sürekli artan ve gittikçe artarak uygulamaların çeşitli tipleri arasında, bahçe tasarımından Coğrafi Bilgi Sistemleri uygulamalarına kadar, çeşitlilik göstererek dağılmıştır. Bu belirtilen uygulama tipleri ve aktiviteler mesleğin varoluş nedenini vermemektedir. Sonuç olarak, doğrusu peyzaj mimarları dışında hiç kimse, peyzaj mimarlığının ne olduğunu bilmemektedir.

6.Peyzaj mimarlığı geçerli yönünü belirleyemezse, hiç kimse statü

olarak tanımsız ve tanımlanamayan bir mesleğin üstesinden gelemez.

1981'de Stephen Krog'un "Is It Art?(O sanat mı?)" adlı makalesi, peyzaj mimarlığının içeriğini tartışan sert eleştiri fırtınasının salıverildiği bir özettir. Peyzaj mimarlığı sanat mıdır? Uygulamalı sanat ya da bilim midir? Bu tartışma, son yirmi küsur yıl boyunca araklıklarla devam etmiş, mesleğin aynı zamanda gerçekte bunların hepsi olup olmadığı sorusu sorulmuştur.

Birbiriyle ilişkili olan sanat, mimarlık, mühendislik disiplinlerinden hiç birinin var olan endişeyi taşır gibi görünmedikleri göz önüne alınacak olursa, tartışmanın asıl sonucunun mesleğin sahip olduğu belirsiz içerik sayesinde ortaya çıkacağı düşünülmektedir. Peyzaj mimarlığı, diğer uzmanlık dallarının yapamadığı her şeyi ve en iyi biçimde yapar (mühendislik, ekoloji, çevresel sanat, tasarım, bitkilendirme planları, sürdürülebilir tasarım, kültürel eleştiri vb.).

BİR TEDAVİ VAR MI?

Peyzaj mimarlığının sıkıntılı bir meslek olduğu konusunda ortak görüş varsa, o halde sunulacak tedaviler de vardır. Mesleğin yararlı olmaya çalışan üyeleri; mesleğin heyecan verici aldatıcı görünümü içinde, düzenli olarak "mesleği yeniden tanımlayacak" tedavi biçimleri sunarlar. Bu tedaviler; eğitimi "doğayla tasarım", "uzmanlık alanını yaymak", "peyzajı iyileştirmek", ve "peyzajın biçimini bozmak, bilgiye dayandırmak, geliştirmek" olacak biçimde düzelterek değiştirmektedir.

Tedavilerin dikkat çeken sloganlarına rağmen, bu tedaviler hastalarını iyileştirmede yetersizdir. Bize göre, peyzaj mimarlığına yeniden güç kazandırmak için çeşitli önerilerin gözden geçirilmesinin zamanı gelmiştir.

Aşağıdaki bölümde, hastanın sağlığına kavuşması için onu denetim altında tutacak uyarıların neler olaca-

ğı, eğer varsa bu uyarıları belirleme de iyimser olan ve çok sık sunulan tedavileri beşe ayırmaktayız.

1.Eleştirel söyleşilerin, göz önüne serilmesi, peyzaj mimarlığının sonu gelmek üzere olan karakterine yeniden enerji verecektir.

Bu tedavi yolu, sıklıkla tekrarlanır ve yeni bir eleştirel ruh, düzenli bir programı bastıran girişimi başlatır.

Eleştirici diyaloglar; mesleğin eleştirilere hiç tahammülü olmaması yüzünden, tam olarak peyzaj mimarlığının problemlerine bir çözüm olmaz.

Peyzaj mimarlığı önemli bir eleştirici sese asla sahip olmamıştır, Grady Clay, J.B. Jackson, ve John Dixon Hunt gibi tercih edilen yorumcular ve gözlemciler, Ada Louise Huxtable, Herbert Muschamp ve Robert Campbell gibi, mimari bakımdan son derece "doğru" eleştirmenler gibi. Günümüz peyzaj mimarlığı, belirgin bir biçimde tartışma karşıtıdır ve sonuç olarak meslek, çalışmanın nasıl eleştirel değerlendirileceğini ya da eleştiri aldığı anda onunla ne yapacağını bilemez.

2.Peyzaj mimarlığı insan rahatlığına katkılarını ikna edici bir biçimde sunmayı öğrenebilirse, insanlar tarafından anlaşılabilir ve kabul edilmiş olacaktır.

Bu tedavi, peyzaj mimarlığının tam olarak toplum tarafından değe-

ri bilinmeyen, uzmanlık alanını yanlış anladığını savunur ve peyzaj mimarlığının sorunları, halkla iyi iletişim aracılığıyla çözülecektir.

Bununla beraber, mesleğin değerini topluma iletmekteki yetersizliği; onun belirsiz özellikleriyle rahatsızlığının bir sonucu olduğundan, zayıf bir iletişimin işlevi etkisi de o kadar fazla olamaz. Peyzaj mimarlığı, mesleğin belirsiz özelliklerinin ne olduğunu öğrenene (anlayana) kadar, bunu başka kimse de gerçekleştiremez.

3. Teorinin esas kısmının formüle edilmesi, peyzaj mimarlığının farklı faaliyetlerini bütünleştirecek ve mesleğe bir yön verecektir.

Peyzaj mimarlığının teorizizliği en azından, teoriksel düşünülere göre bir problem gibi görünür. Sadece peyzaj mimarlığı, teorisi mesleğin eksilen özelliklerine geçerli bir çözüm olabilir mi?

Teori; entelektüel bir deneyimdir, ve meslek yaşadığımız dünyadan ortaya çıktığı için, peyzaj mimarlığı belirgin biçimde, güçlü olarak gelişen küresel piyasa ve ekonominin neden olduğu, mesleği taşımak açısından entelektüelliğe zıt eserlere sahiptir. Teori akademikleri memnun edecek, ancak akademik ve uygulama arasındaki büyüyen görüş ayrılıklarına köprü kurmada az etkili olacaktır.

Ve peyzaj mimarlığı teorisi nedir? Teori olarak sunulmuş olanların çoğu, diğer disiplinlerden alınmıştır (daha önce kurulmuş mevcut olan disiplinlerden üretilmiş peyzaj mimarlığı büyük bir olasılıkla zorunlu olarak farklı gelişti). Sonuç olarak, bugün mesleğin çoklu faaliyet alanı, çoklu teoriler üretir, mesleğin büyük düşünülerinin teorileri bütünleşen bir tasarım teorisine dönüştürmeyi çok isterlerdi. Ancak bu gerçekten mümkün müdür? Bütünleşmiş bir disiplin olarak görünen -kesişen ve mesleklerarası canlı bir örnek olan peyzaj mimarlığı, memnuniyet verici olabilir, ancak bu biraz mesleğin güncel dar görüşlülüğünün vermiş olduğu bir varsayım gibi görünebilir.

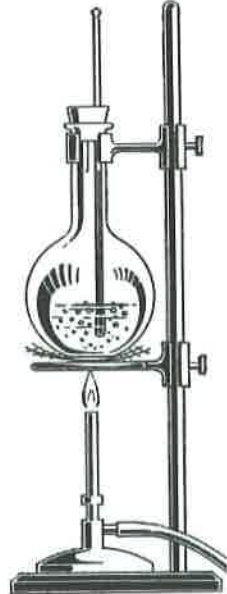
4. Ekoloji ve sürdürülebilir tasarım, peyzaj mimarlığına yeni yaşam verecek, sonrasında peyzaj mimarlığı

uygulamalı ekolojinin kalesi ve yeryüzünün koruyucusu haline gelecektir.

Çoğu kez yeni ve devrimsel bir kavram olarak sunulsa bile, ekoloji; mesleğin köklerinde vardır, Repton, Olmsted, ve Jansen gibi, birbirleriyle aynı ölçüde çeşitlilik gösteren tasarımcıların çalışmalarında görüldüğü gibi. Onların ilginç/pastoral peyzaj ideali, (çeşitli habitatların yoğun bir deseni olan çok değişik bir peyzajın iyi biçimde birleştirdiği ve çeşitli zengin habitatlar arasındaki geçiş alanları) jimalı ya da açık biçimde günümüz ekolojik tasarımlarının temelini oluşturan düşünce olmuştur.

Burada sorun, ekolojinin meslek için yeşil bir kaplama olup olmadığı ya da peyzaj mimarlığının anlamsal olarak ekolojik tasarım haline gelip gelmediğidir. Büyük sorun, peyzaj mimarlığının içinden çıkılmaz biçimde yakalandığı doğa-kültür/ sanat-bilimdeki diyalektiklidir, ve peyzaj mimarlığı hem sanat ve bilimde hem de doğa ve kültürde var olmaya çabalayarak, ikisinde de iyi işler çıkartmamaktadır.

5. Peyzaj mimarlığı, teknik ve ciddi baskılarla sınırlanarak, deneysel bir meslek olacak biçimde konumlanmış ve aslında yeniden keşfedilmelidir.

Peyzaj mimarlığının, ekonomik ve politik güçle bağlantısını kestiği göz önünde bulundurulursa, bu oldukça abartılı bir durum gibi görünebilir. Halen mesleğin ürettiklerini uygulamadaki güç ve etki yoksunluğunun açıkça görülmesine rağmen, yeni bir

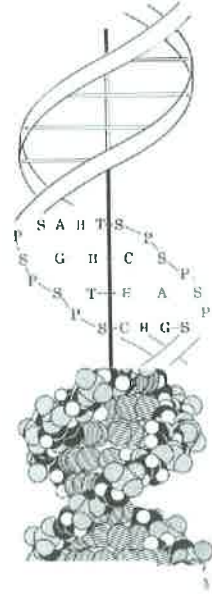
deneysel peyzaj mimarlığı beklentisi sürmektedir.

Peyzaj mimarlığı gerçekte, kendi kendisiyle uyuşan ve büyük kültürel aydınlanma projeleri ve modernlikte rol olarak deneysel bir meslek olmuştur. Günümüzde, ek olarak mesleğin postmodern çoğulculuk(plüralizm) tarafından belirlenen kültürde rol alması, deneyim için gereklidir ve bu durum peyzaj mimarlığının risk alma yoksunluğu ve tartışmalı davranışlara olan karışıklığı gibi temel koruyucu değerleri ile bağdaşmamaktadır. Peyzaj deneyimi bu yüzden diğer disiplinler tarafından üstlenilmiştir.

HASTA YAŞAMAK İÇİN İSTEKLİ Mİ?

Sayısı belli olmayan abartılı tedavilerin, rahatsız hastaları kurtaracağı olasıdır. Örneğin; eğer peyzaj mimarlığının verimsizliği, kendi genetiği kontrol altında tutulursa nasıl olur?

Bir kavram olarak peyzaj mimarlığının varlığı, J.C. Loudon, tarafından ancak 1840 tarihinde bulunmuş, Olmsted ve Vaux kendilerini peyzaj mimarı olarak tanımladıklarında, peyzaj mimarlığı 1862'e doğru profesyonel bir meslek olarak kullanılır duruma gelmiştir. Uzmanlık dalı politik ve kültürel şartların bir parçası olarak (bu meslekler arasında tarım, mimarlık, inşaat, bahçe işleri ve resim yer alır) 18. yy sonu ve 19. yy başlarında artan nüfus, kentsel büyüme, artan bireycilik ve endüstrileşmeye yanıt olarak ilişkili olduğu mesleklerle farklı bir konumda birleşmiştir. Bu şartlar, genellikle modernleşme olarak bilin-

mektedir ve 1850'de kendi üslubunda var olmayan peyzaj mimarlığı, modern şartlardan önce mevcut değildir.

Ek olarak, içerdiği farklı faaliyetlerin etkisi nedeniyle, peyzaj mimarlığı disiplini artık işlememektir. Modern şartlar, postmodern sosyal ve politik şartların, artan çok kültürlülüğün ve evrenselliğin olduğu yeni bir dizi yöntem sağlamıştır. Ne yazık ki peyzaj mimarlığı, postmodernizmin bu temel düşüncelerini idare etmede, özellikle doğa-kültür ayırımında ki bozulmada yetersizlik gösteriyor.

Biz peyzaj mimarlığının kritik durumunun, uzmanlık dalının ölüm döşğinde olduğunu gösterdiğine inanmaktayız. Ancak mesleği sürdürmek için çaba göstermeye devam etmeli miyiz? Gerçekten hasta yeniden hayata dönmek için istekli mi? Peyzaj mimarlığı zamanı gelmiş ve geçmekte olan bir uzmanlık dalı olmayabilir miydi? Peyzaj mimarları 19.yy'ın diğer geçersiz örneğin nalbant, tekerlekçi, baca temizleyicisi, kan alanlar gibi meslek sahiplerine mi benzemektedir? Peyzaj mimarlığı, bugün nostaljinin bir uygulaması haline mi gelmiştir?

Peyzaj mimarlığı, ilişkili olduğu bir dizi disiplinden ayrılarak mevcut olan kreasyonlarından önce geçmişe dönseydi ne olurdu? Biz bilmek istiyoruz ki, kesin olarak mesleği yoluna koymanın ve peyzaj mimarlığını sıkıntıdan kurtarmanın tam zamanı mıdır?

*Bu bildiri Iowa State Üniversitesi'nden Heidi Hohmann ve Joern Langhorst tarafından diğer peyzaj mimarlığı bölümlerine gönderilmiş ve Landscape Architecture, Magazine of the American Society of Landscape Architects dergisinde kısaltılmış olarak yayınlanan halinden çevrilmiştir. Şekiller ve kaynaklar orijinal bildirden (www.iastate.edu/~isitdead) alınmıştır.

Kaynaklar

- Andersson, Thorbjörn. "Open design fields in contemporary landscape architecture." *Topos* 40 (2002): 53-60.
- Chadwick, George R. *The Park and the Town: Public Landscape in the 19th and 20th Centuries*. New York: Frederick A. Praeger, 1966.
- Corner, James. "Representation and Landscape: Drawing and Making in the Landscape Medium." *Word and Image* Volume 8, no 3 1992, 243-275.
- Corner, James. "Ecology and landscape as agents of creativity." In *Ecological Design and Planning*, edited by George F. Thompson and Frederick Steiner, 80-109. New York: John Wiley, 1997.
- Corner, James. "Recovering Landscape as a Critical Cultural Practice." In *Recovering Landscape*, edited by James Corner, 1-26. New York: Princeton Architectural Press, 1999.
- Fisher, Thomas. "The Value and Values of Architecture," 27-37. In *The Scheme of Things: Alternative Thinking on the Practice of Architecture*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2000.
- Hunt, John Dixon. *Greater Perfections: The Practice of Garden Theory*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2000.
- Jacobs, Peter. "De In{form}ing Landscape Re." *Landscape Journal* 10, no. 1 (1991): 48-56.
- Johnson, Bart and Kristina Hill, editors. *Ecology and Design: Frameworks for Learning*. Washington: Island Press, 2002.
- Johnson, Phillip. "The Seven Crutches of Modern Architecture." In *Theories and Manifestoes of Contemporary Architecture*, edited by Charles Jencks and Karl Kropf, 208-210. New York: Academy Editions, 1997.
- Koolhaas, Rem. *Delirious New York*. New York: Monacelli Press, 1994.
- Krebs, Stefanie. *Zur Lesbarkeit zeitgenössischer Landschaftsarchitektur: Verbindungen zur Philosophie der Dekonstruktion (The Readability of Contemporary Landscape Architecture: Connections to the Philosophy of Deconstruction)*. Beiträge zur räumlichen Planung 63. Hannover: Schriftenreihe des Fachbereichs Landschaftsarchitektur und Umweltentwicklung der Universität Hannover, 2002.
- Krog, Steven R. "Is it Art?" *Landscape Architecture* 71, no. 3 (1981): 373-376.
- Krog, Steven R. "Creative Risk-Taking." *Landscape Architecture* 73, no. 3 (1983): 70-76.
- Lassus, Bernard. *The Landscape Approach*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1998.
- Miller, Patrick. "A Profession in Peril?" *Landscape Architecture* 87, no. 8 (1997): 66-71, 85-8.
- Meyer, Elizabeth. "The Expanded Field of Landscape Architecture." In *Ecological Design and Planning*, edited by George F. Thompson and Frederick Steiner, 45-79. New York: John Wiley, 1997.
- Newton, Norman. *Design on the Land*. Cambridge: Belknap/Harvard University Press, 1972.
- Pregill, Philip and Nancy Volkman. *Landscapes in History: Design and Planning in the Eastern and Western Traditions*, 2nd edition, New York: John Wiley & Sons, 1999.
- Uhrig, Nicole. "Landscape en vogue," *Topos* 32 (2000): 6-11.
- Trepl, Ludwig. *Geschichte der Oekologie (History of Ecology)*. Frankfurt: Athenaeum, 1987.
- Weller, Richard. "Between Hermeneutics and datascapes: a critical appreciation of emergent landscape design theory and praxis through the writings of James Corner 1990-2000" (part one). *Landscape Review* 7, no 1 (2001): 3-24.

Peyzaj Uygulamaları - Doğal Granit Taş - Kilit Taş - Yol Uygulamaları
Hazır Doğal Çim - Nakliye ve Hafriyat

3-5 yaşında sertifikalı Edremit-Ayvalık Zeytin Fidanı ve Çeşitli Süs Bitkileri

Sakarya'dan
dünyaya...

ADA PLANT®
Fidanlık Üretim ve Ticaret A.Ş.

fidancılık
nurseries

FİDANLIK

Adnan Menderes Cd. Karaboğaz Mevki
(Eski Şeker Çiftliği) Yazlık SAKARYA
Tel: 0264 373 75 43
Faks: 0264 373 75 44

MERKEZ

Ümit Mh. Seralar Bölgesi 8. Cd.
No: 123/5 Çayyolu ANKARA
Tel: 0312 235 99 91-92-93
Faks: 0312 235 99 33
Eposta: adaplant@adaplant.com.tr
www.adaplant.com.tr

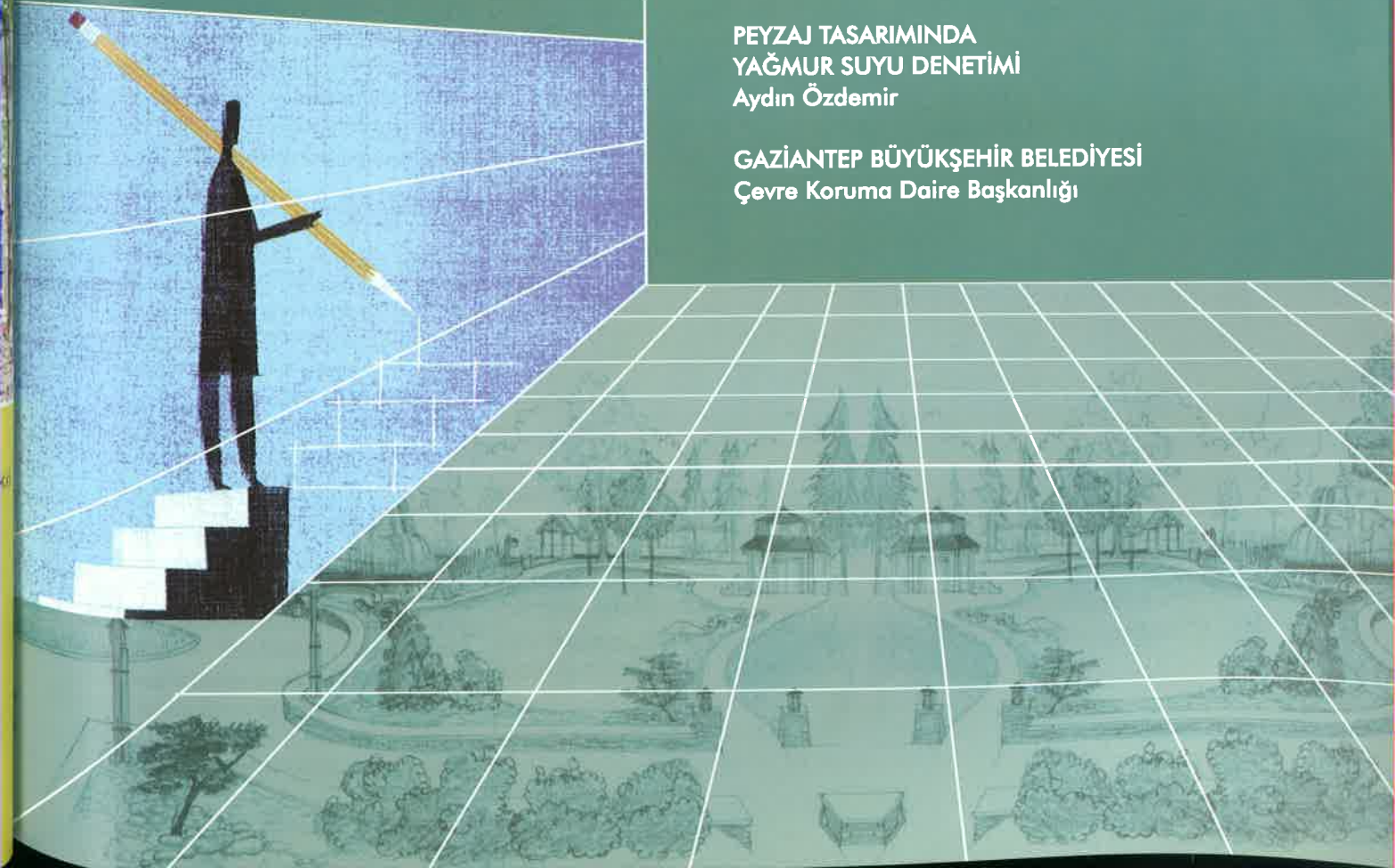

TEKNİK

PEYZAJ TASARIM PROJELERİ
ASGARİ STANDARTLARI
Selami Demiralp

PEYZAJ TASARIMINDA
YAĞMUR SUYU DENETİMİ
Aydın Özdemir

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
Çevre Koruma Daire Başkanlığı

PEYZAJ TASARIM PROJELERİ

•Asgari Standartları •Tasarım ve Çizim Kriterleri

Selami DEMİRALP

Peyzaj Mimarı

sdemiralp@promimproje.com

Günümüzün değişen koşulları, hemen her meslekte olduğu gibi Peyzaj Mimarlığında da gelişim parametrelerinin tespitini ve düzenlenmesini zorunlu kılmaktadır. Teknolojik ivmelenme, küresel siyasi ve ekonomik konjonktür, mesleki akreditasyon, meslek örgütlerinin bağlı olduğu birliklerin düzenlemeleri, ülkesel mevzuatların yanısıra çeşitli uyum yasaları da, teknik standartların oluşturulmasını bir gereklilik haline büründürmektedir.

Süregelen yapıda Peyzaj Mimarlığı Proje Hizmetlerinin, her eğitim kurumunun, her firmanın ya da bireyin kendine özgü oluşturduğu proje içeriği, safhaları, üslup ve çizim tekniği, çoğu zaman işleyişte sorunlar yaratmaktadır.

Peyzaj Mimarları Odası sektörel bazda "düzenleyici" kimliğiyle, tasarım

kriterlerini ve teknik standartları oluşturup, mesleki platformlarda bunları ilgili kişi ve kurumlara angaje etmek durumundadır. Yayınlanan yönetmelikler kadar, üyelerini bilinçlendirecek çalışmalar yapmak, Devamlı Eğitim Sistemi (DES) ve mesleki denetimler ile bu oluşumu yönlendirmek Oda'nın asli görevlerindedir.

Bu yazıdaki tasarım ve çizime yönelik sistematipler, Peyzaj Mimarları'nın Oda ile mesleki denetim ilişkisinde, projelerin içermesi gereken asgari standartları tariflemektedir. Beraberinde verilen örnekler ise tasarımın, uygulama projeleri ve detay projelerine yansıtıldığı nitelikte, uygulanmasının da başarılabilirliğidir.

Peyzaj Mimarları Odası 2006 yılında yayınladığı "Peyzaj Tasarım/Planlama Projeleri ve Kontrollük, Danışmanlık Hizmetleri Asgari Ücret Tarifesi ve Şartnamesi"nde tariflendiği üzere;

Peyzaj Mimarı, Peyzaj Tasarımı / Planlama Hizmetlerini, formasyonuna, mesleki uzmanlığına ve faaliyetine göre; odanın ilgili kanun, tüzük ve yönetmeliklerine uygun olarak yapmaya yetkili, yükümlülüklerini yerine getirerek üyelik sıfatını ve unvanını koruyan, çalışması kısıtlanmamış serbest meslek sahibi, kamu görevlisi veya ücretli çalışandır.

Peyzaj Tasarım Projeleri (Çevre Düzenleme Projeleri), ise, Bayındırlık ve

İskan Bakanlığı'nın Mühendislik ve Mimarlık Şartnamesi gereği; imarlı alanlarda yapı tarifi (yapının yerleşimi harici) dışında kalan açık ve yeşil alanlar ile çatı ve atrium mekanlarının; Belediye mücavir alan sınırları içi ile değişik nitelikteki özel taşınımı (karayolları, turizm alanları, koruma alanları, orman içi alanlar, tabiat alanları, taş-maden ocakları, çöp alanları, nehir ve göl kıyıları, spor ve eğlence kompleksleri, rekreasyon alanları vb.) kullanımlara ayrılan alanlarda ekolojik, doğal ve kültürel verilere dayalı üretilen fiziksel plan ve tasarım projeleridir.

21 Mart 2006 tarihinde 26115 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren "Serbest Peyzaj Mimarlık/Müşavirlik Hizmetleri, Uygulama, Mesleki Denetim, Büroların Tescili ve Asgari Ücret Yönetmeliği" doğrultusunda da Peyzaj Tasarımı / Planlama hizmetlerini ülkemizde yalnız, Oda'nın bu yönetmeliği doğrultusunda yükümlülüklerini yerine getiren "üyeri"nin yapabileceği resmiyet kazanmıştır.

Aralık 2006 tarihinden itibaren, üyelerin hak ve sorumluluklarına ve Peyzaj Tasarım Projelerinin asgari standartlarına ilişkin PMO tarafından, üyelerine DES kapsamında zorunlu ve seçeneği eğitim seminerleri düzenlenmekte ve kapsamı genişletilecek devam ettirilmektedir.

Peyzaj Tasarım Projeleri

Proje tasarımı ve çiziminde tek bir hedef olmalıdır. Bu hedef, bilimsel veriler doğrultusunda sosyal, sosyo-kültürel, çevresel faktörler ile ekonomik, teknolojik, iklimsel ve coğrafik koşullar, yasal ve doğal eşikler gözönünde tutularak ihtiyaçları karşılayacak, yenilikçi / tutarlı tasarımlar eşliğinde, uygulanabilir projeler üretmektir. Bu kriterler dikkate alınarak yapılacak çalışmalar, proje çeşitliliğinin neredeyse sınırsız olduğu Peyzaj Mimarlığı hizmetlerinde gruplamayı zorunlu kılmaktadır. Her durumda proje çalışmalarında amaç, tüm teknik kriterleri yerine getiren, uygulama aşamasında yorumlara imkan tanımayan ve hiç bir soru işareti barındırmayan niteliklerde proje üretimi olmalıdır. Ancak bu şekilde hedeflenen "sonuç ürün" ortaya çıkabilecektir.

İhtiyaçların, kullanımların çeşitliliğine, mekansal ve toplumsal gereksinimin özelliklerine göre değişiklik göstermesiyle birlikte Peyzaj Tasarım Projeleri çalışmalarını, genelde üç başlık altında toplayabiliriz.

1- Küçük çaplı projeler (tek/klasik parsel vb.)

2- Orta çaplı projeler (ada-parcel(ler) bazında vb.)

3- Büyük çaplı / kapsamlı projeler (genel)

Hangi gruba girerse girsin, teknik dilde hazırlanan uygulama projeleri ve detay projelerinde, ölçeğin gerektirdiği çizim tekniği, uluslararası proje standartlarına uygun olmak zorundadır. Proje ölçeğine göre tarama, ölçü, kod, yazı vb unsurların çıktısı alındığında veya çoğaltıldığında çizgilerin kalınlığının projeyi ifade edecek şekilde düzenlenmesi, yazıların ve diğer donatıların okunabilir olması bir gerekliliktir.

Peyzaj Mimarlığı Proje/Planlama Çalışmalarında, Şehir ve Bölge Planlama, Mimarlık, İç Mimarlık, Endüstri Ürünleri Tasarımı ve/veya Mühendislik (statik, elektrik, tesisat, jeoloji/jeoteknik, çevre) ve/veya Altyapı Mü-

hendislik (sulama, içme suyu, atık su, drenaj/yağmur suyu, taşıt yolu, saha aydınlatma elektrik, elektronik) gibi tasarım/mühendislik meslek gruplarının yanısıra, Sanat Tarihi, Heykeltıraş, Ressam, Plastik Sanatlar, Arkeoloji, Botanik, Zooloji vb. meslek grupları ve özel bilgisayar sunumları (render, foto-gerçekçi sunumlar ve animasyon vb.) uzmanlık gruplarının, proje çalışma alanına dahil edilebileceğidir. Peyzaj Mimarı özellikle orta/büyük ölçekli, kapsamlı peyzaj tasarımı ve kentsel tasarım proje çalışmalarında bu meslek ve uzman gruplarının koordinasyonunu üstlenebilecek ve tasarımında eşgüdümü sağlayabilecek yetkinliğe ulaşmış olmalıdır.

Bilinmesi gereken önemli bir husus da, tasarımın kullanılması problemlerinin yasal mevzuatlarla korunduğudur. ilgili yönetmelikler doğrultusunda Avan (ön) projenin onayıyla birlikte tasarımcı "telif hakkını" kazanmaktadır. Bu durum, proje çalışmalarında saffhaların önemini ortaya çıkartmaktadır.

Günümüzde, bilgisayar teknolojisinin sunduğu imkanlar vazgeçilmez bir değer görünmektedir. Bu bağlamda yalnız proje çıktısı değil, bilgisayar kayıtlarının teslimi de zorunlu hale gelmektedir. Proje tasarım ve çizim aşamasında diğer meslek disiplinleri ile etkileşimli çalışmalarda bilgisayar programlarının ve tekniklerinin iyi bilinmesi, buna göre gerekli ayırtırmaların yapılması ve projelerin bu sisteme uygun hazırlanması (semboller, kodlar vb unsurların "blok" olması, tüm nesnelere farklı "katman"larda olması ve sistematik adlandırılması vb.) kesindir.

Hazırlanan bitkisel uygulama projelerinde ortak bir dil geliştirilemiş olması, her bireyin kendi tekniğini oluşturması gibi bir durum ortaya çıkartmıştır. Günümüzde, gelişmiş başlıca ülkelerde Peyzaj Mimarlığı proje üretim sürecinde genel kabul görmüş "Bitkisel Uygulama Projesi" sistemi (resim 1 ve resim 2) de-

ki gibidir. Bitki listesi alfabetik sırada olabileceği gibi bitki grupları ayrımı şeklinde de olabilmektedir.

Resim 1 de, 1/500 ölçekli Bitkisel Uygulama Projesi ve listesi, resim 2 de ise 1/200 ve üzeri ölçeklerde hazırlanan Bitkisel Uygulama Projesi ve listesi vardır. Genel kabul, ölçeği itibariyle 1/500 ölçeğinde proje okunurluğun sağlanması amacıyla bitki sembollerine rumuz, 1/200, 1/100 ve 1/50 ölçekli bitkisel uygulama projelerinde bitki sembollerine ise latince adının tam yazılması şeklindedir.

1- Küçük Çaplı Projeler (klasik parsel vb.)

Bu projeler, imar planlarında tek parsel içinde yer alan konut(lar) ve/veya ticaret/ofis yapılarının yer aldığı peyzaj tasarım alanlarıdır. Genelde, ilgili belediye veya resmi kurumların sorumluluğu içinde bulunan alanlardır. Peyzaj tasarım projeleri, ilgili yasal mevzuat çerçevesinde bu kurumların onay ve kontrolüne tabidir. Yapılacak çalışmalar aşağıdaki aşamaları kapsar ve tüm proje çalışmaları genelde tam takım şeklinde hazırlanır. Bunlar;

i. Genel etüd ile program dahilinde incelemelerin yapılması, Peyzaj Tasarımına veri elde edilmesi

ii. Yapısal Peyzaj Uygulama Projesi

iii. Bitkisel Peyzaj Uygulama Projesi

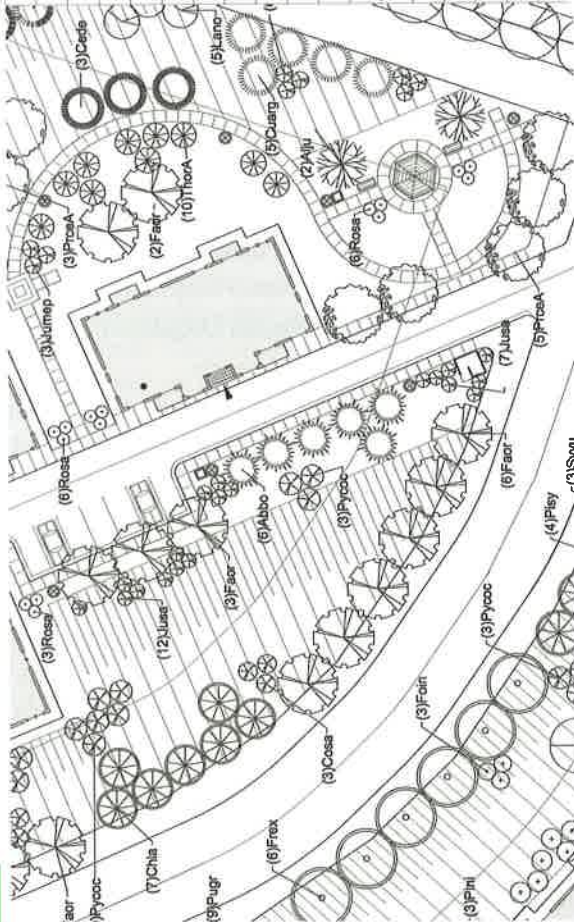
iv. Detay Projeleridir.

i. Genel etüd ile program dahilinde incelemelerin yapılması, Peyzaj Tasarımına veri elde edilmesi

■ Kesin gereksinim programlarının alan verilerine dayandırılması ile oluşturulan hazırlık çalışmaları, işverenin olanaklarının, ihtiyaçlarının ve taleplerinin belirlenmesi, imar durumu, kadastral durum, her tür teknik altyapı-üstyapı, mimari projelerin özellikleri, alanın doğal ve fiziksel özelliklerinin saptanması, gerekli bilimsel, teknik ve sosyal-kültürel verilerin derlenmesi sonucu veri olarak uygulama projelerine yansıtılmasıdır.

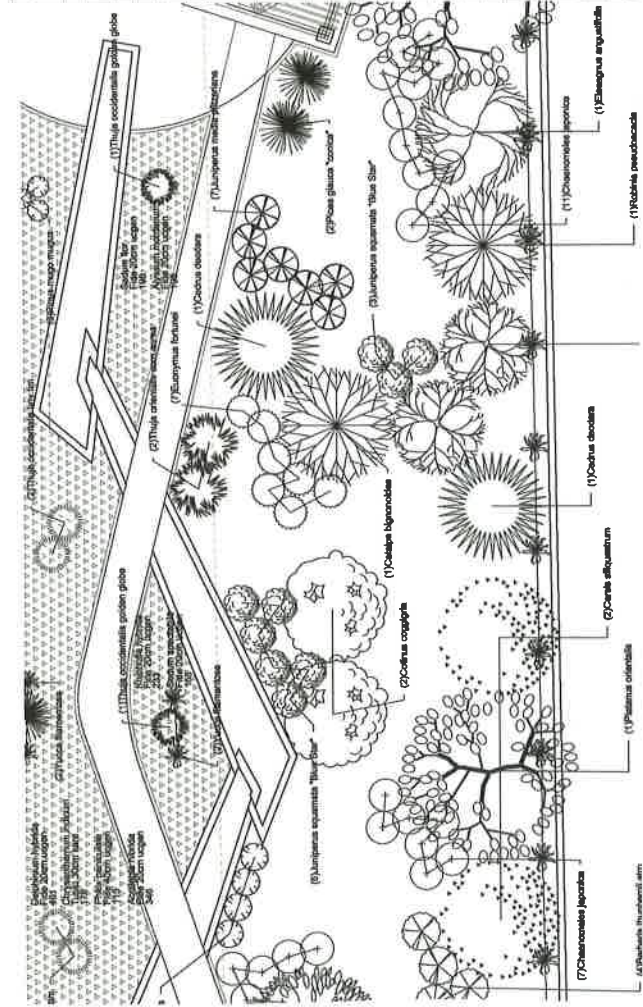
BİTKİ TABLOSU

SEMBOLE	RUMUZ	LATİNCE ADI	TÜRKÇE ADI	ADET	F. BOYU
	Abbo	Abies bommilleriana	Uludağ gökarnı	6	1-1,5
	Acps	Acer pseudoplatanus	Yal. çınar yap. akçaağaç	19	1,5-2
	Aehi	Aesculus hippocastanum	Al kestanesi	17	1,5-2
	Ajuj	Albizia julibrissin	Güllibrışim	18	1,5-2
	Amqu	Amphelopsis quinquefolia	Amerikan sarmasığı	13	1-1,5
	Bepe	Betula pendula	Huş	29	2-2,5
	Cede	Cedrus deodara	Himalaya sediri	23	1-1,5
	Cell	Cedrus libani	Lıbnan sediri	31	1-1,5
	Cesil	Cercis siliquastrum	Erguvan	22	1,5-2
	Chla	Chamaecyparis lawsoniana	Yalancı servi	7	1,5-2
	Coals	Cornus alba 'Sibirica'	Kızılık	51	1-1,5
	Cosa	Cotoneaster salicifolia	Herdemyeşil dağ muşmulası	39	1-1,5
	Crmon	Crataegus monogyna	Alıç	8	1,5-2
	Cuang	Cupressus arizonica 'glauca'	Mavi arizona servisi	5	1,5-2
	Elan	Eleagnus angustifolia	İğde	18	1,5-2
	Faor	Fagus orientalis	Sığla	27	1,5-2

Resim 1

Simbol	Adet	Latince Adı	Türkçe Adı	F. Boyu (m)	F. Yeşi	Kalıp	Dikim Der. cm
	5	Acer negundo	Akçaağaç	2,5-3	5	Tnk.	60x60x60
	3	Acer palmatum	Japon akçaağacı	1-1,5	5	Tnk.	60x60x60
	9	Acer pseudoplatanus	Yal. çınar yap. akçaağaç	2,5-3	5	Tnk.	60x60x60
	5	Aesculus hippocastanum	Al kestanesi	2-2,5	5	Tnk.	60x60x60
	56	Amphelopsis quinquefolia	Amerikan sarmasığı	1-1,5	2	Tnk.	40x40x40
	101	Berberis thunbergii atropurpurea	Kadın tuzluğu	0,4-0,7	2	Tnk.	40x40x40
	14	Betula alba	Huş	2,5-3	5	Tnk.	60x60x60
	14	Buddleia davidii	Kalebeek galası	1-1,5	2	Tnk.	40x40x40
	10	Buxus macro carolinensis	Şimşir	0,6-0,8	4	Tnk.	40x40x40
	4	Catalpa bignonioides	Katalpa	2-2,5	5	Tnk.	60x60x60
	13	Cedrus atlantica glauca	Mavi sibiratik sediri	2-2,5	6	Tnk.	60x60x60
	3	Cedrus deodara	Himalaya sediri	2-2,5	6	Tnk.	60x60x60
	8	Cercis siliquastrum	Erguvan	2-2,5	6	Tnk.	60x60x60
	50	Chaenomeles japonica	SUS sıvıyası	1-1,5	2	Tnk.	40x40x40
	4	Chamaecyparis platensis sungsold	Yalancı servisi	1,5-2	4	Tnk.	40x40x40
	25	Cornus alba sibirica	Kızılık	1-1,5	2	Tnk.	40x40x40
	6	Cotinus coggygria	Bulut ağacı	1,5-2	4	Tnk.	40x40x40
	50	Cotoneaster horizontalis	Yaynıca dağ muşmulası	0,4-0,7	2	Tnk.	40x40x40
	4	Crataegus odiantha	Alıç	2-2,5	5	Tnk.	60x60x60
	4	Cupressus arizonica glauca	Mavi servisi	2,5-3	5	Tnk.	60x60x60
	4	Eleagnus angustifolia	İğde	2-2,5	4	Tnk.	60x60x60
	52	Euonymus fortunei	Yaynıca lafian	0,4-0,7	2	Tnk.	40x40x40
	8	Fragaria americana	Drıgudak	2,5-3	5	Tnk.	60x60x60

Resim 2

ii. Yapısal Peyzaj Uygulama Projesi

■ Mimari yapı projeleri esas alınarak yapısal unsurların; duvarlar, taşıt-yaya yolları ve bağlantıları, su oyunları, plastik ve/veya sanatsal öğeler, mobilyalar vb. kullanımların, uygulamaya yönelik olarak isimlendirilmesi, kotlandırılması, ölçülendirilmesi ve/veya koordinatların tespiti, listelemesi.

■ Tüm yapısal elemanlar, kent ve bahçe mobilyaları ile aydınlatma elemanlarının tasarım sisteminin ve yerlerinin tespiti, yüzey drenajının sağlanması (mazgal, rogar vb.), otomatik/manuel sulama, havuz, çeşme, sıhhi tesisat vb. altyapı sistemlerinin üst yapıya yansıyan tüm verileri ile tasarıma ilişkin sistem önerilerini,

■ Detay referans numaralarını,

■ Mahal listeleri, kesitler ve görünüşleri kapsar.

■ Çalışma ölçeği, özel durumlar hariç 1/200, 1/100 veya 1/50 dir.

iii. Bitkisel Peyzaj Uygulama Projesi

■ Bitkisel düzenlemeler, bilimsel ve teknik veriler doğrultusunda ortalama büyüklüğüne ulaşabileceği zaman dilimi gözönüne alınarak;

■ İğne yapraklı ağaç ve ağaçcıklar/İbrelili bitkiler,

■ Yapraklı ağaç ve ağaçcıklar,

■ Yaprak döken ve herdem yeşil çalılar,

■ Sarılıcılar (sarmaşıklar)

■ Mevsimlik ve çok yıllık (perenniyal) çiçekler/yerörtücüler,

■ Su içi ve kıyısı bitkiler,

■ aşıklarında olmak üzere uygulama projesinde uygun semboller ile yerleri tespit edilir, latince ismi veya standart kodlaması (cins ve tür adlarının ilk iki harfi, varyetesi varsa ilk harfi) ile adeti yazılır (örnek: Picea abies, (Piab), Picea pungens Glauca, (PipuG),

■ Bitkilerin Latince ve Türkçe isimlerinin, varsa kodlaması, adet, boy, yaş, gövde çapı/çevresi, gerekirse sembolü ve diğer teknik standartlarının olduğu "Bitki Listesi/Tablosu" ve mahal listesi hazırlanır.

■ Çalışma ölçeği, özel durumlar ha-

riç 1/200, 1/100 veya 1/50 dir.

iv. Detaylar

■ Peyzaj Tasarımı Uygulama Proje-leri'nde tanımlanan her türlü yapısal-bitkisel donanım ve donatılara ilişkin, yapım ve üretim standartlarına yönelik bilgilerin, tekniğine uygun ölçeklerde çizilmiş, ölçülendirilmiş, gerekli malzeme ve özelliklerinin anlatıldığı projelerdir.

■ Uygulama projelerinde gösterilen detay referansları, hazırlanacak detay projelerinde muhafaza edilir.

■ Yapılacak imalatlarla ilgili yorumla imkan tanımayacak yeterli açıklıkta bilgi veren ve imalatın özelliklerini, kullanılacak malzemeler ve içeriklerini, renk ve dokusunu, katmanlarını ve ölçülerini, kotlarını,

■ Gerekliğinde, uygulama projelerinde yer alan özellikli tasarımların plan detayları, kesit, görünüş detaylarını,

■ İmalata yönelik tüm sistem detaylarını ve açıklamalarını kapsar.

■ Çalışma ölçeği çizimlerin özelliğine göre 1/50 ve 1/1 arasındaki tüm ölçeklerdir. (Resim 3, resim 4)

2- Orta Çaplı Projeler (ada/parcel(ler) bazında vb.)

Bu projeler, imar planlarında tek parsel veya ada/parseller içinde yer alan konut-toplu konut ve/veya ticaret-ofis-işmerkezi, vb. yapılarının yer aldığı, veya orta ölçekli kamusal alanların düzenlenmesine ilişkin peyzaj tasarım alanlarıdır. Bu alanlar ilgili belediye veya resmi kurumların sorumluluğu içinde bulunabileceği gibi özel veya tüzel kişilerin sorumluluğu içinde de olabilen alanlardır. Peyzaj tasarım projeleri, ilgili yasal mevzuat çerçevesinde bu kurumların onay ve kontrolüne tabidir. Yapılacak çalışmalar aşağıdaki aşamaları kapsar. Proje çalışmaları tam takım şeklinde olabileceği gibi, alanın büyüklüğüne göre ayrı çalışmaya paftaları (A1 veya A0 ve katları) olarak da hazırlanabilir. Bunlar çalışmalar;

Genel etüd ile program dahilinde in-

celemelerin yapılması, Peyzaj Tasarımına veri elde edilmesi

ii. Avan Proje ve Sunumlar

iii. Yapısal Peyzaj Uygulama Projesi

iv. Bitkisel Peyzaj Uygulama Projesi

v. Detay Projeleri

vi. Keşif metraj ve gerektiğinde uygulama teknik şartnameleridir.

Genel etüd ile program dahilinde incelemelerin yapılması, Peyzaj Tasarımına veri elde edilmesi

■ Kesin gereksinim programlarının alan verilerine dayandırılması ile oluşturulan, hazırlık çalışmaları, işverenin olanaklarının, ihtiyaçlarının ve taleplerinin belirlenmesi, imar durumu, kadastral durum, her tür teknik altyapı-üstyapı, mimari projelerin özellikleri, alanın doğal ve fiziksel özelliklerinin saptanması, gerekli bilimsel, teknik ve sosyal-kültürel verilerin derlenmesi, veri olarak uygulama projelerine yansıtılmasıdır.

ii. Avan Proje ve Sunumlar

■ Genel etüdülerle belirlenmiş, yorumlanmış, ve tasarıma ışık tutan değerlendirmelerin, somut proje çalışmasına dönüştürülmesidir. Peyzaj Mimarı ve işveren arasında tasarıma yönelik uzlaşmaların sağlandığı iş aşamasıdır.

■ Proje/Planlama alanının sınırları ve yakın çevre ilişkilerinin uygunluğunun, bağlı olduğu ilgili yönetmelikler,

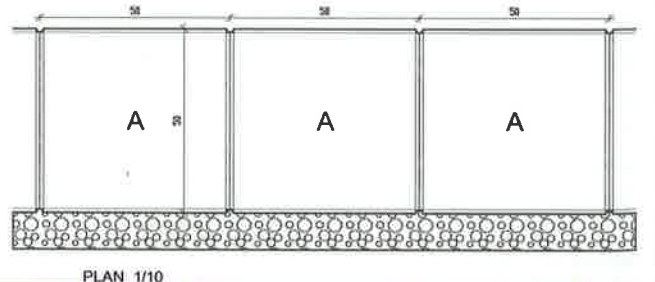
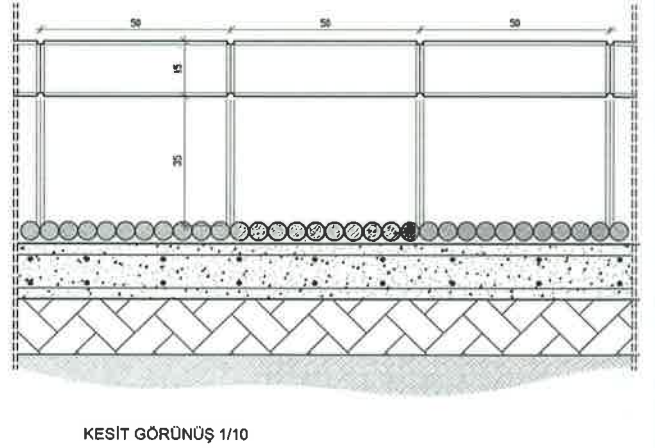
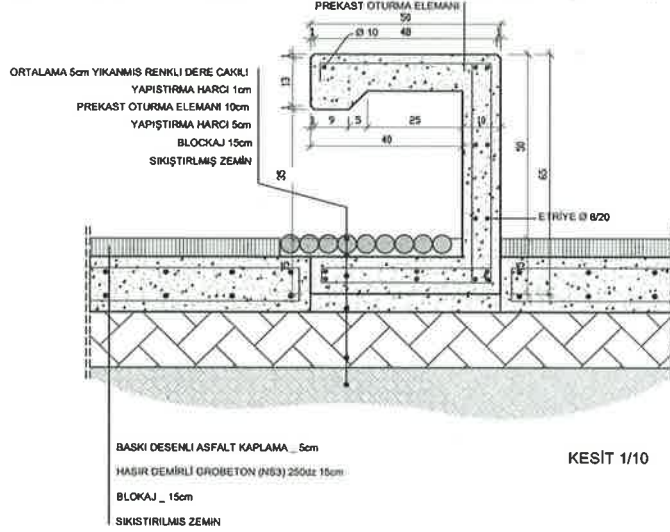
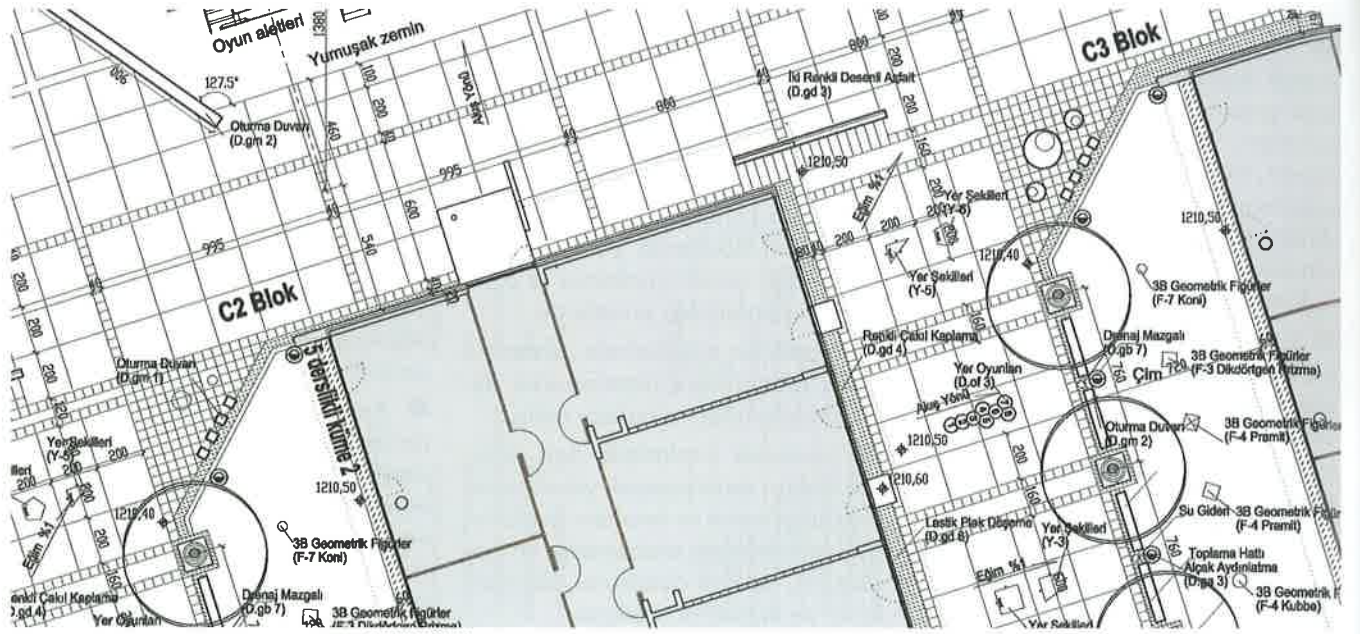
■ Alanın doğal, fiziki yapısının işlendiği (arazi plastiği-grading), mevcut ve öneri kotların ve/veya konturların (eşyüksekti eğrilerinin),

■ İklim verilerinin değerlendirilmesine göre düşünülen önlemlerin,

■ Alan içi ve yakın çevre yapıların, doğal ve kültürel özelliklerin belirtilmediği,

■ Araç trafiği, ulaşım ve dolaşımı, servis amaçlı ulaşım, yaya sirkülasyonu ve tasarıma yönelik bütün ulaşım sisteminin yer aldığı,

■ İklim, makro ve mikro klimaya uygun, tasarıma yönelik bitkisel kompozisyonun sağlandığı, malze-

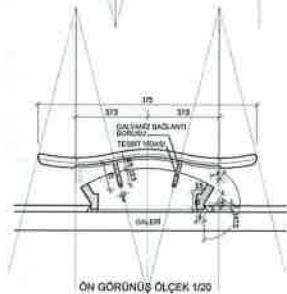
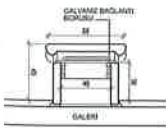
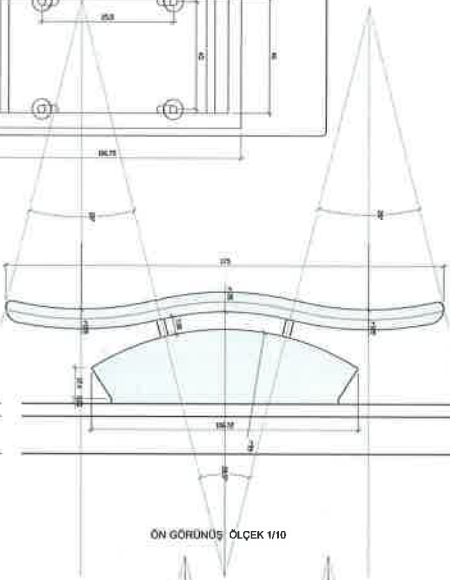
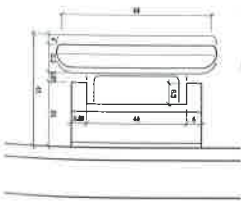
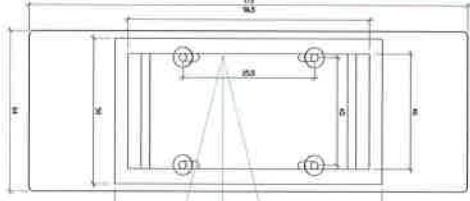
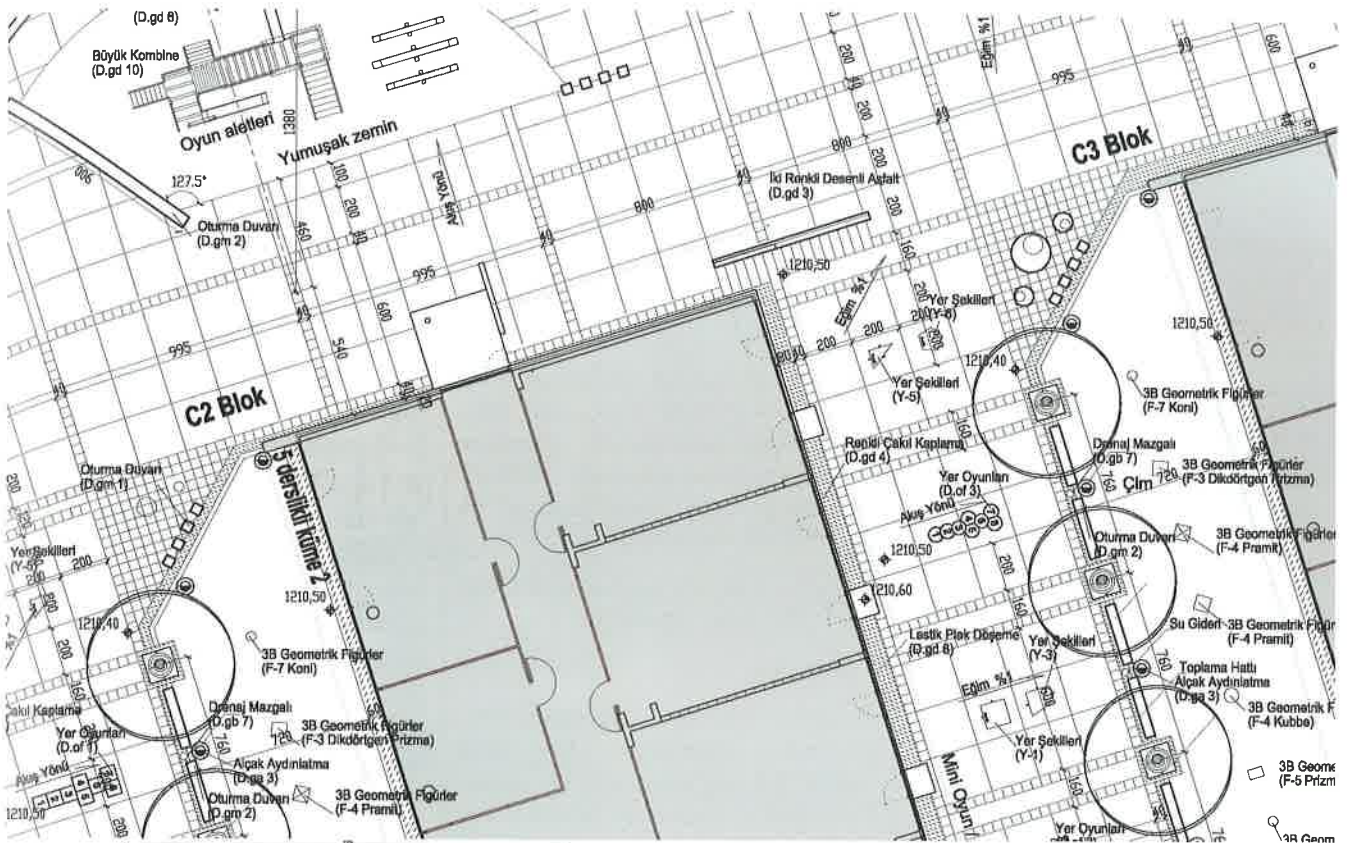

NOT:

- PREKAST ELEMANLARIN DİZİŞİ ESNASINDA 1cm DERZ BIRAKILACAKTIR.
- ORTAOKUL VE LİSE ÖNÜNDE YERALAN EĞRİ OTURMA DUVARLARINDA KULLANILACAK PREKAST ELEMANLARIN YAYIN DURUMUNA GÖRE ÖN VEYA ARKA KENARINDA BOYUT 47,5 cm OLACAKTIR. DARALTIŞI HER İKİ YAN KENARDAN EŞİT YAPILACAKTIR.
- NOT : PAS PAYI 2,5cm OLACAKTIR.

(Resim 4, Ted Ankara Koleji Yerleşkesi)

me ve kullanım isimlerinin yer aldığı; uygun ölçekte hazırlanmış, tasarımı en iyi şekilde anlatacak teknikte ve sunumda "Vaziyet Planı"nın hazırlanması,

■ Tasarımı açıklayıcı ve destekleyici silüet, kesit, görünüş ve/veya perspektiflerin hazırlanması,

■ Çalışma ölçeği, alanın büyüklüğüne göre değişmekle birlikte genelde 1/1000, 1/500 veya 1/200 dür.

iii. Yapısal Peyzaj Uygulama

Projesi

■ Mimari yapı projeleri esas alınarak yapısal unsurların; duvarlar, taşıt-yaya yolları ve bağlantıları, su oyunları, plastik ve/veya sanatsal öğeler, mobilyalar vb. kullanımların, uygulamaya yönelik olarak isimlendirilmesi, kotlandırılması, ölçülendirilmesi ve/veya koordinatların tespiti, listelemesi.

■ Tüm yapısal elemanlar, kent ve bahçe mobilyaları ile aydınlatma elemanlarının tasarım sisteminin ve yerlerinin tespiti, yüzey drenajının sağlanması (mazgal, rogar vb.), otomatik/manuel sulama, havuz, çeşme, sıhhi tesisat vb. altyapı sistemlerinin üst yapıya yansıyan tüm verileri ile tasarıma ilişkin sistem önerilerini,

■ Detay referans numaralarını,

■ Mahal listeleri, kesitler ve görünüşleri kapsar.

■ Çalışma ölçeği, özel durumlar hariç 1/200 veya 1/100 dür.

iv. Bitkisel Peyzaj Uygulama

Projesi

■ Bitkisel düzenlemeler, bilimsel ve teknik veriler doğrultusunda ortalama büyüklüğüne ulaşabileceği zaman dilimi gözönüne alınarak;

■ İğne yapraklı ağaç ve ağaççıklar/İbrelili bitkiler,

■ Yapraklı ağaç ve ağaççıklar,

■ Yaprak döken ve herdem yeşil çalılar,

■ Sarılıcılar (sarmaşıklar)

■ Mevsimlik ve çok yıllık (perenni-

yal) çiçekler/yerörtücüler,

■ Su içi ve kıyısı bitkiler,

■ başlıklarında olmak üzere uygulama projesinde uygun semboller ile yerleri tespit edilir, latince ismi veya standart kodlaması (cins ve tür adlarının ilk iki harfi, varyetesi varsa ilk harfi) ile adeti yazılır (örnek: Picea abies, (Piab), Picea pungens Glauca, (PipuG),

■ Bitkilerin Latince ve Türkçe isimlerinin, varsa kodlaması, adet, boy, yaş, gövde çapı/çevresi, gerekirse sembolü ve diğer teknik standartlarının olduğu "Bitki Listesi/Tablosu" ve mahal listesi hazırlanır.

■ Çalışma ölçeği, özel durumlar hariç 1/200 veya 1/100 dür.

v. Detaylar

■ Peyzaj Tasarımı Uygulama Projeleri'nde tanımlanan her türlü yapısal-bitkisel donanım ve donatılara ilişkin, yapım ve üretim standartlarına yönelik bilgilerin, tekniğine uygun ölçeklerde çizilmiş, ölçülendirilmiş, gerekli malzeme ve özelliklerinin anlatıldığı projelerdir.

■ Uygulama projelerinde gösterilen detay referansları, hazırlanacak detay projelerinde muhafaza edilir.

■ Yapılacak imalatlarla ilgili yorum imkan tanımayacak yeterli açıklıkta bilgi veren ve imalatın özelliklerini, kullanılacak malzemeler ve içeriklerini, renk ve dokusunu, katmanlarını ve ölçülerini, kotlarını,

■ Gerekğinde, uygulama projelerinde yer alan özellikli tasarımların plan detayları, kesit, görünüş detaylarını,

■ İmalata yönelik tüm sistem detaylarını ve açıklamalarını kapsar.

■ Çalışma ölçeği çizimlerin özelliğine göre 1/100 ve 1/1 arasındaki tüm ölçeklerdir. Paftalar A0 veya A1 olabileceği gibi A3 albüm şeklinde de olabilir. (Resim 5, resim 6)

vi. Keşif Metraf ve Gerektiğinin

de Uygulama Teknik Şartnameleri Hazırlanması

■ Keşfe esas olacak kapsamlı Metraj çalışmaları, hazırlanan uygulama ve detay projeleri doğrultusunda hazırlanır.

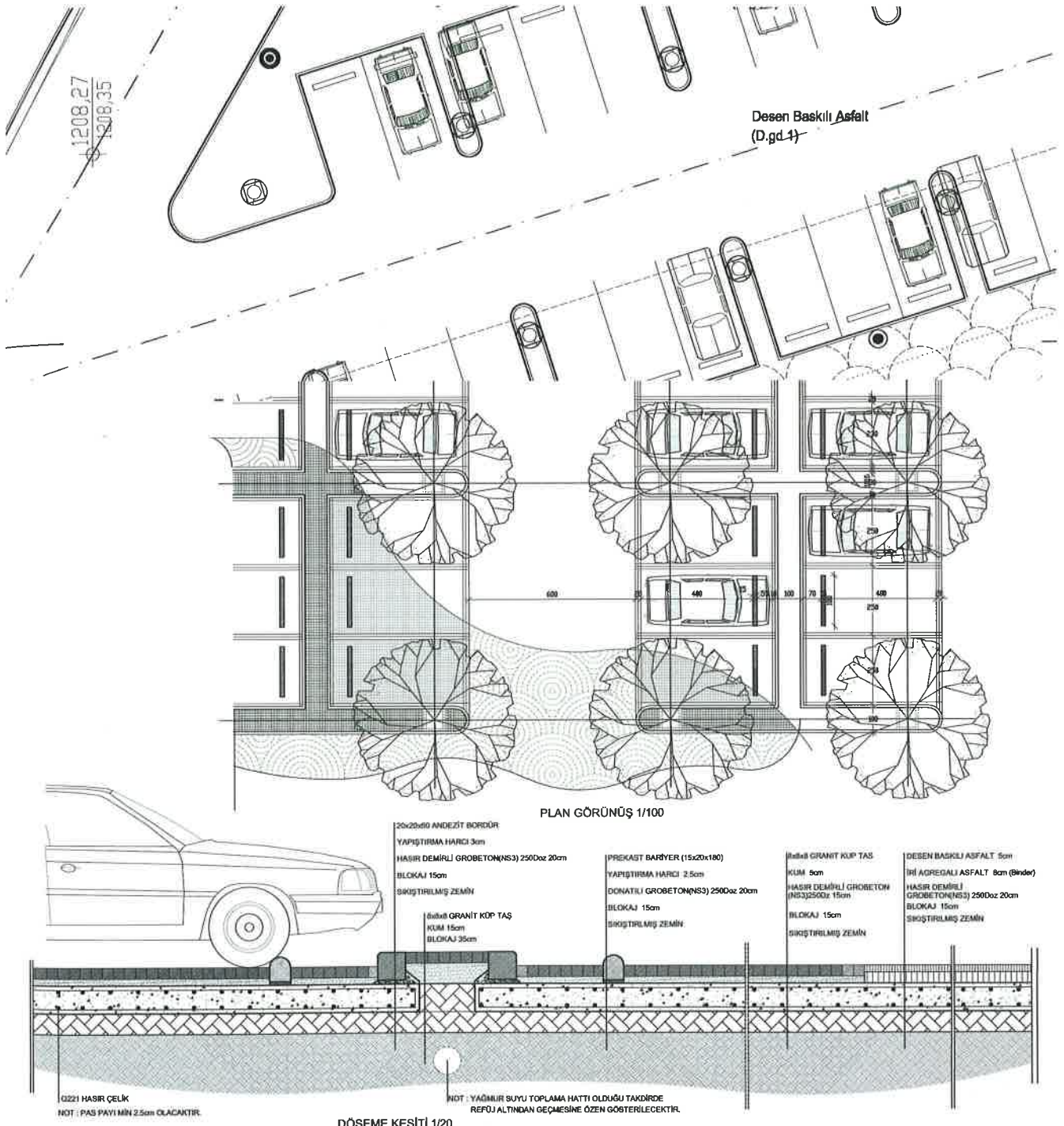
■ Hazırlanan metrajlar üzerinden ilgili resmi kurumların yayınladığı birim fiyatlar dikkate alınarak keşfin hazırlanması, birim fiyatları olmaları işlerin piyasa araştırması, fiyat toplaması (proforma) ve/veya birim fiyat analizleri düzenlenir.

■ Gerekğinde projelerde öngörülen her imalatın ve malzemelerin, özellikleri, üretim şekli, imalata sokuluş koşulları, imalatında ve montajında özen gösterilecek hususları, işçiliklerin tarifi, ölçüm ve deney şekli, söz konusu imalatın diğer imalatlarla birleşme-ayrılma biçimi, taşıma, yükleme, tasnif, istifleme vb. koşulları belirleyen uygulama teknik şartnamesi hazırlanır. (Resim 7)

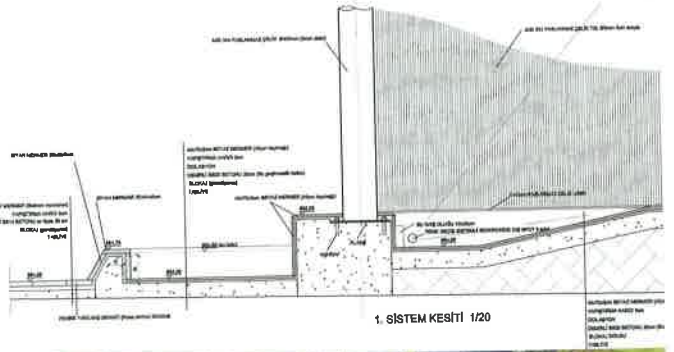
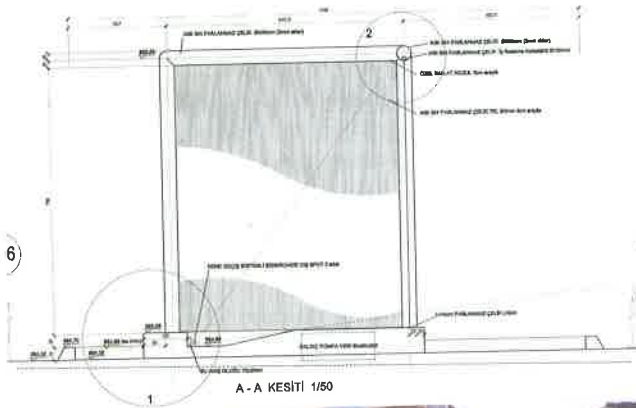
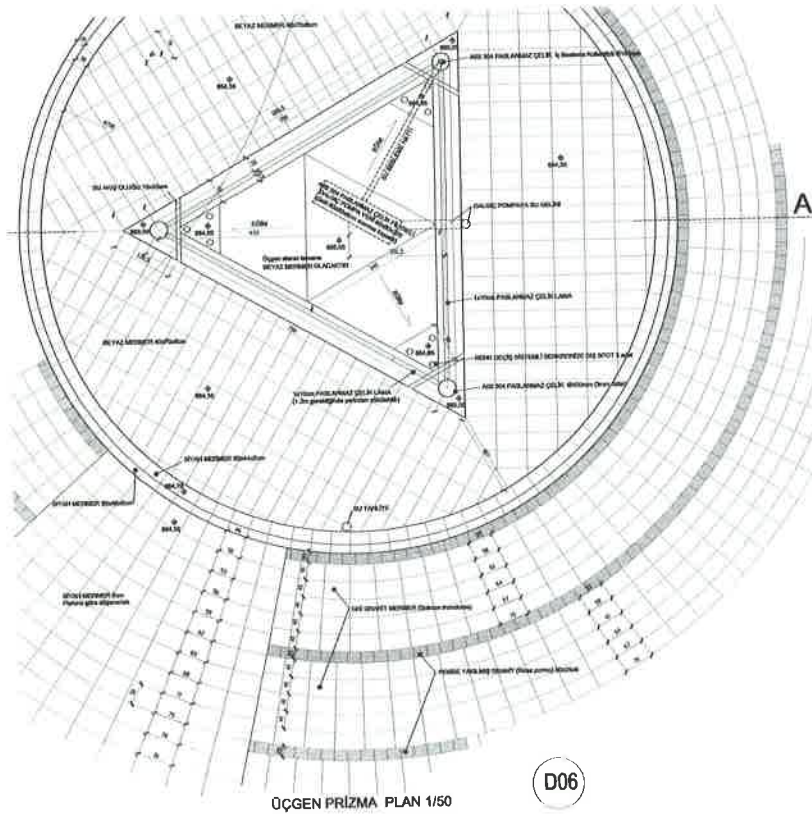
3- Büyük Çaplı/Kapsamlı Projeler (genel)

Bu projeler, imar planlarında tek parsel veya ada/parseller içinde yer alan konut-toplu konut ve/veya ticaret-ofis-işmerkezi, vb. yapılarının yer aldığı, veya orta/büyük ölçekli kamusal alanların düzenlenmesine ilişkin peyzaj tasarım ve kentsel tasarım alanlarıdır. Bu alanlar ilgili belediye veya resmi kurumların sorumluluğu içinde bulunabileceği gibi özel veya tüzel kişilerin sorumluluğu içinde de olabilen alanlardır. Peyzaj tasarım projeleri, ilgili yasal mevzuat çerçevesinde bu kurumların onay ve kontrolüne tabidir. Yapılacak çalışmalar aşağıdaki aşamaları kapsar. Proje çalışmaları özel durumlarda tam takım şeklinde olabileceği gibi, genelde alanın büyüklüğüne göre ayrı çalışma paftaları (A1 veya A0 ve katları) olarak da hazırlanabilir. Bu çalışmalar;

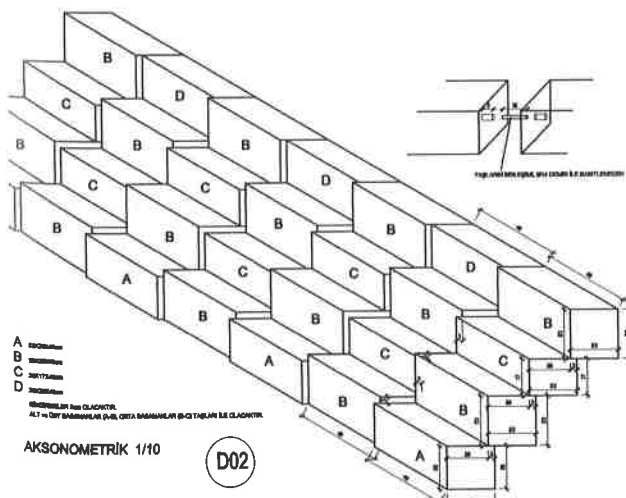
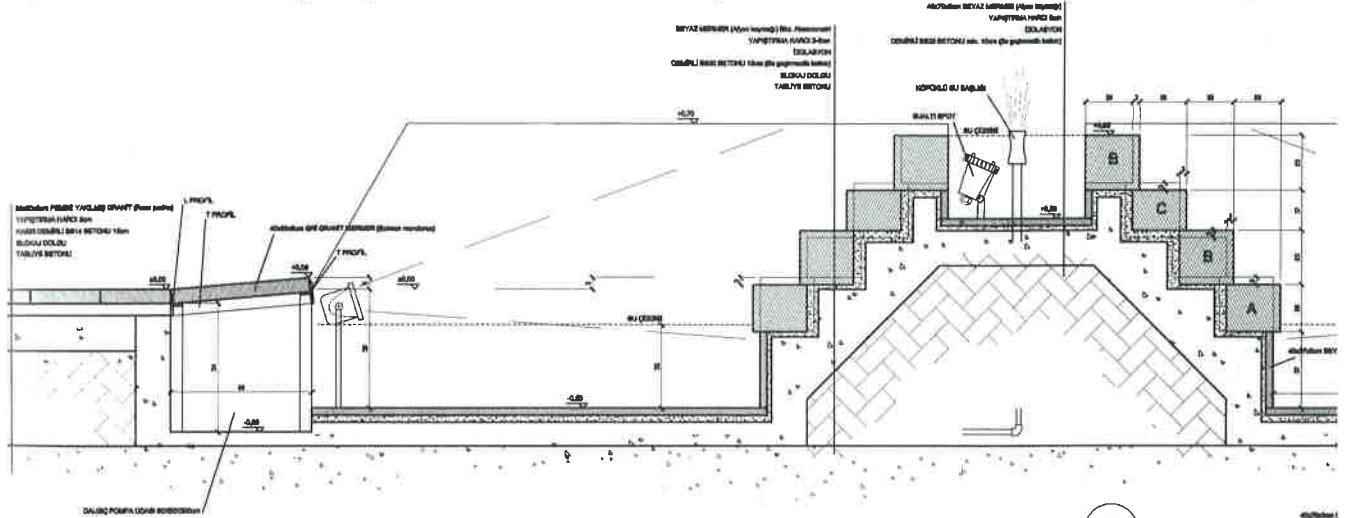
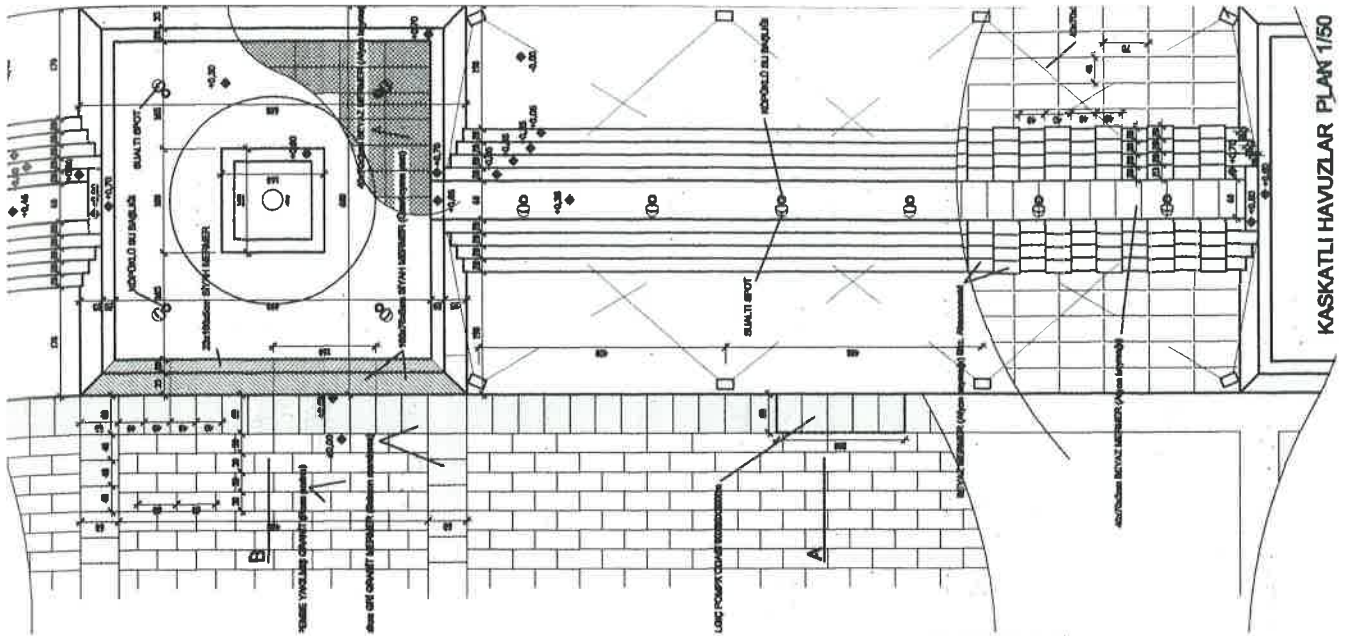
i. Etüd çalışmaları

Resim 5, Ted Ankara Koleji Yerleşkesi

Resim 6, Ankara Atatürk (Akay) Meydanı

Resim 7, Ankara Atatürk (Akay) Meydanı

ii. Ön (Avan) Proje çalışmaları

iii. Kesin Proje çalışmaları

iv. Uygulama Projeleri

v. Detay Projeleri

vi. İhale Dosyası Düzenlenmesidir.

i. Etüd çalışmaları

■ Kesin gereksinim programlarının alan verilerine dayandırılması ile oluşturulan, hazırlık çalışmaları, işverenin olanaklarının, ihtiyaçlarının ve taleplerinin belirlenmesi, imar durumu, kadastral durum, her tür teknik altyapı-üstyapı, mimari projelerin özellikleri, alanın doğal ve fiziksel özelliklerinin saptanması, gerekli bilimsel, teknik ve sosyal-kültürel verilerin derlenmesi,

■ Tasarım ve uygulama aşamalarında izlenecek yol ve yöntem önerileri, yine bu çalışmalarda Peyzaj Mimarı'nın koordinasyonuna katılacak ilgili mühendislik ve diğer uzmanlık alanları hizmetlerinin saptanması, Peyzaj Mimarı tarafından yapılan ekonomi ve benzer faktörler bazında karşılaştırmaları da kapsayan; proje alanının niteliğine göre her ölçekte çizilebilecek analizler, şema, grafik, resim, açıklamalar ve raporları ile bu verilere göre düzenlenmiş plan, kesit ve görünüşleri kapsayan proje / etüdü çalışmalarıdır.

Etüd çalışmaları iş aşamaları

■ İş Dosyası açılması ve işverence verilen ihtiyaç programının irdelenmesi, işveren tarafından oluşturulmuş bir ihtiyaç programı yoksa, Peyzaj Mimarı tarafından ihtiyaç programının hazırlanması,

■ Tasarımı / Planlaması yapılacak alanda gözlem ve araştırmaların yapılması,

■ Sorunların ve olanakların tespiti, bunlara ilişkin çözüm önerilerinin oluşturulması,

■ Doğal ve yasal eşiklerin irdelenmesi, ulaşım ve dolaşım ilişkilerinin tespiti,

■ Proje alanında mevcut doğal ve kültürel verilerin tespiti, gerekiyorsa röleve çalışmaları yapılması / yapılması ve planlara işlenmesi,

■ İşveren tarafından verilen çeşitli harita, plan, proje ve ilgili yazılı, çizili, sayısal ortam dokümanlarında olası uyumsuzlukların giderilmesi, proje çalışmalarına baz oluşturacak nihai dokümanların oluşturulması,

■ İşverenin beklentilerine ve bilimsel temellere oturan, şema, plan, teknik açıklama raporu, sistem kesitleri, öneri bitki listesi ve genel uygulama maliyet çalışmalarıdır.

■ Peyzaj Mimarı bu aşamada, iş programını, birlikte çalışacağı ilgili mühendislik ve uzmanlık alanlarını belirler ve işverene sunar.

■ Çalışma ölçeği çeşitlidir.

ii. Ön (Avan) Proje Çalışmaları

■ Etüd aşamasında belirlenmiş, yorumlanmış, ve tasarıma ışık tutan değerlendirmelerin, somut proje çalışmasına dönüştürülmesi amacını taşır.

■ Proje alanının fiziksel verilerinin değerinde kullanımı (arazi plastifiği, doğal/kültürel veriler vb.), ekonomik, kullanışlı, çevreye ve sosyal dokuya duyarlı kullanımların oluşturulması amacıyla, belirlenmiş ihtiyaç programının, işlev şemasının, alan, altyapı, makro-mikro klima, çevre fiziksel özelliklerinin ve özellikli tasarım kararlarının kesinleşmiş durumudur. Ön proje çalışmaları, Peyzaj Mimarı ve işveren arasında tasarıma yönelik uzlaşmalar sağlandığı, onaylanması durumunda da Peyzaj Mimarı'nın telif hakkını kazandığı iş aşamasıdır.

Ön (Avan) Proje Çalışmaları ve İş Aşamaları

■ Proje / Planlama alanının sınırları ve yakın çevre ilişkilerinin uygunluğunun, bağlı olduğu ilgili yönetmelikler,

■ Alanın doğal, fiziki yapısının işlendiği (arazi plastifiği-grading), mevcut ve öneri kotların ve/veya konturların (eşyükselti eğrilerinin),

■ İklim verilerinin değerlendirilmesine göre düşünülen önlemlerin,

■ Alan içi ve yakın çevre yapıların, doğal ve kültürel özelliklerin belirtilmediği,

■ Araç trafiği, ulaşım ve dolaşımı, servis amaçlı ulaşım, yaya sirkülasyonu ve tasarıma yönelik bütün ulaşım sisteminin yer aldığı,

■ İklim, makro ve mikro klima-ya uygun, tasarıma yönelik bitkisel kompozisyonun sağlandığı, malzeme ve kullanım isimlerinin yer aldığı; uygun ölçekte hazırlanmış, tasarımı en iyi şekilde anlatacak teknikle ve sunumda "Vaziyet Planı"nın hazırlanması,

■ Tasarımı açıklayıcı ve destekleyici silüet, kesit, görünüş ve/veya perspektiflerin hazırlanması,

■ Proje alanında kullanımı tasarlanan yapısal ve bitkisel malzemelerin belirlendiği özet listelerin hazırlanması,

■ Ön projenin tanımlanmasını içeren ve yapılması düşünülen standart ve özel imalatların, bitkisel materyallerin, teknik ve tasarım özelliklerini açıklayan Ön Proje Raporu'nun hazırlanmasıdır.

■ Hakim rüzgar, manzara, çizgisel ölçek ve kuzey yönü işaretleri, projelerde aynı yerde gösterilir.

■ Hazırlanacak tüm proje / planlar, ilgili kurumların mevzuatı ile uygunluk içinde olması, teknik çizimlerin ve düşünülen imalatların TSE standartlarında olması gereklidir. Çalışma ölçeği, özel durumlar hariç 1/1000, 1/500 veya 1/200, tüm alanı içine alacak ve A0 baskı makinelerinden çıktısı alınabilecek pafta boyutu olmalıdır. Mümkün olmayan durumlarda, A1 veya A0 pafta katları dikkate alınır.

iii. Kesin Proje Çalışmaları

■ Proje alanı'nın büyüklüğü ve niteliğine göre, onaylanmış Ön Proje ve yasal prosedürler çerçevesinde, uygulanabilirliği ortaya konan tasarımın ve teknik projelerin kesin çözüm aşamasıdır. Ön proje aşamasında

işveren tarafından irdelenen öneriler ve çözümleri bu aşamada dikkate alınır ve Uygulama Projeleri safhasına yansıtacak çalışmalar yapılır.

■ Kesin Proje, onaylanmış Ön Projelere uygun olarak hazırlanır ve gerçekleştirilecek projenin tasarımı ve yapım tekniği konularında ayrıntılı, kesinleşmiş bilgiler ve gerektiren etüdüleri içerir. Ön Proje çalışmaları sırasında yeterince değerlendirilemeyen ya da tasarıma yansıtılmayan veriler (iklim, coğrafya, jeomorfoloji, hidroloji, altyapı, fiziki koşullar vb.), Kesin Proje aşamasında değerlendirilir.

■ Bu çalışmalar, aynı zamanda Yaklaşık Uygulama Maliyetlerinin (YUM) belirlenmesinde kullanılır.

Kesin Proje Çalışmaları İş

Aşamaları

■ Yerleşim planının sınırlarının ve imar durumu ilişkilerinin ve uygunluğunun,

■ Alanın doğal ve fiziksel yapısının ve zemin bilgilerinin,

■ Altyapıya ilişkin mevcut ve öneri sistem çözümlerinin,

■ İklim verilerine ve meteorolojik koşullara göre alınan önlemlerin,

■ Mevcut yapılar ve/veya çevre yapılarının, etkilenme alanlarının ve doğal özelliklerine karşı alınan önlemlerin,

■ Proje alanında kullanılacak yapısal ve bitkisel malzemelerin, mahal listelerinin kesinleştirilmesi sonucu "Kesin Proje" hazırlanır.

■ Kesin Proje çalışmaları ve önceki çalışmaların derlendiği açıklama raporu,

■ Malzemelere ilişkin öneri detaylar/malzeme görünüşleri,

■ Tasarımı açıklayıcı silüet, kesit, görünüş ve/veya perspektifler hazırlanır.

■ Hakim rüzgar, manzara, çizgisel ölçek ve kuzey yönü işaretleri, projelerde aynı yerde gösterilir.

■ Çalışma ölçeği, özel durumlar ha-

riç 1/500 veya 1/200, tüm alanı içine alacak ve A1 veya A0 pafta katları olacak şekilde ayarlanır.

■ Onayında, istenen değişiklik ve öneriler, Uygulama Projeleri aşamasına yansıtılır.

iv. Uygulama Projeleri

■ Proje alanının onanmış Kesin Projesinin uygulanabilmesi için gerekli tüm verileri ve teknik bilgileri kapsar. Yapısal, bitkisel uygulama özelliklerini ve ölçülerini, yapı ve çevresinde yer alan donanım sistemlerinin projeyi etkileyen bütün elemanlarını, alt yapıya ilişkin tüm verileri, sistem detaylarının uygulamaya yönelik bilgileri ve referansları, kullanılan malzemelerin teknik özelliklerini içeren, büro ve şantiyelerde her türlü yapım ve uygulama aşamalarında kullanılacak nitelik ve standartta, anlaşılabilir çizim teknikleri ile hazırlanmış projeler bütünüdür.

■ Peyzaj Tasarımı (Çevre Düzenleme) Uygulama Projeleri, bir koordinasyon projesidir. Dolayısıyla projede yer alan tüm işlevler, bileşenler ve donatılar; mimari projelerin zemine oturan kat planları/projeleri, altyapı mühendislik projeleri (içmesuyu, atıksu, yağmursuyu, doğalgaz, elektrik ve saha aydınlatması, sulama vb.) ne ilişkin tüm veriler, (hat, rogar, kotları vb.) gibi diğer meslek disiplinleri tarafından hazırlanmış tüm projeler (süperpoze), uygulama projelerine yansıtılır.

■ Peyzaj Tasarımı Uygulama Projeleri aynı zamanda, düzenleme alanında yer alan değişik işçiliklerin birbirleriyle olan sorumluluk sınırlarını belirleyen bir belgedir ve maliyetlerin belirlenmesi amacıyla yapılan metraj ve keşiflerin esasını teşkil eder. Ayrıca, Yapısal ve Bitkisel Uygulama Projelerinin teknik raporu hazırlanır.

■ Çalışma ölçeği, özel durumlar hariç 1/500, 1/200 veya 1/100, tüm alanı içine alacak ve A1 veya A0 pafta katları olacak şekilde ayarlanır.

■ Uygulama Projeleri İş Aşamaları

■ Yapısal Peyzaj Uygulama Projeleri

■ Yapısal unsurların; mimari üniteler, duvarlar, taşıt/servis/yaya yolları ve bağlantıları, toplanma mekanları, su oyunları, plastik ve/veya sanatsal öğeler, mobilyalar vb. kullanımların, uygulamaya yönelik olarak isimlendirilmesi, kotlandırılması, ölçülendirilmesi ve/veya koordinatların tespiti, listelemesi,

■ Tüm yapısal elemanlar, kent ve bahçe mobilyaları ile aydınlatma elemanlarının tasarım sisteminin ve yerlerinin tespiti,

■ Arazi biçimlendirme (grading),

■ Yüzey drenajının sağlanması (mazgal, rogar vb.), otomatik/manuel sulama, havuz, çeşme, sıhhi tesisat vb. altyapı sistemlerinin üst yapıya yansıyan tüm verileri ile tasarıma ilişkin sistem önerilerini,

■ Mahal listeleri, kesitler ve görünüşleri kapsar.

■ Bitkisel Peyzaj Uygulama Projeleri

■ Önceki proje safhalarında kesinleştirilmiş, genel tasarımı yapılmış ve onanmış olan bitkisel düzenlemeler, bilimsel ve teknik veriler doğrultusunda ortalama büyüklüğüne ulaşabileceği zaman dilimi gözönüne alınarak;

■ İğne yapraklı ağaç ve ağaçcıklar/İbrelili bitkiler,

■ Yapraklı ağaç ve ağaçcıklar,

■ Yaprak döken ve herdem yeşil çalılar,

■ Sarılıcılar (sarmaşıklar)

■ Mevsimlik ve çok yıllık (perennial) çiçekler/yerörtücüler,

■ Su içi ve kıyısı bitkiler,

■ başlıklarında olmak üzere uygulama projesinde uygun semboller ile yerleri tespit edilir, latince ismi veya standart kodlaması (cins ve tür adlarının ilk iki harfi, varyetesi varsa ilk

harfi) ile adeti yazılır (örnek: Picea abies, (Piab), Picea pungens Glauca, (PipuG),

■ Bitkilerin Latince ve Türkçe isimlerinin, varsa kodlaması, adet, boy, yaş, gövde çapı/çevresi, gerekirse sembolü ve diğer teknik standartlarının olduğu "Bitki Listesi/Tablosu" ve mahal listesi hazırlanır.

v. Detay Projeleri

■ Peyzaj Tasarımı (Çevre Düzenleme) Uygulama Projeleri'nde tanımlanan her türlü yapısal-bitkisel donanım ve donatılara ilişkin, yapım ve üretim standartlarına yönelik bilgilerin, tekniğine uygun ölçeklerde çizilmiş, ölçülandırılmış, gerekli malzeme ve özelliklerinin anlatıldığı projelerdir. Uygulama projelerinde gösterilen detay referansları, hazırlanacak detay projelerinde muhafaza edilir.

■ Yapılacak imalatlarla ilgili yorum imkan tanımayacak yeterli açıklıkta bilgi veren ve imalatın özelliklerini, kullanılacak malzemeler ve içeriklerini, renk ve dokusunu, katmanlarını ve ölçülerini, kotlarını,

■ Gerektiğinde, uygulama projelerinde yer alan özellikli tasarımların plan detayları, kesit, görünüş detaylarını,

■ İmalata yönelik tüm sistem detaylarını ve açıklamalarını kapsar.

■ Çalışma ölçeği çizimlerin özelliğine göre, işverenin önerdiği veya Peyzaj Mimarının uygun göreceği 1/100 ve 1/1 arasında tüm ölçeklerdir. Paftalar A0 veya A1 olabileceği gibi A3 albüm şeklinde de olabilir. (Resim 8, resim 9)

vi. İhale Dosyası Düzenlenmesi

■ Teknik Şartnamelerinin Hazırlanması

■ Hazırlanan projelerin, tekniğine uygun olarak uygulanması için gerekli her türlü sistematik ve bilimsel bilgileri içerir. Çizili belgelerde

yer alamayacak imalat ve uygulamalarla ilgili teknik bilgiler, "Teknik Şartname"ler ile verilir.

■ Teknik şartnameler; projelerde öngörülen her imalatın ve malzemelerin, özellikleri, üretim şekli, imalata sokuluş koşulları, imalatında ve montajında özen gösterilecek hususları, işçiliklerin tarifi, ölçüm ve deney şekli, söz konusu imalatın diğer imatlarla birleşme-ayırılma biçimi, taşıma, yükleme, tasnif, istifleme vb. koşulları belirleyen yazılı belgelerdir.

■ Metraj – Keşif ve Maliyet Analizlerinin Hazırlanması

■ Keşfe esas olacak kapsamlı metraj çalışmaları, hazırlanan uygulama ve detay projeleri ile teknik şartnameleri doğrultusunda hazırlanır.

■ Hazırlanan metrajlar üzerinden ilgili resmi kurumların yayınladığı birim fiyatlar dikkate alınarak keşfin hazırlanması, birim fiyatları olmayan işlerin piyasa araştırması, fiyat toplaması (proforma) ve/veya birim fiyat analizleri düzenlenir.

■ İhale Belgelerinin Hazırlanması

■ İşveren ile mutabık kalınan ihale yöntemine uygun olarak, hazırlanan projelerin uygulamasının yüklenici/yapımcılara komple veya etaplar halinde ihale edilmesini sağlayacak şekilde ihale belgelerini hazırlar.

■ İşveren, ihalenin yöntemine karar verir, projelerle birlikte teklif alınması amacıyla teknik şartname hazırlanır. İşverenin, yüklenici/yapımcılarla imzalayacağı "Sözleşme Taslağı" hazırlanır ve ihale dosyası, yukarıdaki belgelere ek olarak uygulama projeleri, detaylar ve teknik şartnameleri içerir.

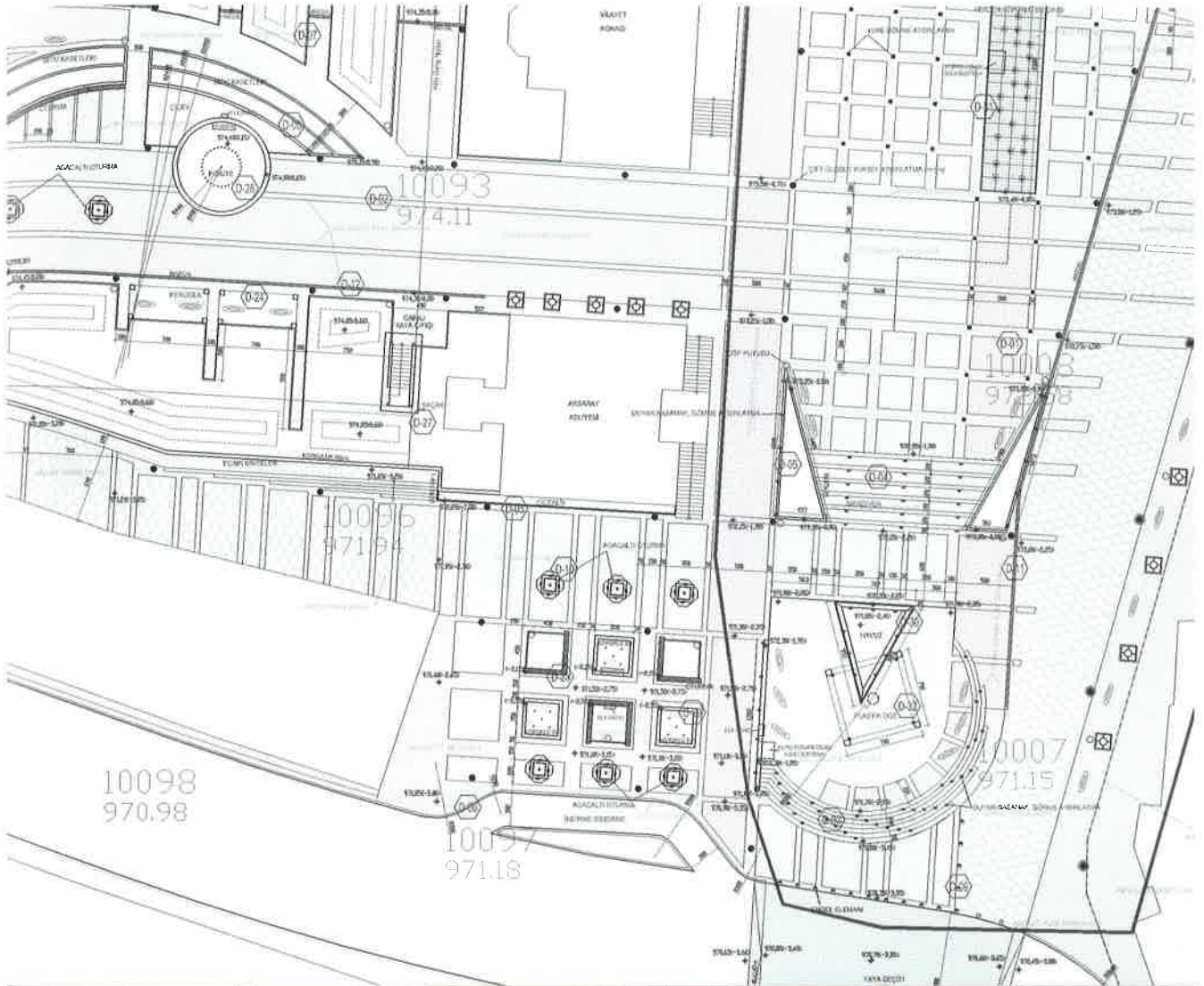
■ Bu kapsamda Peyzaj Mimarı, kamuya yapılan çalışmalarda 4734 sayılı yasa hükümlerine göre hareket edilir. (Resim 10, Resim 11)

Sonuç

Peyzaj Tasarım Projelerindeki hedef, günün değişen koşullarına uygun, nitelikli ve teknik altyapısı üst düzeyde hizmetler üretmektir. Bilimsel verilerle başta olmak üzere diğer gereksinimleri de gözönünde bulunduran projeler, tasarımın öne çıkmasını sağlayan temel girdilerdir. Tasarımların yenilikçi ve tutarlı olması, uygulama kalitesini de beraberinde getirmektedir. Alışıl gelmiş çoğul düzendeki proje tasarım ve çizim tekniklerinin yavanlığı ve yetersizliği, mesleklerarası hiyerarşide Peyzaj Mimarlığının hakettiği yerlere gelmesini engellemektedir. Yanısıra Peyzaj Mimarlığı hizmetini icra eden üyeleri arasında da haksız rekabet koşulları yaratmaktadır.

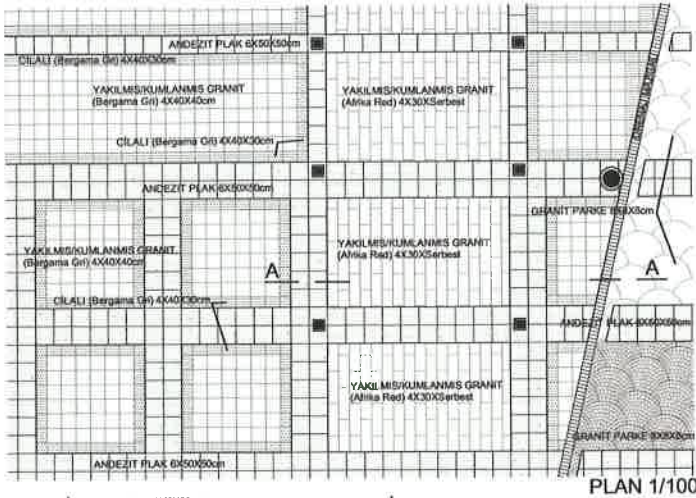
Peyzaj Mimarlığının yükselişi ve kalıcılığı, eğitim kurumlarında bu sistematığe uygun bilgilendirmelerin yapılması ve mesleki deneyim sürecinde de devam ettirilmesi ile doğru orantılıdır. Peyzaj Mimarları Odası bu düzenlemeleri hayata geçirecek altyapıyı oluşturarak, Peyzaj Mimarlığı mesleği ve mesleki hizmetinin; etkinliğini, verimliliğini ve gelişimini sürekli kılacak, meslek mensuplarına değişen dünya koşulları, bilimsel-teknolojik gelişmeler ve toplumsal gereksinimler çerçevesinde mesleki formasyonlarını sürekli geliştirme ortamlarını, olanaklarını ve fırsatlarını sunabilecektir.

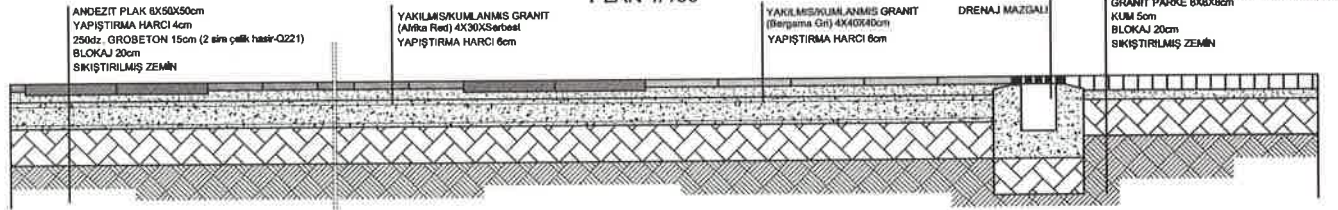

Resim 8, Aksaray Kent Meydanı

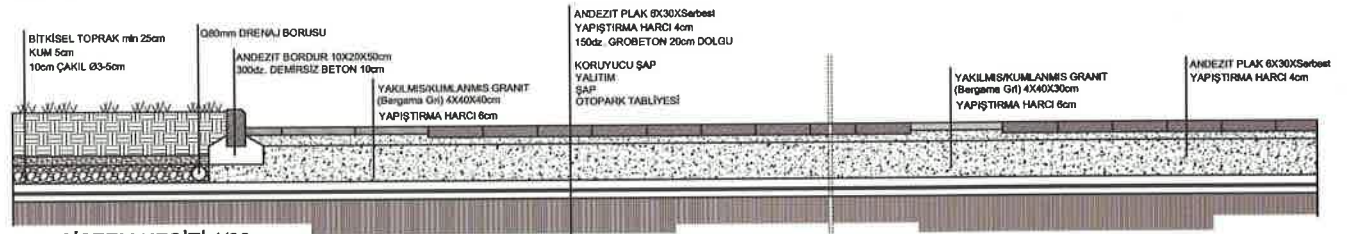
D-01 MEYDAN DÖŞEMESİ

PLAN 1/100

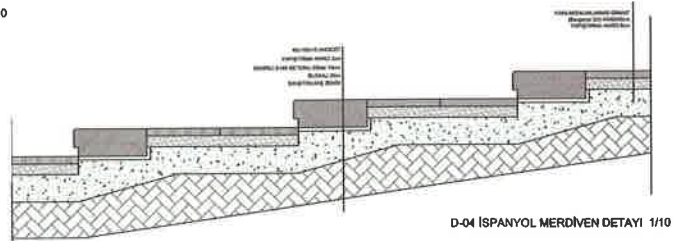
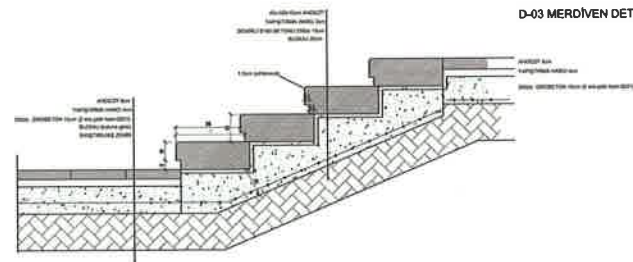

A-A SİSTEM KESİTİ 1/20

B-B SİSTEM KESİTİ 1/20

D-03 MERDİVEN DETAYI 1/10

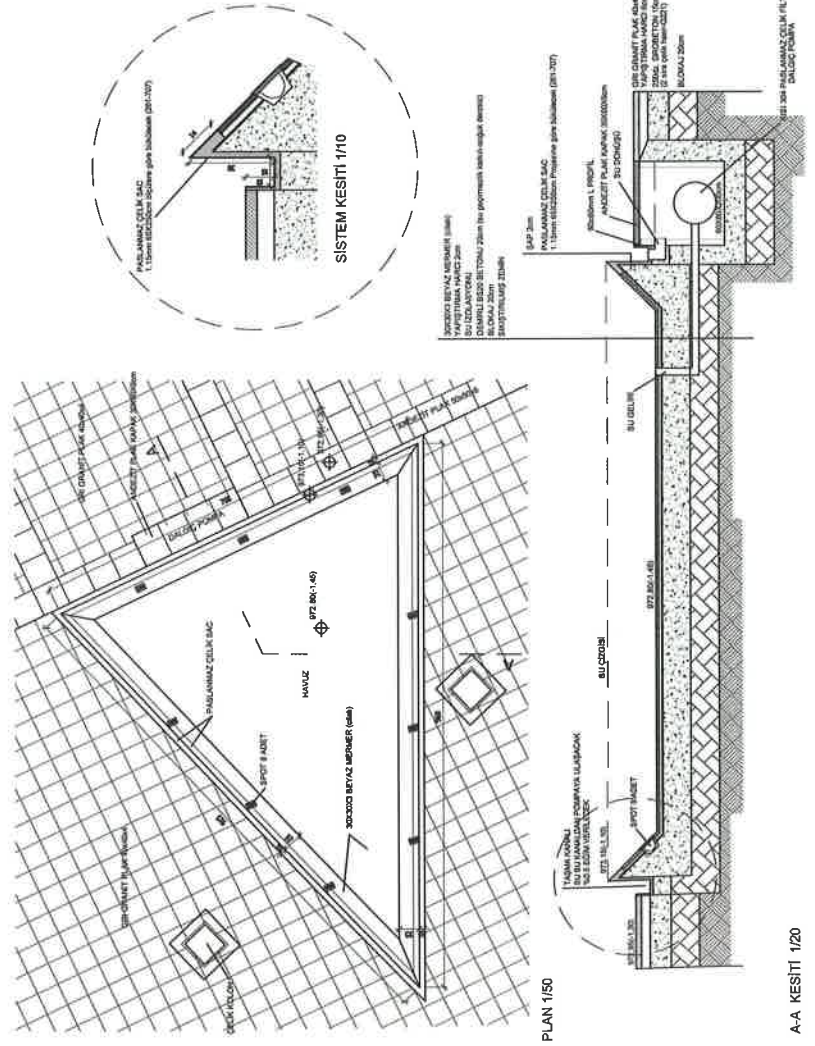
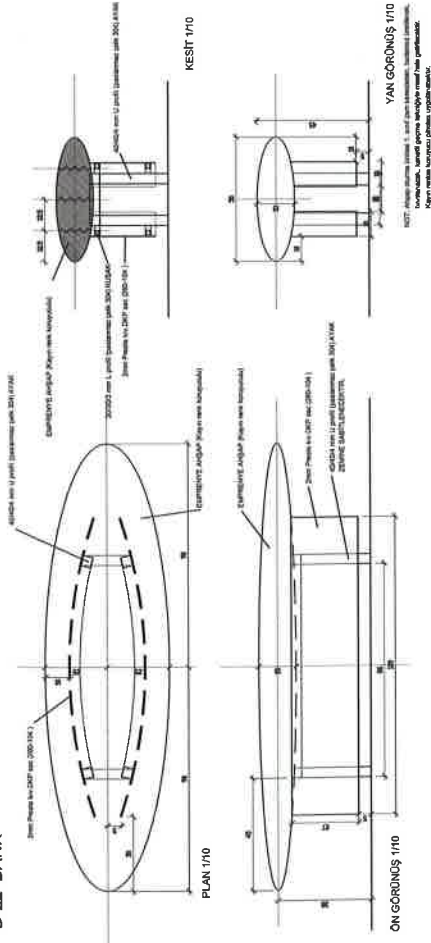
D-04 İSPANYOL MERDİVEN DETAYI 1/10

Resim 9, Aksaray Kent Meydanı

D-22 BANK

Resim 10, Aksaray Kent Meydanı

A-A KEŞİTİ 1/20

PEYZAJ TASARIMINDA YAĞMUR SUYU DENETİMİ

Araş.Gör.Dr. Aydın Özdemir

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi,
Peyzaj Mimarlığı Bölümü
aozdemir@agri.ankara.edu.tr

Hızlı kentleşme ve şehirlerin hızla büyüyerek geniş alanlara yayılması birçok çevre sorununu beraberinde getirmektedir. Özellikle doğal arazinin topografik özellikleri kentleşmenin getirdiği yapılaşma ile değişmekte ve dolayısıyla doğal drenaj sistemleri tahrip edilmektedir. Sonuçta sağlıklı yaşam koşulları zarar görmekte ve sel, erozyon gibi doğal afetler oluşmaktadır. Bu sorunların önlenmesinde, peyzaj mimarlığı mühendislik çalışmaları kapsamında sürdürülebilir

yağmur suyu denetim yaklaşımlarının ele alınması gerekmektedir. Bu yazıda, peyzaj mimarlığı planlama ve tasarım süreçlerinde dikkate alınması gereken yağmur suyu denetimi ve buna bağlı yüzey drenajı ilkelerinden bahsedilmekte, çeşitli uygulama biçimleri örnekler üzerinde tartışılarak geleceğe dönük öneriler sunulmaktadır.

Kentleşmenin oluşturduğu hızlı ve düzensiz yapılaşma ile doğal drenaj sistemleri değişmekte ve sel ve erozyon gibi su kaynaklı doğal afetlerin insan kullanımları üzerindeki etkileri artmaktadır. (Sidle vd. 2006; Rees 1990). Kent planlaması ve imar planları yapılırken yerleşimlerin çevreye etkileri göz ardı edilmekte ve ileri aşamalarda büyük çevre sorunları ile karşılaşmaktadır. (Kabak 2001). Özellikle düzensiz yapılaşmış bölgelerde betonlaşmanın oluşturduğu geçirimsiz yüzeyler yüzey suyunun toprağa sızmasını önlemekte, buharlaşma azalmakta ve yağmur suları büyük oranda akışa geçmektedir. Kirlilik yükü ve miktarı fazla olan bu sular akarsu ve göl gibi doğal rezerv alanlarının su kalitesini ve burada bulunan canlı hayatını tehdit etmektedir (Novotny ve Olem 1994). Yoğun yağışlarla oluşan büyük hacimli yüzey suları artan hızlarıyla mevcut drenaj hatlarını aşındırarak erozyona neden olmaktadır. Sonuçta, doğal drenaj hatları üzerine kurulan yerleşimlerde büyük çaplı maddi hasarlar oluşmaktadır. Bu problemlerin önlenmesinde peyzaj mimarının bilgi ve deneyimlerinden yararlanılarak yağmur suyu denetim planlarının hazırlanması gerekmektedir.

İngilizce "stormwater" kelimesinin Türkçe karşılığı olan yağmur suyu (Tezel 2005; Kabak2001), toprak

tarafından absorbe edilmeyen yağış sularının yüzeysel akışa geçmesi sonucunda oluşur. Yağmur suyu denetimi yüzey suyu akışının miktarı ve yönünün tespit edilmesi olarak tanımlanabilir (Harris ve Dines 1998). Etkin bir yönetim için su toplama, uzaklaştırma, arıtma, sızma, biriktirme ve bölgesel taşkın kontrolü gibi unsurların ele alınması gerekir (Kabak 2001; Tezel, 2005). Bu kapsamda, yüzey akışını olumlu yada olumsuz biçimde etkileyen eğim gibi topografik özellikler yanında toprak özellikleri, yağış türü ve miktarı, geçirimsiz yüzeyler ve bitki örtüsü analiz edilmektedir (Lee ve Heaney 2003; Thurston vd. 2003; Rubenstein 1987; Strom ve Nathan 1998). Bu veriler ışığında, otopark, spor alanları ve yürüyüş yolları gibi kullanımlara yüzey suyu akışının engellenmesi, yüzey suyunda bulunan maddelerin filtrelenmesi (Mitsch 1992) ve mevcut su yüzeylerinin korunması için uygun arazi biçimleme çalışmalarıyla birlikte sürdürülebilir alan kullanım kararlarının alınması gerekir (Fink ve Mitsch 2004; Landphair ve Motloch 1985; Dechiara ve Koppelman 1984). Bu kapsamda, planlama ve tasarımın ilk aşamalarında arazi özellikleri iyi etüd edilmeli, eğim durumu göz önüne alınarak suyun birikmesini önleyecek ve düzenli olarak akışını sağlayacak çözümler önerilmelidir.

Mümkünse yüzey suları, bitkilendirilmiş alanlara yönlendirilerek yapı ve kullanımlara etkileri en aza indirilmeli ve suyun toprak altına sızması sağlanmalıdır (Bergen, Bolton ve Fridley 2001; Booth ve Hiss 1991; Özdemir 2007).

Peyzaj uygulamalarında, yağışlar sonucu oluşan yüzey suyunun ortamdaki hızla uzaklaştırılması ya da doğrudan kanalizasyona aktarılması yerine bu suyun farklı amaçlarla kullanılabilmesi için depolanması ya da bitkisel alanlara yönlendirilmesi gerekir. Bu süreçte, suyun toprak alanlara aktarılması ve yeraltı sularının beslenmesi sağlanırken, yapısal alanlardan gelen fosfor ağırlıklı yüzey suyunun doğal akarsu ve göletlere akması önlenmelidir (Bergen, Bolton ve Fridley 2001).

Yağmur suyu denetim ilkeleri

Peyzaj projelerinde alan analizleri sonrası yapı ve kullanımların mevcut arazi ve doğal döngüler üzerine etkilerini azaltmayı hedefleyen, inşaat sırasında arazinin doğal özelliklerini koruyan ve peyzaj kullanımlarının araziye en uygun biçimde yerleşmesini sağlayan öneriler ortaya konulmalıdır (Booth 1983). Doğal drenaj sistemlerini korumayı hedefleyen bu yaklaşımlarla ele alınan yağmur suyu denetim planlarında aşağıdaki ilkeler dikkate alınmalıdır (Harris ve Dines 1998; Dechiara ve Koppelman 1984; Rubenstein 1987; Wertheimer 2001; Beer ve Higgins 2000; Özdemir ve Başal 2008; Rees 1990; LaGro 2001):

Alan analizleri ile arazi özelliklerinin tespit edilmesi

Tasarım, proje alanı hakkında yeterli verilerin toplanması sonrası başlar. Proje alanının doğal yapısı, biçimi, eğim durumu, bölgedeki doğal su döngüsü, yağış özellikleri, doğal bitki örtüsü ve yeraltı su varlığı gibi konularda bilgilerin toplanması ve analiz edilmesi gerekmektedir. Bu özellikleri etkileyen toprak, jeoloji ve iklim etkenlerinin tespit edilmesi

ile her bir alan için farklı drenaj çözümleri önerilebilir.

Toprak:

Geçirimsiz toprak üzerinde yüzey suyu birikirken, gevşek üst toprağın erozyona daha yatkın olacağı unutulmamalıdır. Arazide su geçirme yada su tutma özelliği fazla olan toprak tiplerinin belirlenmesi gerekir. Eğimli bölgelerde yer alan geçirimsiz toprak üzerinden suyun daha hızlı akacağı yada düz bölgelerde birikeceği dikkate alınmalıdır.

Yağış ve su:

Yüzey drenajı için ortama düşen yağış miktarı ve türünün bilinmesi gerekir. Toprak doymuş hale gelinceye kadar yağışın az bir bölümü yüzeysel akışa geçer. Toprak suya doymuktan sonra çukurlar ve kanallar su ile dolar ve yağışın büyük bir bölümü drenaj yapılarına ulaşır. Bu durumda drenaj hesaplamalarıyla yağışın ne kadarlık bir bölümünün yüzeysel akışa geçtiği saptanmalıdır.

Bitki örtüsü:

Arazide mevcut bitki varlığı ve özellikleri tespit edilmeli, bitkilerin türleri analiz edilerek planlara işlenmelidir. Hangi bitkinin ne kadar su tutma özelliğine sahip olacağı peyzaj mimarı tarafından tartışılmalıdır; örneğin, yer örtücü bitkiler suyu tutma ve yüzey suyu içindeki partikülleri filtreleme özellikleriyle değerlidir (Cao vd. 2006). Yüzey suyunun depolanması için tesis edilen ve alanın genelde en düşük kotunda yer alan su tutma havzaları çevresinde yoğun bitki gruplarına yer verilmelidir. Böylece bu havzalara doğru akan yüzey suyu içindeki zararlı maddeler filtre edilecektir (Jadhav ve Buchberger 1995).

Arazi formunun değerlendirilmesi

Arazinin doğal yapısı ve eğim durumu, yağmur suyunun yönlendirilmesinde kullanılan temel kriterlerdir. Analizler sonucunda mevcut to-

pografyada inşaat sürecinde yapılacak değişimler, kazı-dolgu miktarları, yapılar için yer seçimi gibi konular tartışılır ve plan üzerine aktarılır (Göktepe ve Lav 2003). Arazide su toplanabilecek bölgeler, derin vadiler yada tepe uç noktaları tespit edilerek su akışının hareketi izlenmeli ve plan üzerine işaretlenmelidir. Eğimin fazla olduğu bölgelerde yüzey suyunun daha hızlı akacağı bilinerek bu bölge eğiminin mümkün olduğunca azaltılması yada bu alanlara yüzey suyu akışının engellenmesi gerekir (Untermann 1996).

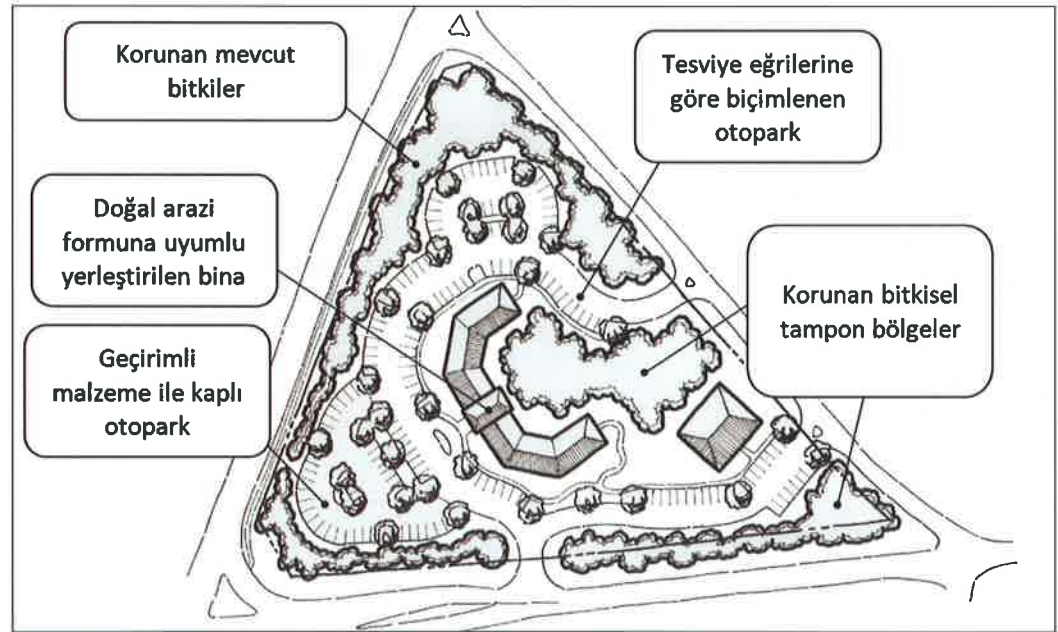
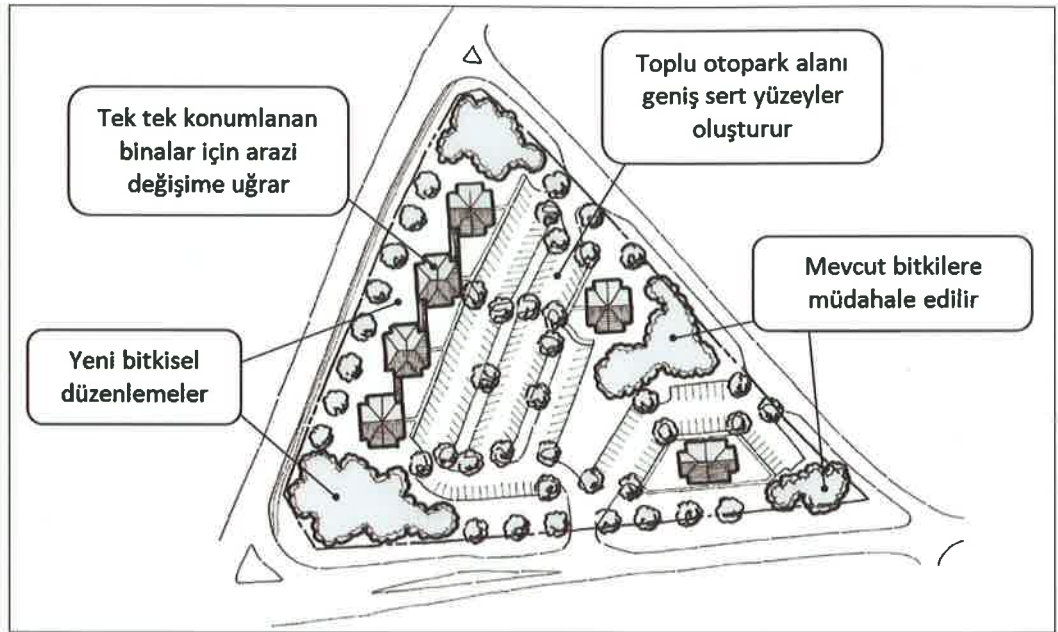
Doğal araziye uyumlu yerleşim planlarının hazırlanması

Tasarım ve uygulamada, öneri peyzaj kullanımları ile doğal drenaj hatlarının ve su toplama havzalarının birlikte ele alınması gerekir. Yapı ve kullanımların yer seçiminde doğal drenaj hatlarının yerlerine özen gösterilmeli, mümkünse bu hatlar üzerine yapı ve kullanımlar getirilmemelidir. Bu koşulları içeren yerleşim planları tasarımın ilk aşamalarında sunulmalıdır. Alan analizleri ve peyzaj mimarının geleceğe dönük önerileri ile yorumları bu sunumlarda ele

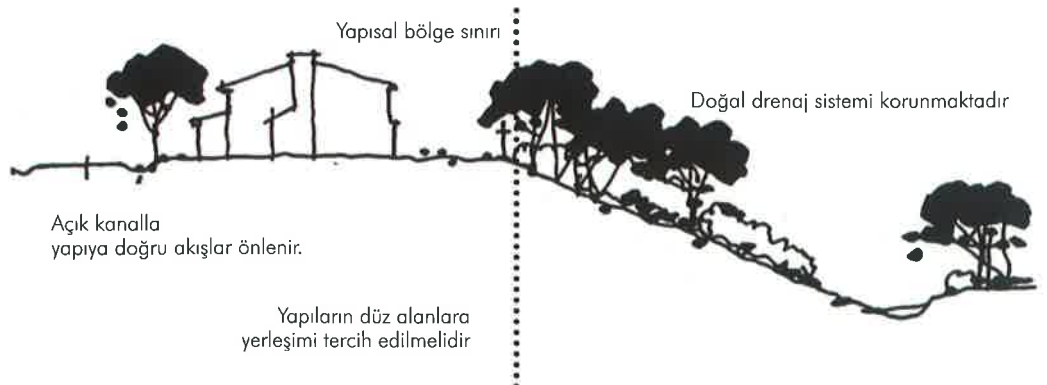
alınmalıdır; yapı ve yol düzenleri ile açık ve yeşil alanların doğal drenaj özelliklerinin birbirlerine uyumlu olması sağlanmalıdır (Yip 1994; Rees 1990; Andersen 2006) (Şekil 1).

Yapı ve kullanımlar için uygun yer seçimi

Yapı ve kullanımlar, doğal arazi üzerine yerleştiklerinde arazi özelliklerini değiştirmektedir. Geri dönüşümü olmayan bu sürecin doğal drenaj sistemlerine etkisinin en aza indirilmesi için yer seçiminin arazi biçimine uygun olması gerekir. Peyzaj mimarları, tasarım sürecinde arazi biçimleme, toprak stabilizasyonu, bina yer seçimi ve bitkilendirme konularında uygulamaya dönük öneriler sunar. Bu noktada, mimarla beraber yapılacak çalışmalarla araziye daha uyumlu tasarımlar ve kullanımlar ortaya çıkarılmalıdır. Doğaya uyumlu tasarımlar kapsamında kazı ve dolgu işlemlerinin asgari düzeye indiril-

Şekil 1. Görüldüğü gibi, dağınık biçimli yapı yerleşimleri, doğal araziye çok fazla müdahaleyi gerektirir. Arazinin özelliklerine uygun yer seçimi yanında, mimarları yönlendirecek öneriler sunulmalıdır. Sonuçta arazi özellikleri korunurken, mevcut bitkiler ve doğal drenaj sistemleri de korunacaktır (ikinci örnek).

Şekil 2. Yapı ve kullanımlar için yer seçiminde doğal drenaj sistemlerinin korunması hedeflenmelidir

mesi, istinat duvarlarının azaltılması ve mümkünse yolların mevcut tesviye eğrilerine paralel geçirilmesi istenir. Böylece yol ve teraslarda su akış hızı azalacaktır (Yip 1994; Booth ve Hiss 1991) (Şekil 2).

Uygun drenaj yönteminin tespit edilmesi

Yağmur suyu denetimi için tek bir yöntem yerine farklı yöntemlerin (açık ve kapalı drenaj sistemleri) birlikte kullanılması ile büyük ölçekli uygulamalarda etkin kontrol sağlanır. Yağmur suyu denetiminde en sık kullanılan yöntem, çatılardan gelen suların doğrudan kanalizasyona akıtılmasıdır. Özellikle aşırı yağış zamanlarında kapalı sistemler gelen su miktarını karşılayamaz ve yağmur suyu yollarda birikerek yaya ve taşıt trafiğini olumsuz etkiler. Kapalı sistemlerin parçası olan dren boruları, suyu hızlı bir şekilde ortamdan uzaklaştırır; bu şekilde suyun toprak altına sızması önlenirken su toplama havzalarına ulaşan ve genellikle kirletici ve zehirli maddeler içeren suyun hacmi artar (Fink ve Mitsch, 2004). Ekolojik açıdan yüzey suyunun alandan tamamen uzaklaştırılması yerine akış hızının azaltılarak suyun toprak altına sızması sağlanmalıdır. Kanal kenarı ve içlerine dikilen bitkilerle (Vetiver çimi gibi), fazla suyun toprak ve bitkiler tarafından tolere edilmesi sağlanır (Demirel ve Demirel 2005). Bu kanallar ve içinde bulunan bitkiler, su akışını 20-30 dakika yavaşlatmakta ve doğal drenaj hatlarına ulaşmadan temizlenmesine yardımcı olmaktadır (Şekil 3 ve 4).

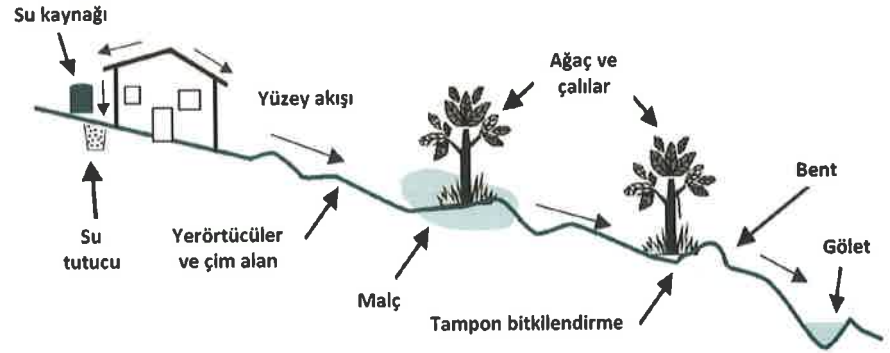
Yağmur suyu toplama sistemlerinin kullanılması

Konutlarda ve sanayide kullanılan atık suları toplayan kanalizasyon sistemi haricinde yağış sularını toplayan ayrı bir kanal şebekesi tercih edilmelidir. Bu ayrı sistemle toplanan yağmur suyu daha kolay arıtılıp depolanarak yerleşimlerin gri su ihtiyacı karşılanır (Kabak 2001). Bu uygulamada, çatı oluklarına yerleştirilen depolarla yağmur suyunun sulama amaçlı kullanılması sağlanabilir (Şekil 5).

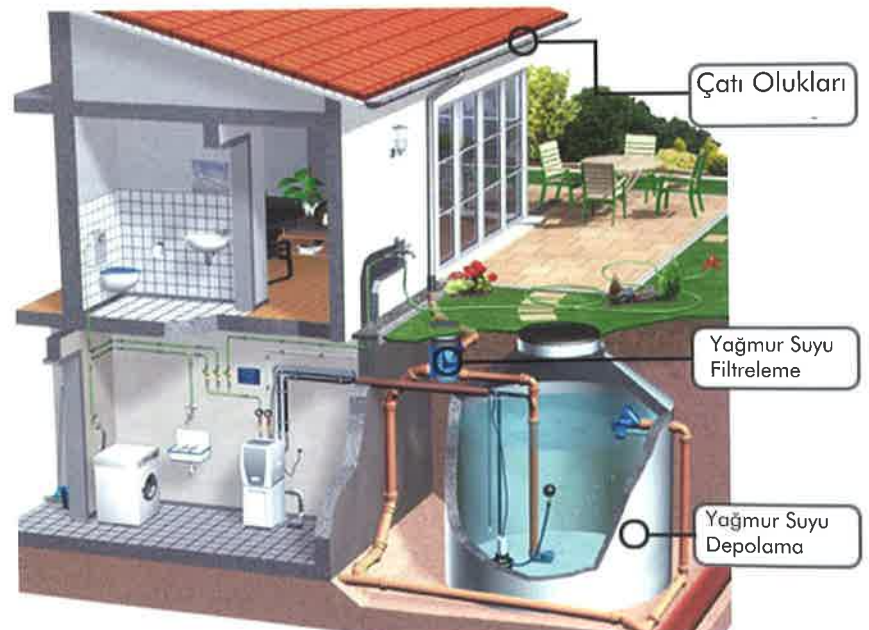
Bütüncül planlama ve tasarım yaklaşımları

Şekil 3. Açık kanallarda Vetiver çimi gibi derin ve sık köklü bitkilerin kullanılmasıyla su akış hızı kontrol edilirken yüzey suyu içindeki materyaller filtre edilebilir.

Şekil 4. Yapı ve kullanımların yağmur suyu etkilerinden korunması ve yüzey suyunun su toplama havzaları yönlendirilmesi için uygun drenaj yöntemlerinin tespit edilmesi gerekir

Şekil 5. Çatılardan akan yağış sularının doğrudan kanalizasyona yada toprağa akıtılması yerine depolanarak gri su olarak kullanılması özendirilmelidir.

Yağmur suyu denetimi ve yüzey drenajı kapsamında, proje alanı için noktasal çözümlerle birlikte tüm proje alanını kapsayan öneriler sunulmalıdır. Yapı yakın çevresinde geçirimli yüzeylerin tercih edilmesi, bitkisel tampon bölgelerin oluşturulması, açık kanallarla suyun yönlendirilmesi ile tüm proje alanında etkili drenaj çözümleri elde edilecektir. Yüzey suyunun hangi yolu izleyerek ne tür alanlara akacağı, bölgesel haritalar

üzerinde tespit edilmelidir. Topografik analizler sonucunda, yağmur suyunun toplanacağı dren çukurları oluşturulmalıdır. Göletlerin her bir konut yerleşiminde uygulanması sonucunda bölge habitata korunur; bu alanlar pek çok bitki ve hayvan türüne ev sahipliği yapar (Şekil 6).

Örnek Çalışma: Yağmur suyu toplama bahçeleri

Bitkisel düzenlemelerle yağmur suyunun toplanması için oluşturulan

alanlar özellikle konut bölgeleri için etkili bir denetim yöntemidir. Doğal ıslak alanların kopyalanması ve küçük ölçeklerde konut alanlarında uygulanması ile yağmur suyu denetim alanları oluşturulur. Bu bahçelerde genellikle suyun toprağa sızması ve filtrasyonu için derin köklü bitkiler tercih edilmektedir. Bu bahçeler, fonksiyonel kullanımları haricinde estetik özellikleri ile ilgi çekici olurlar (Şekil 7).

Şekil 6. Yoğun konut alanları çevresinde yüzey sularının toplanmasını sağlayacak göletler tasarlanarak yüzey suyunun doğrudan doğal akarsu ve göllere akması engellenir.

Şekil 7. Konut bahçelerinde küçük ölçekli toplama havzalarının oluşturulması ve bunların estetik amaçlı değerlendirilmesi ile bireysel ölçekte yararlar sağlanır. Bu örnekte, arazinin alçak bölgesinde yer alan çiçek parterleri yağmur suyu denetiminin bir parçası olan su toplama havzası olarak değerlendirilmiştir. Yol kenarında akan su, bordür düzenlemesi ile bu alana yönlendirilmektedir.

Örnek Çalışma:Çatı bahçeleri

Çatı bahçelerinde yeşil düzenlemelerle yağmur suyuna kaynağında müdahale edilebilir. Bu uygulama ile yüzeye incek yağmur suyu miktarı azalırken su içindeki atık maddeler kaynağında filtrelenir (Johnston ve Newton 1993) (Şekil 8).

Çok amaçlı kullanım

Yağmur suyu toplama havzaları, hem fonksiyonel hem de rekreasyonel

özellikleri bakımından proje tasarımında değerlendirilebilir; yüzey sularının yeraltına sızması sağlanırken görsel açıdan değerli rekreasyonel ortamlar oluşturulur. Bu alanlar, sulama suyu ihtiyacını karşılamak amacıyla da kullanılabilir. Göletlerle birlikte kapalı depolarda biriktirilecek yağmur suyu sulama acil durumlarda yangın söndürme amaçlı kullanılabilir (Şekil 9).

Geçirimli malzemenin kullanılması ve yüzey suyunun bitkisel alanlara yönlendirilmesi

Etkin bir yağmur suyu denetimi ve yüzey suyunun kontrolü için, yol genişliklerinin azaltılması, gerektiğinde yol boyunca bordür kullanılmaması (Şekil 10), yüzey kaplamalarında geçirimsiz malzemelerin tercih edilmesi gerekir (Şekil 11). Ayrıca otopark ve spor alanları gibi geniş yüzeylerin su akışına izin verecek biçimde eğim-

Şekil 8. Çatı bahçeleri düzenlemeleri ile yağmur suyu kaynağında kontrol edilmektedir.

Şekil 9. Örnekte görüldüğü gibi spor alanları çevresinde yer alan göletler, geniş teraslardan gelen yüzey akışlarının depolanması yanında rekreasyonel amaçlarla da kullanılmaktadır.

Şekil 10. Yol kenarlarında bordür kullanılmaması sonucunda yol yüzeyinden kenarlara akan su bitkisel alana yönlendirilebilir. Basit konstrüksiyon çalışmaları ile bordür kullanımıyla oluşan maliyetler önlenir.

Şekil 11. Dış mekanda geçirirli malzemenin kullanılması ile yüzey suyunun toprak altına sızması sağlanır

li duruma getirilmesi, bu alanlarda sert zeminle birlikte yeşil alan düzenlemelerine yer verilmesi ve yeşil alan miktarının proje alanı bütününde artırılması hedeflenmelidir (Thurston vd. 2003; Lee ve Heaney 2003).

Uygulama sonrası yağmur suyu kontrolü ve yönetimi

Yağmur suyu denetiminin sürdürülebilirliği kapsamında proje uygulama sonrası denetim ve kontrol hizmetlerinin ele alınması gerekir. Yapı yer-

leşimi ve inşaat çalışmaları sonrasında yeni oluşan arazi biçiminin drenaj özellikleri, yüzey suyunu yönlendirme biçimi, su toplanma bölgeleri ve drenaj hatlarının önerilen plana uygunluğu analiz edilmelidir. Sorunlu bölgelerde su toplanması, yapı ve kullanımlara yönlenebilen yüzey suları gibi istenmeyen durumların önlenmesi amacıyla yeni kanalların oluşturulması yanında arazinin eğim özelliklerinde küçük çaplı değişimler önerilmelidir.

Peyzaj yapılarında drenaj çözümleri

Yüzey drenajında dikkat edilmesi gereken ilkelere bağlı olarak peyzaj yapıları ve uygulamalarında ele alınacak drenaj şekilleri aşağıda özetlenmektedir.

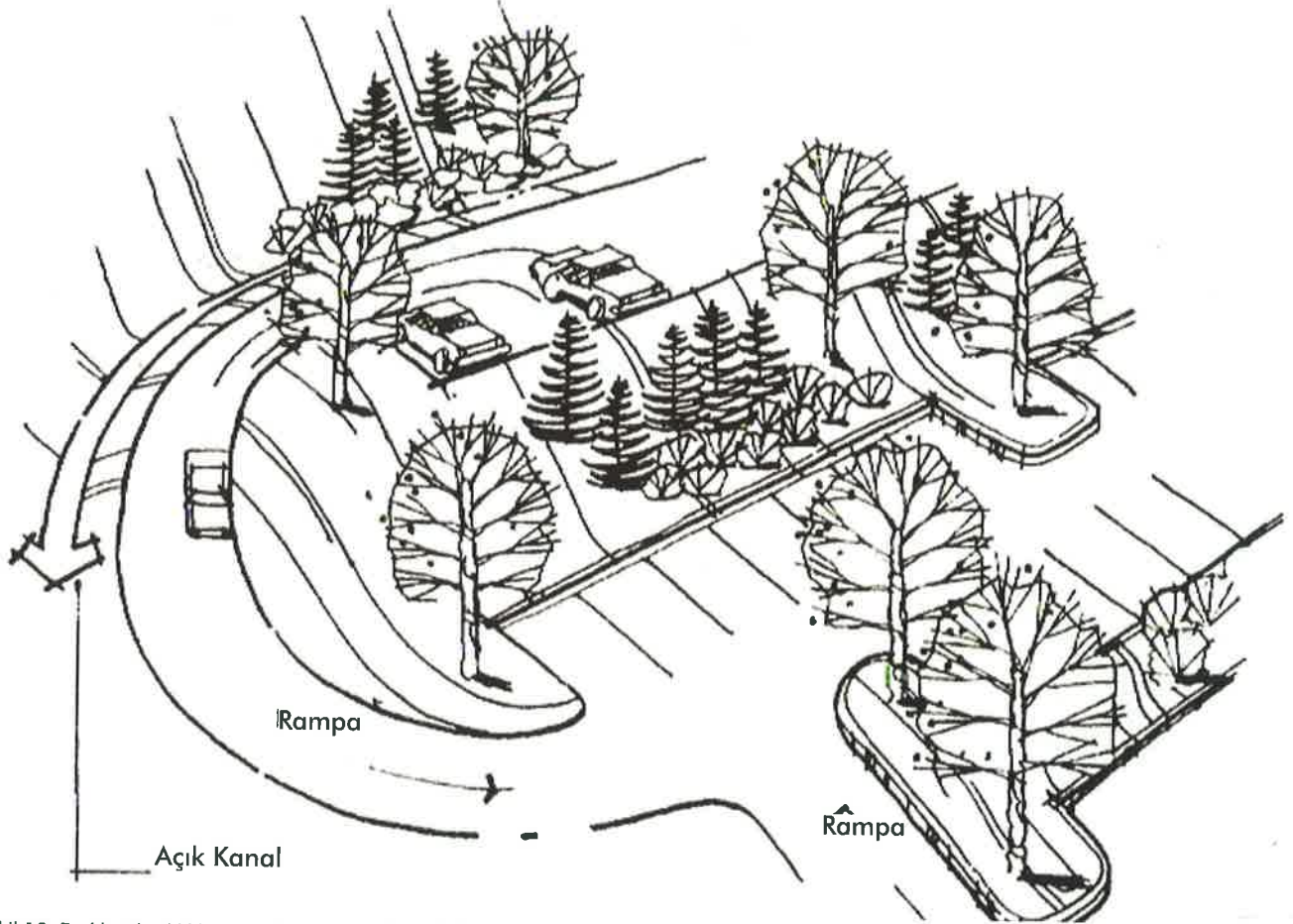
(Harris ve Dines 1998; Parker ve MacGuire 1997; Thompson ve Sorviq 2000).

Düz alanların ve terasların drenaj şekilleri

Otopark, spor alanları ve meydanlar, düz ve geçirimsiz sert malzemeye kaplı olduklarında drenaj açısından sorunlar ortaya çıkarır. Bu tür düz alanlar iyi drene edilmezlerse su

birikimlerine neden olurlar. Bu yüzeylerin su akışını yönlendirecek şekilde kenarlara, ortaya ya da köşelere doğru eğimli (%1-2 gibi) duruma getirilmesi gerekir. Özellikle oto-

parklarda yüzey sularının birikiminin önlenmesi amacıyla teras üzerinde belli kenarlara ya da noktalara doğru eğim verilmelidir (Şekil 12 ve 13).

Şekil 12. Farklı yüksekliklerde yerleşen otoparklarda farklı drenaj sistemleri kullanılmalıdır. (a) Yamaçtan gelen suyun otoparka ulaşmadan uzaklaştırılması için açık kanallar kullanılabilir. (b) Üst otoparktan alt otoparka suyun ulaşmadan bitkisel alanda sızdırılması sağlanabilir. (c) Otopark yüzeyinde bu kenara doğru verilen eğimle yüzey suyu kenardaki açık kanala doğru akıtılır. (d) Rampa boyunca akan yüzey suyu, otoparka ulaşmadan rampa bitiminde konumlanan ızgaralı kanala akıtılabilir ve yeraltı sistemine ya da bitkisel alana ulaşabilir (Kaynak: Time Saver Standards for Landscape Architecture, sf. 320-25).

Şekil 13. Otoparkların çevresi de yağmur suyu denetimi için değerlendirilmelidir. Bu örneklerde, su toplama havzası olarak kullanılan bitkisel alanlar görülmektedir.

Yol drenajı

Peyzaj mimarlığı tasarım ve uygulama hizmetlerinde yol drenajının çözümlenerek gereken mühendislik çalışmaları yapılmalıdır. Özellikle mimar ve mühendislere yol gösterecek şekilde yol boyu drenaj önerilerinin sunulması gerekir (Şekil 14, 15 ve 16).

Şekil 14. Yol orta çizgisinin yükseltilmesi ile yaya yolunda oluşan yüzey suyu kenardaki çim alanlara yönlendirilmektedir (Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Kampüsü)

Şekil 15. Bordür yüksekliğinin azaltılması, geçirimli yüzey oluşturan küp taşların kullanılması ve yol kenarında açık kanal uygulaması ile etkin yüzey suyu denetimi sağlanır (Gazi Üniversitesi kampüsü).

Şekil 16. Yaya ve taşıt yolları arasında tesis edilecek bitkisel alanlar, trafik güvenliği yanında yol drenajına da katkı sağlar. Bu örnekte, taşıt yolundan bitkisel alana yüzey suyu akışı için bordür düzenlemesi yapılmıştır; böylece bitkilerin su ihtiyacı karşılanırken yol kenarında su birikimi önlenir (North Carolina Eyalet Üniversitesi kampüsü).

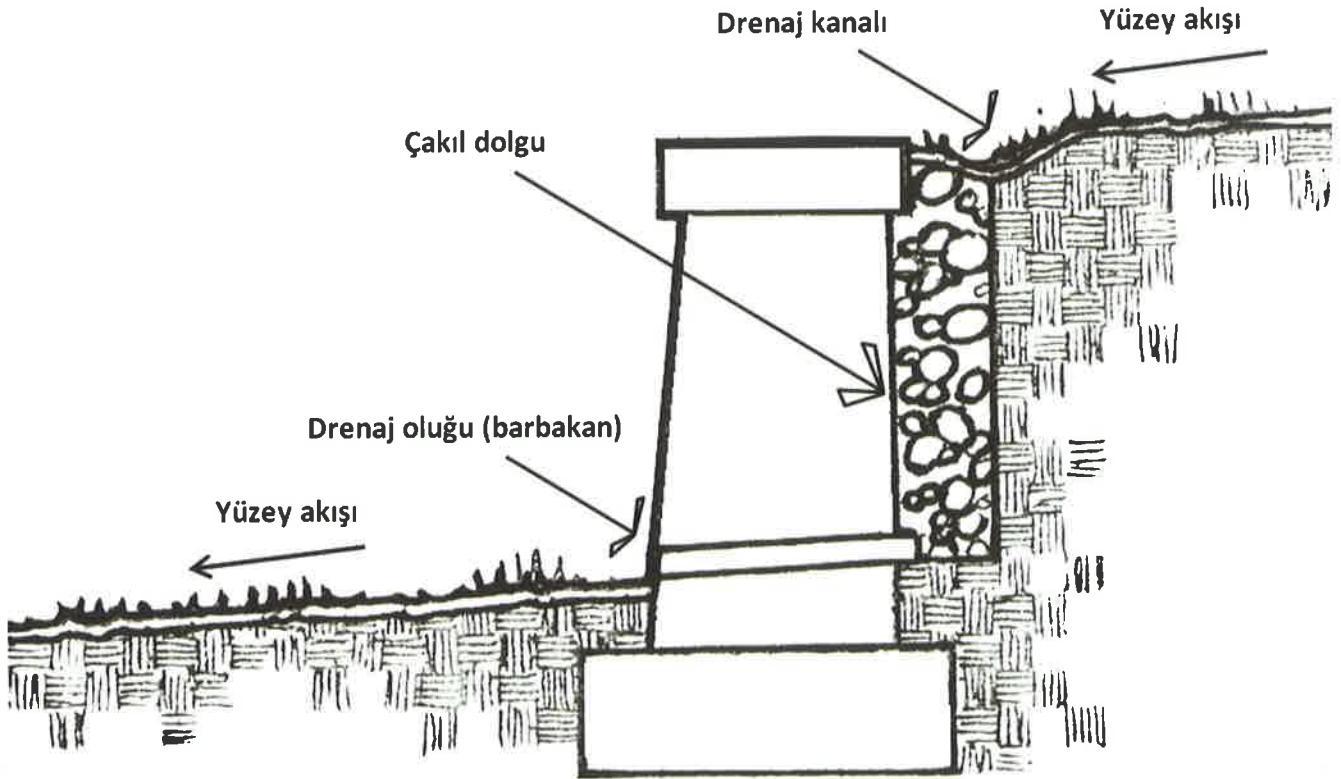
Dik yamaçların drenajı

Peyzaj uygulamalarında eğimli alanlara yerleştirilen yol, yapı ve kullanımlar çevresinde dik eğimli alanlar oluşabilir. Bu alanlarda erozyonun önlenmesi, yüzey suyunun kontrolü ile sağlanabilir. Tesviyesi yeni yapılmış yol çevresindeki kazı ve dolgu şevleri erozyona yatkın alanlardır. Dolayısıyla bu şevler "kafa hendekleri" yada teraslarla drene edilmektedir. Kafa hendeği, yamacın üstün-

de açılan, yamaca doğru gelen suyu yola ulaşmadan ve dolayısıyla yüzey toprağını aşındırmadan toplayan bir drenaj kanalıdır. Bu hendekler, suları bir toplama havzasına kadar taşır. Şevler arasında açılan düzlüklerde suyun birikmesini önlemek amacıyla yine bu terasların bitişi boyunca drenaj kanalları açılarak teras üzerine gelen suyun yola ulaşmadan uzaklaştırılması sağlanır. İstinat duvarı drenajı stinat yapılarının uzun ömür-

lü olması için yapı önü ve arkasında drenajın sağlanması gereklidir.

Yüzey sularının duvarın üstünde birikmesi yada duvar arkası toprağa sızarak duvar temeline ulaşması önlenmelidir. Bu amaçla duvar üstünde açılacak drenaj oluğu ile su, birikmeden ya da toprağa sızmadan ortamdaki uzaklaştırılmalıdır. Duvar arkasında birikebilecek su, yapıya zarar vermemesi için duvar içinden geçen drenaj oluklarıyla tahliye edilir (Şekil 17).

Şekil 17. İstinat duvarı drenajı

Örnek çalışma: Ürdün Emniyet Genel Müdürlüğü Peyzaj Tasarımı
Ürdün'ün başkenti Amman'da Emniyet Genel Müdürlüğü tesisleri yerleşim kompleksi için hazırlanan sürdürülebilir alan kullanım planlaması ile yağmur suyu denetimi için öneriler ortaya konulmuştur. Proje alanı, Emniyet Genel Müdürlüğü'ne ait 120.000 m²'lik alanı kapsamaktadır. Bu alanda, EGM'ne hizmet edecek ofis binaları ve genel komutanlık binası gibi yapılar yanında spor alanları, tören alanı, yürüyüş yolla-

rı ve otoparklar gibi açık mekan kullanımlarına yer verilmektedir. Arazi, eğimli yüzeyleri, mevcut istinat duvarları, otopark ve depo alanları ile hem tasarım hem de inşaat çalışmaları kapsamında zorluklar içermektedir (Şekil 18). Bu nedenle önerilerin arazi ile uyumu açısından detaylı alan analizleri, grading çalışmaları ve kazı-dolgu hesaplamaları yanında yüzey suyu denetimini içeren planlar hazırlanmıştır.

Her ne kadar Amman bölgesi olarak bir iklime sahip olsa da, oluşa-

bilecek yağmur suyu akışlarının yönlendirilmesi yanında bu suyun sulama için depolanması önerilmektedir. Proje kapsamında, bina giriş yükseklikleri, mevcut arazi kotları, tesviye eğrileri ve öneri yol kotları incelenerek yüzey suyunun akış yönleri ile birikim yapacağı alanlar tespit edilmiştir. Yüzey suyu akışının yönlendirilmesi için yapısal alanlar, çeşitli yönlerde eğimli hale getirilmiş ve bu bölgeler için önerilen açık kanallar ile suyun toplanması sağlanmıştır. Arazinin en çukur bölge-

Şekil 18. Ürdün Emniyet Genel Müdürlüğü kompleksinin yerleşeceği mevcut arazi.

sinde yağmur suyu depolama alanı önerilmiştir. Otopark, tören alanı ve spor alanları gibi geniş sert yüzeylerde suyun birikmesini önleyici nokta kot önerileri sunulmuştur. Bu amaçla bu terasların köşe kotlarının yeniden düzenlenmesi, yollarda eğim düzenlemeleriyle yüzey suyu akışının yolboyu yerleştirilecek açık kanallar

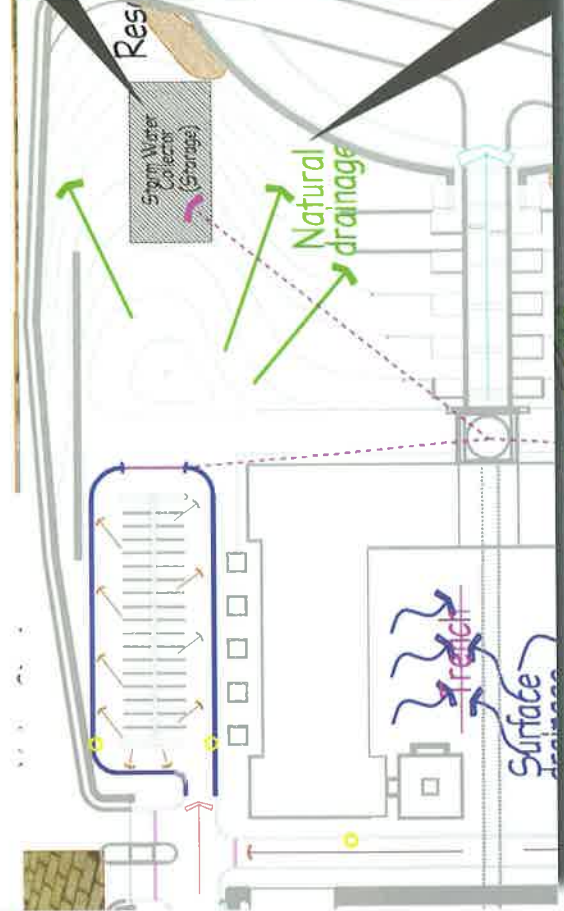
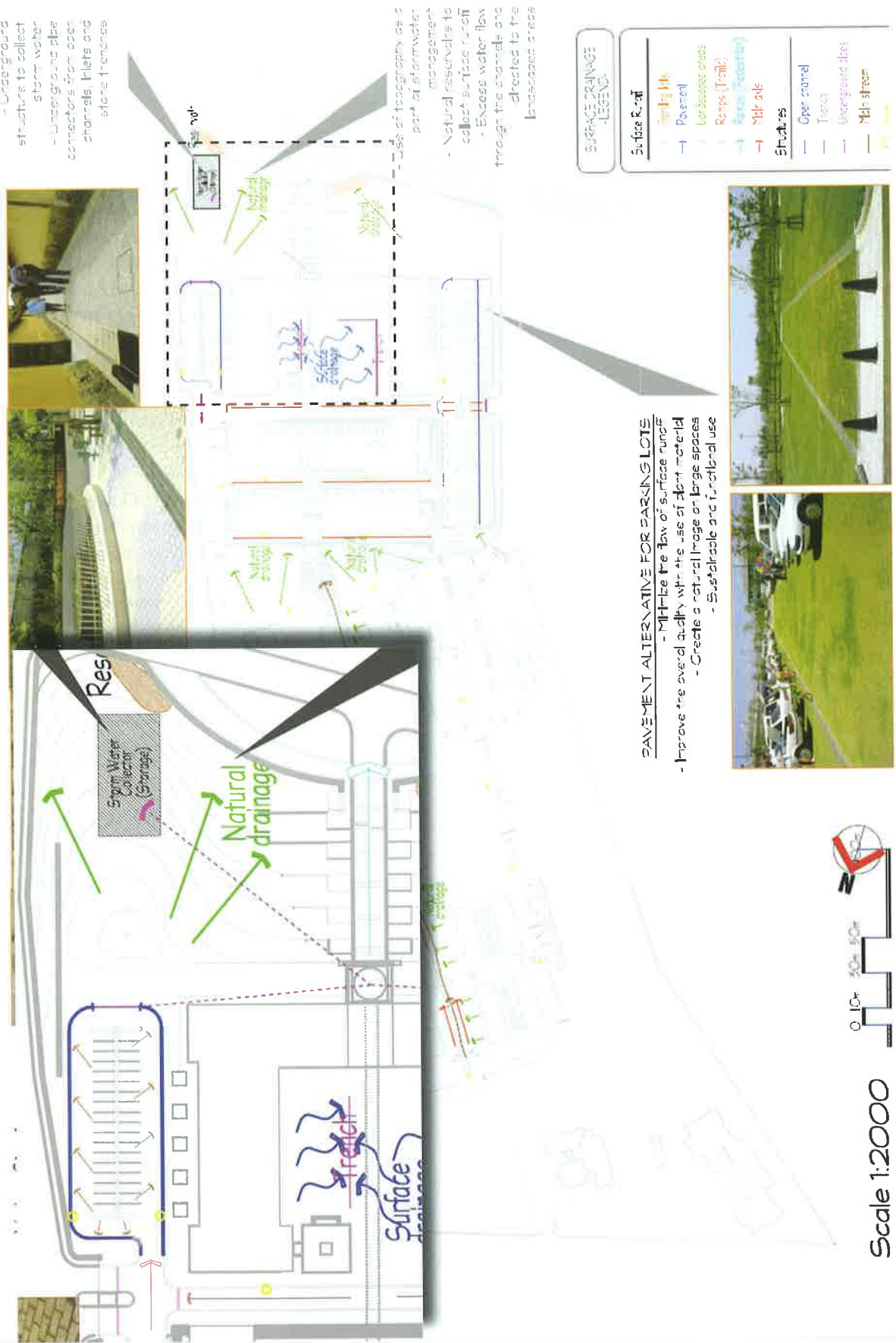
ya da yeşil alanlara yönlendirilmesi benimsenmiştir. Bu düzenlemelerin amacı, yüzey suyu akış yönü ve miktarının tespit edilmesi ve bu verilere göre gereken kararların alınmasıdır. Bu şekilde, yoğun yağışların olduğu dönemlerde yüzey suyunun alanda birikmesi ve yüzey toprağını aşındırması önlenecektir.

SONUÇ VE GELECEĞE DÖNÜK YAKLAŞIMLAR

Peyzaj mimarı, tasarımların doğal araziye vereceği zararların ve dolayısıyla sel ve erozyonun önlenmesi amacıyla yağmur suyu denetimi ve yüzey drenajının düzenlenmesinde etkili çözüm önerileri sunmalıdır. Başarılı bir peyzaj tasarımı ile eğimli alanlarda yüzey suyu istenilen alanlara yönlendirilebilir ve uygulama alanından uzaklaştırılır. Yüzeye düşen yağış sularının ne kadarlık bir bölümünün yüzeysel akışa geçeceğinin hesaplanması ile drenaj sistemlerine akacak su miktarı ve eğim durumuna bağlı hızı konusunda bilgiler elde edilebilir. Bu amaçla, arazi topografyasının iyi etüd edilmesi, yüzeyin istenen eğim durumuna göre şekillendirilmesi yanında yüzeyin geçirimsizliği, mevcut bitki örtüsünün su tutma kapasitesi ve toprak özellikleri hakkında bilgi toplamak gerekmektedir. Toprak koruma ve erozyonla ilgili önemli konuların başında arazi biçimleme ve drenaj gelmektedir. Bu iki konu, birbirleriyle ilişkili biçimde ele alınmalıdır. Peyzaj projeleri, arazi etüdüne bağlı olarak drenaj çözümlerinin sunulduğu paftaları ve sunumlarını kapsamalıdır. Bu proje aşamalarını peyzaj tasarımcısı, aşırı yağışların oluşturacağı yoğun yüzey akışları için gereken tedbirleri alırken, arazinin eğim özelliklerini, doğal formunu ve üst toprak özelliklerini korumaya yönelik arazi biçimleme uygulamaları önermelidir. Yüzey drenajı çözümlerinde, çatılardan ve geniş sert yüzeylerden gelecek akışların, öneri su toplama havzaları ve bitkisel alanlara ulaştırılması amacıyla öneri denetim planı ortaya konmalıdır. Ayrıca bu tür projelerde, yapı ve yollarda su birikimlerini önleyecek, gerektiğinde ise belli bölgelerde toplanmasını sağlayacak mühendislik çözümleri sunulmalıdır. Bu uygulamalar, bitkisel tasarımlarla desteklenmeli, yüzey akışlarının yapı ve kullanımlara etkileri azaltılmalıdır.

PUBLIC SECURITY DIRECTORATE RELOCATION OF THE NEW COMPLEX, AMMAN-JORDAN

PAVEMENT ALTERNATIVE FOR PARKING LOTS

- Mitigate the flow of surface runoff
- Improve the overall quality with the use of permeable materials
- Create a natural image on large spaces
- Sustainable and functional use

SURFACE DRAINAGE
- LEGEND

Surface Runoff

- Rainfall
- Pavement
- Unobstructed streets
- Runways (Trenches)
- Stormwater
- Main pipe

Structures

- Open channel
- Trench
- Underground pipes
- Main stream

Scale 1:2000

Açık drenaj sistemleri, suyu gerektiğinde toprak altına, yeraltı suyunu ve ıslak alanları besleyecek şekilde aktarması nedeniyle tercih edilmelidir. Bu açık sistemler, fonksiyonel yararları yanında rekreasyonel ve estetik özellikleri ile de ön plana çıkmaktadır. Su toplama havzaları, ırmaklar ve çevrelerindeki bitkisel alanlar, öncelikle yüzey suyunun akışı için planlanmış olsa da, rekreasyonel aktivitelere, çevresel eğitim faaliyetlerine ve alternatif ulaşım çözümlerine olanak sağlamalıdır. Peyzaj tasarımının başlangıç aşamalarında, su akış ve toplama sistemlerinin doğal arazi özellikleri ve doğal drenaj sistemleri göz önüne alınarak planlanması ile doğal su döngüsüne hizmet eden alanlar ortaya çıkarılacaktır. Yağmur suyu denetimi, peyzaj mimarlığı tasarım ve planlamasında ele alınan temel konulardandır. Her ne kadar ülkemizde önemi ve uygulama alanları bakımından gereken ilgiyi görmese de, özellikle hızla kentleşen ve yapılaşan çevrelerde doğal çevre üzerine oluşan baskılar nedeniyle bu konu daha çok gündeme getirilmelidir. Tasarım literatüründe rastladığımız bu konunun gelecekte daha çok tartışılması ve akademik çalışmalarda yer alması çevre koruma ve sürdürülebilirlik kapsamında yararlı olacaktır.

Teşekkür

Bu yazıya katkılarından dolayı Ürdün Emniyet Genel Müdürlüğü kompleks peyzaj tasarım projesinde beraber çalıştığım proje yürütücüsü Prof. Dr. Metin BAŞAL' a, Araş. Gör. Ahmet BENL AY'a ve Araş. Gör. Volkan MÜFTÜOĞLU'na teşekkür ederim.

Kaynaklar

- Andersen, A., 2006. *Urban landscapes and sustainable cities. Ecology and Society*, 11(1), sf. 34-40.
- Beer, A.R. ve Higgins, C., 2000. *Environmental Planning for Site Development*. Spon Press, New York.
- Bergen, S.D., Bolton, S.M. ve Fridley, J.L., 2001. *Design principles for ecological engineering. Ecological Engineering*, 18, sf. 201-210.
- Booth, N.K., 1983. *Basic Elements of Landscape Architectural Design*. Waveland Press, Prospect Heights, Illinois.
- Booth, N.K. ve Hiss, J.E., 1991. *Residential Landscape Architecture*. Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.
- Cao, C.S., Chen, L., Gao, W., Chen, Y. ve Yan, M., 2006. *Impact of planting grass on terrace roads to avoid soil erosion. Landscape and Urban Planning*, 78, sf. 205-216.
- Dechiara, J. ve Koppelman, L.E., 1984. *Time-saver Standards for Site Planning*. McGraw Hill, New York.
- Demirel, Ö. Ve Demirel, K., 2005. *An examination of the use of „vetiver grass“ to prevent erosion in Yusufeli Region (Çoruh Watershed area, Turkey): A case study. Journal of Environmental Biology*, 26 (2), sf. 409-419.
- Fink, D.F. ve Mitsch, W.J., 2004. *Seasonal and storm event nutrient removal by a created wetland in an agricultural watershed. Ecological Engineering*, 23, sf.313-325.
- Göktepe, A.B. ve Lav, H., 2003. *Method for balancing cut-fill and minimizing the amount of earthwork in the geometric design of highways. Journal of Transportation Engineering*, 129(5), sf. 564-571.
- Harris, C.W. ve Dines, N.T., 1998. *Time-saver Standards for Landscape Architecture*. McGraw Hill, New York.
- Jadhav, R.S. ve Buchberger, S.G., 1995. *Effects of vegetation on flow through free water surface wetlands. Ecological Engineering*, 5, sf. 481-496.
- Johnston, J. ve Newton, J., 1993. *Building Green: A Guide to Using Plants on Roofs, Walls and Pavements*. The London Ecology Units, London.
- Kabak, H., 2001. *Adana kenti yüzeyel akışa geçen yağmur sularının karakterizasyonu. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.*
- Lagro, J., 2001. *Site Analysis*. John Wiley and Sons, New York.
- Landphair, H.C. ve Motloch, J.L., 1985. *Site Reconnaissance and Engineering*, Elsevier, New York.
- Lee, J.G. ve Heaney, J.P., 2003. *Estimation of urban imperviousness and its impacts on stormwater systems. Journal of Water Resources Planning and Management*, 129(5), sf. 419-426.
- Mitsch, W.J., 1992. *Landscape design and the role of created, restored, and natural riparian wetlands in controlling non-point source pollu-*

tion. Ecological Engineering, 1, sf. 27-47.

Novotny, V. ve Olem, H., 1994. *Water Quality Prevention, Identification and Management of Diffuse Pollution*. Van Nostrand Reinhold, New York.

Özdemir, A., 2007. *Ekolojik Mimaride Doğal Araziye Uyumlu Tasarım ve Mimarlık-Peyzaj Mimarlığı İlişkileri. Ekolojik Mimarlık ve Planlama Ulusal Sempozyumu*, 27-28

Nisan 2007, sf. 240-244, *Bildiriler Kitabı, Mimarlar Odası Antalya Şubesi, Antalya.*

Özdemir, A. ve Başal, M., 2008. *Sustainable Site Design Approaches [Sürdürülebilir Peyzaj Tasarım Yaklaşımları]*, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara (basımda).

Parker, H. ve MacGuire, J.W., 1997. *Simplified Site Engineering for Landscape Architects*, Wiley, New York.

Rees, W.E., 1990. *Planning for Sustainable Development: A Resource Book. The University of British Columbia Center for Human Settlements, Vancouver.*

Rubenstein, H.M., 1987. *A Guide to Site and Environmental Planning*. John Wiley and Sons, New York.

Sidle, R.C., Ziegler, A.D., Negishi, J.N., Nik, A.R., Siew, R. ve Turkelboom, F., 2006. *Erosion processes in steep terrain-truths, myths, and uncertainties related to forest management in Southeast Asia. Forest Ecology and Management*, 224, sf. 199- 225.

Strom, S. ve Nathan, K., 1998. *Site Engineering for Landscape Architects*. John Wiley and Sons, New York.

Tezel, G., 2005. *Meskun bölgelerdeki yollar da yağmursuyu drenaj sistemlerinin hidroliği ve tasarımı. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.*

Thompson, J.W. ve Sorvick, K., 2000. *Sustainable Landscape Construction: A Guide to Green Building Outdoors*. Island Press, New York.

Thurston, H.W., Goddard, H.C., Szlag, D. ve Lemberg, B., 2003. *Controlling stormwater runoff with tradable allowances for impervious surfaces. Journal of Water Resources Planning and Management*, 129(5), sf.409-418.

Untermann, R.K., 1996. *Principles and Practices of Grading, Drainage and Road Alignment: An Ecological Approach*. Prentice Hall, New York.

Wertheimer, L., 2001. *Site Analysis. Architectural License Seminars, Inc., California.*

Yip, S., 1994. *Applying sustainable development principles to residential community planning*.

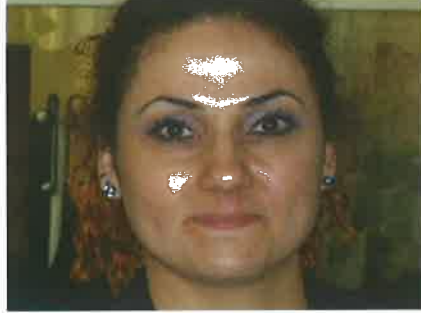
Plan Canada, (Mart), sf. 31-34.

EK. Ürdün EGM peyzaj tasarımında sunulan yüzey suyu denetim planı

Site plan

Yeşil Alanlar Şube Müdürü
Saït Ersin ÖZBADEM
Atatürk Üniversitesi, 1996

Park Yönetimi Şube Müdürü
Gül ÖZGÜN ÖZKEÇECİ
Çukurova Üniversitesi, 1998

Bitki Koruma Şube Müdürü
Orhan ŞAHİN
Çukurova Üniversitesi, 1997

Peyzaj Etüd Proje Müdürü
Pelin YILDIRIM
Karadokuz Üniversitesi, 2000

Peyzaj mimarlığı hizmetlerinin her aşaması ayrı bir birikim gerektiriyor. Bunun farkında olmak, özellikle kent yönetimleri için bir alanın peyzaj değerinin belirlenmesi, açığa çıkarılması ve toplumla birlikte yaşayan bir hale getirilebilmesinde son derece önemli. Tasarım ve projelendirme, bitkisel ve yapısal uygulama ve uygulama sonrası bakım aşamalarının her biri için ayrı bir birim oluşturan Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma Daire Başkanlığı'na yürütülen peyzaj mimarlığı hizmetleri de Gaziantep halkının sosyal ve kültürel yaşamına önemli açılımlar getirmiş. Peyzaj Proje Etüd Müdürlüğü, Yeşil Alanlar Şube Müdürlüğü, Park Yönetimi Şube Müdürlüğü ve Bitki Koruma Şube Müdürlüğü'nde görevli peyzaj mimarlarının birlikte yürüttüğü çalışmalar, şehir yaşamına hem estetik hem de işlevsel olarak dikkat çekici katkılar sağlamış.

Etüd Proje Şube Müdürlüğü
Özge ERDİZCİ
Ege Üniversitesi, 1988

Etüd Proje Şube Müdürlüğü
Sema AY
Çukurova Üniversitesi, 1989

Etüd Proje Şube Müdürlüğü
Mehmet Sinan TAŞKIN
Çukurova Üniversitesi, 2008

ALLEBEN GÖLETİ PİKNİK ALANI

*Alleben Gölü kıyıları
manzara eşliğinde
hem piknik
hem spor alanı olarak
hizmet veriyor*

35 bin m²
72 adet per-
gole
oyun alanları
6 km koşu
parkuru

BOTANİK PARKI

*Yeşilin bin bir tonu,
farklı renkler, farklı kokular
bölgenin en büyük Botanik
Parkı'nda bir araraya geli-
yor. Dünyanın bir çok yerinden
farklı bitki türleri ile öğrencilere
araştırma, ziyaretçilere huzur
içinde dinlenebilecekleri bir alan
hazırlıyor.*

20 bin m²
8 farklı bahçe

SENTETİK BUZ PİSTİ

*Her yaştan vatandaşa
ücretsiz hizmet veren pist,
gençler ve çocuklar için
yeni bir uğraşı alanı
oluşturdu.*

ŞEHREKÜSTÜ PARKI

45 bin m²
30 bin m² yeşil alan
bin 500 m² su gösteri havuzu
650 m² pergole ve
kamelya alanı
400 m² amfi ve kafeterya

*Şehreküstü beminde bir düş gerçeğe
dönüşmüş
Atıl durumda olan alan örnek bir park haline
getirilmiştir.*

ERİKÇE PARK ORMAN

*214 hektar alan üzerine inşa edilen
Erikçe Park Orman,
kent içinde köy hayatını barındıran
gizli bir bahçe gibi...
Seyir terası,
yapay gölet,
yürüş yolları,
meydan ve
birbirinden eğlenceli oyun alanlarına sahip.*

HOBİ BAHÇESİ

8 bin m² yeşi alan
bin 250 m² otopark sahası
100 m²'lik 130 adet Hobi Bahçesi

28 bin m² alan emeklilerin şehir yaşamının sıkıntılarından uzaklaşıp sakin bir ortamda kendi elleriyle ürünlerini yetiştirebilecekleri ve boş zamanlarını geçirebilecekleri mekanlar haline getirilmiş.

HARİKALAR DİYARI

108 bin m² alan da kurulu dünyadaki benzerlerini aratmayacak büyüklük ve güzellikteki Harikalar Diyarı'nda su oyunları, uçan halılar, korku tünelleri, dağ rallisi, alp treni ve daha bir çok eğlence alanı bulunuyor.

Peyzaj

VELIAĞAĞIL SÜS BİTKİLERİ PAZARLAMA A.Ş.

- Projelendirme
- Bitki Temini
- Uygulama
- Danışmanlık & Bakım

Aytek Evleri Göktürk

Marriot Hotel Asia - 2007

İstinye Park Evleri - 2008

Cornelia Diamond Belek - 2008

Cornelia Diamond Belek - 2008

"Üniversite çalışmaları sayesinde ilim ve sanatın elde etmiş olduğu neticeler ne kadar kıymetli olursa olsun, memleket sathına intikal edip pratik hayata tatbik edilmedikçe, tam manasıyla gayelerine ulaşmış sayılmazlar.

İlim ve sanat aleminin araştırma ve kreasyonları, toplamı daha iyi ve daha güzel bir yaşama şartına ve imkanına kavuşturmak içindir. Bir memlekette yaşayan insan topluluğunun yüksek hayat seviyesine ulaşması ve ruhen olgunlaşabilmesi ise, çeşitli problemlerin hal edilmesine bağlıdır. Memleket çapında yapılmak istenen planlı bir kalkınma da ancak, ilim ve sanatın ışığı altında müspet netice verir. Dolayısıyla, üniversite çalışmalarının dört duvar arasından kurtularak cemiyete ulaşması ve topluma yararlı olması şarttır. Bu itibarla, üniversite ile cemiyet arasında sıkı bir bağlantı kurmak ve çeşitli yönlerden münasebet etmesi gerekir. Ancak bu suretledir ki, verimli ve aksaksız çalışan homojen bir bünye teşkil etmek mümkün olur. Üniversite çalışmaları da, daha kolaylıkla ve süratle gayelerine, hedeflerine ulaşmış olurlar.

BİYOĞRAFI

Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi'nin bünyesi içinde, Peyzaj Mimarisi problemleri üzerinde ilim ve sanat tetkikleri yapmakta olan bir kürsü mevcuttur. Entansif ve detaylı peyzaj çalışmalarının tatbik sahası ise şehirlerimizdir. Şehirlerimizin imar çalışmalarının detay etüdüleri, nazım projelerinin hazırlanması ve bu projeleri tatbik ile, belediyelerimiz alakalıdır. Şüphesiz, belediyelerimizin imar çalışmaları sırasında peyzaj sanatı ile ilgili çeşitli problemleri olacaktır. Bu problemlerin ilim ve sanat prensiplerinin ışığı altında çözülebilmesi için, kürsümüzün mevcudiyet ve işbirliğinden faydalanmaya teşebbüs edilmesi çalışmaları daha başarılı neticelere ulaştırır.

Memleketimizdeki aktüel imar hamleleri karşısında, bugün böyle bir işbirliğine şiddetle lüzum vardır. Bu ihtiyacın derecesini layıkıyla idrak edebilmek için her şeyden evvel, peyzaj çalışmalarının genel anlamı mahiyet ve özelliklerini açıklamak lazımdır. Aynı zamanda, peyzaj sanatının bölge planlaması ve şehirlerin nazım projelerinin hazırlanmasındaki rolünün iyice kavranmış olması gerekir. Peyzaj çalışmalarının memleketimizdeki bugünkü geri durumunu da açıklamakta fayda vardır." *

* 1963, Prof. Dr. Sadri ARAN, Üniversite Araştırmalarından Toplumun Faydalanma İmkanları Ve Türkiye'de Peyzaj Çalışmalarının Gelişme Temayülleri Üzerinde Düşünceler, Önsöz

Ülkemizde
Peyzaj Mimarlığı Eğitiminin Kurucusu
Prof. Dr. Sadri ARAN (1905 - 1988)

Ülkemizde Peyzaj Mimarlığı Eğitiminin Kurucusu*

PROF. DR. SADRI ARAN (1905-1988)

26 Mayıs 1905 tarihinde Üsküdar - İstanbul'da doğmuştur. İlköğretim ve lise öğrenimini 1912-1922 yılları arasında Üsküdar Lisesi'nde tamamladıktan sonra 1922 yılında yarışma sınavıyla Halkalı Yüksek Ziraat Okulu'na girmiş ve 1926 yılında Ziraat Mühendisliği diplomasını almıştır (Aran 1998).

1927 - 1928 yılları arasında Halkalı Yüksek Ziraat Okulu'nda, stajyer olarak çalışmış, 1929 -1930 yılları arasında serbest çiftçilik yapmıştır. 01 Nisan 1930 - 01 Mart 1931 tarihleri arasında, Halkalı Gözlem İstasyonu'nda gözlem memuru olarak çalışmış; 28 Mart 1931 ve 30 Nisan 1932 tarihleri arasında Ankara Yüksek Ziraat Okulu Bahçe İşleri asistanlığı yapmıştır. 01 Mayıs 1932 - 30 Nisan 1933 tarihleri arasında askerlik hizmetini yedek subay (süvari) olarak tamamlayan Prof. Dr. Sadri Aran, 23 Ekim 1933 tarihinde Yüksek Ziraat Enstitüsü İktisadiyat Enstitüsü (meyvecilik şubesi) birinci sınıf asistanlığına atanmıştır. 1935 yılında Şadiye Hanım ile evlenmiş ve bu evliliğinden 2 erkek çocuk sahibi olmuştur. 1933 yılında dönemin Milli Eğitim Bakanı, kendisinden "Evedik Köyü Monografik Çalışması" ile ilgili doktora tezi istemiş, bu çalışma ile 16 Haziran 1937 tarihinde doktora sınavlarını başarıyla geçmiş ve 26 Haziran 1937 tarihinde baş asistanlığa terfi etmiştir. Doktora tezi ça-

lışmalarını derlediği, "Evedik Köyü-Bir Köy Monografisi" adlı ilk bilimsel eseri 1938 yılında yayınlanmış ve bu eser "Köy Enstitüleri" kavramını biçimlendirmiştir. 1938 yılı başlarında İktisadiyat Enstitüsü'nden ayrılarak Bağ-Bahçe Enstitüsü Süs Bitkileri Şubesi'nde öğrenimine ve uzmanlığına devam etmiştir (Aran 1998).

Prof. Dr. Sadri Aran'ın Yüksek Ziraat Enstitüsü asistanlığına başlamasının ardından Atatürk'ün de emriyle Cumhurbaşkanlığı Köşkü ağaçlama ve bahçe düzenleme çalışmalarına başlanmış, bu arada yürütülen Ankara'nın genel ağaçlaması, Atatürk Orman Çiftliği, Çubuk Barajı ve fakülte bahçesinin ön düzenlemeleri sırasında, Alman öğretim üyelerinin, fakülte bünyesinde bahçe mimarisi alanında bir eksiklik olduğunu ve bu konuya olan yakın ilgisinden ötürü Almanya'da ek bir uzmanlık görerek Bahçe Mimarisi ve Ağaçlandırma Kürsüsü'nü kurmasını istemeleri üzerine, 1938 yılında Almanya'ya gitmiştir. Bu ek eğitim sürecini Institut für Gartengesbau(Münih)'da tamamlayarak II. Dünya Savaşı'nın başlamasından az önce Türkiye'ye dönmüş ve dönüşü ile beraber hemen "Bahçe Mimarisi ve Ağaçlandırma Kürsüsü" kurulmuştur. Bu süreç içinde gösterdiği başarı ve azimden dolayı 01 Haziran 1939 tarihinde Bağ-Bahçe Enstitüsü Süs Bitkileri Şubesi şefliğine terfi etmiştir.

15 Aralık 1939 tarihinde habilitasyon çalışmalarına başlayan Prof. Dr. Sadri Aran, "Orta Anadolu Süs Bahçeciliği İçin Süs Ağaçları Temini" konulu araştırma ve çalışmalar yapmış, "Kentlerin Gelişiminde Yeşil Alanların Önemi" konulu deneme dersi vermiştir. 20 Mayıs 1941 tarihinde "Bahçede Dekor" konulu doçentlik sözlü sınavını başarıyla geçen Aran, 1941 yılında Bağ-Bahçe Enstitüsü Bahçe Mimarisi ve Süs Bitkileri Şubesi'nde ders vermeye başlamış ve laboratuvar şefliğine atanmış, 22 Ocak 1942 tarihinde ikinci sınıf doçentliğe, 30 Aralık 1944 tarihinde de birinci sınıf doçentliğe terfi etmiştir. Doçentliği sürecinde "Malatya Ziraati'nin Durumu, Gelişme Yönleri, Kalkınma Tedbirleri" isimli ikinci bilimsel eserini çıkarmıştır. 11 Şubat 1947 tarihinde ikinci sınıf profesörlüğe terfi etmiş, bu süreç içerisinde de habilitasyon çalışmalarını derleyerek "Orta Anadolu Süs Bahçeciliği İçin Süs Ağaçları Temini" isimli üçüncü bilimsel eserini çıkarmıştır. 1950 - 1952 yılları arasında Londra Bahçe Mimarisi Enstitüsü'nde çalışmalarda bulunmuş ve 14 Aralık 1956 tarihinde Ziraat Fakültesi Bahçe Mimarisi ve Ağaçlandırma Kürsüsü profesörlüğüne atanmıştır.

Bu yıllarda fakülte aracılığıyla yapılmakta olan genel uygulama çalışmalarının yanı sıra Osmanlı Bahçeleri'ne ait tarihi bilgi ve bel-

gelerin taranması ve o dönemin düzenleme tarzı ile ilgili konular ve diğer peyzaj mimarisi ders konuları ile ilgili hazırlıklar yalnızca Prof. Dr. Sadri Aran'a düşmüş, kürsüde çalışanların sayısına ancak 1950'li yıllarda kalıcı isimler ilave olmuş ve bundan sonra çalışma veriminde artış gözlenmiştir.

1963 yılında Prof. Dr. Sadri Aran'ın Newcastle Üniversitesi'nde İstanbul Bahçeleri üzerine verdiği bir konferansta tanıyan ve Kuzey İngiltere'de iki yeni şehir projesini yürütmekte olan kurumun genel müdürü, belki de İngiliz peyzajcılarına güveni tam olmadığı ve Sadri Aran'ı bu konuda daha yetkili gördüğü için şöyle bir teklifte bulunmuştur (Aran 1998). "Profesör bir veya iki yıllığına İngiltere'ye geliniz bu iki şehrin peyzaj düzenlemesi yönetimini üstleniniz." Prof. Dr. Sadri Aran, "Nazik teklifinize çok teşekkür ederim, ancak takdir edersiniz ki benim üniversitede bir bölümüm var, onları da düşünmek zorundayım." diyerek cevaplamıştır. (Aran 1998).

Prof. Dr. Sadri Aran, bahçe mimarisi teriminin, "Landscape architecture" kavramını tam olarak yansıtmadığını düşünmüş ve ileride bölüm olacak olan bu kürsünün adı kendisi tarafından Peyzaj Mimarisi olarak değiştirilmiştir. Kısacası, peyzaj mimarisi Cumhuriyet tarihinde "Makus Talihini" yenmiş ancak bunun takdir görmesi Prof. Dr. Sadri Aran'ın öngördüğü gibi daha ziyade 2000'li yıllara kalmıştır (Aran 1998).

Peyzaj Mimarlığı'na değer biçilemez çok büyük katkılarda bulunan Prof. Dr. Sadri Aran, 1975 yılında Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nden emekli olmuş ve Peyzaj Mimarisi ile ilgili çalışmalarına son nefesini verene kadar durmaksızın devam etmiştir.

Peyzaj Mimarlığı çalışmalarının yanı sıra, ata binmek, dağcılık, evcil hayvan yetiştirmek, atlı kızak, klasik müzik, tarih ve felsefe ile ilgilenen Sadri Aran, International Federation of Landscape Architects üyesi ve Ga-

lata Mevlevihanesi sempatanıdır. (Aran 1998).

16 Şubat 1988 yılında Ankara'da hayatını kaybetmiştir.

2. Peyzaj Mimarlığı Bazı Çalışma Alanları Hakkındaki Görüşleri

2.1 Prof. Dr. Sadri Aran ve Peyzaj Mimarlığına Bakışı

Prof. Dr. Sadri Aran, güler yüzlü, esprili ve mesleğini seven bir kişiliğe sahipti. Ders anlatım gücü etkileyici ve derste anlattıklarını çizimleri ile desteklerdi. Öğrencilerine bir öğretmen olarak yaklaştığı kadar yeri geldiğinde de bir arkadaş olarak yaklaşırdı.

Eğitim ve öğretim konularının kısıtlı ve dar kapsamlı olmasına karşın, Prof. Dr. Sadri Aran'ın düşünceleri, konulara yaklaşımı ve önerileri geniş bir perspektif içinde olmuştur. Birçok konuda büyük bir vizyona sahiptir. Tek bir yapı için düşünülen korumaya anlayışını, kent ve bölge ölçeğinde yaygınlaştırmış, milli park kavramı için bir kimlik yaratmıştır (Öztaş 1998).

Konuşmalarında meslekler arası işbirliğini şu sözleri ile vurgulamıştır:

"Toplum için güzel ve yararlı düzenlenmiş bir mekânda yaşamak ne büyük bir ihtiyaçtır. İnsanlar, içinde yaşadıkları mekâna karşı bir duyarlılık ile bağlıdırlar. İçinde yaşanılan mekânın fiziksel yapısı, insanların büyüme ve yetişmeleri üzerinde farkında olmaksızın olumlu veya olumsuz yönden etki yaratır. Çevremizin düzeni iç varlığımızı ve yaşam biçimimizi hatta karakterimizi etkiler. Bu itibarla, kültür düzeyimiz yaşam ortamını yansıtır. Bir yandan da içinde yaşadığımız mekân kültürümüzün aynasıdır. Kültür düzeyi ileri ülkelerde Peyzaj Mimarlığı, Bölge Planlama, Şehircilik ve Mimarlık ile birlikte fiziksel planlamanın ayrılmaz bir parçası olmuştur. (Öztaş 1998).

Prof. Dr. Sadri Aran, kentlerimizdeki olumsuz gelişmelere karşı sürekli

olarak duyarlılık göstermiş, tepkisini zaman zaman raporlar, makaleler ve bildirilerle dile getirmiştir, özellikle Ankara ve İstanbul için yaptığı yazılı ve sözlü girişimlerini, projelerini ve uygulamalarını yaşamı boyunca sürdürmüştür (Öztaş 1998).

Prof. Dr. Sadri Aran'ın değişik ölçek ve tiplerdeki yeşil alanlar için egeyen olan tasarım anlayışı bitki ağırlıklıdır. Proje alanlarında olabildiğince bitki kullanmıştır ve kentlerimizde her nasılsa kalabilmiş olan açık alanlar için bitkisel tasarımı büyük bir fırsat olarak düşünmüştür. Bitkinin fidanlıktan sağlanmasından, uygulama alanına, dikimine kadar denetimini yapmayı adeta kutsal bir görev saymıştır (Öztaş 1998).

Kendi tasarımlarında "İngiliz Bahçe ve Park Stili"nin etkisinde kalmış, bu nedenle ülkemizde "İngiliz Bahçe ve Park Ekolü" nü yaygınlaştıran bir tasarımcı olarak tanınmıştır. Bütün bitki türlerini sevmesine karşın, net ve yalın görünüşlü olanlarını tercih etmiştir. Örneğin, çiçeklerin yalın katlı olanlarını tercih etmiş, genellikle; ardıç, erguvan, huş gibi ağaç ve çalılara projelerinde yer vermiştir (Öztaş 1998).

1950'li yıllara kadar belirli türlerle sınırlanmış bitki materyali çeşidini Cumhurbaşkanlığı Köşkü, Anıtkabir ve İstanbul Hilton Oteli park ve bahçeleri için Avrupa'dan getirttiği yeni türlerle zenginleştirmiş, bu bitki türlerinin ülkemizde kullanımı yaygınlaştırmıştır (Öztaş 1998).

Prof. Dr. Sadri Aran'a göre bahçe mimarisine ait bir eser üç kısımdan oluşur:

- 1) Bahçenin mimari kısımları (köprü, pergola, havuz v.b.)
- 2) Heykeller
- 3) Bahçenin yeşil örtüsü ki yeşil örtünün form, norm, renk gibi özellikleri bahçenin karakterini oluşturur.

Bir bahçenin yeşil örtüsü içinde kullanılan canlı varlıkların seçiminde estetik kaygılar olduğu gibi, alan, iklim, toprak ve ekolojik özellikleri de

önemlidir.

Süs bahçeciliğinde kullanılacak bitkilerin seçiminde esas olan üç faktör vardır:

- 1) Ekolojik şartlar
- 2) Ekonomik ihtiyaçlar
- 3) Estetik ve sanat tekniği bakımından Bahçe ve Kır Mimarisi'nin istekleri (Aran 1948).

Bitkilendirme çalışmalarındaki ana prensipler ise üç grupta incelenebilir: (Aran 1948).

1) Genel Bölüm:

Genel olarak ağaçlamada göze çarpan zıtlıklardan kaçınılmalıdır. Bu durum uyumsuzluk yaratır. Tezat oluşturan bitkiler arasına geçiş sağlayacak bitkiler yerleştirilmelidir. Dikim aralıklarına dikkat edilmelidir. Bitkilendirme çalışmalarında genel olarak doğa esin kaynağı olmalıdır.

2) Çeşitli Ağaçlama Düzenlemeleri:

- Örtülü ağaçlama
- Tek ağaçlama
- Park korulukları
- Gruplar
- Seyrek ve aydınlık gruplar
- Çalı grupları
- Sık gruplar
- Yön belirtmeye yarayan ağaçlamalar

3) Belirli Bahçe Tipleri ve Bunların Karakteristik Ağaçlama Tarzları

- Büyük parklar
- Yazlık ev ve küçük ev bahçeleri
- Küçük konifer bahçeleri
- Özel öneme sahip bahçeler (Aran 1948).

2.2 Prof. Dr. Sadri Aran'a Göre Peyzaj Planlamasında Yer Seçimi

Her yer için ideal bir planlama ve uygun bir kullanım imkânı aramak mümkün olduğu gibi kullanma ihtiyacına uygun bir yer bulmak ta mümkündür. Uygun olmayan yer seçiminin anlamsızlığından, pek çok belirgin örnekler göstermek mümkündür. Örneğin; (Aran 1977)

- Otomobil parkı düşünülmeyen bir alışveriş merkezi,

- Su kaynağı olmayan bir çiftlik düşünebilmek,

- Bir kentte, mabede bitişik taverna,

- Bir depo yeri düşünülmemiş fabrika yeri seçmek,

- Yoğun trafiğe yakın bir yerde okul bina etmek,

- Bir jet pistinin sonunda yüksek katlı apartmanlar yapmak,

- Bir yol kenarı restoranına tuvalet görüşü üzerinden yaklaşmak

- Bir peyzaj planlamasında su potansiyeli az olan yerde, büyük su enerjisine muhtaç su tesisleri ve gösterileri düşünebilmek,

- Akar su gösterisi kuvvetli jetleri olan su havuzları planlama,

- Sık sık suyunun değiştirilmesi gereken yüzme havuzları planlamak,

- Çok engebeli bir yerde sportif tesisler kurmaya kalkmak,

- Bir konglomera tabakası üzerinden bol yeşilliği olan peyzaj ağaçlaması tasarlamak,

- Trafikin yoğun olduğu yerde çocuk bahçesi tesisine kalkışmak (Aran 1977).

Her hangi bir amaç için plancıya teklif edilen bir yerde her şeyden evvel o yerin önerilen amaca ve kullanışa uygun olup olmadığını düşünmek gerekir. Aksi halde böyle bir planlamanın bünyesini teşkil eden üniteler ve mekân olumsuz yönde etkilenir. Planlamanın bünyesi ve hazırlanan projeler, sanat ve teknik bakımdan ne kadar mükemmel olursa olsun, elde edilen sonuç, niyet verici düzeye ulaşmaz ve daima huzursuzluk meydana getirir. Hayali olarak düşünülmüş ve gerçekte uygun olmayan bir peyzaj için düzenlenmiş ve uygulaması imkânsız bir çalışma yapılmış olur. Böyle bir tutumda örneklerde gösterilen planlamanın başarısızlıkla biteceğine hüküm vermek gerekir.

Çoğu kez rastladığımız gibi proje ve planlama daima plancının tavsiye-

sine uygun olmayan bir yöre ve yer içinde başlar. Daha başlangıçta bu bir esaslı planlama hatasıdır. Plancının maksadına ve tavsiyesine uygun olmayarak seçilmiş bir yer, sanatçının kalitesi iyi bir eser meydana getirmesine engel olur (Aran 1977).

2.3 Prof. Dr. Sadri Aran'a Göre Bölge Planlaması Yerel Ünitelerinin İnsan Ölçüsüne ve İhtiyaçlara Göre Çeşitleri ve Büyüklükleri

Şehircilik, mimarlık ve peyzaj mimarisi çalışmalarının kapsamını içine alan fiziki planlama, insan ve onun yaşama ihtiyaçlarını karşılama amacından doğan prensiplere ve yönlemlere göre hazırlamakta ve uygulanmaktadır (Aran 1977).

Ev ve onun bahçesi, insanın iç ve dış yaşama mekânını içine alan en küçük yerleşme ünitesidir. En küçük planlama birimi olan evden, en büyük metropoliteneye kadar, büyük ölçüdeki yerleşme üniteleri, bugün içinde yaşayanlara memnunluk ve huzur verici bir mekân olmaktan çok uzaktır. Bu tutumun nedenlerinin başında, planlamada insanın yaşama ihtiyaçlarının ve ölçülerinin göz önünde bulundurulmayışı gelmektedir. Bugünün kentleri, sadece geometrik yapı bloklarından, çok hareketli bir trafik yoğunluğunda oluşan yeşillikten yoksun, birer beton çözü manzarası göstermektedir. Modern kentin insanı, bu beton yığınlarının altında ezilen ve içinde boğulan bir yaratık haline getirilmiştir. Tarih devirlerinin hatta yakın geçmişin organik yapılı ve güzel ölçülere göre tertiplenmiş, kültür merkezi olan şehirlerin sempatik örnekleri gün geçtikçe kaybolmaktadır. Batının özellikle Avrupa'nın tarihi kültür merkezleri olan büyük şehirleri ve kasabalarından; İtalya başta olmak üzere Almanya, İngiltere ve Fransa'da orijinal özellikleri birer açık hava müzesi gibi, bugün de titizlikle gösterilerek korunmaya çalışılan örnekler vermek mümkündür.

Çok dengeli ölçülere dayanan ve içinde serinletici süs havuzları ve çeş-

meleri bulunan sempatik şehir meydanları fonksiyonel ve huzurlu ulaşım ağının hareketli ve estetik çizgileri, taş kaplama desenli caddeleri, kitle boşluk ilişkilerindeki dengeli orantı bugünün plancılarını uyaran örneklerdir.

Bütün bu varlıklar, yüzyılların oluşturduğu gelenekle meydana gelen planlama düzenlemeleridir. Mimari değeri yüksek binalar, heykeller ve süslü çeşmelerle bezeli zarif köşeleri olan bu şehirler, içinde artist ruhlu insanların yaşadığı sezgisi ve tasarımı kudreti yüksek, yine artist ruhlu plancıların düzenlediği şehirlerdir (Aran 1977).

Memleketimizde orijinal özellikleri gün geçtikçe kaybolan tarihi şehirlerimizin yitirilmiş olan orijinal özelliklerinden pek çok örnekler vermek mümkündür (Aran 1977).

Tarihi İstanbul-Bursa-Kütahya'da :

- Ana caddelerle kılcal sokaklar arasında belirgin ölçü farkı olmasına rağmen, karakter benzerliğinin korunmuş olması, sivil mimarimizin güzel örneklerini veren büyük konakların ve yalıların kitleleriyle, küçük evlerin üslup benzerliğinden doğan uyum ve yeşilliklerle bağlanarak bir arada kaynaşmaları (Kitle - boşluk ilişkisinde denge).

- Sivil mimarimizin güzel örneklerini veren büyük konakların ve yalıların kitleleri ile, küçük evlerin üslup benzerliğinden doğan ahenk ve yeşilliklerle bağlanarak bir arada kaynaşmaları.

- Büyük sakin camilerin dev yapıları çınar ve çitlenbik ağaçlarıyla süslü şadırvanlı ve çeşmeli avlularının bir arada yan yana anlaşmaları.

- Her ölçüdeki ev bahçelerine kişisel yeşilliklere yeteri kadar boşluk verilmiş olması.

- Büyük şehirlerimizde site merkezlerine kadar sokulan sebze bahçelerinin sağlıklı yeşilliği. Tarihi İstanbul üçgeni içinde Bizans İmparatorluğu devrinde fil damı ile anılan çukur boşlukların sebze bahçeleri ha-

linde batı istilasından korunmuş olması.

- Sur dışındaki savunma kanallarının, sur duvarlarını kuşatan birer yeşil kemer halinde, sebze bahçesi olarak kullanılmaları, gelir getiren olduğu kadar, halkın pasif rekreasyon ihtiyacını karşılayan bu yeşil boşluklar, bugün yerlerini gecekondulara ve çirkin depolara bırakmışlardır.

-Site merkezinde ve çevresindeki eski mesire ve bayram çayırıların heybetli ağaçları altındaki serin ortamı ile bugünkü lunaparkların metal yığılından meydana gelen ürkütücü hali.

- Atlı spor, cirit gösterileri, güreş müsabakalarına ve antreman çalışmalarına ayrılan büyük çayır boşluklarıyla, bugünün spor türlerinin fonksiyonunda doğan çeşitli spor alanlarının yan yana, iç içe yığılmasından oluşan yeşillikten ve ağaçtan yoksun kuru boşluklar.

- Sahil şehirlerimizde özellikle İstanbul Boğazı'nda, zamanla ve artistik duygu ürünü olarak meydana gelen ve bugün de hala yer yer ritmini koruyan rıhtım çizgisi, yanındaki çirkin dolgular.

- Ege sahil kasabalarımızdaki tarihi devirlerden kalan hareketli ve zarif mendirekler ve küçük liman örnekleri. Yol kaplamalarındaki sıcak görünüş ve desen varyasyonu gibi.

- Batıda, doğuda ve memleketimizde tarihi şehirlerin hemen her bölümü ve mekân üniteleri, her mahalle ve çevresinin genel strüktürü bütün bir şehrin karakteri ile uyumlu olarak düzenlenmiş olduklarını görmekteyiz.

Bu güzel düzen örneklerinin seyri, kitle-boşluk ilişkisi ve orantısı, yapı strüktürü ile yeşillik boşlukları arasındaki proporsiyona dayanan iyi dengenin kurulmuş olması teşkil etmektedir. Eski şehirlerin kuruluşunda, memnunluk ve huzur verici düzen, uyum, birlik ve organik kaynaşma, ana prensip olarak sürdürüle gelmiştir. Halbuki, bugünün modern

kent planlamasında, ortaya çıkan huzursuzluğa şehrin bünyesi içindeki iskan ünitelerinin birbirleriyle anlaşmasına izin vermeyen karakter ayrıcalıkları başta gelen etken olmaktadır. (Aran 1977).

3. Eserleri

3.1 Basılı Yayınları

-Evedik Köyü: Bir Köy Monografisi, 1938

-Malatya Ziraatinin Durumu, Gelişme Yönleri, Kalkınma Tedbirleri, 1945

-Orta Anadolu Süs Bahçeciliği İçin Ziyet Ağaçları Temini, 1948

-Üniversite Araştırmalarından Toplumun Faydalanma İmkânları Ve Türkiye'de Peyzaj Çalışmalarının Gelişme Temayülleri Üzerinde Düşünceler, 1963

-Peyzaj Mimarisi (Mahiyet Ve Özellikleri), 1965

-Peyzaj Mimarisi "Temel Prensipleri", 1977

-Lale Devrinde Bahçe Sanatımız,

-Ankara Şehri Yeşil Sahalarının İslahına Ait Etüd ve Rapor

-İstanbul Şehri Peyzaj ve Yeşil Sahalarının Tanzimine Ait Etüd ve Rapor

-Araştırma. Tarihi vesika ve minyatürlerin tespiti 1. Devlet arşivi: (Mühimme defterleri, Ferman ve Buyruk gibi tarihi vesikalar) 2.Topkapı Sarayı Müzesi (Hünername ve Surname)

3. Nur-u Osmaniye, Bayazıt ve Fatih kütüphaneleri (Reşit Tarihi, Naima ve Peçevi tarihine ait elyazması eserler) (1960).

Tabiatı koruma ve peyzaj güzelliklerinin muhafazası bakımından milli parklarımızın önemi (1967).

-Ege ve Akdeniz sahil şeridindeki rekreasyonel gelişmelerin tabiatı koruma ve peyzaj açısından kritiği (1970).

3.2 Projeleri

Prof. Dr. Sadri Aran'ın akademik çalışmalar dışında yapmış olduğu işlerden bazılarının kronolojik sıralaması şöyledir (<http://www.arande->

sign.com/profile.html, 2009):

1930-1940

-Cumhurbaşkanlığı Köşkü, Çankaya, Ankara

-Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Dışkapı, Ankara

-Çubuk Barajı ve Çevresi, Çubuk, Ankara

-AOÇ - Atatürk Orman Çiftliği park ve rekreasyon alanı, Ankara

1940-1950

-Bursa Hükümet Binası, Bursa

-Bursa Sağlık ve Spor Bakanlığı, Bursa

-Kars Merkez Parkı, Kars

-Refik Saydam Spor Salonu, Fatih, İstanbul

-Refik Saydam Spor Salonu, Ankara

-İtalyan Büyükelçiliği, Ankara

-Bolu Merkez Parkı, Bolu

-Anıtkabir, Atatürk Mozalesi, Anıttepe, Ankara

-Amerikan Büyükelçiliği, Ankara

-Amerikan Büyükelçiliği, Elçilik Konutu, Ankara

-Sağlık Bakanlığı, Ankara

-Ankara İli Belediye Parkları ve Rekreasyon Alanları, Ankara

1950-1960

-İller Konutları Yerleşkesi, Ankara

-Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü Merkez Binası, Ankara

-Hilton International, İstanbul

-İstanbul Üniversitesi Merkez Binası, İstanbul

-İstanbul Üniversitesi Çapa - Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, İstanbul

-İstanbul Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, İstanbul

-Devlet Konservatuarı Merkez Binası, Ankara

-Beyazıt Meydanı, Vatan-Millet Caddesi Parkları ve Rekreasyon Alanları, İstanbul

-Meclis-i Mebusan Caddesi, Fındıklı, İstanbul

-Nitrojen Endüstrisi Merkez İdare Binası, Kütahya

1960 – 1970

-İsveç Büyükelçiliği, Ankara

-Efes Hotel, İzmir

-Club Mediterranee, Kuşadası & Aslanburnu Holiday Resorts, Ege Kıyıları

-İşbankası Blokları, Çankaya, Ankara

-İşbankası Yaz Kampları, Yelkenkaya, İstanbul

-Alman Büyükelçiliği, Alman Okulu, Ankara

-Anadolu Club, Prenses Adaları, İstanbul

1970 – 1980

-Cumhurbaşkanlığı Köşkü - Atatürk'ün Gül Bahçesi, Ankara

-Intercontinental Otel İstanbul, Çatı Bahçesi, Taksim, İstanbul

-Sheraton Otel, Taksim Parkı, İstanbul

Karayolları Genel Müdürlüğü, Ankara

-Karayolları Genel Müdürlüğü, 17.Bölge, Zincirlikuyu, İstanbul

-Karayolları Genel Müdürlüğü, Konya Bölgesi, Konya

-Karayolları Genel Müdürlüğü, Diyarbakır Bölgesi, Diyarbakır

-Türkiye Çimento Fabrikaları Derneği, Ankara

-Botaş Petrol Yükleme Tesisleri, Yumurtalık, İskenderun

-Susa Su Şişeleme Tesisleri, Pozantı, Adana

1980 – 1988

-Hilton International İstanbul Bahçeleri, İstanbul

-Hilton International İstanbul, Ana Giriş Düzenlemesi, İstanbul

-Hilton International İstanbul, Bahçe Düzenlemesi, İstanbul

-Hilton International İstanbul, Balo Salonu Terası Düzenlemesi, İstanbul

-Hilton International İstanbul, Toplanma Salonu ve Çevresi Düzenleme Çalışması, İstanbul

-Hilton International İstanbul, Çatı Bahçeleri Düzenlemeleri, İstanbul

-Hilton International İstanbul, Ön Bahçe Düzenlemesi, İstanbul

* Derleyenler:

Doç. Dr. Şükran Şahin,

Araş. Gör. B. Cemil Bilgili,

Araş. Gör. Volkan Müftüoğlu

NOT:

Bu derleme, 2002-2003 Bahar Yarıyılı Peyzaj Planlama-II dersi kapsamında F.Hilal Yüksel, Aslıhan Nihan Günay ve Feyza Gültekin adlı öğrencilere hazırlanan, "Prof. Dr. Sadri Aran'ın Hayatı ve Eserleri" adlı çalışma esas alınarak hazırlanmıştır.

Bu çalışmada, Prof. Dr. Sadri Aran'ın vefatının yirminci yıldönümü sebebiyle, hem hocamıza saygımızın bir kere daha hatırlanması ve ülkemizdeki peyzaj mimarlığı tarihinin ilk dönemlerine ilişkin bilgilerin meslektaşlarımıza aktarılabilmesi için yukarıda belirtilen eser geliştirilerek güncellenmiştir.

KAYNAKLAR

Aran, R. 1998. Anılardan derlemeler.

Aran, S. 1938. Evedik Köyü-Bir Köy Monografisi. Ziraat Vekaleti Yüksek Ziraat Enstitüsü Çalışmalarından Sayı: 66, Yüksek Ziraat Enstitüsü, 159 s., Ankara.

Aran, S. 1945. Malatya Ziraati' nin Durumu, Gelişme Yönleri, Kalkınma Tedbirleri. Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Dergisi Cilt 7, Sayı 1 (13)'den Ayrıbasım, 85-121 s., Ankara.

Aran, S. 1948. Orta Anadolu Süs Bahçeciliği İçin Ziyet Ağaçları Temini. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları Sayı: 2, 139 s., Ankara.

Aran, S. 1963. Üniversite Araştırmalarından Toplumun Faydalanma İmkânları ve Türkiye'de Peyzaj Çalışmalarının Gelişme Temayülleri Üzerinde Düşünceler. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yıllığı, Yıl:13, Fasikül 2,3,4 den Ayrıbasım, 259-272 s., Ankara.

Aran, S. 1965. Peyzaj Mimarisi (Mahiyet ve Özellikleri). Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Bahçe Mimarisi ve Ağaçlandırma Kürsüsü, 45 s., Ankara.

Aran, S. 1977. Peyzaj Mimarisi "Temel Prensipleri". Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları: 635, Ders Kitabı: 198, 386 s., Ankara.

Öztaş, Y. 1998. Prof. Dr. Sadri Aran'ın On Birinci Ölüm Yılı Dönümü Seminer Konuşması.

<http://www.arandesign.com/profile.html>, erişim tarihi: 06.02. 2009

Hocam: Prof.Dr. Sadri ARAN

(...)

Hocam Sadri Aran'ın derslerine aralıksız devam etmek ve ön sıralardan izlemek öğrencilik sorumluluğumla birlikte, benim için adeta bir tutku haline gelmişti. Hocamın ilk derslerinden itibaren fakülte seçiminde isabetli karar vermiş olduğumu anlamış yıllar sonra adı "Peyzaj Mimarlığı" olacak bir mesleğin kapsam ve içeriğini, boyutlarını hissetmeye ve düşünmeye başlamıştım. Hoca bize dersini sevdirmişti. Bunda ders anlatım gücü etkili olmuştu. Ayrıca, güler yüzü, esprileri ve mesleğe olan sevgisiyle birlikte engin bilgisi hepimizi kendisine bağlamıştı. Derslerde anlattıklarını renkli tebeşirlerle büyük bir ustalık içinde karatahtada açıklar, çizimleri anlattıklarıyla birlikte hayal gücümüze esin kaynağı olurdu. İtiraf etmem gerekir ki, fakülte öğrenimimde devam konusunda hiç aksatmadığım dersler sadece hocama ait olanlardı. Anlattıkları ve karatahtadaki çizimlerine ait notlarımla gerçekten iyi bir kaynağa sahip olmuşum. Bir gün, vermekte olduğu dersi defterime aktarmaya çalışırken aniden kürsüden inerek defterimi aldı. "Sen her derste defterine neler yazıyor, çiziyorsun? Bir bakayım" dedi ve baştan sona inceledikten sonra "Sende iş var, galiba bana rakip olmak istiyorsun" dedi ve dersine devam etti. Bu sözler meslek yaşamımın ilk ivmesi ve ödülü olmuştu.

O dersten sonra defterim sınıfta büyük bir ün kazanmıştı. Ne yazık ki yılsonu sınavı sırasında yitirdiğim ya da el değiştiren bu anısal defterimi aradan geçen elli yıl sonra hala büyük bir özlem ve üzüntüyle hatırlarım.

Değerli hocamla ilişkilerimiz 1955 yılı Eylül ayında Bahçe Mimarisi ve Ağaçlandırma Kürsüsü'ne asistan olarak atanmamdan itibaren devam etti. Lisans öğrencilik dönemimden sonra bu kez onun akademik öğrencisi olmuşum. Bu öğrencilik statümün hocanın 1975 yılında emekli oluşuna kadar devam ettiğini içtenlikle söyleyebilirim.

Yirmi yıllık süre içinde kendisiyle olan ilişkilerimiz hoca-öğrenci, iki öğretim elemanı, iki meslektaş ve sevgi-saygıya dayalı iki dost olarak devam etti.

Kuşkusuz bu süre boyunca beni etkileyen unutulmaz ve derin izler yaratan birçok anılarım olmuştur. Asistanlık dönemimde hocanın verdiği derslerin hemen hemen tümünü izledim, not tutma alışkanlığımı sürdürdüm ve kendisine derslerinde asiste ettim. Hiç unutmam, bir gün dersin bitimine on beş, yirmi dakika kala bana dönerek derse devam etmemi söyledi. O andaki heyecan ve şaşkınlığımı hala hatırlar ve yaşarım. Oturduğum yerden kürsüye gidinceye kadar geçen birkaç saniye içinde hocanın en son söylediklerini açıklayacak çizimlerin neler olabileceğini tasarlamaya çalıştım. Amacım tahtada çizim yaparken kalan sürede söyleyeceklerimi düşünmek ve kurgulamaktı. Ders bitiminden sonra birlikte merdivenlerden inerken bana dönerek "Aferin becerdin, benim sağım solum belli olmaz, arada bir böyle sürprizler yapabilirim, daima hazırlıklı ol. Ancak, derste çizim yaparken zaman kazanma kurnazlığını fark ettim, bunu bilmiş ol." dedi.

Şimdiki bölümümüzün kürsü olduğu dönemlerde eğitim ve öğretim konularının kısıtlı ve dar kapsamlı olmasına karşın, hocamın düşünceleri, konulara yaklaşımları ve önerileri daima geniş bir perspektif içinde olmuştur. Kendisi birçok konularda büyük bir vizyon sahibiydi. Sanırım 1957 yılı idi. Bursa'da Uludağ'la ilgili bir toplantıya birlikte katılmıştık. Konu, ülkemizde ilk kez bir milli park örneği olarak ilan edilen Uludağ için sınır belirlenmesi idi. Tartışmalar Uludağ bitki örtüsü alanı ile kayak bölgesi üzerinde yoğunlaşmıştı. Esasen, milli park kavram ve tanımının henüz başlangıcında olan ülkemiz için tartışma ilgililer tarafından bilimsel deneyim ve birikimden ziyade, kişisel görüş ve değer yargılarına dayalı olarak sürdürülmekteydi. Bir süre sonra hoca söz aldı önce Bursa kent dokusunun doğal, tarihsel ve kültürel miras olarak özlü biçimde tanımını yaptı buna Bursa Ovası'nı ekledi, daha sonra Uludağ'ın eteklerine tırmanarak orman katmanları hakkında bilgi verdi ve kayak bölgesinde noktayı koydu. Simdi dedi geliniz Uludağ milli park sınırını cüceleştirmeyelim, konuyu Bursa kenti ve ovası ile birlikte Uludağ'la bütünleştirmek suretiyle geniş bir alan için düşünelim. Bu öneri toplantıya katılanlardan derin bir sessizlik ve şaşkınlık yarattı. Bazılarının yüzünde hocanın espri yapıp yapmadığı hususunda tereddütlü ifadeler belirdi. Ancak, toplantı sonunda ileri görüşlü bazı katılımcıların desteğine karşın bu öneri uygun görülmedi. Çünkü öneri çoğunluğun görüşlerine sığmayacak kadar geniş kapsamlıydı; hem de mevcut yasa ve yönetmelikler açısından uygulaması güçlükler yaratabilirdi.

Oysa bu önerisiyle hoca daha o dönemlerde cami, saray gibi tek bir yapı için düşünülen koruma anlayışını, kent ve bölge ölçeğinde yaygınlaştırmış; milli park kavramı için bir kimlik yaratmıştı. Başka bir anlamıyla, konuyu evrensel anlayış ve boyutlar içinde değerlendirmişti.

Bursa'yı ilk kez 1949 yılında gören ve elli yılı alan fazla bir zaman boyunca kentin ve ovanın çok olumsuz değişmelerini izleyen bir kişi olarak hocanın bu önerisini her zaman üzüntüyle hatırlarım. Kuşkusuz, önerinin reddi ile Bursa kenti ve ovası tarihi bir fırsatı kaçırmıştı. Ancak, hocamın bu önerisiyle, mesleğimin ve üniversite akademik yaşamımın daha ikinci yılında peyzaj mimarlığının geniş boyutlarını hissetmiş, bir

bakıma kazançlı çıkmıştım.

Öte yandan, değerli hocam düşünce boyutlarını kent ve bölge ölçeğinden zaman zaman ülke ölçeğine yaygınlaştırmak suretiyle önerilerde bulunmuştur. 1970 Avrupa Tabiatını Koruma Yılı ve Türkiye Konferansında sunduğu bir bildiriye şu görüşlere yer vermiştir: "Doğal kaynaklarımızdan, yani toprağın, suyun, doğal bitki örtüsü ve iklimin hazırladığı doğal potansiyelden ve biyolojik ortamdan ancak rantabl bir tarımla yeterli ölçüde yararlanmak mümkündür. Tarımda rantabilite ise, ekonomik, bilimsel, teknik ve sosyal bir planlama ile mümkün olduğu kadar fiziksel anlamda bir planlamayı da gerektirir. Tarım arazisinin fiziksel anlamda planlanması ülke ölçeğinde yapılacak bir kırsal planlamanın tümü içinde mütalaa olunmalıdır. Kırsal planlama ülkenin hemen her bölgesinde yaygın bir mekân organizasyonudur. Böyle bir örgütlemeyen bütün yurdu kapsayan kırsal bir peyzaj perspektifi ortaya çıkar."

Hocamız, kentlerimizdeki olumsuz gelişmelere karşı sürekli olarak duyarlılık göstermiş, tepkisini zaman zaman raporlar, makaleler ve bildirimlerle dile getirmiştir. Özellikle, Ankara ve İstanbul için yaptığı yazılı ve sözlü girişimleri, projeleri ve uygulamaları yaşam boyu sürdürmüştür. Örneğin, Cumhuriyetin 50. Yılı dolayısıyla kutlama hazırlıkları için Ankara Kenti İmar Müdürlüğü tarafından oluşturulan komitede görev alan hocamız hazırladığı bir raporda kent yeşilliğinin durumunu şöyle özetlemektedir: "Gerçekten, Ankara kenti gerek hemşehrilerine ve gerekse konuklarına huzur verici bir mekân olabilecek mi? Şimdiden esefle söylemek gerekirse "hayır". Çünkü Ankara bugünkü durumuyla ağır bir akciğer hastalığı geçirmektedir. Oksijen yakluğu onun bünyesini sarsmaktadır. Ankara'nın akciğerleri yerinde olan yeşillikleri günden güne sönmektedir. Kentin yeşilliklerine musallat olan amansız mikrop "yapı istilası" o kadar güçlüdür ki, azgın bir ejder gibi onun tek sağlık çaresi olan bitkilerini her an biraz daha kemirmektedir. Mimari güzellikten de bir türlü nasibini alamayan beton ve demir yığınları, her geçen gün narın ve zarif yeşillikleri ağır bir silindir gibi ezip, şehri bir beton çölü haline sokmaktadır."

Tarihin hiçbir devrinde rastlanmayan gelişigüzel bir yerleşmenin baskınına uğrayan İstanbul ve bir yağma kampanyasının bütün hızıyla doğal ve kültürel peyzaj güzelliklerini silmekte olduğu özellikle Boğaziçi için gerçek bir İstanbullu olan hocamızın üzüntüsü yaşamının sonuna kadar sürmüştür, "İstanbul Boğaziçi'nin Peyzaj Özellikleri, Planlama ve Koruma Tedbirleri" konulu bildirisinde Boğaziçi için önerisi şöyledir: "Dünyanın en güzel doğal güzelliklerini ve yüzyılların doğurduğu Türk zevkini sinesinde birleştiren Boğaziçi'nin korunması için "Milli Park" haline getirilmesi ve bu konuda yapılacak çok ciddi ve isabetli incelemeler sonucu çıkarılacak özel bir yasanın uygulanmasına geçilmesi tek çözüm yoludur. Cumhuriyet'in 50. Yılı'nda alınabilecek en cesur ve onurlu karar kuşkusuz Boğaziçi'nin bir milli park haline getirilmesi olacaktır. Çünkü Cumhuriyet'in 60. ve 70. yıllarında artık böyle bir karar almak ve hele onu uygulamak olanağı kalmayacaktır."

Hocamızın eğitim, öğretim ve araştırma nitelikli akademik çalışmaları dışında peyzaj mimarlığı konularında birçok proje ve uygulama etkinlikleri vardır. Kuşkusuz bu etkinliklerin doğrudan kamu yararına olan bilinen işlevsel katkılarının başka, konunun ülke ölçeğinde tanınmasında da büyük önemi olmuştur. Ona göre "Kuru toprağa basmak isteyen insan, her zaman nemli toprak kokusunu da özleyecektir. O, temiz kaynaklardan akan soğuk suları kana kana içmek ister. Başının üstünde ağaç yapraklarından yeşil bir çatının gölgesini daima arar ve mavi semanın özlemi içindedir."

Hocamı en son vefatından bir hafta önce 9 Şubat 1988 tarihinde evinde ziyaret ettim. Amacım, bir toplantı için Adana'ya gitmeden önce kendisini görmektir. Eşi, ağır hastalığının ızdırıyıyla baş başa olan hocama ziyaretimi haber verdiğinde "beni bu durumda görmesin, üzülmesin" diyerek, her zamanki nezaketini ve duyarlılığını son anda göstermiş oluyordu.

O sıralarda sağlık durumumun böyle bir ortam için uygun olmadığını hocam içinde bulunduğu koşulda dahi düşünmüştü.

Yazımı, bölümümüzün 1973 yılı ilk dönem mezunları için hocamızın yazdığı bir makaleden alıntıyla bitirmek istiyorum:

"Bölüm bu yıl ilk mezunlarını vermiştir. Otuz dört yıldan bu yana sarf edilen çabaların ürünlerini bugün almış bulunuyoruz. Bu suretle, Fakültemiz üzerine almış olduğu ödevi büyük bir titizlikle yerine getirmiş bulunuyor. Bu değerli gençlerin yetiştirilmesinde aynı zamanda mühim payı olan çok değerli öğretim üyesi arkadaşlarımız sorumluluklarını idrak etmekte gerçekten büyük duyarlılık göstermişlerdir.

Türk toplumuna düzenli bir yaşama mekânı hazırlanmasında ve yurdun imarında taze bilgileriyle yararlı olacakları inancında olduğum on dört yetenekli genç bugün çalışma hırsları ve hevesi içindedirler.

Artık öğrencilik çağından çıkmış olan on dört meslektaşına çok zevkli olan sanatlarında, yurdumuzun imarında, ömürleri boyunca huzurlu çalışma olanağı bulmalarını ve başarılı hizmette bulunmalarını dilerim.

Yolunuz açık olsun."

Prof. Dr. Yüksel ÖZTAN
Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Peyzaj Mimarlığı Bölümü

BİR "NÂME"

Sevgili Hocam,

İzinlerinizle, sizinde içinde olduğunuz bazı yaşanmışlıkları anlatmak istiyorum.

Bu yaşanmışlıklar çok önemsiz ve sıradan gözükebilir. Ancak şunu itiraf etmeliyim ki, benim akademik yaşantımı büyük ölçüde biçimlendiren degerdedir bütün bu yaşanmışlıklar.

Ben asistan olarak göreve başladığımda siz bölüm başkanınızdınız. Rahmetli hocam Günel Akdoğan ve Yüksel Öztan henüz profesör olmamışlardı. Bugünkü Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nün bulunduğu binada yalnızca orta katta yarım koridorla başlayan Bölüm yapısı, birazda şansın yardımıyla büyüyor, fiziksel boyutta yeni kazanımlar peş peşe geliyordu. Boşalan ilk büyük mekânın öncelikle öğrencilerin kullanabileceği bir kütüphane haline getirilmesini istediniz. Bu konuda karşı görüşlerde vardı. Bu ısrarınızın nedenini o günlerde, bir gün, bir sohbet anında şöyle anlatmıştınız;

"... Kitap insanı besleyen, yücelten, insan yapan en önemli malzemedir. Benim en büyük şansım doğduğum andan itibaren gördüğüm, sonralarında okuduğum baba evimdeki kitaplardır. Benim bu noktaya gelmemde en büyük etken kitaptır. Herkes bu hususta benim kadar şanslı olamaz, ancak bizim en azından bölümümüzde başta öğrencilerimiz olmak üzere, hepimiz için, herkes için bu şans yaratma fırsatımız var ve bunu başarmak durumundayız..." demiştiniz.

Hatırlar mısınız bilmem? Karlı bir kış günü Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nde bitki dikimleri yaparken, verilen bir arada kısa bir sohbetimiz olmuştu.

Dönemin Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, köşkün terasında geziniyor, sıklıkla da bizim tarafa bakıyordu. Siz dönüp bana;

- "Cumhurbaşkanı olmak ister misin?" diye sordunuz. Ben de size;

- "Kim olmak istemez ki?" diye cevap vermiştim. Siz;

- "Ben olmak istemem." dediniz. Ben büyük bir şaşkınlıkla;

- "Neden hocam?" diye sorunca şunları söylemişsiniz.

- "Bak şimdi biz işimiz bitince buradan çıkacağız. Canımız ne isterse onu yapma özgürlüğüne sahip olacağız. Eğer istersek bir sinemaya, bir tiyatroya, bir eğlenceye gidebiliriz, ya da tek başımıza her yerde gezebiliriz. İşte bana göre bunun adı kişisel özgürlüktür. Ama Cumhurbaşkanı bütün bunları yapamaz. Tüm hareketleri sınırlı ve kontrollü olmak zorunda. Düşünebiliyor musun?" demiştiniz.

Biraz sonra gelen bir görevli Sayın Cumhurbaşkanı'nun yanımıza geleceğini, işçilerin oldukları yerde çalışmalarını, hiç kimşenin farklı bir davranışta bulunmamasını, ani hamle ve hareket yapmamasını söylediler. Biraz sonra Cumhurbaşkanı 6-7 kişilik bir ekiple yanımıza geldi. Bizimle selamlaştı, sizinle konuştu ve bir süre sonra yine ekibiyle uzaklaştı. Siz bana dönüp;

- "Bak gördün mü? (Sayın Cumhurbaşkanı'na kastederek) Biz ikiniz Üsküdar'lıyız ve atadan, dededen tanışır, görüşürüz. Ama o Cumhurbaşkanı olduğundan beri birkaç kez hep böyle görüşüyoruz." demiştiniz.

Sizin hırslınız değil, "azminiz" olduğunu o zaman anladım. Zaten Bölüm Başkanlığı, kendi ellerimizle hiçbir baskı ve nedenden olmadan, öğrenciniz, hocam Yüksel Öztan'a verdiğinizde size yakıştırdığım bu lazımlı yapıyı hiç tereddütsüz sürdürdüğünüze bir kez daha emin olmuşum.

Bu davranış biçimini ben bugüne kadar, bir daha yaşamadım.

İzin verirseniz İstanbul'da "Boğaziçi'nin Sorunları" ya da buna benzer bir başlıkla yapılan seminerdeki esprinizden de bahsetmek istiyorum. Hiç unutamam.

Bütün konuşmacılar Boğaziçi'nin kurtuluş reçetelerini sunuyorlar. Genelde ortak sorun tanısı aşırı yapılaşma, yapılaşmanın sınırlandırılması, durdurulması ya da mevcutların yıkılması çözüm biçimleri olarak sunuluyor. Çok hararetle konuşmalar yapıyor. Siz eğilip bana;

- "Şimdi dışarı çık, biraz sonra içeri gir ve çok ciddi bir biçimde kürsünün önünde bize; "Buradan ilk ulaşacak 3 kişiye Bebek sirtlarında bedava arsa verilecek" de. Bakalım burada kaç kişi kalacak." demiştiniz. Anlatmıştınız ki;

- "Havanda su dövmeyiniz."

Sevgili Hocam,

Amacım sizi incelemek, yorumlamak falan değil, sakın yanlış anlamayın. Amacım sizi tanımayanlara, sizi tanıtmak, Mütevazî kişiliğinizi, müthiş birikim ve zeka dolu özelliğinizi aktarmaktır. Bu kısa yazıya sığmayacak kadar çok ve örnek olan yaşanmışlıklarınızı hasretle anmak dilekleriyle sonsuz saygı ve sevgilerimi sunuyorum, ellerinizden öpüyorum.

Nur içinde yatın.

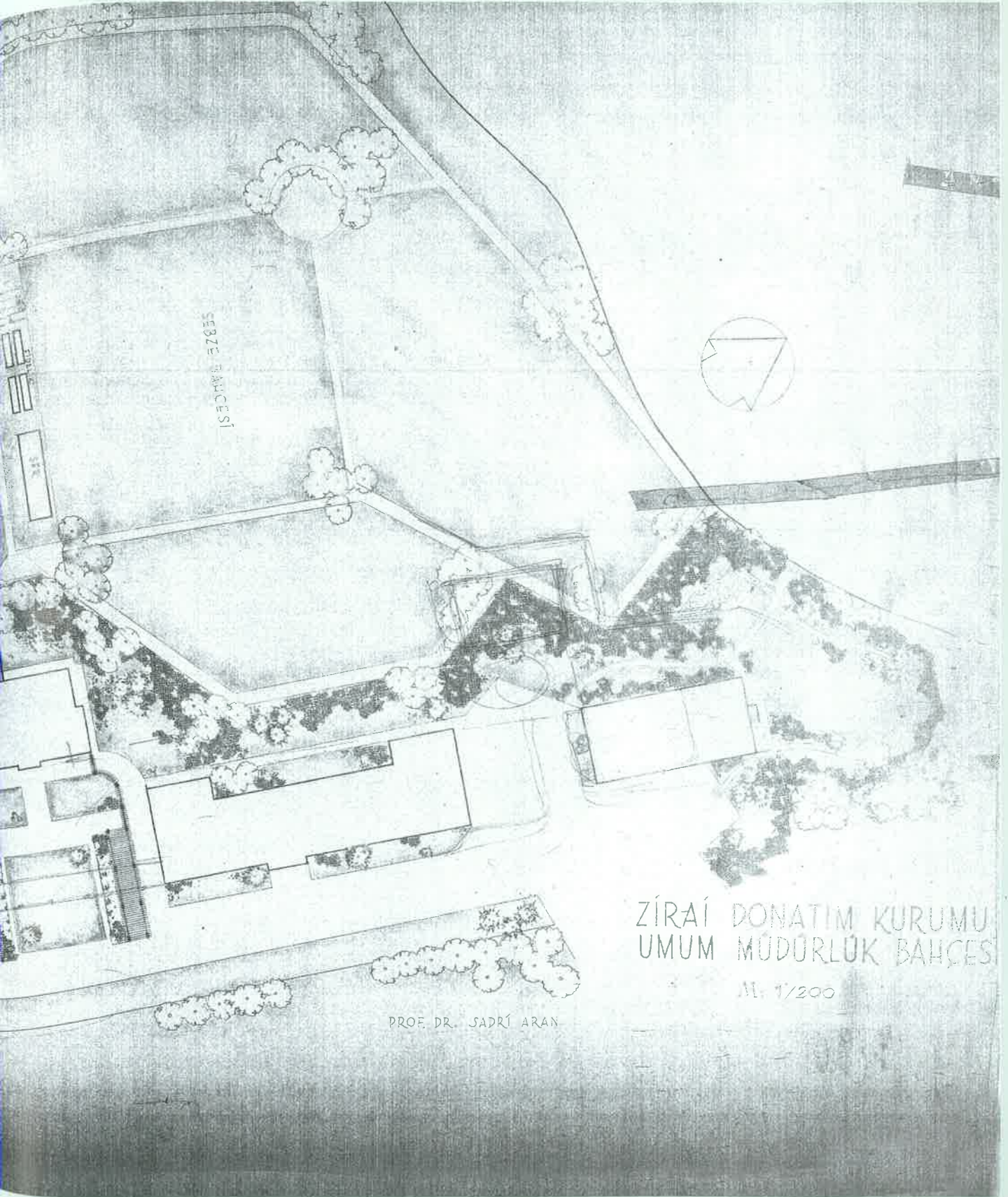
Prof. Dr. Yalçın MEMLÜK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi

Peyzaj Mimarlığı Bölümü

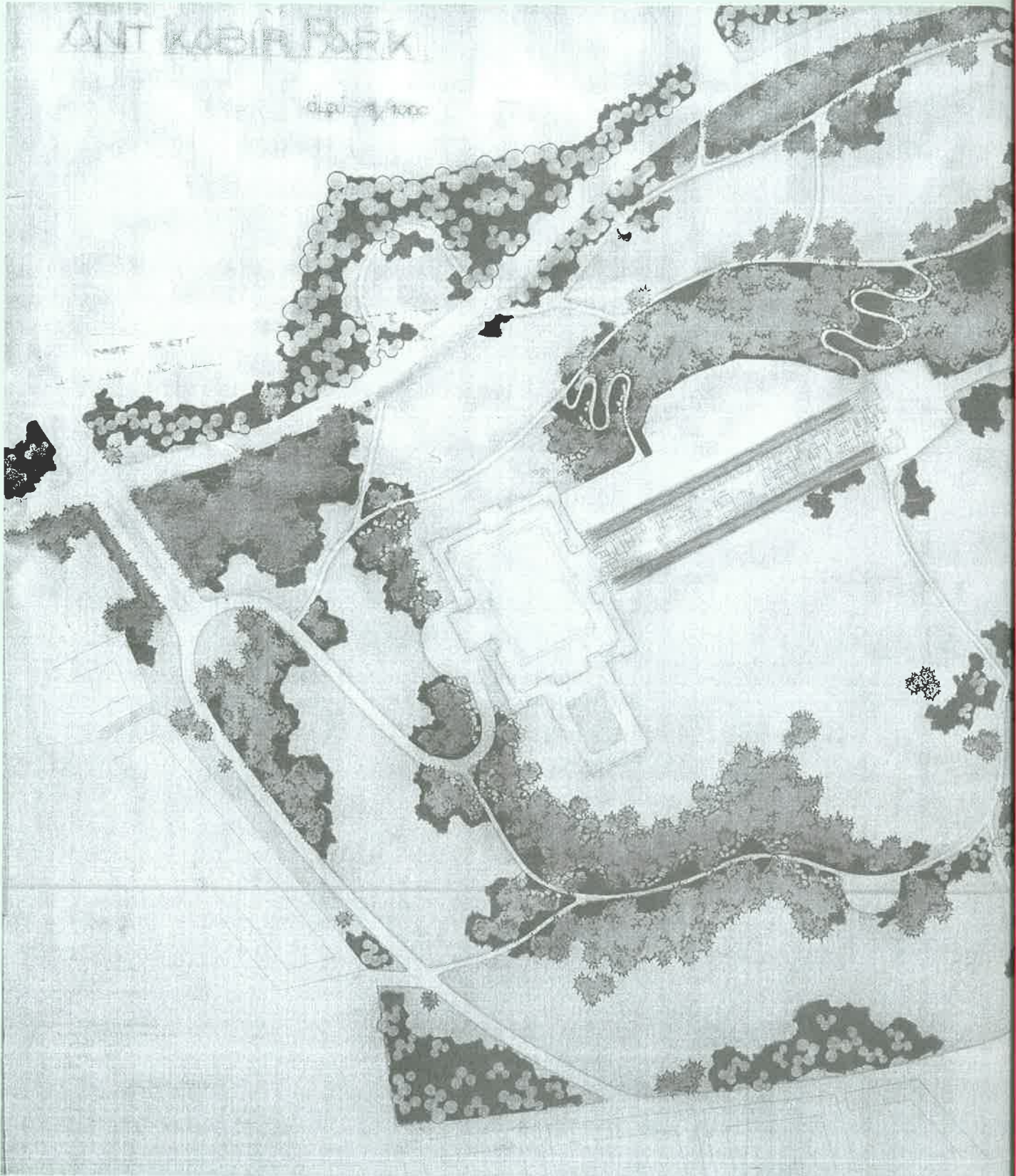

ZİRAİ DONATIM KURUMU
UMUM MÜDÜRLÜK BAHÇESİ

M. 1/200

PROF. DR. SADRİ ARAN

ANITKABİR PARKI
AVAN PROJESİ

Prof. Dr. Sadri ARAN
1945 Ölçek: 1/1000

YAYIN TANITIM

PEYZAJ
MİMARLARI
ODASI

KIRSAL VE KENT ÇEPERİ PEYZAJLARDA HAYVANSAL ÜRETİM İŞLETMELERİ - FİZİKSEL ÇEVRE ETKİLEŞİMİ GÖRSEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ (İZMİR İLİ ÖRNEĞİNDE)

Çalışma kırsal ve kent çeperi peyzajlarının, hayvancılık işletmeleri ve yakın çevrelerinin görsel kalitesine yönelik kaygı ve tercihler üzerinde odaklanmıştır. Peyzajlarda mevcut doğal ve kültürel unsurların oluşturduğu olumlu ve olumsuz görsel etkilerin değerlendirilmesi hedeflenmiştir. İzmir ili sınırları içinde kırsal niteliklere sahip, hayvancılığın yoğun bir şekilde yapıldığı 7 ilçe araştırma materyalini oluşturmuştur.

Genel olarak kırsal peyzajların, kent çeperi peyzajlardan ve hayvancılık işletmelerinden (ve yakın çevrelerinden) daha yüksek puanlar aldığı görülmüştür. Doğal unsurların (tepe, ova, doğal bitki örtüsü) peyzajların görsel kalitesi üzerinde olumlu etkileri belirlenmiştir. Kültürel unsurların (elektrik şebekesi, karayolu, gürültü) olumsuz etkileri yanında plansız kentsel, endüstriyel ve kırsal büyüme, işletmelerin otoyola yakın olması, işletmelerin konstrüksiyonu ve organizasyonundaki eksiklikler, uygun olmayan atık yönetimi gibi uygulamalar görsel kalite değerlerini önemli ölçüde düşürmüştür. Buna karşın, modern ve iyi yönetilen çiftlikler peyzajların görsel kalitesini arttırırken, içinde bulunduğu çevreden bağımsız ve ilkel yöntemlerle yapılmış olan işletmeler düşürmüştür.

Hayvancılık işletmelerinin genellikle yakın çevreleriyle ve içinde buldukları peyzaj ile olan görsel uyumu (veya katkısı) düşük düzeydedir. Bu güncel sorunun olumsuz etkilerini azaltma yolunda; çevre sorunları ve görsel kirlilik oluşturma

mama kriterinde kırsal peyzajlarda yeni hayvancılık işletmeleri gereksinimi için önceden arazi ya da parsellerin tahsis edilmesi, mevcut işletme ya da çiftliklerin içinde buldukları peyzajla görsel uyumunu sağlama yolunda çözümler getirilmesi, doğal ve kültürel peyzaj unsurlarının olumsuz etkilerinin görsel bağlamda tanımlanması gerekir.

Sonuç olarak; görsel etki değerlendirme aracının (sektör haline getirilerek) çevresel etki değerlendirme, kır ve kent peyzajlarının planlanması, tasarımı ve yönetimi çalışmalarına önemli bir veri seti olarak eklenmesi yasal ve yönetsel kapsamda güvence altına alınmalıdır.

İletişim adresi:

Dr. Adnan Kaplan

Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü 35100 Bornova-İzmir

E-posta: adnan.kaplan@ege.edu.tr

ODADAN

Haberler - Etkinlikler - Yasa ve Yönetmelikler - PMOGenc

li açılımlarından biri olan, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Bilgi Sistemi Projesi **PEMOP**, kullanıma açıldı.

PEMOP ile üyelerimiz, Oda sicil numarası ve gönderilen kullanıcı şifreleriyle, kendilerine ait bilgileri görebiliyor, eksiklikleri veya değişiklikleri güncelleyebiliyorlar. Yalnızca üyelerimizin kullanımına ait bu ara sayfa üzerinden kendi adlarına düzenlemiş evrakları, sayı - tarih ve numaraları ile birlikte görebiliyor, kontrol edebiliyor ve adlarına yapılan bütün tahsilat işlemlerini izleyebiliyorlar.

Sürekli gelişen ve yenilenen bilişim ve yazılım programcılığı alanında Oda'mızın en önem-

Proje ile Oda üyelik aidat miktarları düşük bulunmasına karşın "biriktirildiğinde" ödenmesinde karşılaşılan güçlükler de önemli oranda aşıyor. PEMOP üyelerimize, sistem üzerinden aylık oda aidat ödentilerini kredi kartı ile rahatça ödeyebilme imkanı sağlıyor. Üyelerimiz isterlerse ödeme yapacağı yılın toplam ödenti miktarını ay ay, isterlerse kendi belirledikleri 2-3.. er aylık periyotlarla kendileri planlayabiliyorlar.

Aidat ödemeleri Garanti Bankasının Ortak Ödeme Sayfası üzerinden yapıldığından kredi kartı bilgilerine 3. şahıslar tarafından erişilmesi, kredi kartı bilgilerinin izlenmesi ve kaydedilmesi söz konusu değil. Garanti Bankasının Ortak Ödeme Sayfası sayesinde bu bilgiler Garanti bankası ile üyelerimiz arasında gizli kalacaktır. PEMOP ile ilgili her türlü soru ya da sorun, bağlı bulunan şubeler ve genel merkeze iletilebilir.

Peyzaj Mimarları Odası ve Anadolu Üniversitesi İşbirliği ile Gerçekleştirilecek Olan e-EĞİTİM Programları başlıyor

Günün Teknolojik Gelişim Ve Değişimine Paralel Olarak Üyelerimizin Mesleki Gelişimlerini Sağlayabilmek İçin Odamız Yeni Çalışma Programları Üretiyor

Acaba kaçımız, coğrafi bilgi sistemlerinin Harvard'da peyzaj mimarlığı eğitimi almış olan Ian McHarg'ın Design with nature kitabında belirtmiş olduğu çakıştırma yöntemine dayandırılarak ortaya çıktığını, bu kapsamda coğrafi bilgi sistemlerinin dünyadaki ilk uygulamalarının peyzaj planlama çalışmalarında kullanıldığını, ayrıca şu anda coğrafi bilgi sistemleri konusunda dünyada coğrafi bilgi sistemleri yazılımları içinde en yaygın kulla-

nılan Arc GIS vb ürünlerin ESRI firması tarafından geliştirildiğini ve ESRI firmasının yüksek lisansını Harvard üniversitesinde peyzaj mimarlığı alanında yapmış olan Jack Dangermond tarafından kurulduğunu ve halen yönetildiğini biliyoruz?

Biz biliyoruz ve bu bilinçle bu konuda ülkemizdeki eleman açığını giderebilmek açısından Anadolu Üniversitesi işbirliği ile uzaktan öğretim destekli bir Coğrafi Bilgi Sistemleri Sertifika programı başlatmaya karar verdik. Bu kapsamda hangi şehirde ve nerede olursanız olun birbuçuk aylık bir süreçte coğrafi bilgi sistemleri konusunda gerekli yazılım ve uygulama eğitimlerini alma ve bu eğitimden başarılı olmanız halinde bir sertifika alma şansına sahip olabileceksiniz. Bu eğitim kapsamında

* Eğitime katılacak tüm adaylara eğitim verileri, uygulama yazılımının eğitim süresince kullanılacak bir sürümü, uygulama kitapları ve eğitim videoları ulaştırılacaktır.

* Ayrıca haftada 3 saat internet üzerinden akademik danışmanlık hizmeti verilecektir.

* Eğitim temel harita bilgisi ve coğrafi bilgi sistemleri eğitimi, Arc View eğitimi, üç boyutlu analizler ve mekansal analizler ile ilgili uygulama eğitimini kapsamaktadır.

* Eğitim ücreti 350 TL 'dir.

14 Yıllık Hasret Bitti, ODAMIZ MÜLK SAHİBİ OLDU

Üye sayısı 4000 e ulaşmış bir Oda olarak ülkemiz geneli 4 şube ve 12 Temsilcilik ile örgütlülüğümüzün genişletilmekte olduğunu,

Son dönemde Oda'mızda daha organize bir çalışma sistemi kurularak kurumsal kimliğimizin betimlendiğini, Mesleklerarası ilişkilerimizin yeniden tariflendiğini, Her alanda hakettiğimiz kazanımların elde edildiğini ve her yeni oluşumda bu sürecin devam ettirildiğini.

devam ettirildiğini.

Mesleğimizin gelişimi için Oda'mızın maddi/manevi bir güce sahip olması gerektiğini, bunun üyelerinin ve onların sorumlulukları ile doğru orantılı olduğunu.

Oda'mızın günümüze kadar ekonomik yönden zor dönemler geçirdiğini ve bu sürecin ne yazık ki halen devam ettiğini,

Büyüyen üye portföyümüz ile kamusal ve özel/tüzel ilişkilerde, mesleklerarası ilişkilerde ve uluslararası ilişkilerde çağımızın öngördüğü atılımı yapmak için daha kurumsal bir yapıya bürünmemiz gerektiğini,

Yakın gelecekteki öncelikli hedefimizin, üyelerimizin ve öğrencilerimizin övünebileceği nitelikte öncelikle Peyzaj Mimarları Odası Genel Merkezinin, daha sonra da tüm şubelerimizin ve temsilciliklerimizin kendi yerlerine sahip olmasını sağlayarak, çalışma ortamlarını ve koşullarını iyileştirmek olduğunu, Ve, Nisan 2008 deki Genel Kurulumuzda alınan karar gereği, Odamız Genel Merkezine yer alımı için bir kampanya başlattığımızı söyledik...

Hepimizin özveri göstereceğini ve üyelerimizin katkıda bulunacağı inancında olduğumuzu da söyledik.

VE YAPTIK...

Peyzaj Mimarları Odası olarak, 6 ay süren özverili çalışmalar ile, TMMOB örgütlülüğünde ve desteğinde, gelecek kuşaklara armağan edebileceğimiz, öğünebileceğimiz Bir MÜLK sahibi olduk...

Destek veren ve verecek üyelerimizin, paydaşlarımız olan TMMOB 40.Dönem Yönetim Kurulu, TMMOB Makine Mühendisleri Odası, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'nın değerli katkılarıyla...

Artık geleceğe daha güçlü adımlar atabileceğiz...

HEPBİRLİKTE...

Aralık 2008' de, 8. Dönem Yönetim Kurulu tarafından Odamıza kazandırılan mülkümüzün açılışı 27.02.2009 tarihinde TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet SOĞANCI; TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri, TMMOB Genel Sekreteri Hakan GENÇ, Odamız 8. Dönem Yönetim Kurulu Üyeleri, TMMOB'a bağlı Çevre Mühendisleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odası, Fizik Mühendisleri Odası, Gıda Mühendisler Odası, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Maden Mühendisleri Odası, Makine Mühendisleri Odası, Metalurji Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Şehir Plancıları Odası, Ziraat Mühendisleri Odasını temsilen yönetim kurulu üyeleri, meslektaşlarımız ve öğrencilerin katılımı ile açılışı

yapıldı. Şube ve temsilciliklerimiz kutlama ve dayanışma duygularını içeren mesajları ve gönderdikleri çiçeklerle açılışa destek olurken, Çankaya Belediye Başkanı Muzaffer ERYILMAZ telgraf göndererek başarı dileklerini ilettiler.

Etkinlik açılış konuşmasını yapan Oda Yönetim Kurulu Başkanı Ayşegül ORUÇKAPTAN, meslek odamıza uzun yıllardır hayal edilen önemli bir değer kazandırıldığını, bu süreçte TMMOB ve bağlı odalardan gelen destek ve dayanışmanın önemli olduğunu, alınan bu mülkün gelecek kuşaklara bir armağan olarak bırakılacağını söyledi ve başta yönetim kurulu üyeleri olmak üzere destek veren herkese ayrı ayrı teşekkür etti.

3. PEYZAJ MİMARLIĞI KONGRESİNİ DÜZENLEDİK

Stratejiler
Politikalar

peyzaj
mimarlığı
kongresi

22-25 Kasım 2007
Topkapı Palace Kundu / ANTALYA

OTURUM BAŞLIKLARI

- TURİZM VE KIYI PEYZAJLARI
- KENTSEL PEYZAJ VE KENT KİMLİĞİ
- KENTSEL PEYZAJ
- DOĞA KORUMA
- KENTSEL DÖNÜŞÜM
- SEKTÖREL GELİŞİM
- KAMU VE PEYZAJ MİMARLIĞI
- AVRUPA PEYZAJ SÖZLEŞMESİ
VE

"3. BINYILDA HEDEFLER, STRATEJİLER, POLİTİKALAR" PANELİ

DUZENLEYEN
TMMOB PEYZAJ MİMARLARI ODASI

Şehit Adem Yavuz Sk. No:14/17 Kızılay / ANKARA
Tel: 0 312 4181506 Fax: 0 312 4196427

www.peyzajmimoda.org.tr
kongre2007@peyzajmimoda.org.tr

Kıyılarımız, akarsularımız, ormanlarımız, madenlerimiz, tarihi ve kültürel tüm değerlerimiz yani ülkemizin tüm peyzaj alanları dönüşüm ve yenileme adı altında çok uluslu sermayeye katma değer olarak görülürken; topraklarımız, suyumuz kısacası yaşamımız nükleer kirliliğe, siyanürle zehirlenmeye maruz bırakılırken, biz memleketimizin tüm doğal ve kültürel kaynaklarını koruyarak kullanıma açmak üzere fiziksel plan ve tasarımlar üreten peyzaj mimarları olarak; meslektaşlarımızla, kamuoyunu bir kez daha bilgilendirmek, ülkemiz ulusal peyzaj politikası olmadan ülke planları üzerinde siyasi ve ekonomik politikalar üretmenin sakıncaları hakkında bir kez daha "biz buradayız" demek üzere bir araya geldik.

Ve... III. Ulusal Peyzaj Mimarlığı Kongresini düzenledik.

22-25 Kasım 2007 tarihlerinde Antalya'da düzenlediğimiz III. Peyzaj Mimarlığı Kongresi'nde peyzaj mimarlığı mesleğinin, üçüncü bin yılda geleceğe dönük hedef, strateji ve politikaları değerlendirilerek tar-

tışmaya açıldı.

Türkiye'de ülke ölçeğinde yürütülen tek sesli siyasi-ekonomik ve kültürel politikalar aracılığıyla kamusal açık alanlarda yaşanan hızlı özelleştirme, kirlenme ve kimliksizleşme ile kamusal alanda yürüttüğümüz planlama, tasarım ve uygulama çalışmalarında yasal çerçevede yaşadığımız zorluklar ve mevzuatta planlama anlamındaki tanımsızlıklar temel sorun alanlarımızda ortak akıl üretmek, çözümler konusunda ivedi eylemlilik planlarını nasıl hayata geçireceğimiz konularında 4 gün boyunca meslektaşlarımızla çalışma kampı yaptık...

III. Peyzaj Mimarlığı Kongresi'nin ana teması, peyzaj mimarlığının geleceği için yeni hedef ve stratejilerin belirlenmesi, mesleğin önünü açacak ilkelere yeni bakış açılarının kazandırılması, peyzaj mimarlığı politikalarında I. ve II. Peyzaj Mimarlığı Kongreleri ile başlayan eylem planının hep birlikte şekillendirilmesi üzerine belirlendi.

Kongremiz 22 Kasım Perşembe günü, Kongre Düzenleme Kurulu adına Sn. Gaye Çulcuoğlu, Oda Başka-

nımız Sn. Ayşegül Oruçkaptan, mesleğimizin ilk temsilcilerinden olması dolayısı Sn. Yüksel Öztan, kongremizi şehirlerinden ağırlayan bilim yuvası olması sebebiyle Akdeniz Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü adına Sn. Veli Ortaçesme, Antalya Belediye Başkan Yardımcısı ve TBMM de ilk kez temsilcimiz olması sıfatı ile milletvekili Sn. Özlem Müftüoğlu tarafından gerçekleştirilen açılan konuşmalarıyla başladı.

Ödül töreni ile sevgi, saygı ve şükranlarımızı, uzun yıllar mesleğimize ve bizlere verdikleri emeklerine emekli hocalarımız Sn. Türker Altan, Sn. Sevil Altan, Sn. Yüksel Öztan'a, 2006-2007 dönem Fakülte birincilerimiz Sn. Betül Tülek ve Sn. Nesrin Gülyüz'e, ülke kaynaklarımıza sahip çıkmadaki gücü toplumsallaştırmadaki vermiş oldukları mücadeleden dolayı Alliano Girişimi Sözcüsü Sn. Ali Arif Cangı ve Hasankeyf Girişimi Sözcüsü Sn. Necdet İnal'a, meslek alanlarımızla ilgili kamuoyu oluşturmada desteklerini esirgemeyen Cumhuriyet, Birgün, Radikal Hürriyet, Sabah, Milliyet, Evrensel

gazeteleri ile, görsel medyadan TRT, Kanal B, ve Bartın Ekspres Gazetelerine plaket takdim ederek sunduk.

Dünya Peyzaj Mimarları Federasyonu (IFLA) Başkanı Diane Menziens'in Peyzaj Mimarlığının Önündeki hedefler ve küresel değerlendirme başlıklı ve dünya ölçeğinden taşıdığı konuşmasıyla devam eden kongrede Peyzaj Yönetimi için Yasal Çerçevemiz, Küresel Çevresel Konular ve Etiketleri, Mesleğin Statüsü, Kaliteli eğitim standartlarının teşviki: Öğrenci olanakları, Mesleki Görevler, Olanaklar ve Gelecek için Stratejiler konularını içeren bir sunumu ile gelişmeleri katılımcılarla paylaştı...

3. Ulusal Kongremiz de meslektaşlarımız, poje yarışmalarında ödül kazanmış 18 proje ve bilimsel çalışmalarını poster şeklinde hazırlayarak 17 poster sunumu ile katılım sağlayarak görsel anlamda da zenginlik kattılar....

1. gün ve ilk oturum, Yönetim Kurulu Üyemiz Sn. Gaye Çulcuoğlu başkanlığında Turizm ve Kıyı Peyzajları başlığı altında gerçekleştirildi. Turizm, Kıyı ve Peyzaj Mimarlığı mesleğinin kavrama noktaları, Batı Karadeniz Turizmi, Kıyısız alanlarda Turizmin Kumul ekosistemi üzerine etkileri, Bitkisel peyzaj tasarımında mekansal yaklaşımı bildirileri sunulurken kıyı ve turizm peyzajı tartışmaya açıldı.

Kentsel Peyzaj ve Kent Kimliği oturumunun başkanlığını İzmir Şube Başkanımız Sn. Erhan Vecdi Küçükerbaş yaparken bu oturumda Kent Kimliğini oluşturan değerler ve kimiksizleşme üzerine örneklemeler, Anadolu'da kentsel Rönesans; kentsel mekanlarda planlama tasarım işbirliği, kültürel mirasın peyzaj içinde algılanması ve endüstri parklarının kent peyzajındaki yeri konuları üzerinde duruldu.

PMOGenç temsilcilerinin söylecekleri sözler olduğunu biliyorduk ve bir Forumla kongremizi renklendirdiler. Geleceğin Peyzaj Mimarlığı Peyzaj Mimarlığının Geleceği başlıklı forumunda eğitim ve yeni açılımların tartışıldı.

ELASA (Avrupa Peyzaj Mimarlığı Öğrenci Birliği) temsilcisinin de konuk olarak çağırıldığı forumda batı ölçeğindeki örgütlenme modeli ve iletişim hakkında karşılıklı bilgi alışverişi vardı.

Oturum başkanlığını İzmir Şube Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Tanay Birişçi Yıldırım'ın yaptığı Kentsel Peyzaj oturumunda, tarihi dokuların kentlerin fiziksel gelişimine etkisi, kentsel peyzaj planlama ve tasarım çalışmalarında bitkilendirme tasarımı stratejileri ve algılamadaki farklılıklar, kentsel rekreasyon alanlarında beklentilerinin analizi, kent içi yeşil ve açık alanlarda bakım ve iyileştirme çalışmalarına bakışlar üzerinde duruldu.

2. gün ilk oturum, Kentsel Peyzaj başlığında devam eden oturumun başkanlığını Antalya Şube Başkanı Sn. Zeynep Güneş yaparken bu oturumda da kentsel açık ve yeşil alanlar değişimi, deprem parkı dönüşüm projesi, kentsel tasarım ortamında doğal süreçlerin entegrasyonu sorunu konuları üzerinde tartışmalar yaşandı.

İstanbul Şube Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Bahar Başer'in başkanlığını yaptığı Doğa Koruma oturumunda ekolojik dengenin korunmasını hedefleyen yeni bir şehir planlama süreci önerisi, Biyosfer rezervi örneğinin

de doğa koruma, biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynak yönetimi, baraj inşaatlarında ortaya çıkan arizet sahalarının ıslah edilerek rekreasyon alanına dönüştürülmesinde stratejiler tartışıldı.

Kentsel peyzaj başlığındaki son oturumun başkanlığını Antalya Şube Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Selçuk Sayan gerçekleştirirken bu oturumda yerel yönetimler, kent planlama ve etik, kent parklarının yeterliliğinin uzaktan algılama ve CBS yardımıyla belirlenmesi, tarihi yapıların çevrelerinin GIS yöntemi ile değerlendirilerek ekolojik planlamasının yapılması, kent parklarındaki aktivite ve kullanımlar ile kullanıcı memnuniyeti arasındaki ilişkinin araştırılması konuları üzerinde duruldu.

Bartın İl Temsilcimiz Sn. Mustafa Artar'ın oturum başkanlığını yaptığı Doğa Koruma başlıklı diğer oturumda ise doğal alanlar ve koruma statülerinin irdelenmesi, ülkemizdeki doğal sit alanlarının planlama ve yönetiminde peyzaj mimarlığının rolü, doğa koruma ve onarımı konularında peyzaj mimarlığının etkinlik potansiyeli konularında bildiriler sunulmuş ve tartışmaya açılmıştır.

Yönetim Kurulu Üyemiz Sn. Selami Demiralp'ın oturum başkanlığını yaptığı Kentsel Dönüşüm oturumunda kentsel dönüşümün değişen

Peyzaj Mimarları Odası 8. Olağan Genel Kurulu 5-6 Nisan 2008 tarihlerinde Ankara' da yapıldı.

5 Nisan 2008 günü Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanlık Salonu' nda çok sayıda delege bir araya geldiği Olağan Genel Kurul, Divan Seçimi, Saygı Duruşu ve İstiklal Marşının okunması ile başladı.

Açılış konuşması için Oda Yönetim Kurulu Başkanı Ayşegül Oruçkaptan delegelere seslenirken, Prof. Dr. Yüksel Öztan, CHP Milletvekili Yılmaz Ateş birer konuşma yaptılar. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı genel kurula katılmazken, gönderdiği dayanışma mesajı salondaki delegelere okundu. Oda Genel Sekreteri Redife Kolçak, 7. Dönem Çalışmalarını, slayt eşliğinde delegelerle paylaştı.

Oluşturulan çalışma komisyonları kendileri için hazırlanan çalışma odalarından yaptıkları çalışmalarını önerge olarak divana sunarken, çok sayıda delege söz alarak görüş bildirdi.

Genel kurulun en dikkat çekici yönlerinden biri salon girişinde oluşturulan yayın standıydı. 7. Dönem, Oda tarihine en çok yayının basıldığı bir

8. OLAĞAN GENEL KURULU 5-6 NİSAN 2008 TARİHLERİNDE ANKARA'DA YAPILDI

bir dönem olarak geçti. Kitap -dergi basımı aynı zamanda son dönemde Oda tarafından üretilen bilgilerin yazılı hale getirildiğinin önemli bir göstergesi niteliğindedir. Süreli-Süresiz yayınlar, Eğitim Kitapları, Kongre - Sempozyum- Kurultay Kitapları, Yarışmalar kitabı, delegeler ve konuklarımız için özel olarak hazırlanan çantalarda katılımcılara sunuldu.

18:00 a kadar süren Genel Kurulun birinci günü, aday listelerin divana sunulması ve divan tarafından okunarak onaylanması ile son buldu.

İlk gün ayrıca Oda ve PMOGenç' in tanıtımı için hazırlanan 2 adet kısa video gösterisi yapıldı.

Genel Kurulun ikinci günü ise (6 Nisan Pazar) seçimler yapıldı. Ülkenin dört bir yanından Ankara' ya gelen delegeler sabahın erken saatlerinden itibaren Oda Genel Merkezi' ne gelerek oy kullandılar.

Saat 17.00' a kadar süren oylama sonucunda Çağdaş Peyzaj Mimarları listesi, Toplumcu Emek Grubu listeleri karşısında üstünlük sağlayarak, 8. Çalışma Dönemi kurullarında görev almaya hak kazandı.

CUMHURİYET TARİHİNDE BİR İLK GERÇEKLEŞTİRİLDİ KENTLEŞME ŞURASI

**" PLANLAMA, MİMARLIK VE PEYZAJ MİMARLIĞINI BÜTÜNLEŞTİREN
"KENTSEL TASARIM",
ÜLKE PLANLAMA SİSTEMİNDE YERİNİ ALMALIDIR. "**

Ülkesel, bölgesel ve yerel ölçeklerde "Yerleşme - şehirleşme, yapılaşma, planlama - uygulama, altyapı, imar ve afetlere hazırlık konularında mevcut yasalarla sahip olduğu sorumluluk, kurumsal deneyim ve bilinçle, kamu hizmetlerinde ülkemizin ve kentlerimizin imarına yönelik çalışmalar" yapmakla yükümlü olan Bayındırlık ve İmar Bakanlığı'nda bir ilk gerçekleştirildi. Ülkemizde uzun yıllardan beri süregelen yerleşme ve şehirleşme sorunları, çarpık kentleşme vb.gibi çözümsüzlüğe ve kontrol dışı kalması tehlikesi karşısında Bakanlık, Cumhuriyet tarihinde ilk kez olmak üzere Kentleşme Şurası yapma kararı aldı.

Yerleşme - şehirleşme, yapılaşma, planlama - uygulama, altyapı, imar ve afetlere hazırlık konularında yaşanan sorunların tartışıldığı ve çözüm önerilerinin araştırıldığı Kentleşme Şurası, 2008 yılında Bakanlık tarafından kurulan 10 Komisyon ile çalışmalara başladı.

Oda Yönetim Kurulu olarak yakından takip etmiş olduğumuz Kentleşme Şurası Komisyonlarından, mesleğimiz ile ilgili ; • Planlama Sistemi ve Kurumsal Yapılanma, • Kentsel Dönüşüm, Konut ve Arsa Politikaları, • Kentsel Miras, Mekân Kalitesi ve Kentsel Tasarım, • İklim Değişikliği, Doğal Kaynaklar, Ekolojik Denge ve Enerji Verimliliği, başlığı altında yer alan 4 Komisyonda yer alarak Şura Genel Kurulu'na taşınacak olan sorun/çözümlerle ilişkin peyzaj mimarlığı meslek disiplininin katkıları sunduk.

Komisyon çalışmalarına Odamız adına Sn. Oğuz YILMAZ, Sn. Yalçın MEMLÜK, Sn. Selami DEMİRALP, Sn. K.Tuluhan YILMAZ ve Sn. Şükran ŞAHİN katkıları su-

narken; 8. Çalışma Dönemi Oda Yönetim Kurulu Asli ve Yedek Üyeleri ise; mesleki tanınırlığımız ve meslek hizmet alanlarımızın ülkemiz planlamalarında ki eksikliğinin vurgulanmasını sağlayacak tüm çalışmalarını gerçekleştirmek, Komisyon çalışmalarında raporlama yapan üyelerimizin çalışmalarının eksiksiz yansıtılmasını sağlamak üzere 04-07 Mayıs 2009 tarihinde gerçekleşen ve 4 gün süren Kentleşme Şurası Genel Kurulu 'nu takip ettiler.

Kentleşme Şurası Genel Kurul sonrası hazırlanan ve yayınlanan SONUÇ BİLDİRGESİ ise bir yılı aşkın devam eden haklı mücadelemizin bir sonucu olarak karşımıza çıktı ve mesleğimizin, planlama ve tasarım alanındaki tanınırlığı için büyük bir dönüm noktası olarak kayıtlara geçti...

Sonuç Bildirgesinde yer alan "PLANLAMA, MİMARLIK VE PEYZAJ MİMARLIĞINI BÜTÜNLEŞTİREN "KENTSEL TASARIM", ÜLKE PLANLAMA SİSTEMİNDE YERİNİ ALMALIDIR." ifadesi ile bu güne kadar büyük çapta meslek alanı ihlali yapılan peyzaj mimarlığı disiplininin bir planlama ve tasarım disiplini olduğu bir kez daha ortaya kondu.

Bu gün üzerimize düşen, kamu çalışanı, akademisyen, serbest peyzaj mimarı ve çeşitli sektörlerde hizmet üreten tüm üyelerimiz ve öğrencilerimiz ile birlikte Kentleşme Şurası ile de bir kez daha pekiştirilen Kentsel Tasarım ve Ülke Planlama Sistemindeki görevlerimize sonuna kadar sahip çıkmak ve peyzaj mimarı olmanın sağladığı bakış açısıyla, içinde yaşadığımız dünya, ülkemiz ve toplumumuzun geleceğinden sorumlu olduğumuzun da ima farkında olmaktır.

Mesleki hak yetki ve sorumluluklarımızın hayata geçirilmesi, mesleki dayanışmanın artması ve sorunlarımıza ortak akıl yürütülmesinin ne kadar gerekli olduğu artık hepimizce biliniyor. Kamuda, akademide, özel sektörde çalışan ve hizmet üreten meslektaşlarımızın, ülke genelinde örgütlenme hedefimize ulaşabilmemiz için Oda ilkeleri doğrultusunda ortak çalışmalar üretebilmek adına oluşturduğu il temsilcilikleri mesleki gücümüz için son derece önemli.

Mesleğimizin yasal ve yönetsel gelişimleri ile, gerçekleştirmiş olduğumuz kongre, sempozyum, paneller, öğrenci örgütlülüğü, mesleki denetim, yönetmeliklerimizin hayata geçirilmesinde karşılaştığımız sorunlar ve çözüm önerileri ile serbest çalışan üyelerimizin çalışma standartları hakkında karşılıklı bilgi alış-verişinin sağlayacağı kazanımlar hem bugünün hem geleceğin peyzaj mimarlarına, mesleğimize, ülkemize ve dünyaya karşı sorumluluklarımızı yerine getirebilmemizin en önemli adımlarından biri.

Örgütlülüğümüz her geçen gün biraz daha güçlenerek geleceğe doğru yürümeye devam ediyor.

Eskişehir İl Temsilciliğimiz Oda Örgütülüğüne Merhaba dedi

Ülke genelinde örgütlenme hedefine Eskişehir'deki üyelerimizden destek geldi.

Eskişehir'de yaşayan meslektaşlarımız Oda ilkeleri doğrultusunda ortak çalışmalar üretebilmek adına Oda'mız İl Temsilciliği'nin kurulması talebi ile Oda Genel Merkezi'ne müracaatlarını ettiler. Yönetim Kurulu Başkanı Ayşegül ORUÇKAPTAN, İl

Başkan Oğuz YILMAZ ve Oda Genel Sekreteri Redife KOLÇAK'ın katıldığı üye toplantısında, Eskişehir ve çevresinde, İl İmar yönetmeliğinin belediyede çalışan meslektaşımız ile birlikte çalışılarak yönetmelik değişikliği taslak çalışmasının yapılması ve ilçe belediyelerdeki imar plan notlarında peyzaj proje ve uygulamalarının yer alması için kamuoyu çalışmasının yapılması kararı alındı.

Mersin İl Temsilciliğimiz Oda Örgütülüğüne Merhaba dedi

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Adana Şubesi olarak "13 Mayıs Peyzaj Mimarlığı Günü" Kutlama Etkinliği kapsamında; TMMOB Mimarlar Odası Mersin Şubesi tarafından Peyzaj Mimarları Odası Mersin Temsilciliğimize temin edilen yer için 13

Mayıs 2008 günü Açılış Töreni yapıldı.

Adana Şube Başkanı Ramazan Doğru tarafından yapılan açılış konuşmasının ardından Mersin İl Temsilcisi Şeniz İŞCAN ATEŞ tarafından kurdele kesildi.

Muğla İl Temsilciliğimizde Bayrak Devir-Teslimi Yapıldı

Oda'mız örgütlülüğünün ilk temsilcilik teşkilatı olan Muğla İl Temsilciliğimizin kuruluşundan bu güne kadar özveri ve başarı ile temsilcilik görevini yürüten Sn. Hatice BALIÇ görev bayrağını yeni Temsilcilerimize devretti.

Muğla ili üyelerimizle 21.06.2008 tarihinde Yönetim Kurulu'muzu temsilen 2.Başkan Sn. Oğuz YILMAZ ve Genel Sekreter Sn. Redife KOLÇAK'ın katılımıyla gerçekleştirilen üye ve temsilcilik toplantısında, Marmaris ve Fethiye ilçelerinin imar plan notlarında peyzaj proje ve BTB,

sicil belgelerinin yerel yönetimlerce işlem sırasına alınması kararlarının, yürürlükte olduğu il sınırları içerisindeki diğer ilçelerde de yaygınlaştırılmak ve il imar yönetmeliğinde tanımlanmak üzere çalışmaların yapılması prensipleri görüşüldü.

8. Çalışma Dönemi Muğla İl Temsilciliği görevin dağılımı; Temsilci: Hülya YOLCUBAL, Sayman: Ahu DURAN, Yazman: Zerafet KUMYOL, Yedek Üyeler; Jülide TUNCEL, İsmet Kamil ÖNDER, Emine ÖZKAN olarak belirlendi.

Kocaeli İl Temsilciliğimizde Bayrak Devir-Teslimi Yapıldı

18.05.2006 tarihinden beri Kocaeli İl Temsilciliği görevini başarı ile yürüten Cüneyt ÇAKAR ikametgâh değişikliği sebebiyle temsilcilik görevini devretti.

Kocaeli ili üyelerimizin 16 Ocak 2008 tarihinde Oda Merkez Yönetim Kurulu adına Genel Sekreter Redife KOLÇAK katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda İl Temsilciliği için ya-

pılan oylamada Şenay CANSEVER'in temsiliyetinde Tolga KILIÇ, Duygu YILMAZ asil üyelerimiz olarak, Aysun KILIÇ, Hakan ÖZDEN ve Volkan DENNER de yedek üye olarak seçildiler.

Alanya' da Yaşayan Üyelerimizle Bir Araya Geldik

Alanya'da meslek yaşamlarını sürdüren üyelerimizle toplantı düzenledik. Üyelerimize 2006 yılından itibaren edinim olarak mesleki yaşamımıza giren yönetmeliklerimiz, yargı kararları, kamusal alanlardaki başarıları gelişmelerimiz hakkında Yönetim Kurulu'muz adına bilgi aktarımları Sn. Redife KOLÇAK gerçekleştirdi.

Alanya'nın önemli bir turizm bölgesi olması ile mesleğimiz adına yaşa-

nan sorunları aktaran üyelerimizin bilgilerini Yönetim kurulu'na taşıyan Oda Genel Sekreteri konu ile ilgili çözümler konusunda da yerelinde etkinlikler düzenlemek ve Alanya Kent Kimliği üzerine yapılan çalışmaları Alanya yerelinde tartışmaya açtırarak, peyzaj mimarlığı mesleğinin kent kimlikleri üzerindeki olumlu çalışmalarının sergilenmesi programını yapmak üzere çalışmalara başlama kararı alındı.

Gaziantep Üye Toplantısı Ve İl Temsilciliği Seçimi Yapıldı

Gaziantepili üyelerimizle 01.08.2008 tarihinde Yönetim Kurulu'muzu temsilen Başkan Ayşegül ORUÇKAPTAN ve Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa ARTAR'ın katıldığı üye ve temsilcilik toplantısı gerçekleştirildi.

Adana Şube Yönetim Kurulu Üyeleri Özlem AY TOK ve Tülin YAKAR'ında katıldığı toplantıda Şube-Temsilcilik ilişkileri, Mesleki Denetim ve BTB

Dosyalarının açılması gerekliliği, Örgütlenme, Meslek içi Eğitim Programları konuları üyelerle konuşuldu.

8. Çalışma Dönemi Gaziantep İl Temsilciliği görevini; Temsilci: Saif Ersin ÖZBADEM, Sayman: Didem YEDİLER GÜL, Yazman: Gülden ÖZDEMİR, Yedek Üyeler; Pelin YILDIRIM, Orhan ŞAHİN, Mehmet Sinan TAŞKIN yürütmek üzere atamaları yapıldı.

ANTALYA ÜYELERİMİZLE BİRLİKTEYDİK

Antalya Şube Yönetim Kurulu Başkanlığı'nca düzenlenen toplantıda Yönetim Kurulu'muzu temsilen Genel Sekreter Redife KOLÇAK'ın katıldığı toplantıda 24.06.2008 tarihinde Müellifler ve 26.06.2008 tarihinde de Kamu Çalışanları Toplantıları gerçekleştirildi.

Serbest peyzaj mimarlığı alanında hizmetlerini yürüten üyelerimizle; asgari çizim ve ücret standartları, mesleki denetim ve serbest alanda yaşana sorunların ve çözüm önerilerinin paylaşıldığı toplantı, yönetmeliklerimiz ve alınan yargı kararları ile mesleki edinimlerimizin açıklmaları, son yıllarda yaşanan özellikle kamu kurum - kuruluşlarında açılan ihalelerdeki mesleki itirazlarımızdaki olum-

lu gelişmelerin yansımaları, meslektaşlarımızın bu konularla ilgili bilgilendirilmesi yapılan toplantı başarılı geçti.

Kamu çalışanı meslektaşlarımız ile yapılan toplantıda ki katılım ve paylaşım, mesleki gelişimimiz adına son derece sevindirici idi. Antalya'da kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan meslektaşlarımızın yoğun ilgisi ile karşılaştığımız toplantıda, meslek odamızın kamuda çalışan meslektaşlarımızdan beklentileri ve mesleğimiz adına buldukları pozisyonların öneminden ve kamuda mesleğimizin yönetmelikler doğrultusunda tanımlanmasında kamuda çalışan üyelerimizin katkısının önemi konuları tartışıldı.

PEYZAJ MİMARLARI ODASI İL TEMSİLCİLİKLERİ TOPLANTISI ANKARA' DA YAPILDI

Yönetmelikte tanımlanan Temsilcilik Görev ve Sorumluluklarının, Yetkileri ile kurumsal işleyiş, Temsilciliklerimize bağlı üye sayısı ve profili, üye ile yapılan toplantı periyotları ve gündemlerinin aktarılması, Temsilcilik çalışma sınırları içerisinde kamu kurum ve kuruluşları ile yapılan ve yapılması gereken çalışmalar, Mersin ve Muğla İl ve Alanya İlçe Temsilciliklerinde gerçekleşen Mesleki Denetim uygulama örnekleri, Temsilciliklerin 2008 yılı Çalışma Programlarının değerlendirilmesi, Temsilciliklerin 2009 çalışma yılı ile ilgili Hedef Programları, Genel Merkez ve Şubelerden beklentiler, Çalışma mekan ve büro hizmetleri ile ilgili ihtiyaç programı, Diğer meslek örgütleri ile geliştirilen çalışma sistemi, İKK Katılım ve yerinde takip edilen konular, Bağlı illerde gerçekleştirilen Kent Sorunlarına katılım ve takibinin yapılması, İhale İtirazları ve örnekleri ve kamu kurumlarınca yapılan ihalelerin takibi, Temsilciliklerin

SMM Çalışmaları, Meslek İçi Eğitim Programları, Otomasyon Sisteminin temsilcilikler tarafından kullanımı, Yerel Seçimlere Yönelik Çalışmaları ve Beklenti Programları, 2010 4. Peyzaj Mimarlığı Kongresi hakkında

bilgilendirme, görüş alışverişi, gündeme alınarak tartışıldı.

İl Temsilciliklerinin tamamına yakının katıldığı toplantı oldukça verimli geçti ve 10 saate yakın sürdü.

Kamuda Çalışan Üyelerimizle Biraraya Geldik

Çevre ve Orman Bakanlığı, Özel Çevre Koruma Kurulu, Sağlık Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür ve Tabiatı Koruma Müdürlüğü, Gençlik Spor İl Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü, İller Bankası, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı ve Yenimahalle Belediyesinde görev yapan üyelerimizle yapmış olduğumuz toplantıda; Odamızın son yıllarda kamu kurum ve kuruluşları düzeyinde yürüttüğü çalışmalar, karşı-

laşılan sorunlar ile üyelerimizin kurumlarında mesleğimizin icrası sırasında yaşadıkları hakkında bilgi alışverişinde bulunuldu.

Kamu çalışanı üyelerimizin özellikle büyük ölçekli plan çalışmalarında peyzaj planlarının devreye sokulması ile ilgili özverili çalışmaları, yerel ölçekte imar mevzuatından kaynaklı yaşanan yasal-yönetimsel bürokratik engellerin nasıl aşılabileceği, peyzaj mimarlığı camiası olarak ortak hareket edilmesi gereken konular üzerinde çalışma yapılması gerekliliği konularında görüş birliği oluşturuldu.

Kamu çalışanı üyelerimiz gerçekleştirilen toplantımızın daha sık aralıklarla yapılması konusunda da ilke karar alındı.

Yerel Yönetimleri

ziyaretlerimiz devam ediyor...

Belediye sınırları içerisinde kalan alanlarda yapı ve ruhsat aşamasında peyzaj projeleri işlem sırasına alınmasının önemi vurgulanarak, belediyede tüm yapı ve iskan verilen konut, ticari ve vb. yerler için peyzaj projesi ile birlikte oda sicil belgesi ve BTB istenmesinin önemini ülke genelinde il ve ilçe belediye başkanları ve valiler ile görüşmeye devam ediyoruz.

Yönetim kurulu üyeleri Sn. Ayşegül ORUÇKAPTAN, Sn. Müfiit HATAT, Sn. Birsan BALTACI ve Oda Genel Sekreteri Redife KOLÇAK Yenikent Belediye Başkanı Sn. Sami ÖZER, Sincan Belediye Başkanı Sn. Hasan ALTIN, Yenimahalle Belediye Başkanı Sn. Ahmet DUYAR'ı makamında ziyaret etti.

Gaziantep Büyükşehir Belediye Baş-

kanı Sn. Dr. Adem Güzelbey'e yapılan ziyarete ise Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyelerinin yanı sıra, Adana Şube YK Üyeleri Sn. Özlem AY TOK, Sn. Tülin YAKAR, Gaziantep İl Temsilcisi Sn. Sait Ersin ÖZBADEM ve Gaziantep Üyeleri Sn. Didem YEDİLER GÜL, Sn. Arzu BAKIR KESKİN, Sn. Gül den ÖZDEMİR, Sn. Murat ÇETİN ve Sn. Sibel EROĞLU katıldı.

Oda Genel Sekreterimiz ve üyelerimiz Van'daydı

Oda Genel Sekreterimiz Sn. Redife KOLÇAK ve üyelerimiz tarafından ziyaret edilen Van İl Özel İdare Genel Sekreteri Adnan YAVIÇ ile yapılan görüşmede ise Valilik ve İl Özel İdare bünyesinde Peyzaj Mimarı istihdamının gerekliliği, Kent Peyzajı ve Kentte yapılan ve yapılabilecek Peyzaj Uygulamaları hakkında görüş bildirildi.

Van Vali Yardımcısı Sn. Halil BERK ile yapılan görüşmede ise Van İl Çevre Düzeni Planı, Valilik ve İl Özel İdare bünyesinde Peyzaj Mimarı istihdamının gerekliliği, Van Kent Peyzajı, Belediyelerin yaptığı Peyzaj Uygulamaları hakkında görüşme yapıldı. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Duran POLAT ile yapılan görüşmede Üniversite tarafından yeşil alan çalışmaları, Pey-

zaj Mimarı istihdamı ve Kurum tarafından düzenlenen İhaleler de Peyzaj Mimarı aranması şartı görüşüldü.

Yönetim Kurulu Üyelerimiz Trabzon'daydı.

Trabzon İl Genel Meclis Başkanı Sn. Haydar REVİ ve İl Genel Başkan vekili olarak seçilen üyemiz Sn. Arzu YALÇINALP'i yeni çalışma döneminde kutlamak üzere Odamız Yönetim kurulu üyelerinden Sn. Ayşegül ORUÇKAPTAN ve Sn. Selami DEMİRALP'in katıldığı toplantı-

da Trabzon İl Temsilcimiz Sn. Hamza ERTUNGA meslek/meslektaşlarımızın Trabzon ilinde karşılaştığı sorun ve çözüm tespitleri üzerine yapılan görüşmeler olumlu geçti. İl Genel meclis Başkan vekili görevini üstlenen üyemiz Sn. Arzu YALÇINALP ve Trabzon il Temsilciliğimiz mesleğimizin gelişimi için aşama kaydedebilecekleri tüm çalışmaları birlikte üretecekler.

PEYZAJ MİMARLIĞI I. ULUSAL ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ ÇALIŞTAYI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Peyzaj Mimarları Odası Yönetim Kurulu olarak; meslek disiplinimizin önemli çalışma alanlarından olan Çevresel Etki Değerlendirmesi uygulamalarının güçlendirilmesi, geliştirilmesi, ilgili paydaş gruplarla bilgi alışverişinde bulunulması, ÇED raporlarının kalitesinin artırılması ve ÇED uygulamaları konusundaki teknolojik yeniliklerin değerlendirilmesi amacı ile birlikte meslektaşlarımızın mesleki gelişiminin sağlanması amaçlı, uygulama alanında meslektaşlarımızın karşılaştığı sorun ve çözümlerini sonuca ulaştırabileceğine inandığımız tüm meslek paydaşlarımızla, 1. Ulusal Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Çalıştayı 02 Mayıs 2009 tarihinde üyelerimiz ve ilgili meslek disiplinlerinden konuk-

ların katılımı ile başarıyla gerçekleştirildi.

Mevzuat, ÇED raporunun hazırlanması ve değerlendirilmesi, ÇED izleme süreci, ÇED süreci ile ilgili bilgi ve eğitim düzeyinin artırılması, ÇED ve peyzaj planlama ilişkisi ana başlıklarında beş ayrı atölyede gerçekleştirilen Çalıştay'ın amaç, ülkemizde yaşanan süreç, meslek disiplinimiz ve toplumsal beklentilerimiz ile birlikte sorun / çözüm tespitleri hakkında Sn. Prof. Dr. Muzaffer YÜCEL

gerçeğe sunuş yaptı.

Odamızı temsilen Sn. Ayşegül ORUÇKAPTAN ve Çevre ve Orman Bakanlığı ÇED Genel Müdürlüğü'nü temsilen katılan Sn. Muhammet MAZLUM'un açılış konuşmaları ile başlayan çalıştayda gerçekleştirilen atölye çıktıları sonuç bildirgesi halinde yayınlanacak ve ÇED ile ilgili olarak öncelik sıraları belirlenen konu ve içerikleri ile ilgili çalışmalar devam edecek.

MESLEK İÇİ EĞİTİMLER DEVAM EDİYOR...

21 Mart 2006 tarih ve 26115. sayılı Resmi Gazete'de onaylanarak yürürlüğe giren Serbest Peyzaj Mimarlık Müşavirlik (SMM) Hizmetleri Uygulama, Mesleki Denetim, Büroların Tescili ve Asgari Ücret Yönetmeliği'nin Üçüncü Bölümündeki "Serbest Peyzaj Mimarlığı Hizmetleri Verilmesi, Tescil ve Belgelendirme Koşulları"nın tanımlandığı Madde 8 / a / 7; b / 9, Madde 9 / b / 9, Madde 10 / a / 9, b / 8; Madde 11 / h, Madde 13 / ç gereği zorunlu hale getirilen Meslek İçi Eğitimler devam ediyor.

Kamulaştırma bilirkişiliği eğitimleri tamamlandı

Odamız, ilgili mevzuat ve yönetmelik ile TMMOB Yönetim Kurulu kararı gereği olarak, bilirkişilik yetki belgesi verilmesi sürecine ilişkin olarak zorunlu eğitim ve belgelendirme meslek içi eğitimi 22-23 Kasım'da Antalya'da, 27-27 Kasım'da Ankara'da, 20-21 Aralık'ta İstanbul'da gerçekleştirildi.

"Hukuki Mevzuat" başlığında Av. Emre Baturay ALTINOK, "Arazi Kamulaştırması" bölümünde Medar KALKAN, "Taşınmaz Değerleme ve Esasları" kısmında Gürkan YÜCEL ve "Teknik Bilirkişilik" bölümünde Prof. Dr. Halim PERÇİN'in katıldığı eğitimlere çok sayıda meslektaşımız katıldı.

Eğitimler sonunda yapılan sınavların ardından 2009 yılında Kamulaştırma Bilirkişiliği yapmak için hak kazanan üyelerimiz belirlendi.

"Peyzaj Mimarlığı Meslek Disiplini Çalışmaları Kapsamında Mekânsal Planlama Kavramının Ve Türkiye'De Fiziksel Planlama Hiyerarşisinin İrdelemesi, Peyzaj Tasarım Projesi Asgari Standartları Ve Tasarım / Çizim Teknikleri, Serbest Peyzaj Mimarlığı Kriterleri, Projelendirme İş Aşamaları Ve Esasları, Keşif-Metraaj Ve İhale Dosyası Hazırlanması başlıklı eğitimlerimiz, şube ve temsilciliklerimizde devam ediyor.

TMMOB ÜCRETLİ VE İŞSİZ MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLN KURULTAYI, ATÖLYE-7' NİN İLK TOPLANTISI YAPILDI

Kriz sürecinden en fazla etkilenen kesim olan ücretli çalışan-ışsız meslektaşlarımızın sorunlarının tespit edilmesi ve çözüm için atılacak adımlara projeksiyon tutması açısından önemli olan kurultay için çalışmalar başladı.

Kasım ayında yapılacak TMMOB Ücretli Ve İşsiz Mühendis, Mimar Ve Şehir Plancıları Kurultayı'nın, Ankara ayağında yapılacak kurultay öncesi hazırlık çalışmaları kapsamındaki "Çalışma Yaşamında Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri" konulu atölye çalışmasının ilk toplantısı 26 Ağustos 2009'da Peyzaj Mimarları Odası Genel Merkezi'nde yapıldı.

Çağrısı Odamız ve Çevre Mühendisleri Odası tarafından yapılan atölye çalışmasına farklı meslek disiplinlerinden 30'un üzerinde mühendis, mimar ve şehir plancısı katıldı.

HER AYIN SON HAFTASI PERŞEMBE SOHBETLERİNDEYDİK.

Her ay "Perşembe Sohbetleri" adı altında bütün üyelerimize açık ve ücretsiz olarak düzenlediğimiz seminerler, üyelerimizin, güncel ihtiyaç ve taleplerine karşılık geleceği düşünülen, deneyimli konukların sunuşları eşliğinde tamamlandı.

Aralık ayında yapılan "Kamu İhale Kanunu Ve Uygulamaları" başlıklı ilk seminerde, "Yapım İhaleleri, Hizmet İhaleleri, İş Deneyim / İş Bitirme Belgeleri, Danışmanlık Hizmetleri, Şözleşmeler, Kamu İhale Kanununda Yapılan Değişiklikler, Kamu Kurum Ve Kuruluşları İhale İlanlarının Değerlendirilmesi, Peyzaj Proje Ve Uygulama İhalelerinde Karşılaşılan Sorunlar Ve Müdahale Yöntemleri.."konuları Mustafa KÜÇÜK-

KEÇE' nin sunuşu ile aktarılmıştı. Kamu İhale Kanunu ve Uygulamaları semineri, 4734 sayılı kanunda yapılan değişikliklerin Mart 2009 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş olması sebebiyle değişen uygulamalar konusunda bilgilenecek üzere 25 Haziran 2009 Perşembe günü ikinci kez düzenlendi.

"Perşembe Sohbetleri" seminerlerinin ikincisi ise 29 Ocak 2009 Perşembe günü "Çim alan tesisi ve bakımında kullanılan yöntemler/Teknolojik araçlar / Tohumlama teknikleri" konulu seminer, Sn Tuğrul HOCAOĞLU'nun katılımı ile gerçekleştirildi. "Peyzaj Alanlarında Toprakaltı Sulama Sistemi Tesis Edilmesi" başlıklı seminer ise Peyzaj Mimarı Serkan Gö-

züm tarafından 26 Şubat'ta sunuldu. Perşembe Sohbetlerinin dördüncüsü 26 Mart Perşembe günü yapıldı. "Peyzaj Planlama ve Proje Hizmetlerinde Bilgi Edinme Hakkı" konusunun işlendiği etkinliğin konuğu Av. Zeliha ARAS oldu.

28 Mayıs tarihinde gerçekleştirilen seminerin konusu ise "Korunan Alanlar ve Katılımcı Yönetim Planları" idi. Yard. Doç. Dr. Gül GÜNEŞ Çevre ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün yürütücü olduğu ve kendisinin de "Biyolojik Çeşitlilik Koruma-Öğrenme Ağı Sorumlusu" olarak görev aldığı "Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi (GEF-II) Projesi" kapsamında edindikleri deneyimleri aktardı.

Memleketimden Ekoloji Manzaraları Bartın'daydı.

Bartın Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Öğrencileri, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Bartın Öğrenci Üye Kolu Bartın Kent Konseyi ve Kentsel Planlama ve Tasarım Meclisi tarafından "Memleketimde ekoloji manzaraları" konulu fotoğraf sergisi düzenlendi. Sergide 45 ildeki ekoloji manzaraları fotoğraflarla yansıtılmaya çalışıldı.

Peyzaj Sanat Tarihinden Örnekler "Hitit Kentleri"

16 Nisan Perşembe günü yapılan olan söyleşide, Hitit Kentlerinde; Mekan Tasarımı, Kentlerin Yapısı, Kent-İnsan ilişkisi konuları katılımcılarla paylaşıldı.

Bodrum'da Peyzaj Mimarlığı Projeleri

Dünya Peyzaj Mimarlığı Ayı ve 13 Mayıs Ulusal Peyzaj Mimarlığı Günü nedeni ile 21.04.2009 tarihinde Bodrum Belediye Başkanı Mehmet KOCADON VE Gümüşlük Belediye Başkanı Mehmet TİRE tarafından açılan ve Ortakent Belediye Başkanı tarafından ziyaret edilen; 'PEYZAJ MİMARLIĞI PROJE SERGİSİ' bir ay boyunca pek çok kişi tarafından ilgiyle izlendi. ULUSAL VEYA ULUSLARASI YARIŞMALARDA ödül alan ve Bodrum'da uygulanan projelerle mesleğimizin kamuoyuna duyurusu, bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarında önemli bir yer tuttuğu inancıyla serginin hazırlanma-

sında emeği geçen Muğla İl Temsilcisi Sn. Hülya YOLCUBAL'a ve üyelerimizden Sn. Hatice BALIÇ, Ahu DURAN, Zerafet KUMYOL, Işıl AKTI, Ercan AYVAZOĞLU, Gürkan OĞRAL, Yurdanur UZUN, Benian BİLGİ ve Müge Şengül AVİSKAN'a teşekkür ederiz.

"BU ÜLKENİN PEYZAJ MİMARLARINA İHTİYACI VAR!"

"Çok çeşitli yönleriyle insan yaşayışı genellikle peyzaj içinden geçmektedir. Bu yurt düzeyindeki kırsal kentsel tarımsal, endüstriyel tüm fiziki yerleşmeler, peyzaj içinde gelişmektedir. Bu itibarla, fiziki planlama çalışmaları ve projeleri, içinde uygulanacakları peyzajla sıkı ilişki halindedirler..."

Bu sebeptendir ki uygar memleketler, son 25 yıldan bu yana fiziki planlama çalışmalarını, planlama ile ilgili disiplinlerin ve bilim dallarının ortaklaşa paylaştıkları bir tim topluluğu halinde yürütmektedirler. Bu kadronun başta gelen elemanlarından biri de peyzaj mimarlarıdır"...

-Prof. Dr. Sadri ARAN, 1973-

Ulusal Peyzaj Mimarlığı Günü Oda birimlerince yapılan etkinliklerle kutlandı. Ankara' daki programa çok sayıda meslektaşımız katılırken I. Peyzaj Mimarlığı Ödülleri sahiplerine plaketleri takdim edildi.

12.05.2009 tarihinde yapılan "BU ÜLKENİN PEYZAJ MİMARLARINA İHTİYACI VAR" başlıklı basın açıklaması ile başlayan etkinlikler, 13.05.2009 tarihinde, Peyzaj Mimarları Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ayşegül ORUÇKAPTAN, Yönetim Kurulu II. Başkanı Prof. Dr. Oğuz YILMAZ, Oda Genel Sekreteri Redife KOLÇAK, Oda Yönetim Kurulu Üyesi Birsen BALTACI, Ankara Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü' nden akademisyenler, PMOGeç Üyele-

ri ve meslektaşların Anıtkabir ziyareti ve Atatürk' ün mozolesine çelenk konulması ile devam etti. Oda Yönetim Kurulu Başkanı Ayşegül ORUÇKAPTAN, Anıtkabir Özel Defterine yazı yazdı.

Anıtkabir Ziyareti sonrası, I. Peyzaj Mimarlığı Ödülünün bu yılki teması olan "Yaya ve Meydan Alanları" başlıklı sergi Oda Genel Merkezi' nde ziyaretçilere açıldı.

I. Peyzaj Mimarlığı Ödülleri

8. Dönem Yönetim Kurulu'nun ulusal düzeyde verilmesini kararlaştırdığı Peyzaj Ödülleri, ülkemizde peyzaj mimarlığı alanında başlangıcından bugüne verilen ilk ve en kapsamlı ödül olmasıyla hem peyzaj mimar-

lığının ulaştığı başarıyı ifade etmesi hem de bundan sonrasında daha nitelikli ve daha etkili çalışmaları teşvik etmesi açısından ayrı bir anlama ve öneme sahip. 13 Mayıs 2009 ile birlikte ülkemizde peyzaj mimarlarının önüne yeni bir yol açan Peyzaj Mimarlığı Ödülleri'nin ilki Yaya ve Meydan Alanları temalı Proje Dalı, Uygulanmış Proje Dalı kategorilerinin yanısıra Onur Ödülü kategorisinde verildi. Ulusal Peyzaj Mimarlığı Günü kutlamaları kapsamında düzenlenen törenle sahiplerini buldu.

13 Mayıs ULUSAL PEYZAJ MİMARLIĞI GÜNÜ, plaket töreninin ardından, çok sayıda meslektaşımızın katıldığı kokteyl programı ile sona erdi.

I. Peyzaj Mimarlığı Ödülleri sahiplerine takdim edildi. UYGULANMIŞ PROJE DALI ÖDÜLÜ kategorisinde; Sn. Selami DEMİRALP' e plaketi Prof. Dr. Sn Halim PERÇİN, Sn. Tülay TOSUN' a plaketi Odamız II. Başkanı Prof. Dr. Oğuz YILMAZ, PROJE DALI ÖDÜLÜ kategorisinde; Sn. Sunay ERDEM' e plaketi Prof. Dr. Sn Yalçın MEMLÜK ve Sn Dr. Gaye ÇULCUOĞLU, takdim etti.

ONUR ÖDÜLÜ kategorisinde; Prof. Dr. Sn. Yüksel ÖZTAN' a plaketi Oda Yönetim Kurulu Başkanı Sn Ayşegül ORUÇKAPTAN takdim etti.

Prof. Dr. Sn Yüksel ÖZTAN plaket takdimi sonrasında yaptığı konuşmada; meslek yaşamında bir çok ödül aldığını, bu ödülün farklı bir anlamı ve önemi olduğunu belirterek, katılımcılara ve Oda Yönetim Kurulu' na böyle anlamlı bir günde yaptıkları çalışmalardan dolayı teşekkür etti.

İSTANBUL - 13 Mayıs Ulusal Peyzaj Mimarlığı Günü İstanbul'da Taksim Atatürk Anıtı'na çelenk bırakılması ve Basın Açıklaması ile başladı.

Açıklamasına, Peyzaj Mimarlığının yeryüzündeki doğal-kültürel kaynakların korunması, dünya havzasında tüm canlıların yaşamının geleceğini teminat altına alınması, koruma ilkesinden yola çıkarak plan üreten ve planın uygulanmasına dair kamu hizmeti veren bir meslek disiplini olduğuna dikkat çekerek başlayan PMO İstanbul Şube Yönetim Kurulu Başkanı Hülya Dinç, "ivedilikle ulusal, yerel doğal-kültürel kaynakların Peyzaj envanterleri çıkarılarak Ulusal-Bölgesel Peyzaj Çerçeve planlarının hazırlanması gerekliliğini vurgular, bu coğrafyalarda sağlıklı uzun hayatlar sürmek için çözümün yerel yönetimlerin duyarlılığından ziyade Bakanlık düzeyinde özerk bir yapı kurularak yasa-yönetmeliklerce peyzaj çerçevesinin oluşturulması, uygulama ve denetleme mekanizmasının sağlatılması iktidarın, kamuoyunun olmazsa olmazıdır!" diyerek tamamladı.

"Planlamanın Neresindeyiz?" Paneli ile devam eden etkinlik, 25.Yıl Plaket Töreni ve üye yemeği ile tamamlandı.

İZMİR - Peyzaj Mimarları Odası İzmir Şubesi ve Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nün birlikte düzenlediği, 13 Mayıs Ulusal Peyzaj Mimarlığı Günü ve Peyzaj Mimarlığı Öğretiminin 41. Yılı PMO Genç Temsilciliği adına Burcu TURGAY'ın konuşması ile başladı. Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanı Prof. Dr. M. Bülent ÖZKAN konuşmasında Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nün kurulması, ilk eğitim-öğretim yılları, peyzaj mimarlığı eğitiminin bugün geldiği noktadan söz etti. Peyzaj Mimarları Odası İzmir Şubesi Başkanı Prof. Dr. Erhan Vecdi KÜÇÜKERBAŞ ise konuşmasında hedefi belli, stratejilerini belirlemiş, politika üreten ve uygulayan, Serbest çalışanından Kamu görevlisine, Akademisyeninden Oda yöneticisine, Peyzaj Mimarları için gündemlerde belirleyici olmanın tek yolunun, açılımları masaya yatırmak, değişimi sorgulamak ve tartışmaktan geçtiğine dikkat çekti.

Prof. Dr. Adnan Kaplan tarafından yönetilen "Söz Sırası Öğrencilerde: Her Yönüyle Eğitim" başlıklı panelin ardından, Türk halk dansları gösterisi ve müzik dinletisi düzenlendi.

PMO İzmir Şubesi etkinlikler kapsamında, İnsan, Mekan ve İzmir başlıklı fotoğraf yarışmasının yanı sıra, Ege Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü Tasarım Stüdyosu Çalışmaları Proje ve Maket sergisi, "Anadolu Mimarisinde Taş İşçiliği" konulu Firdevs Sayılan fotoğraf sergisi, ve Ebru Sanatı konulu konferans düzenledi.

DÜZCE - Düzce Üniversitesi Proje Genç Temsilciliği tarafından Düzce şehir merkezinde gerçekleştirilen etkinliklere Düzcelilerin ilgisi yoğundu.

Prof. Dr. Güniz Akıncı Kesim'in sunduğu basın açıklamasının ardından Avni Akyol Parkı'nda açılan peyzaj mimarlığı standında bildiriler, projeler ve uygulama örnekleri ile gün boyunca Düzcelilere meslek

ARTVİN - "Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği, bilimi ve teknoloji halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız..." diyen Artvin Çoruh Üniversitesi PMO-Genç Temsilciliği 13 Mayıs Ulusal Peyzaj Mimarlığı Günü'nü yüzlerce öğrenci ve akademisyenin katıldığı bir gecede kutladı.

MUĞLA - 13 Mayıs Ulusal Peyzaj Mimarlığı Günü etkinlik programında ülke genelinde meslektaşımızın projelerinden oluşan bir sergi düzenlendi.

İSPARTA - Süleyman Demirel Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü PMOGenç Temsilciliği, istiklal marşının okunması ve saygı duruşunun ardından müzik dinletisi ve "Peyzaj Mimarlığı Meslek Disiplini ve Hizmet Alanları" konulu konferans ile Ulusal Peyzaj Mimarlığı Gününü karşıladı.

BARTIN - Odamız Bartın İl Temsilciliği, Ulusal Peyzaj Mimarlığı Günü kutlamalarına Bartın Hükümet Caddesi'nde düzenlenen basın açıklaması ile başladı. Yakın-ma adlı sokak tiyatrosunun gösterimi ve "Kent Kültürü ve Kent Kimliği" başlıklı serginin ardından öğrenci ve akademisyenlerin de katıldığı üye yemeği ile devam edildi.

Peyzaj Mimarlığı Genel Hizmetlerinin Tanımlandığı Standartlar TSE'den Onaylanarak Yürürlüğe Girdi

22.05.2008

2006 yılı ile başlayan mesleğimizin uzmanlık - hizmet alan sınırlarının ve meslektaşlarımızın özlük haklarının yönetsel hükümler altına alınması ile başlayan mesleki hak kazanımlarımıza bir yenisi daha eklendi.

Mesleğimizin hizmet ve uygulamaları ile ilgili olarak TSE standartla-

rında yer alan tanımlamalarımızın güncellenmesi için yapmış olduğumuz müracaat ile 2007 Nisan ayından itibaren çalışmalarına devam ettiğimiz Peyzaj Mimarlığı Hizmetleri Genel Kuralları Standartı TSE 12706 üzerindeki güncelleme çalışmaları 22 Mayıs 2008 tarihinde TSE Teknik Kurulu'nun da onayından geçerek, yürürlüğe girdi.

TSE tarafından yayınlanmış olan diğer 4 standart klavuzu ile ilgili iyileştirme ve güncelleme çalışmalarına da devam eden Odamız, mesleğimizin gelişimi için yapmış olduğu çalışmalara ciddi ivme kazandıracak olan bu standart klavuzu ile önemli bir yol katetmiş bulunmaktadır.

Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından uzun bir süredir çalışmaları devam eden "Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği" ile tohumculuk ve üretim sektöründeki meslektaşlarımız için yetki alındı. 15.05.2009

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından uzun bir süredir çalışmaları devam eden "Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği" ile ilgili hem Resmi Gazete'de yayımlanan tohumculuk ve üretim sektöründe mesleğimizin önemli çalışma alanı olan çim tohumları üretici belgesi ve süs bitkileri üretimi ile yetkilendirme çalışmalarında peyzaj mimarlarının yer alması gerekliliği ile ilgili yapmış olduğumuz tüm girişimler ve yönetmelik çalışmaları karşılığını buldu.

Çim tohumları üreten şirketler için Tohum Üretici Belgesi ile Süs Bitkisi Üretici yetki belgesi peyzaj mimarlarının sektördeki çalışmalarında lisansımızın yeterliliği hem Yönetmelik hem de Yönetmeliğin Uygulanmasının esas ve hükümleri Genelge ile yayınlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Oda Yönetim Kurulu olarak, mesleğimizin uzmanlık ve hizmet alanları-

na ilişkin olarak kamu kurum ve kuruluşları ile gerçekleştirmiş olduğumuz yoğun çalışma ve görüşmelerin sonuç verdiğinin göstergelerinden biridir tohumculuk ve üretim sektöründeki yetki kazanımı...

Mücadelenin kolektif, bir arada yürütmesi gereken, örgütlülüğün de böyle olduğunda anlam kazanacağı, gelişeceği ve hedeflerine yakınlaşacağı düşüncesi ile hareket eden Oda Yönetim Kurulu olarak, Oda'mızın gerek program gerekse de pratik düzeyde açılım ve adımlarının üyelerimiz tarafından takip edilerek, olumlu ve olumsuz her türlü eleştirinin- önerinin bu kolektif birikimi zenginleştirdiğini, toplumsal mesleki mücadelemiz ve bununla direkt bağlantılı olarak Oda örgütlülüğümüzü ileriye taşıdığı düşünüyoruz.

Yönetim Kurulu olarak son yıllarda mesleki tanınırlık ve Oda örgütlülüğünün gelişimi açısından projeksiyonumuzu oldukça geniş tutmaya, bu çerçevede üniversiteler, bürokrasi,

kamu kurumları ve gerektiği oranda özel sektörle, doğru düzlemlerde "kışıkli" ilişkiler kurmaya özen ve hassasiyet göstermeye çalışıyoruz. Bu bütünlüklü mücadelemizin ancak üyemizle kolektif üretimden ve dayanışma ile gerçekleştiği bilincinden uzaklaşmadan gerçekleştirdiğimiz çalışmalar içinde önemli bir örnektir tohumculuk ve üretim sektöründe yetki kazanımı...

Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürü Sn. Ali KARACA, Genel Müdür Yardımcısı Sn. Bahattin BOZKURT ve teknik ekibinin, ilgili sektörde ki meslektaşlarımızın hak ettiği yetkiyi almaları konusunda yaptığımız tüm görüşmelerde kamu hassasiyeti göstermiş ve kurumlarının görev ve uygulamadaki gereklerini yerine getirmekteki bilimsel, yasal tüm koşulları titizlikle çalışarak ilgili tüm meslek disiplinlerinin uzmanlık alanlarına hak ettiği yetkiyi vermekte özen gösteren Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğünün çalışmalarını saygıyla takip ediyoruz.

Orman Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu' na hatırlatmak isteriz ki; Meslek Odaları ve üyelerinin oyları ile yönetime gelen kurullarının görevi, üye meslektaşlarını, hukuku ve yüksek yargı kararlarını çiğneyerek suça teşvik etmek değil, mesleki etik, bilimsel düşünce ,hukuk devleti çerçevesinde ihtisas alanları için çalışmaktır

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası olarak, 5531 sayılı Kanunun Meclis'te tartışmaya açıldığı tüm Komisyon toplantılarında, siyasi erk ve milletvekilleri ile yapılan tüm görüşmelerde, hazırlanan yasanın meslek alanları ihlali olduğu, bilimsel ve hukuksal bir hatanın yapıldığı, orman kaynaklarımızın kullanımının ve korunmasının Anayasal düzenekten çıkarılmasının ilk adımlarının olduğunu, ormanların kullanımının serbest alana açılmasındaki düzenlemelerden duyduğumuz endişeyi ve en önemlisi olarak ta mesleki gaspların yaşandığı yasanın Meclis'ten geçmesinin tarihsel bir hata olacağını söylemiş, Orman mühendislerinin yetki alanlarında peyzaj projelerinin uygulamalarının ve hizmet sınıflarımızın alınmasının bilimsel değil, tamamen taraflı olduğu, kamu yararı ve ülke kaynaklarının kullanımında yeni bir rant alanı yaratacağı da ısrarla beyan etmiştik. Yasaya karşı yaptığımız onlarca görüşme, ziyaret, basın açıklaması ve düzenlediğimiz eylemlerle sesimizi duyurmaya çalışmıştık. Bütün çaba ve mücadelemize rağmen yasa meclisten geçmişti...

Yasa meclisten geçtikten sonra mücadelemizi hukuksal alana taşıyarak, yasanın ve ilgili yönetmeliklerin yürütülmesinin durdurulması için başvurmuştu.

Odamız tarafından 24.04.2007 tarihinde "Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği Ve Ağaç İşleri Mühendisliği Hakkında Kanunun Uygulama Usul Ve Esasları İle İlgili Hazırlanmış Oldukları Yönetmelikler' in ve 5531 sayılı Yasanın 4. maddesinin (a) bendinin ilgili maddeleri üzerine açmış olduğumuz dava Danıştay Sekizinci İdaresinde görüşüldü.

Danıştay Sekizinci İdaresi tarafından,

Orman Mühendisleri Odası'ndan istenen savunma 19.07.2007 tarihinde yapılmış ve Danıştay, Oda'mızdan Orman Mühendisleri Odası'nın yaptığı savunmaya karşılık görüş istemişti.

Oda'mız, Oda hukuk müşavirleri, akademisyenler, yönetici kurullar ve komisyonların yoğun çalışması ile oldukça kapsamlı bir dosya hazırlamış, 02.01.2008 tarihinde mahkemeye Oda' mızın görüşü olarak sunmuştu. Mahkemeye sunulan dosyada yasa ile beraber peyzaj mimarlığı meslek alanları ve eğitimi ile orman mühendisliği arasındaki ihtisas ayrımı bir kez daha açıkça belgelerle ortaya konulmuş, yasanın peyzaj mimarlığı meslek alanına yönelik orta-

ya çıkardığı hak ihlali açıkça belirtilmişti. Bunun yanında 5531 sayılı adı geçen yasanın uygulanması ile beraber yasanın orman alanları üzerindeki ortaya çıkaracağı rant ve tahribatta yine belgelerle belirtilmişti.

TMMOB'nin söz konusu yönetmeliklerin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açtığı davada, Danıştay Sekizinci Daire yürütmenin durdurulmasına karar verdi. Danıştay Sekizinci Daire'nin kararında "Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı odaların kendi kuruluş amacına uygun olarak yaptıkları düzenlemelerin Oda Genel Kurulu'nca kabulünden sonra Birliğin incelemesi ve kararı alınmak

Dava metni ile ilgili olarak, Bartın Karaelmas Üniversitesi, Düzce Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Namık Kemal Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümleri, bölüm kurullarında toplantılar düzenleyerek, dava konusu ile ilgili bakış açılarını ve fakültelerinin stratejik planlarını ve meslek alanımız ile ilgili akademik/uygulama çalışmalarının dökümanları ile bölüm görüşlerini hazırlayan akademilerimiz çağrımıza yanıt vererek "savunmaya karşı oluşturduğumuz görüşe önemli katkılar sundular.

üzere Birliğe gönderilmesi gerekmektedir. Ancak dava konusu yönetmeliğin Birlik incelemesinden geçmediği açıktır.

Bu itibarla, odalarla Birlik arasındaki ilişki bilgi vermekle sınırlı olmayıp, odaların faaliyetleriyle ilgili olarak hazırladıkları düzenleyici kuralların birbirleriyle uyumu, menfaati ve işbirliği sağlanabilmesi için bir anlamda denetim boyutunu da içermektedir. Bu nedenle davalı idarenin Birliğin böyle bir yetkisi olmadığı iddiasına katılmaya hukuken olanak bulunmamaktadır" denildi.

Orman Mühendisleri Odası, "Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanuna Dair Oda Onur Kurulu Çalışma Esasları ve Serbest Yeminli Meslek Mensupları Disiplin Yönetmeliği", "Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanuna Dair Ormancılık ve Orman Ürünleri Bürolarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Yönetmeliği", "Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanuna Dair Kazanılmış Haklar, Mesleki Deneyim Kazanma ve Meslek Mensupluğu Sınav Yönetmeliği", ve "Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanunun Uygulanma Usul ve Esasları ile Serbest Ormancılık ve Orman Ürünleri Büro Çalışma Alanlarına Dair Yönetmeliği" ni TMMOB'ye göndermeden Başbakanlığa göndermiş ve her dört yönetmelik 27.2.2007 gün ve 26447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Yönetmelik'in 27, 28, 29, 30, 31, 32, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 57, 58, 59, 60 ve 61. maddelerinin iptali, öncelikle yürütmenin durdurulması ve dava konusu yönetmelik maddelerine dayanak teşkil eden "5531 sayılı Orman Mühendisliği, Orman

Oda Yönetim Kurulumuz 22.02.2008 Cuma günü Çevre ve Orman Bakanı Sn Veyssel EROĞLU ile biraraya geldi. Odamızı temsilen Oda Yönetim Kurulu Başkanı Ayşegül ORUÇKAPTAN, Oda Genel Sekreteri Redife KOLÇAK ve Doç. Dr. Şükran ŞAHİN hazır bulunduğu ziyarette, 5531 sayılı yasanın peyzaj mimarlığı meslek alanı üzerinde yarattığı ihlal ve yasanın bütününe orman alanları üzerinde yaratacağı sorunlar başta olmak üzere Bakanlık tarafından hazırlanan yönetmeliklerde yeni düzenlemelerin yapılması, Çevre ve Orman Bakanlığı'nda peyzaj mimarlarının istihdamı, Ulusal Plan Kademelerindeki Peyzaj Planlarının Tanınırlığı, Peyzaj Proje Düzenleme Esaslarının ve Çevre ve Orman Bakanlığı Peyzaj Mimarlığı Hizmetleri Uygulama Teknik Şartnamesinin Bakanlık içerisinde Bir Genelge Olarak Yayınlanması, Çevre ve Orman Bakanlığı ile birlikte düzenlediğimiz "Avrupa Peyzaj Sözleşmesi" nin Uygulanması Yolunda Türkiye" sempozyumunun sonuç bildirgesinin hayata geçirilmesine ilişkin Odamız ve Bakanlık arasında yapılacak kolektif çalışmalar, Doğa Koruma Yasası ile ilgili çalışmalarda bir bileşen olarak Peyzaj Mimarları Odası'nın da yer alması, Milli Park Uzun Devre Gelişim Planları, İl Çevre Düzeni ve Bölge Planları, Çevre Yönetimi ve Havza Planları hazırlanmasında Peyzaj Mimarlığı meslek disiplininin yer alması ve bakanlık tarafından ihale yöntemi ile hizmet satın alınmasında peyzaj mimarlarının proje koordinatörlüğünün sağlanması konuları görüşüldü ve bu konuları içeren kapsamlı bir dosya da sunuldu.

Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanun'un 4. maddesinin a fıkrasının 7, 12, 13, 16 ve 17. bentleri ile Geçici Madde 1'in Anayasa'ya aykırılığı gerekçesi ile açmış olduğumuz dava Danıştay 8. Daire tarafından görüşülerek karara bağlandı ve 20.03.2008 tarihinde orman mühendislerinin 5531 sayılı yasanın uygulanabilmesi için hazırlanan "Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği Ve Ağaç İşleri Mühendisliği Hakkında Kanunun Uygulanma Usul Ve Esasları İle Serbest Ormancılık ve Orman Ürünleri Büro Çalışma Alanlarına Ait Yönetmelik ile ilgili olarak almış olduğumuz

yürütmeyi durdurma kararı Odamıza tebliğ edildi.

Karara itiraz eden Orman Mühendisleri Odası'na "yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için gerekli koşulların gerçekleşmiş olduğu dikkate alınarak, orman mühendisleri odasının öne sürülen hususların, bu kararı kaldırılmasını gerektirecek nitelikte görülmediğinden itirazın reddine karar verilmiştir." cevabı ile yargı bir kez daha olumsuz yanıt verdi.

Danıştay 8. İdaresinin ve Danıştay Davalar İdare Kurulu'nun ardarda verdiği "5531 sayılı Kanunun uygulanmasına yönelik 4 Yönetmeliğin

durdurulması" kararına rağmen, Orman Mühendisleri Odası, yaptıkları bilimsel ve hukuksal hataları başka bir manevra ile kabul ettirmeye çalıştılar.

Orman Mühendisleri Odası; Kamu İhale Kurumu'nca yayınlamış olan ve özellikle de peyzaj mimarlığı hizmet alanları ile ilgili yapım ve hizmet alım ihale ilanlarına, 5531 sayılı Kanunun 4. ve 5. maddesini dayanak göstererek yapmış oldukları tüm itirazlara da red cevabı aldı.

Anayasanın 138. maddesinin son

Yargının kararı; Peyzaj Mimarları Odası ve meslek mensuplarının haklılığının, bilimin gücü ve hukukun üstünlüğünün, türk mühendis ve mimar odaları birliği'nin haklı ve meşru varlığının göstergesi niteliğindedir.

bendinde "...Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir surette değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." denilmiş,

İYUK Md.28/1'de "...Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararların icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. (...)" ifadelerinde bulunulmuş,

TCK Md. 257'de ise "(1) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında, görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir kazanç sağlayan kamu görevlisi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (...)" hükmüne yer verilmiştir. "

TMMOB Orman Mühendisleri Odası'nın resmi web sayfasında, 26.06.2008 tarihli, "5531 Sayılı Kanuna İlişkin Yazı" başlıklı ve OMO Yönetim Kurulu Başkanı'nın imzası bulunan yazıda, yargı tarafından uygulamada yürütmenin durdurulması kararı yine yok sayılmış, Orman

Mühendisleri ve kamuoyu bir kez daha yanlış bilgilendirilmiştir. Bunun yanında yazıdan anlaşıldığı üzere adı geçen metnin, Çevre ve Orman Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü, Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrol Genel Müdürlüğü, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Orman ve Köyleri Genel Müdürlüğü başta olmak üzere Bakanlık ve Bağlı Müdürlüklerine de gönderildiği görülmüştür.

Orman Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı imzalı yazı ger-

çeğe aykırı beyanlarda bulunmakta ve açık bir yargı kararını çarpıtmaktadır. Söz konusu belge OMO'nun hukukun üstünlüğünü tanımadığının, yargı kararlarını çiğnediğinin, kamuoyu ve toplumu yanlış bilgilendirdiğinin resmi kanıtı niteliğindedir. Yargı tarafından verilen yürütmenin durdurulması kararı, ardından kamu ihale kurulu tarafından da ard arda verilen red kararlarına rağmen (http://www.Peyzajmimoda.Org.Tr/genel/bizden_detay.Php?Kod=2308) orman mühendisleri odası'nın bu açıklaması ve tavrının bilinçli olarak yapıldığının altını çizmek isteriz.Yani kasten suç işlemektedirler.

Kanun, Tüzük ve ilgili Oda yönetmeliklerinde de belirtildiği gibi Peyzaj Mimarları Odası, mesleğin ve meslektaşların hak ve çıkarlarını korumak ile uğraşan, bu konudaki eksiklikleri, yanlışlıkları ortadan kaldırmak için gerekli çalışmaları ve uyarıları yapmakla yükümlü kamu kurumu niteliğinde meslek odasıdır.

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası olarak, başta üst birliği olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ve bağlı odalar olmak üzere, ilgili bakanlık, kamu kurumları, belediyeler ile diğer kuruluş ve makamlarla ilişki içerisinde mühen-

dislik ve mimarlık mesleğinin gelişmesini sağlamak için çabalarını sürdürmekte, bu çabaları doğrultusunda hatalı gördüğü uygulama ve düzenlemeler için yazışmalar ve uyarılar yapmakta, başarılı olmadığında uygulama ve düzenlemeleri yargıya götürmekte, yargı yoluyla mühendislik ve mimarlık mesleğinin gelişmesine ve peyzaj mimarlığı meslek alanının korunmasına yönelik çabalarını sürdürmekte, mahkeme kararlarının uygulanması için, kararı uygulamamakta direnen kamu görevlilerini katıldığı toplantı ve görüşmelerde sözlü olarak doğrudan, bunun dışında yazılı ve görsel basın, mektup gibi iletişim araçları ile dolaylı yollarla uyarmakta, bununla başarılı olamadığı ölçüde adli makamları harekete geçirmektediriz.

Orman Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı imzalı yazı gerçeğe aykırı beyanlarda bulunmakta ve açık bir yargı kararını çarpıtmaktadır. Söz konusu belge omo'nun hukukun üstünlüğünü tanımadığının, yargı kararlarını çiğnediğinin, kamuoyu ve toplumu yanlış bilgilendirdiğinin resmi kanıtı niteliğindedir. Yargı tarafından verilen yürütmenin durdurulması kararı, ardından kamu ihale kurulu tarafından da ard arda verilen red kararlarına rağmen (http://www.peyzajmimoda.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=2308) orman mühendisleri odası'nın bu açıklaması ve tavrının bilinçli olarak yapıldığının altını çizmek isteriz.Yani kasten suç işlemektedirler.

Kanun, Tüzük ve ilgili Oda yönetmeliklerinde de belirtildiği gibi Peyzaj Mimarları Odası, mesleğin ve meslektaşların hak ve çıkarlarını korumak ile uğraşan, bu konudaki eksiklikleri, yanlışlıkları ortadan kaldırmak için gerekli çalışmaları ve uyarıları yapmakla yükümlü kamu kurumu niteliğinde meslek odasıdır.

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası olarak, başta üst birliği olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birli-

ği (TMMOB) ve bağlı odalar olmak üzere, ilgili bakanlık, kamu kurumları, belediyeler ile diğer kuruluş ve makamlarla ilişki içerisinde mühendislik ve mimarlık mesleğinin gelişmesini sağlamak için çabalarını sürdürmekte, bu çabaları doğrultusunda hatalı gördüğü uygulama ve düzenlemeler için yazışmalar ve uyarılar yapmakta, başarılı olamadığı uygulama ve düzenlemeleri yargıya götürmekte, yargı yoluyla mühendislik ve mimarlık mesleğinin gelişmesine ve peyzaj mimarlığı meslek alanının korunmasına yönelik çabalarını sürdürmekte, mahkeme kararlarının uygulanması için, kararı uygulamamakta direnen kamu görevlilerini katıldığı toplantı ve görüşmelerde sözlü olarak doğrudan, bunun dışında yazılı ve görsel basın, mektup gibi iletişim araçları ile dolaylı yollarla uyarmakta, bununla başarılı olamadığı ölçüde adli makamları harekete

teşvik etmek, yardımcı olmak ve yol göstermek suçu işledikleri" gerekçesi ile Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunulmuştur.

Yüksek Mahkemece yürütmesi durdurulan yönetmelikler ile ilgili şikayet edilenlerin mensup olduğu Oda tarafından geliştirilen ve hukuk doktrinine yeni katıldığını düşündüğümüz bir yorumla, yönetmeliklerin usuli yönden yürütmesinin durdurulduğu ve henüz iptal edilmediğinden uygulamanın devam etmesi gerektiği yönündeki görüş, idare hukukunun temelini ortadan kaldıran ve maalesef kasıtlı ve zarar verici bir görüştür ve kabul edilmesi mümkün değildir.

Yine bu nedenlerle;

Yaptığımız Suç Duyurusu ile, Danıştay'ın vermiş olduğu kararlar aleyhine yapılan itirazları reddedilen kararların uygulanmayacağına beyan edilmesi ve bunun Bakanlık ve 4 Genel Müdürlüğe dağıtımının yapıl-

rum ve açıklamaları da;

*Devam eden bir dava sürecini olumsuz etkileyebilecek,

*Orman Mühendislerinin bu açıklamaları veri kabul ederek suç işlemesine neden olabilecektir.

Orman Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu'na hatırlatmak isteriz ki; Meslek Odaları ve üyelerinin oyları ile yönetime gelen kurullarının görevi, üye meslektaşlarını, hukuku ve yüksek yargı kararlarını çiğneyerek suça teşvik etmek değil, mesleki etik, bilimsel düşünce, hukuk devleti çerçevesinde ihtisas alanları için çalışmaktır

Kanun, Tüzük ve ilgili Oda yönetmeliklerinde de belirtildiği gibi Peyzaj Mimarları Odası, mesleğin ve meslektaşların hak ve çıkarlarını korumak ile uğraşan, bu konudaki eksiklikleri, yanlışlıkları ortadan kaldırmak için gerekli çalışmaları ve uyarıları yapmakla yükümlü kamu kurumu niteliğinde meslek odasıdır.

geçirmektediriz.

Bu sebeple ODAMIZ tarafından, "Mahkemece verilen yürütme-yi durdurma kararını uygulayan, kamu görevlileri olarak denetim ve yaptırım yetkilerini kullanmamakta ısrar eden, böylece kamunun, Anayasa'nın 138. maddesi, İYUK'nun 28. maddesi ve 5237 sayılı TCK'nın 257. maddesine aykırı davranan ve atılı suç işleyen, 2008 - 2010 Dönemi TMMOB Orman Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyeleri hakkında, "İdari Yargı Kararını Uygulamamak Suretiyle Görevi Kötüye Kullanmak, yargı kararına rağmen hukuksuz uygulamanın devam ettiğinin resmi yazı ile bildirilmesine istinaden diğer kamu görevlilerini suç işlemesine

masının sağlanması sebebi ve başta kamu zararı olmak üzere peyzaj mimarlarının zararına da sebep olmaları nedeniyle, OMO Yönetim Kurulu Üyeleri hakkında ayrı ayrı açıklanan suçun nevi gereği sorumlu olan her bir kişi için ayrı ayrı değerlendirilme yapılmak suretiyle gerekli soruşturmanın yapılarak, kamu davası açılmasına karar verilmesi yönünde taleplerimiz iletilmiştir.

Diğer taraftan, Odamız tarafından 8. İdare Mahkemesine 5531 sayılı kanunun Anayasa Mahkemesine taşınması ve iptali amacıyla açılan dava süreci devam ederken ve henüz kanun Anayasa mahkemesine taşınmamışken, OMO'nun "yürütme-yi durdurma kararı usuldendir, Anayasaya aykırı değildir" biçimindeki yo-

8. Dönem Yönetim Kurulu Güncesi: Yasa Ve Yönetmeliklerdeki Tanınırlık

Yönetim Kurulu olarak son yıllarda mesleki tanınırlık ve Oda örgütlülüğünün gelişimi açısından projeksiyonumuzu oldukça geniş tutmaya, bu çerçevede üniversiteler, bürokratik yapı, kamu kurumları ve gerektiği oranda özel sektörle, doğru düzlemlerde "kişilikli" ilişkiler kurmak için gösterdiğimiz özen ve hassasiyet mücadelemizin bir ayağını oluşturuyor.

Mesleki birliğimizin bugün en önemli örgütlü gücü olan Oda'mızı monolitik, statükocu, içe kapanık bir yapı olarak değil, tersine dışa dönük, katılımcı, değişimlere açık, şeffaf, dinamik bir organizasyon haline getirmek için bütün çabamız.

Örgütlülüğün ancak kolektif mücadele ile anlam kazanacağı, gelişeceği ve hedeflerine yaklaşacağı düşüncesindeyiz. Bu bağlamda Oda'mızın gerek program gerekse de pratik düzeyde açılım ve adımlarının üyelerimiz tarafından takip edilerek, olumlu ve olumsuz her türlü eleştiri ve önerinin bu kolektif birikimi zenginleştirdiğini, toplumsal mesleki mücadelemiz ve bununla direkt bağlantılı olarak Oda örgütlülüğümüzü ileriye taşıdığı düşünüyoruz. Tüm bunların ışığında; Odamız 8. Çalışma Dönemi Yönetim Kurulunun hedef programı içerisindeki en önemli çalışma başlığını ulusal kademede yasa, yönetmelik ve yönergelerdeki mesleki tanınırlığımız

la ilgili yaşanan sorunların giderilmesi anlamında yapılacak çalışmalar oluşturmaktadır.

Oda Yönetim Kurulu olarak yasa ve yönetmeliklerdeki tanınırlığımızı ilişkin çalışmalarımızda, var olan enerjimizin doğru kullanılması amacıyla öncelikler belirlenmiş, meslek alanımızın planlama ve tasarım disiplini olarak kabulünün en önemli aşaması olan, Bayındırlık ve İskan bakanlığı tarafından hazırlanarak, denetim yetkilerinin yerel yönetimlere bırakıldığı 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili yönetmelikleri ilk hedef olarak belirlenmiştir.

BAYINDIRLIK BAKANLIĞI MEVZUATLARI İLE İLGİLİ MESLEKİ MÜCADELEMİZDE UZUN SOLUKLU ÇALIŞMALAR SONRASI OLUMLU KAZANIMLAR...

İmar Kanunu ve ilgili Yönetmeliklerinin uygulanmasında, belediyeler tarafından meslek alan ihlal ve ihmallerinin yaşandığı tüm meslek camiamız tarafından bilinmektedir.

2.11.1985 tarihli ve 18916 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 3030 sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Tıp İmar Yönetmeliği'nin "Yapı Ruhsatı İşleri" başlıklı 57. maddesini değiştiren 19.08.2008 tarih, 26972 sayılı Resmî Gazete yayımlanan "3030 Sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler Tıp İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in 4. maddesinin "yapı sahibi ve vekilince" ifadeleri ile başlayan 5. fıkrasının a bendinin son cümlesinde yer alan "yerleşme ve yapının özelliğine göre ilgili idarece istenecek peyzaj projelerinden" hükmünde yer alan "ilgili idarece istenecek" ifadesinin, her belediyece farklı yorumlanması ve Yönetmelik değişiklikleri ve Genelgelerle yapılan düzenlemelerin de pratik yaşama yansımada karşılaşılan sorunlar, uygulamada yaşanan sorunların temel sebebinin oluşturuyordu.

Bu anlamda başlatılan hukuk mücadelesi sürecinde; 3194 sayılı İmar Kanun ve Yönetmelikleri, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler, TMMOB Yasası, ulusal mevzuat, bu yasalara dayanılarak çıkarılmış yönetmelikler ve 2/11/1985 tarihli ve 18916 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 3030 sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Tıp İmar Yönetmeliği, 19.08.2008 tarih, 26972 sayılı Resmî Gazete yayımlanan 3030 Sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler Tıp İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Peyzaj Mimarları Odası Yönetmelikleri, Avrupa Peyzaj Sözleşmesi, TSE Peyzaj Mimarlığı Hizmeti standartları ve her türlü yasal delil hukuk sürecinde aktif araçlar olarak ele alınmıştır.

Hukuki mücadele süreci devam ederken, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı üst düzey yetkilileri ile diyaloglar da sürdürülmüştür. Bayındırlık ve İskan Bakanı Sn. Nafiz ÖZAK ve görevi devralan Sn. Mustafa DEMİR başta olmak üzere Bakanlık Müsteşarı Sn. Mah-

mut KÜÇÜK ile birlikte Bakanlığın Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürü Sn. Hami YILDIRIM ve teknik ekipleri ile birlikte atölye çalışmalarını yürütülmüştür. Söz konusu görüşmelerde Oda Yönetim kurulumuz Sn. Ayşegül ORUÇKAPTAN; Sn. Oğuz YILMAZ; Sn. Redife KOLÇAK, Sn. Selami DEMİRALP'in katılımının yanı sıra üyelerimizden Sn. Gamze PARLAYAN, Sn. Önder MUTLU, Sn. Aynur AKTAŞ ve milletvekili üyemiz Sn. Özlem MÜFTÜOĞLU destek ve katkılarını sunmuştur.

Öncelikle belirtmek isteriz ki; 2006 yılında başlayan ve Oda Yönetim Kurullarımızın en önemli gündemini oluşturan İmar Kanunu ve ilgili Yönetmeliklerinde karşılaşılan sorunların aşılması sürecinde alınan başarı; Oda Yönetim Kurulu ile birlikte üyelerimizin sürece sunmuş olduğu destek ve katkı ile gelmiştir. Örgütlü olmanın, birlikte karar almak ve birlikte üretmek olgusu ile yaşanan dayanışma, inanç; bu gün Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından Odamıza verilen yanıtta bulunmaktadır.

Peyzaj mimarlarının bağımsız bir meslek disiplini olduğu artık tartışmasızdır. Ve gelinen noktada: Yapı alanlarında peyzaj projesi istenilmesi idarenin takdirine bağlı değildir. Bu husus açık bir zorunluluktur ve sınırları peyzaj mimarları odası'nca çizilmiştir.

Peyzaj mimarlığı bağımsız bir meslektir şiarı ile yola çıkılan ve uzun süredir devam eden çalışmalarımız sonunda bayındırlık ve iskan bakanlığı hukuk müşavirliğinden mesleki alan ihlallerini engelleyecek açıklamalı bir savunma gelmiştir.

09.07.2009 tarihinde Odamıza tebliğ edilen savunma metninde: "İmar Kanunu'nun 22.maddesi incelendiğinde yapılması zorunlu ruhsat eki projeler arasında peyzaj projesinin bulunmadığı, mimari projenin bulunduğu görülmektedir. Ancak Bakanlığımız'ca gerek kentsel çevrenin yaşanabilir kılınması gerek görsel estetik gerekse Gürültü Kontrolü Yönetmeliği vb. mevzuat kapsamında 13.07.2000 tarihli ve 24108 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile getirilen yerleşme ve yapının özelliği nedeni ile ilgili idarece istenecek peyzaj projeleri ifadesi ile idareye bu tarz projeleri yapıp yapılamayacağına ilişkin bir takdir yetkisi verilmemiş aksine zorunluluk haline getirilmiş ilgili idareye de sadece peyzaj projesinin yerleşmenin ve ruhsat düzenlenecek parselde bulunan binalar dahil ruhsata konu bütün yapıların özelliğine uygun olup olmadığını denetleme görevi verilmiştir. 19.08.2008 tarihli ve 26972 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan davaya konu Yönetmelik değişikliği ile takdir anlamında değerlendirilebilecek bir metin belirli bir kuralda belirtilmek suretiyle zorunluluk haline getirilmiştir." denilmekte ve peyzaj projelerinin mimarlar tarafından yapılmasına ilişkin konunun, bu Yönetmeliğin kapsamında olmadığı belirtilmekte ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Peyzaj Mimarları Odası Serbest Mimarlık, Müşavirlik(SMM) Hizmetleri Uygulama, Mesleki, Denetim, Büroların Tescili ve Asgari Ücret Yönetmeliğinin

de peyzaj mimarlarının görev alanları belirlenmiş olduğu ve uygulamaların bu doğrultuda yapılması gerektiği" belirtilmektedir.

Yargıda tartışmaya açtığımız bir başka konu olan, peyzaj projelerinin mimari proje içerisinde yorumlanmasından kaynaklı uygulamalarda karşılaşılan diğer meslek disiplinleri tarafından görülen meslek alanı ihlallerine karşı olarak da Bakanlığa; "Diğer taraftan mimarların, yukarıda zikredilen Kanunlarda, peyzaj konularında yetkilerinin bulunduğu dair bir hüküm bulunmamaktadır. Ancak parselde bulunan ruhsata konu mimari proje kapsamındaki bütün yapıların da peyzaj projesi başlığı altında projelendirilmesi sözkonusu değildir." şeklinde cevap verilmiş olup yine Bakanlığın cevabında da belirtildiği üzere; "13/07/2000 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikte yer alan "yerleşme ve yapının özelliği nedeni ile ilgili idarece istenecek peyzaj projelerinden oluşur," ifadesi, 19/08/2008 tarihli ve 26972 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan davaya konu Yönetmelik değişikliği ile "yerleşme ve yapının özelliğine göre ilgili idarece istenecek peyzaj projelerinden meydana gelir" şeklinde değiştirilmiş, idarenin keyfiyetine bırakıldığı iddialarını ortadan kaldıracak şekilde peyzaj projelerinin zorunlu olduğunu belirten, aynı zamanda bu projenin niteliğini de açıklayan bir metin oluşturulmuştur." "İmar Kanunu'nun 22. maddesinde, peyzaj projeleri ruhsat eki proje olarak sayılmamış ancak, Bakanlığımızca ruhsat eki mimari proje bütünlüğü içinde yerleşme ve yapılaşmanın bütünlüğüne uygun peyzaj projesinin ruhsat aşamasında değerlendirmeye alınması öngörülmüştür." denilmektedir.

Bugün gelinen nokta; belediye yapı-ruhsat aşamasında peyzaj projelerinin işlem sırasına alınması ile ilgili olarak yaşanan ve belediye başkanlıklarının olmazsa da olur olarak değerlendirdikleri ve işlem sırasına alınması konularında idarenin keyfiyetine bırakılmayacağı açıkça Bakanlığa ifade edilmiştir.

Öncelikle, üye - Oda ilişkilerinin güven ve emek üretim süreci içerisinde ve gerçek dayanışma araçlarının var edilebilmesi ilkesinden hareket etmeye özen gösteren Yönetim Kurulumuz; mücadele aracının en önemli unsuru olarak kamu - üniversite - serbest - ücretli - işsiz tüm üyeleri ile birlikte üretmek, birlikte karar almak ve birlikte çalışmak mücadelesi vermenin, başarmanın öznesi ve mücadele araçlarının en önemli ögesi olduğunu,

Bilim ve tekniğin emekle birleştiğinde ortaya konulacak ürünlerin niteliğinin önemli ölçüde artacağını,

Ülkemizin, son yıllarda karşılaştığı yeni düzenlemeler karşısında peyzaj mimarlığı meslek disiplinin varlığına bu gün her zamandan daha fazla ihtiyacı olduğunu,

Kamu alanlarından başka bir hizmet alanı olmayan peyzaj mimarlığı hizmet alanının mevzuatlarla tanımlanmasından başka bir çözümünün olmadığından hareketle tüm çalışmalarını kamu kurum ve kuruluşları üzerinde yoğunlaştırmayı ana çalışma planı olarak gündemine almıştır.

ODA YÖNETİM KURLU OLARAK YASAL TANINIRLIK MÜCADELESİNDE TAKİP ETTİĞİMİZ VE GÜNDEMİMİZDE TUTTUĞUMUZ KONULAR

BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI

3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili yönetmelikleri üzerinde çalışmalar yaparak, öncelikle peyzaj mimarlığı bölüm başkanlıklarına dosya sunumu gerçekleştiren Oda Yönetim Kurulu olarak, Bakanlık düzeyinde "Stratejik Eylem Planı" oluşturabilmek için birlikte çalışmak, üretmek talebinde bulunduğumuz 17 Eylül 2008 tarihinde Bölüm Başkanlarımız ile gerçekleştirdiğimiz toplantıda; Ulusal Plan Kademelerinde neden yer almamız ile ilişkin detaylı bir rapor hazırlayan Oda Yönetim Kurulu,

-İmar Kanunu Değişiklik olarak hazırlanan İmar ve Şehirleşme Kanun Taslağı

-Tip İmar Yönetmeliği

-Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik

-Yapı Denetim Kanunu

-Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği

-İl İmar Yönetmelikleri

-Mühendislik ve Mimarlık Proje Düzenleme Esaslarına Dair Yönetmelik

-Kamu İhale Kanunu- Uygulama ve Hizmet Alımı Yönetmelikleri

-Dönüşüm Alanları Yasa Tasarısı

-3030 Sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler 297 Tip İmar Yönetmeliği Genelgesi

-Çevre Düzeni Planı yapımı yetki karmaşası ile ilgili yayımlanan Genelge

-TOKİ mevzuat ve uygulamalarında mesleğimiz ile ilgili yaşanan sorunlar

-3621 sayılı Kıyı Kanunu

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

-08.08.2008 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan "Yeterlik Belgesi Tebliği" madde değişikliği,

-Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği

-11/11/2008 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan;

-7/1/2006 tarihli ve 26046 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevre Düzeni Planlarına Dair Yönetmelik

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

-2863 sayılı Yasa ile hüküm altına alınan "Koruma Kurullarının Oluşturulması" 58.maddesinde mesleki tanınımımızın sağlanması

-Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Peyzaj Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulanması, Denetimi ve Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslara Ait Yönetmelik çalışmasında peyzaj mimarlarının yetkili kılınması çalışmalarımız sonuç vermiştir. Burada en önemli kazanımımız ise ; Danıştay 8. Dairesi'nin 11.04.2007 tarihinde vermiş olduğu "Çevre Düzenlemesi" diğer bir deyişle peyzaj, ayrı bir uzmanlık alanı olup, Peyzaj Mimarları Odasına üye meslek mensuplarının ihtisas alanını oluşturduğu" yönünde verdiği karar olmuştur.

-Kültür ve Turizm bakanlığına bağlı olarak görev sürdüren ülke genelindeki tüm Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulları Başkanlıklarına Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren meslek alan sınırı, hak ve yetkilerimizle ilgili resmi yazışmalar yapılmış olup, çalışma alanları içerisinde kalan yerlerde peyzaj mimarı imzası olmaksızın proje onayı alınması konusunda ilke kararı almaları ve kamu yararı hassasiyeti göstermeleri talep edilmiş, kısmi uygulamalar alınarak başarı sağlanmıştır. Bu anlamdaki çalışmalarımızı da kolektif çalışmalar yaparak ülke geneline yayılması konusunda özen göstermemiz gerekmektedir.

-Türkiye Turizm Stratejisi (2023) ve Türkiye Turizm Stratejisi Eylem Planı (2007/2013), ülkemiz iç turizminin planlanması, yatırım fizibilitelerinin yapılabilmesi, turizm sektörünün güçlendirilmesinden ziyade ülke turizm kaynaklarının doğru planlanması sonucunda oluşacak uzun vadeli ve sağlıklı bir planlamanın rehberi olması açısından önemsenmiş ve meslek alanımızı bire bir ilgilendirmesi ve turizm strateji belgesinin uygulanması sürecinde faal olarak görev alacak kurum

ve kuruluşların örgütlenme şemasında yer alan meslek odası olarak; Peyzaj Mimarlığı ve Turizm/Turizm Sektörünü ile ilgili görüşlerimiz ile Eylem Planında nasıl yer alınabileceği ile ilgili görüşlerimizi paylaşmak ve değerlendirmek üzere Oda Yönetim Kurulu olarak sürecin takip edilmesi kararı alınmıştır.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

2007 yılından itibaren Valilik /İl Özel İdare yapılanmaları içinde teknik eleman kadrosu içerisinde peyzaj mimarı istihdamının yer alması ile birlikte İl Özel İdarelerin Çevre Düzeni Plan yapımı yetkisi alması üzerine Odamızın çalışma programı içerisinde özelikli bir konu olarak Bakanlığın başlatmış olduğu "e'Dönüşüm Türkiye" projesi kapsamında Coğrafi Bilgi Sistemi ile takip edilme çalışması olan "Coğrafi Tabanlı İl – Kent Yönetimi Bilgi Sistemi Teknik Kılavuzun takibi,

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

"İş Sağlığı ve Güvenlik Kanunu" tasarısı ile söz konusu kanunun destekleyicisi olarak hazırlanan 5753 sayılı " İş Kanunu ve Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile ilgili 16/12/2003 tarihli ve 25318 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 21 inci maddesi uyarınca oluşturulan Komisyonun görüşleri doğrultusunda işyerlerinin iş sağlığı ve güvenliği açısından yer aldığı risk grupları listesi "ndeki (EK:1) risk grupları içinde hizmet alanlarımızın yer almasına rağmen, eğitim programlarına peyzaj mimarının alınmaması, iş güvenliği ve iş sağlığı uzmanı pozisyonunda değerlendirilmesi yeni bir istihdam alanı olarak meslektaşlarımızın yararlanabileceği bir yeni açılım olması sebebiyle Oda gündemimizde tutulmakta ve takip edilmektedir.

GENÇLİK SÖZÜNÜ TUTTU!

GENÇLİK SÖZÜNÜ SÖYLEĞİ...

Peyzaj Mimarlığı II. Öğrenci Kurultayı Sonuç Bildirgesi 09.11.2007

Peyzaj Mimarları Odası Öğrenci Üye Kolu (PMOGenç) tarafından 21 Nisan 2007 tarihinde yapılan "Düzenleme Kurulu Toplantısı" ile hazırlıklarına başlanan Peyzaj Mimarlığı II. Öğrenci Kurultayı, ülkenin dört bir yanından, peyzaj mimarlığı eğitimi veren bütün üniversitelerden, fakültelerden, amfilerden, dersliklerden gelen yüzlerce peyzaj mimarlığı öğrencisinin katılımı ile 09 Kasım 2007 tarihinde Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanlık Konferans Salonunda tamamlandı.

Kurultaya "AMFİLERDEN GELİYORUZ, sözümüzü söylemeye" sloganı ile hazırlanan öğrenciler sözlerini tuttular. Ülkemizin bugün en temel toplumsal ve mesleki konularına dair sözlerini söylediler. nükleer santrallerden, rant yasalarına, orman yasasından su politikalarına, anayasa tartışmalarından, eğitime, örgütlenmeden kıyı politikalarına kadar geniş bir projeksiyonda bildirimlerini katılımcılarla paylaştılar.. Hem de PMOGenç'lilere yakışır iddia ve kararlılıkta...

Gençlik sözünü tuttu, sözünü söyledi. 9 Kasım'dan ileriye enerji, umut ve mücadele azmi devrildi..

Mesleğin, geleceğin, ülkenin geleceğine umutla ve inançla bakmamızı sağlayan ara uğrak II. Öğrenci Kurultayı sona erdi.

Birlikte daha güçlü olarak yola devam ediyoruz...

Dünyamız ve ülkemiz binyıllar süren insanlık tarihinin önemli bir kesitinden geçiyor.

İnsanlık, tarihin kırılma- sıçrama noktalarını yaşadı bu binyıllar içerisinde.

Kırılma noktaları insanlığı tarihsel ve toplumsal anlamda ileriye taşıdı, "sıçrattı"..

Her kırılma-sıçrama dönemlerinin ardından yeni sosyo-ekonomik biçimler ve ilişkiler bir öncekinin yerini aldı. İçinde her ne kadar insan yaşamını olumsuzlayan çelişki ve gerilimleri barındırsa da adım atılan her yeni "form" ve kurulan düzenler bir öncekinin gerisine düşmedi, ilerisinde yer aldı.

İnsanlık tarihinde bugün gelinen nokta, bu ilerleyişin tersinden çalışmaya başladığına ve binlerce yıllık insanlık tarihinin ortaya çıkardığı birikiminin, yaşamla beraber tüketilmekte olduğuna işaret etmektedir.

Her kırılma-sıçrama döneminin bir sonraki döneme bıraktığı zengin miras göz önüne alındığında, önümüzdeki dönemlere nasıl bir miras bırakılabileceği konusu bugün insanlığın kendisine sorması gereken, aynı zamanda acil cevap ve çözümler üretmesi gereken bir konu olarak beklenmektedir.

Üçüncü binyıla az bir zaman kala bu soruya verilecek yanıtlar bir taraftan umudumuzu kırabilecek gibi görünürken, üretilebilecek çözümlerin insan yaşamını yeni bir formda yeniden üretilmesine sunabileceği olanaklar açısından da umut verici olacaktır.

1991 yılı dünyada kutuplaşmaların bitirildiği, insanlık tarihinde yeni bir sayfanın açıldığı bir yıl olarak ilan edildi, kutlandı. Savaşlar sona erecek, dünya bilgi

ve teknolojinin ışığında küreselleşecek, yoksulluk bitecek, global-küresel dünya insanlığın yüzünü güldürecekti.

Vaad ve iddia edilen ile gerçek arasında ihmal edilebilir bir açığı bulunabilir. Ancak dünyanın bugün verdiği fotoğraf bu açının ihmal edilebilir olmanın çok ötesinde olduğunu göstermektedir. Kutupların kalktığı iddia edilen dünyada bugün objektifi nereye tutsanız kadrajın içinde iddia ve vaad edilenden bambaşka resim görünmektedir.

Kutuplar kalkmamış, dünyamız tek bir kutup ve onun yörüngesinde yerini alan yüzlerce uydu biçimine bürünmüştür.

Bununla birlikte insanlığın binlerce yıldır biriktirdiği sosyal-ekonomik ve kültürel zenginlik bu yeni "biçim" tarafından önce kuşatılmış, sonra hızlı bir tüketim sürecine sokulmuştur. Zaman sayacı ileriye atarken, insan yaşamının anlamı tersine dönmeye başlamıştır.

Söz konusu olan yalnız insanlık değil, bununla bağlantılı olarak dünyanın kendisidir. Hızla tahrip edilen doğal ve yapılı çevre, kuraklık, iklimsel değişiklikler, ısınma, çölleşme...

Bu durum "doğal" bir süreç gibi anlatılmakta, insanlık kaderci bir yaklaşıma terk edilerek, yaklaşan felaketlerin so-

rumluları gizlenmektedir.

Güzel ülkemiz bu tablonun tam da içindedir. Bir bütünün parçası olarak baktığımızda bütün bu sıralanan sorunlar bizi de içine almaktadır. İlk okula başladığımız ilk günden beri "dört yanı denizlerle çevrili bu cennet vatan" algusu kitaplarda yazan bir retorik haline gelmeye başlamıştır. Ülkemizin doğal ve kültürel değerleri bir bir yok edilmekte, bunun adı küreselleşen dünyaya uyum olarak kodlanmaktadır. Uyumlulaştırıldığımız nokta hızlı bir çürüme ve yokoluştan başka bir şey değildir.

Bu çerçevede "küreselleşme - globalleşme- yeni dünya" safatası insanlığı mutlulukta değil, sorun, sıkıntı ve çilede ortaklaştırmıştır...

•Peyzaj Mimarlığı II. Öğrenci Kurultayı tamda böyle bir Türkiye ve dünyada 09 Kasım 2007 tarihinde Ankara' da toplanmış , verili zaman ve eldeki olanaklar dahilinde bu tabloya işaret etmeye çalışmıştır.

•Hazırlıklarına aylar öncesinden başlanan Kurultayımızda işleyişin oluşturulması ve sürecin örgütlenmesinde gelişkin, demokratik normlar yaratılmaya çalışılmıştır. Ülkenin dört bir yanında peyzaj mimarlığı eğitimi alan "geleceğin peyzaj mimarları" bu sürecin aktif öznesi haline getirilmeye, üniversitelerde kurulan çalışma atölyeleri ile üretim sürecinde kolektif bir form yaratılmasına özen gösterilmiştir.

•15 üniversite temsilciliğimizin tamamı kurultayımızın üretim-örgütlenme ve plan-karar süreçlerinin merkezinde yer almıştır.

•15 üniversite temsilciliğimizin tamamından kurultaya değişik başlık ve içeriklerde 25 bildiri hazırlanarak, bu bildirilerin 20 tanesi beş ayrı oturumla katılımcılara sunulmuş, ardından katılımcılardan sunumlara ilişkin katkılar alınmış her oturum sonunda sunulan bildiriler 500 peyzaj mimarlığı öğrencisinin tartışmasına açılmıştır.

•Kurultayımız; Eğitim, İşsizlik, Enerji Politikaları, Orman Mühendisliği Yasası, Kızılarımız, 2B Yasası, Kentsel Dönüşüm Yasası, Su Politikaları, İstihdam, Barajlar, Örgütlenme, Küresel Su Krizi, Popüler Kültür, Yaz Kampı Projeleri, Peyzaj Politikaları konularını gündemine almıştır.

•Genelde PMOGenç örgütlülüğü çalışmalarında, özeldde kurultay sürecinde analiz yapmanın ötesinde eldeki veriler ışığında çözümler geliştirilmeye gayret

gösterilmiştir.

Kurultayın Önümüze Koyduğu Görevler Ve Sorumluluklar

••"Orman Yasası olarak bilinen Orman Mühendisliği Yasası'nı öncelikle bilimsel akıl, kamusal yarar, ülke çıkarları açısından reddediyor, meslek disiplinimize ve geleceğimize karşı önemli bir saldırı ve ipotek olarak gördüğümüz bu yasanın çıkartılmasından sorumlu bütün şahıs ve kurumları şiddetle kınıyoruz. **Başta peyzaj mimarlığı öğrencileri olmak üzere, bilimden, bilimsel akıldan, hukuktan, meslek etiğinden yana olan herkesi bu yasayla mücadele etmeye çağırıyoruz.**

••Kamuoyunda "Kentsel Dönüşüm Yasası" olarak bilinen "Dönüşüm Alanları Yasası'nın "rantçı" karakteri ortadadır. İddia edildiğinin tersine yasa kentleri koruyucu değil, bozucu, tahrip edici niteliktedir. Doğal ve kültürel değerlerin yok oluş sürecinin yaşanacağı dönüşümün, kent yoksulları yani "ötekiler" için de olumlu sonuçlar vaat etmediği bilinmelidir. **Yasa derhal geri çekilmelidir. Bunun yerine bütüncül plan çerçevesinde toplum yararı ve katılım gibi kavramları yeniden ele alan, içerikleri doğru bir bakış açısıyla, toplumcu bir anlayışla tanımlı tasarılar geliştirilmelidir.**

••2B Yasası, " ilmen ve fennen vasfını yitirmiş orman alanlarıdır" gerekçesi ile ulusal değer ormanları satışa çıkarmaktadır. Ormanlarımızı bütçe açığını kapatmanın ve "rantiyeci kesimi" sübvansetmenin aracı olarak görmektedirler. Dünya ısınıyor, iklimler değişiyor, afetlerin sayısı ve şiddeti artmaya devam ederken dünyamız çölleşmeye, açlığa, susuzluğa doğru giderken doğal dengeler bozulurken tek çözüm bulunmaktadır; yeşil örtüyü korumak ve genişletmek....

Halka ait ormanları satışa çıkararak mülkiyet hakkını hiçe sayan ve orman talanının önünü açan 2B orman arazilerinin satışına, talanına HAYIR diyoruz.

••Su insan yaşamının vazgeçilmesidir. **Ulusal ve uluslar arası arenada yapılan "Su Politikaları " halkları kaynaştırıcı, kardeşlik bağlarını güçlendirici bir doğrultuda geliştirilmelidir.** Bu gün uygulanan politikalar bunun tersidir. Bu politikalar geliştirilirken dışardan müdahale ve belirlenimlere izin verilmemelidir.

••Dünya iklim sisteminde değişikliklere neden olan küresel ısınmanın etkileri

en yüksek zirvelerden, okyanus derinliklerine, ekvatoran kutuplara kadar dünyanın her yerinde hissedilmektedir. Gelişen nokta bir sonuçtur. Bu durumun nedeninin genel anlamıyla " insanlık " olduğu söylenmektedir. Böyle bakıldığında üretilen çözümler fazlasıyla gündelik ve kalıcı değildir. Örneğin; "aracınızı düşük hızda kullanın denip, sonrasında milyonlarca aracı trafığe sürmek", "az tüketin denip yirmidört saat tüketmemiz için her tarafımızdan reklamlarla bombalanmak", "yeşil alan gerekli, ağaç diki denip, ormanları yok etmek, bir ironidir. Sorun bu kadar basit değildir. İnsan davranışlarının, tüketim alışkanlıklarının, eğitsel süreçlerin, sınai ve endüstriyel yatırımların, silahlanmanın kısaca her anlamıyla yaşamın ekonomipolitliğini belirleyen bu büyük insanlık içinde küçük bir azınlıktır. **Dünyayı ve yaşamı tüketen bu anlayış ve politikalar terk edilmelidir, insanı ve yaşamı merkeze alan köklü ve kalıcı politikalarda ısrarcı olunmalıdır.**

••Nükleer santrallerin, tüm dünyada getirdiği mali külfetler ve göze alınamaz riskler yüzünden terk edilen bir "çöp teknoloji" olduğunu ve nükleer lobinin 37 yıldır Türkiye'yi bu batağın içine çekmek için gece gündüz çalıştığını çok iyi biliyoruz. Nükleer santrallerin en önemli sorunlarından biri olan radyoaktif atıklar, çözümsüz ve yalnızca bu günü değil, geleceğimizi de tehdit eden en önemli sorunlardan biridir. Henüz dünyanın hiçbir bölgesinde, nükleer atıkların saklanması için lisanslı, son depolama alanı bulunmamaktadır. Bu atıkların getirileceği milyarlarca dolarlık ek maliyetler, nükleer taraftarlarınca hiç dile getirilmemektedir. Sadece Çernobil'de değil, Japonya'da da son 9 yılda meydana gelen kazalar, nükleer santrallerin güvenlik sorununun "eski teknoloji" masalıyla açıklanamayacağını en açık göstergesidir. Üretim ve tüketimde enerjinin etkin kullanılması ile yenilenebilir enerji kaynaklarının değerlendirilmesi, uzun vadeli stratejik enerji planlarının hazırlanması ve çevresel güvenliğin tehdit edilmemesi öncelikle dikkate alınmalıdır. **PMOGenç bu anlayışın yılmaz savunucusu ve takipçisi olacaktır.**

••Kurultayımız; bu mücadelenin önemli simgelerinden olan ve geçtiğimiz sene Sinop'ta Nükleer Karşıtı Platform'un düzenlediği etkinlik sonrasında talihsiz bir kaza sonucu yitirdiğimiz JEOGenç üyesi kardeşlerimiz **Soner**

-Öner ve Güneş' i saygı , sevgi ve öz-
lemle selamlar...

••PMO-Genç, yürürlükte olan mevcut Anayasa'nın toplumsal yaşamda yarattığı yıkım ve antidemokratik niteliğinin farkındadır. Mevcut Anayasa ülkemizin karanlık bir döneminin ürünü ve çıktısıdır. Değişmelidir... Bugün hazırlanan Anayasa'nın kamuoyuna yansıyan biçim ve içeriği beklentilerimizi karşılamak bir yana 12 Eylül anayasasını aratır nitelikte görünmektedir. PMO-Genç "Yeni Anayasa" nın temel referans noktalarının; toplumun bütününe kucaklayan, kamusal yararı ve ülke çıkarlarını savunan, emek ve üretim süreçlerinin güvence altına alındığı koordinatlar olması gerektiğini, yeniden yazımda bilim insanları, aydınlar, meslek odaları, sendikalar, emekten yana siyasi partiler ve toplumun diğer kesimlerinin sürecinin içinde olması gerektiğini düşünmektedir.

••Bilgi parayla alınıp satılabilen bir meta haline getirilmiştir.

PMO-Genç, eğitimin her yurttaşın eşit ücretsiz ve bilimsel olarak alması gereken bir hak olduğunu savunur, bu sürecin temel halkası eğitimde özelleştirme politikalarının karşısında durur. Üniversitelerde "harç" adı altından toplanan paraların da bu politikaların bir uzantısı olduğunun altını önemle çizer. Batık bankalara, iç borç adı altından belli finans çevrelerine aktarılan kaynakların kesilerek eğitime yeterli bütçenin ayrılmasını talep eder.

••YÖK, yürürlükte olan Anayasa' nın bir uzantısıdır. 12 Eylül darbesinin bir ürünüdür ve antidemokratiktir. Dağıtılmalıdır...

••Sağlık hizmeti, tıpkı eğitim gibi her yurttaşımızın eşit ve ücretsiz yararlanması gereken kamusal bir hak olmalıdır. "Sağlıkta Dönüşüm" adı altından yapılan açılımlar sağlığında alınıp satılabilir bir hizmet haline sokmaktadır. En temel kamu haklarımız hızla tasfiye sürecine girerken, yurttaşlarımıza "paran kadar sağlık" seçeneği dayatılmaktadır. Emeklinin dar gelirininin güvencesi Sosyal Güvenlik Sistemi tasfiye edilirken, özel sigorta şirketleri ve hastaneler bu alana ikame edilmektedir.

••Kurtuluş Savaşı vermiş, işgalcileri ülkeden kovmuş bir halk ve ülkenin çocukları olarak ülkemizin bugün getirildiği noktayı kabul etmemiz söz konusu değildir. Ekonomisini IMF' ye, karar alma süreçlerini Bruksel ve Washington'

a devretmiş bir ülke bağımsız bir ülke olamaz. Avrupa Birliği 3 büyük ülkenin merkezinde durduğu, diğer ülkelerin uyumlulaştırılma adı altında bu ülkelere bağımlılaştırıldığı, üretim alanından elini çektiği bir organizasyondur. Işıltıları ile pazarlanan Avrupa Birliği kendi içinde eşitsiz bir gelişime sahiptir ve işsizlik başta olmak üzere bir çok toplumsal sorunu kendi içinde yaşamaktadır. Dolayısı ile Avrupa Birliği projesi Türkiye'nin temel toplumsal sorunlarına çözüm bulmak bir yana , varolan sorunları pekiştirecektir. Çıkarılacak birkaç demokratik yasa bu tabloyu değiştirmeyecektir. Sürecin ilk aşaması olarak sunulan Gümrük Birliği anlaşmasının yarattığı tahribat ortadadır. Ayrıca çıkarılan Avrupa Anayasası antidemokratik niteliğinden ötürü Birliğe üye ülkelerin yurttaşları tarafından da reddedilmektedir. Böyle bir birlik ve anlayış mı getirecektir ülkemize refah ve demokrasiye... PMO-Genç' in buna cevabı HAYIRDIR. Ülkemiz kendi iç dinamikleri ile sorunlarını çözebilecek kaynak ve birikime sahiptir. Buna olan inancımız tamdır.

••Bugün komşumuz Irak, ABD ve işbirlikçileri tarafından işgal edilerek bölünmüştür. Bir milyon Iraklı işgal altında bulunan ülkelerinde can vermiştir. Emperyalizmin demokrasi ve insan hakları budur. ABD işgal politikalarına derhal son vermeli ve bölgeden çekilmelidir.

••Kurultayımızda bir öğrenci temsilcimiz katılımcılara şu soruyu sormuştur "İnsan kardeşine küsebilir belki ama kardeşine kurşun sıkabilir mi?" Bu sorunun yanıtına bütün PMO-Gençliler alkışlarla beraber hayır yanıtını vermiştir. PMO-Genç' liler başkalarının kazandığı bir oyuna alet olunmaması gerektiği konusunda kamuoyunu uyarır. Buradan yola çıkarak tüm yurttaşlarımızı bölücü ABD politikalarının karşısında durmaya , barış ve kardeşlik bayrağını yükseltmeye çağırır..

••Bu tartışmalar ışığında kurultaydan çıkan en önemli sonuçlardan biri de PMO-Genç' linin mücadelesi kimliğidir. PMO-Genç' li ANTIEMPERYALİST ve BAĞIMSIZLIKÇIDIR... Bağımsız, özgür bir ülkeyi savunur ve bunun gerektirdiklerini yapar.

••Dışa bağımlı politikaların uzantısı olarak Türkiye' de meslek disiplinlerine yönelik önemsizleştirme ve kimliksizleştirme politikaları devam etmektedir. Mesleğimiz bu anlamda sorunun merkezinde duran disiplinlerden biridir. Mesleki tanınırlığımız ve istihdamımız konula-

rı bütün can yakıcılığı ile karşımızda çözümlenmesi gereken bir problem olarak durmaktadır. Başta Oda'mız olmak üzere mesleğimizin bütün bileşenleri bu konuda seferberlik ilan etmeli, çözüme yönelik üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmelidir.

••Peyzaj Mimarlığı eğitiminin kemikleşmiş sorunları devam etmektedir. Eğitimin farklı fakültelerde, farklı tanımlar ve içeriklerdeki niteliği mesleki dilin ortaklaşmasını engellemekte, bu durum eğitim sonrası meslek yaşamında meslektaşlarımızla aramızda yabancılaştırıcı ve rekabetçi bir anlayışı dayatmaktadır. Bunun temel sorumlusu öğrenciler, peyzaj mimarları ya da kurumlar değil, bizzat mevcut sistemdir. İddia edilenin aksine rekabetçilik yaratıcılığı ve üretimi artırmamakta, aksine sistemin ifade ettiği biçimiyle büyük balık küçük balığı yutmaktadır.

••Eğitimde standardizasyon şarttır. İlk elden peyzaj mimarlığı eğitimi veren bütün bölüm başkanlıklarına ve akademik kadrolara Odamız acil çağrı yapmalı ,Bölüm Başkanlıkları ve akademik kadro bu çağrıya yanıt vermeli, bu konuda bir tartışma ve üretim süreci bir an önce başlatılmalıdır. PMOGenç bu çağrı ve çalışmaların arkasında olacaktır.

••Oda örgütlülüğü ile Öğrenci çalışmalarları arasındaki uyum ve ilişki gelişkin bir formda sürmektedir. Yeni bir tarzda örgütlenme ve çalışma planı ile yola çıkan öğrenci örgütlülüğümüz mesleki ve toplumsal konularda yürütülecek çalışmaların Oda -Akademi- benzer çalışma yürüten DKÖ' lerle sağlıklı bir koordinasyon ve ortaklaşma içinde yürütülmesinin zorunluluğuna işaret eder. Bu noktada PMO-Genç örgütlülüğü eksikliklerini tespit ederek en gelişkin bir formda örgütlenme ve çalışma planını önümüzdeki dönem hayata geçirecektir.

••Peyzaj Mimarları Odası Öğrenci Üye Kolu PMOGenç çalışmalarında önemli bir uğrak olan Kurultay sürecini başarıyla geçmiştir.

Öğrenci Kurultayımız geleceğe dair umut ve beklentilerimizi artırmış, örgütlü mücadelenin gerekli ve elzem olduğunun altını bir kez daha çizmiştir.

••PMOGenç Kurultay' dan çıkan enerjiyi, umudu, sonrasına taşımakta kararlıdır. 09 Kasım 2007 tarihi PMOGenç örgütlenmesinde ileriye dönük bir sığrama olacaktır.

**BİZ GELECEĞİZ...
GELECEK BİZİMLE.**

Geleneksel Yaz Kampı

TARTIŞIYORUZ, ÜRETİYORUZ, PAYLAŞIYORUZ!

Peyzaj Mimarları Odası Öğrenci Üye Komisyonları Üniversite Temsilcileri / PMOGenç çitayı yükseltmeye atılımı örgütlemeye devam ediyor. İlki 2007 yılında Ağırnas't düzenlenenen öğrenci yaz kampı, 2008 yılında Erzurum'da, 2009 yılında Mardin'deydi.

15 Üniversiteden 26 öğrenci katıldığı Erzurum Yaz Kampı, Erzurum'un tarinsel ve kültürel dokuzu ve eski Erzurum bahçe ve avlu örneklerinin incelenmesi ile başladı.

Erzurum Kampı çalışma alanı olan ve Atatürk Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü tarafından uygulaması yapılmakta olan Botanik Bahçesi hakkında Bölüm Başkanı Prof. Dr. Hasan YILMAZ tarafından sunulan slayt gösterisi ve alanda yapılan gezi ile bilgi edinildi. Prof. Dr. Oğuz YILMAZ'ın Türk Bahçe Sanatı yaptığı bilgilendirme ve slayt gösterisinin ardından öğrenciler arasında oluşturulan çalışma grupları Botanik Bahçesi içerisinde belirlenen alanda, almış oldukları bilgiler doğrultusunda proje çalışmalarına başladılar.

Prof. Dr. Oğuz YILMAZ koordinatörlüğünde, bölüm içinde yer alan stüdyoda bilgisayar ortamında gerçekleştirilen tasarımlar, Prof. Dr. Oğuz YILMAZ, Oda Yönetim Kurulu Başkanımız Ayşegül ORUÇKAPTAN, Atatürk Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanı Prof. Dr. Hasan YILMAZ ve akademisyenler ve öğrencilerin katıldığı bir toplantıda sunuldu.

Kampın 2. haftası uygulama ağırlıklı plan çerçevesinde gerçekleşti.

Öncelikle Ata Botanik Parkı içerisinde yer alan çim alan tesis edilme-

si uygulaması gerçekleştirildi. Boylu ağaçların dikimi ve sabitlenerek köklerinin hava almamasını sağlayan herekleme çalışmaları ile birlikte alan içerisinde daha önceden ekilip biçme aşamasına gelen çim alanların biçimi yapıldı. Kullanılan ekipmanlar hakkında bilgi alındı.

Alan içerisinde devam eden yapısal imalatla ilgili olarak yer döşeme ve duvar çalışmaları yapıldı. Park yaya yollarında kullanılan Granit küp taş ve doğal malzemeden oluşturulan kuru duvar yapımı hakkında gözlem-

ler hakkında bilgi edinildi. Ata Botanik Parkı içerisinde uygulamak üzere hazırlanan ve tamamen 2.Yaz Okulu öğrencilerinin hazırlamış olduğu TÜRK BAHÇESİ tasarımı projesinin alana apliance edilmesi için gerekli ön hazırlıklar yapılarak, aplikasyon ekipmanı ile ilgili tanıtımı yapıldıktan sonra uygulamaya geçildi.

PMOGenç Erzurum Yaz Kampı gün içinde yapılan proje tasarım- bitkisel planlama ve uygulama çalışmalarının yanında akşam saatlerinde yapılan sosyal etkinliklerle yoğun ve verimli bir 2 haftaya sahne oldu. Kamp programının son gününde yapılan törenle Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sn Hikmet KOÇAK, Ziraat Fakültesi Dekanı Prof Dr. Sn Mükerrrem KAYA, Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanı Sn Hasan YILMAZ' a PMOGenç Yaz Kampı' na verdikleri destekten ötürü plaketteri, Doç Dr Sevgi YILMAZ, Doç. Dr. Üstün ÖZEN, Yar. Doç. Dr. Yahya BULUT, Yar. Doç. Dr. Serkan ÖZER, Dr. Murat ZENGİN, Ar. Gör. M.Akif IRMAK, İ. Murat TAŞTAN ve Özge ALMAZ' a kamp programına katkıları ve ilgilerinden dolayı Yönetim Kurulumuz adına Ayşegül ORUÇKAPTAN tarafından Teşekkür Belgeleri takdim edildi.

leri hakkında bilgi edinildi.

Ata Botanik Parkı içerisinde uygulamak üzere hazırlanan ve tamamen 2.Yaz Okulu öğrencilerinin hazırlamış olduğu TÜRK BAHÇESİ tasarımı projesinin alana apliance edilmesi için gerekli ön hazırlıklar yapılarak, aplikasyon ekipmanı ile ilgili tanıtımı yapıldıktan sonra uygulamaya geçildi.

PMOGenç Erzurum Yaz Kampı gün içinde yapılan proje tasarım- bitkisel planlama ve uygulama çalışmalarının yanında akşam saatlerinde yapılan sosyal etkinliklerle yoğun ve verimli bir 2 haftaya sahne oldu.

Kamp programının son gününde yapılan törenle Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sn Hikmet KOÇAK, Ziraat Fakültesi Dekanı Prof Dr. Sn Mükerrrem KAYA, Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanı Sn Hasan YILMAZ' a PMOGenç Yaz Kampı' na verdikleri destekten ötürü plaketteri, Doç Dr Sevgi YILMAZ, Doç. Dr. Üstün ÖZEN, Yar. Doç. Dr. Yahya BULUT, Yar. Doç. Dr. Serkan ÖZER, Dr. Murat ZENGİN, Ar. Gör. M.Akif IRMAK, İ. Murat TAŞTAN ve Özge ALMAZ' a kamp programına katkıları ve ilgilerinden dolayı Yönetim Kurulumuz adına Ayşegül ORUÇKAPTAN tarafından Teşekkür Belgeleri takdim edildi.

Odamızın, Mardin Valiliği ile işbirliği içinde gerçekleştirdiği ve ÇEKÜL Vakfı tarafından desteklenen Yaz Kampı, Peyzaj Mimarlığı bölümlerinde okuyan ve aday meslektaş olan öğrencilerimizin mesleğe hazırlanmasında pratik çalışmanın ve kolektif yaşam bilincinin kazandırılması, meslek alanlarımız ile ilgili alanlarda teorik yaşam içerisinde olan öğrencilerimizin pratik yaşamla karşılaşmaları, ülkenin dört bir yanında eğitim gören aday meslektaşlarımızın bilgi ve öğretilerini paylaşarak kolektif projeler üzerinde ortaklaşırma yeteneklerinin geliştirilebilmesi amacıyla hazırlandı. Bu bağlamda, doğal ve kültürel peyzaj alanlarının insan kullanımına açılmasında kentsel ve kırsal tüm açık alanlarda ekonomik, işlevsel ve estetik fiziki plan ve tasarım projeleri üreten peyzaj mimarları adayları için 3. Yaz Kampı programı dahilinde,

*Kızıltepe - Mardin Arası Ulaşım Güzergâhları Peyzaj Planlama/Tasarım Projeleri

*Mardin Kenti Kültür Peyzağı: Zincilikuyu Medresesi Peyzaj Tasarımı

Mor Şemune Kilisesi Peyzaj Tasarımı

*Mezopotamya Peyzajının İncelenmesi... başlıklı 3 atölye çalışması gerçekleştirildi.

Kamp Programının ilk günü, Mardin dışından gelenlerin karşılanması, konaklama yerlerine gidiş, yerleşme ve akşam yemeği ile tamamlandı.

Kampın II. Günü Mardin Valiliği tarafından tahsis edilen araçlarla tasarım projesi geliştirilecek alanlar gezilerek, İl Özel İdaresi ve belediye yetkililerince bilgilendirme yapıldı.

Kampın III. Günü alanların paftaları in-

celenerek, çalışma grupları oluşturuldu. Mardin Lisesi Kütüphane Salonu stüdyo çalışmaları için düzenlenerek, öğrencilerin kullanımına açıldı.

Böylelikle geceli gündüzlü, yorucu, kimi zaman gergin ve stresli, çoğu zamanda eğlenceli ve keyifli bir üretim sürecine PMOGenç aklı ve kültürü ile başlamış oldu.

Kampın ilk haftasında Mardin Valisi Sn Hasan DURUER, Mardin Belediye Başkanı Sn Mehmet Beşir AYANOĞLU öğrencileri ziyaret ederek başarılar diledi ve çalışmalar hakkında bilgi aldı.

Yaz Kampı çerçevesinde ilk hafta PMOGenç toplantısı gerçekleştirilerek, durum değerlendirilmesi yapıldı, PMOGenç çalışmaları değerlendirilirken, sosyal etkinliklerle kamp renklilik kazandı. Mardin'li gençler ve PMOGenç'liler arasındaki çekişmeli spor müsabakaları yeni dostluk köprülerinin atılmasına vesile oldu.

Kampın ikinci haftasında proje tasarım çalışmaları yoğunlaştırılarak artarken, "Hasankeyf, Midyat, Nusaybin, Beyazsu ve Dara" teknik gezisi düzenlenerek, öğrencilerin Mardin çevresinde konumlanan ve eşsiz güzellikteki tarihsel -kültürel ve mimari dokuyu tanımaları sağlandı.

Yaz Kampının II. Haftasının sürpriz konuğu TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Sn Mehmet SOĞANCI oldu. Öğrencileri çalışma yaptıkları stüdyoda ziyaret ederek, 2 saatlik sohbet toplantısı yapan SOĞANCI, öğrencilerden gelen TMMOB a ilişkin soruları yanıtladı.

III. sünün düzenlenmesi ile birlikte geleneksel hale getirilen PMOGenç Yaz Kampı, 15.08.2009 tarihinde Mardin

Müzesi'nde düzenlenen "Müzekent Mardin' i Birlikte Tasarıyoruz - Peyzaj Mimarlığı Öğrencileri Proje Sergisi" finali ile tamamlandı.

Sergiye, Mardin Valiliği Yetkilileri, Mardin İl Özel İdare Müdür Sn Fahrettin AY, Mardin Belediye Başkanı Sn Mehmet Beşir AYANOĞLU ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Sn Mehmet SOĞANCI, Akademisyenler ve Oda Yönetim Kurulu Üyeleri, Öğrenciler ve Mardinli yurttaşlar katılırken, teşekkür ve katılım belgelerinin takdim edildiği bir de tören düzenlendi.

15 günlük Yaz Kampı süresinde Oda Yönetim Kurulu Başkanı Ayşegül ORUÇKAPTAN, Oda Genel Sekreteri Redife KOLÇAK öğrencilerin yanında bulunarak, sorunları ile birebir ve yakından ilgilendi.

Yaz Kampının gerçekleştirilmesi için destek veren ÇEKÜL Vakfı ve Sn Metin SÖZEN'e, Odamızla işbirliği yapan Mardin Valisi Sn Hasan DURUER'e, konaklamaya yemek organizasyonunu üstlenen, emek ve çabaları ile Mardin halkının misafirperverliği yansıtan Mardin Lisesi Müdürlüğüne ve çalışanlarına, kamp süresi boyunca geceli gündüzlü olarak yanımızda olan İl Özel İdare Müdürü Sn Fahrettin AY'a, Mardin Belediyesi ve Mardin İl Özel İdaresi çalışanlarına, birikimleri ve vizyonları ile öğrencilere ışık tutan çok değerli hocalarımıza, geleceği ellerinde tutan, hepsi birbirinden kıymetli, Odamızı ve mesleklerini üst düzeyde temsil eden genç fidanlarımıza-aday meslektaşlarımıza, PMOGenç Temsilcilerine şükranlarımızı ve teşekkürlerimizi sunarız.

24-25 Nisan 2009 Adana

PEYZAJ MİMARLIĞI I.ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

Peyzaj Mimarlığı I. Ulusal Öğrenci Sempozyumu 24-25-26 Nisan 2009 tarihinde ülkenin dört bir yanından 600 öğrencinin katılımı ile tamamlandı. 3 gün süren sempozyumda 7 oturum içinde 29 bildiri sunuldu. Sempozyuma; Akdeniz, Ankara, Artvin Çoruh, Atatürk, Bartın, Bilkent, Çanakkale 18 Mart, Çukurova, Düzce, Ege, Isparta SD, İstanbul, İstanbul Teknik, Karadeniz Teknik, Mustafa Kemal, Namık Kemal, Yeditepe Üniversitelerinden yüzlerce öğrenci, Oda Yönetim Kurulu Başkanı Ayşegül ORUÇKAPTAN, Oda Genel Sekreteri Redife KOLÇAK, Adana Şube Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan DOĞRU ve Şube Yönetim Kurulu Üyeleri, TMMOB İKK Temsilcisi, Çukurova Üniversitesi Rektörü, Ziraat Fakültesi Dekanı, Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanı ve farklı üniversitelerden pekçok akademisyen katıldı.

"Genç bir meslek disiplinin, genç bireyleri olarak bugün burada mesleğimiz açısından kritik önemde olduğunu düşündüğümüz konuları tartışmak, paylaşmak ve kolektif aklımızı ortaklaştırmak için toplandık. Kuşkusuz, çok sevdiğimiz, biricik mesleğimiz, bu iki güne sığmayacak kadar konuşulması, üzerinde durulması gereken konuları bulunmaktadır. Ve biz bu iki günde önemli olduğunu düşündüğümüz beş ana başlığa elimizden geldiği ölçüde projeksiyon tutmaya çalışacağız. Doğal ve kültürel çevrenin tahribatı, kültürel değerlerin yok edilmesi, kentlerde yaşam alanlarının kaybolması, cumhuriyetin aydınlanma ve modernizmi ile oluşan kent kimliği ve bu kimliğin oluşturduğu kent kültürünün değişime uğraması, kamusal alanın daraltılmasına yönelik politikalar, bu sürecin önünü açan yasal ve yönetsel değişiklikler, yeni rant alanlarının ortaya çıkışı...

Bu süreç eşzamanlı olarak meslek disiplinlerini yeni pozisyonlar almaya zorlarken, yetki alanlarında karmaşa ve hak ihlallerini de birlikte üretti. Ortaya çıkan tablo meslek disiplinlerinin etik değerler çerçevesinde, dayanışma ve toplumsal ilerleme adına birlikte üretebilme formunun zayıflamasına neden oldu.

Ağırlıklı olarak kamusal alan içinde hizmet üretebilen mesleğimiz, bu durumdan etkilenen meslek disiplinleri arasında yerini aldı. Bu sempozyumun bu başlıklara belli oranlarda ışık tutacağına, buradan çıkacak yeni bilgi ve düşünsel üretimlerin önümüzdeki yıllarda bu alanlarda yaşanacak gelişmelere katkı sunacağına inanıyoruz.

Geçmiş yıllarda peyzaj mimarlığı öğrencileri tarafından yapılan sempozyum ve benzer etkinlikler, bugün biz PMOGenç' lilerin bu sempozyuma cesaret ve azimle hazırlanmasını sağlamıştır. Bugün peyzaj mimarı olan abla ve ağabeylerimizin yaptığı her iş , her üretim ve koydukları emek bizim için değerlidir ve önemli bir mirastır. Peyzaj Mimarları Odası Öğrenci Üye Komisyonu PMOGenç, bu mirası en iyi biçimde taşıma görev ve sorumluluğunun bilincindedir. Burada hepimizin huzurunda bu mirasın ortaya çıkması için emek veren meslektaşlarımıza PMOGenç adına teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Genç bir meslek disiplinin, genç meslek odasının çok genç öğrenci komisyonları olarak; kısa tarihimize çok şey sığdırdık. Peyzaj Mimarlığı eğitimi veren üniversitelerin tümünde kurduğumuz komisyonlarımızla, Odamızın inatla ve azimle meslek alanımızın korunumu ve gelişimi için yürüttüğü mücadeleye, üniversite sıralarından omuz vererek, mütavazi katkılar sunmaya çalıştık. Mesleki mücadelenin gereklerini yerine getirmeye çalışan PMOGenç ailesi bununla birlikte toplumcu çizgisini de göz ardı etmedi. Bir an için düşünelim... Biz bu sıralarda otururken, bu salonlarda bu etkinlikleri düzenlerken, birileri fabrikalarda, atölye tezgahlarında, tarlalarda çalışıyor, yaşamın sorunsuz devam edebilmesi için emek üretiyor. Onlar üretmese, çalışmasa yaşam ne hale gelirdi, biz bu sıralarda oturabilir miydik, bu salonlarda sempozyumu düzenleyebilir miydik ?

Tam da bu durum, bizleri çalışan, üreten kişilere yani emekçi halkımıza karşı sorumlu kılıyor. Kimse kuşku duymasın ki PMOGenç' liler bu sorumluluğun farkında, Mesleğimizin ve toplumun çıkarlarının birbirinden koparılamayacağını bilincindedir."

PMOGenç temsilcisi tarafından yapılan sunuş ve açılış konuşmasından

YENİ MEZUN MESLEKTAŞLARIMIZA ÇAĞRIMIZDIR

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası; 6235 (7303) sayılı Yasa hükümlerine göre TMMOB topluluğu içinde kurulan ve Türkiye sınırları içinde meslek ve sanatlarını uygulamaya sayıyla yetkili olup, mesleki etkinlikte bulunan Peyzaj Mimarlarını örgütü içinde toplayan, tüzel kişiliğe sahip olup, ülkemizdeki 6000 dolayında Peyzaj Mimarının "Kamu Kuruluşu" niteliğindeki tek meslek örgütüdür ve Peyzaj Mimarları Odası Yönetmelik hükümlerine bağlıdır.

...
Ana Yönetmeliğimizin 8/1-a bendi gereği "Türkiye Cumhuriyeti uyuğunda olup, Türkiye sınırları içinde peyzaj mimarlığı eğitimi veren kurumlarından mezun olan ya da yurtdışındaki peyzaj mimarlığı eğitimi veren kurumlardan mezun olup, diplomasının denkliği Yükseköğretim Kurulunca onaylanan, böylelikle yasal olarak peyzaj mimarı unvanı ile mesleğini uygulamaya hak kazanmış her peyzaj mimarı, mezuniyetini izleyen üç ay içerisinde, mesleki etkinlikte bulunabilmek için Odaya üye olmak ve üyelik niteliğini korumak zorundadır." Burada yer alan ifade konunun yasal ve zorunlu tarafına vurgu yapmaktadır.

Konunun yasal boyutu kadar, modern yurttaşlık bilincini ifade eden toplumsal boyutu da bulunmaktadır.

Birçok meslek gibi mesleğimizin de karşı karşıya olduğu sorunlar bulunmaktadır. Mesleki tanınırlık, istihdam, meslek alanımıza yönelik hak ihlalleri, eğitim alanında yaşanan sıkıntı ve eksiklikler bunların başında gelmektedir.

Gelecekte yaşamımızı üzerinde kuracağımız biricik mesleğimizin yaşadığı verili sorunlara çözüm yolları aramak, var olan eksiklikleri gidermek, meslek alanlarımıza yapılan hak ihlallerine karşı örgütlü ve sağlam bir duruş sergileyebilmek, kısa-orta ve uzun vadede mesleki politika ve strateji geliştirebilmek, kolektif üretim, dayanışma ve birlikteliği gerektirmektedir.

Bu birlikteliğin çatısı TMMOB Peyzaj Mimarları Odası'dır. Üye akademisyeni, müellifi, kamu çalışanı, ücretli çalışanı, işsizi, öğrencisi ile mesleğimizin en büyük yasal ve meşru gücü olan Odamız, 15 yılı bulan mücadele deneyimi ve birikimini her geçen yıl ve zaman içinde ileriye taşımakta, kurumsal kimliğini pekiştirmekte, diğer meslek odaları ve di-

siplinleri içinde tanınırlık ve itibarını artırmaktadır.

Son dönemlerde önemli ivme kazanan Oda çalışmaları içinde; bakanlıklar, belediyeler, personel başkanlıkları, bakanlar, milletvekilleri, genel müdürlüklerle yapılan görüşmeler, özel sektöre yönelik yasal açılımlar, diğer meslek disiplinleri ile kurulan ilişkiler, yoğunlaştırılmış hukuk mücadelesi, meslekçi eğitimler, genç meslektaşlarımız ve öğrenci örgütlenmesi özel bir yer tutmaktadır.

Kongre, sempozyum, kurultay, seminer, ve söyleşiler bilgi üretimi ve paylaşımı açısından Oda'mız tarafından önem ve titizlikle belirli bir plan ve süreklilik içinde yapılan diğer çalışmalarlardır.

Ulusal ve yerel düzeyde bir çok platformda yer almaya özen gösteren Odamız, bu sayede farklı meslek disiplinleri içinde kendine alan açabilmiş, bu platformların seslendiği kamuoyu göz önüne alındığında sesini ve sözünü duyurarak toplumsal algıya nüfuz edebilmeyi başarmıştır.

Bütünlüklü, etkin ve sağlıklı bir mücadele; parçalı, dağınık, plansız ve hedefsiz bir tarzın değil, yan yana gelmeyi başaramış, belirli hedefler içinde sistemli ve planlı çalışmayı önüne koymuş bir tarzla başarıya ulaşabilir.

Kolektif üretim ve çalışma en çok sayıda meslektaşımızın bu sürecin aktif olarak içinde yer alması ile mümkündür.

Yan yana gelmenin ilk adımı lisans eğitimi sonrası, hiç vakit kaybetmeksizin Oda'ya üyelik için başvurmaktır. Unutmayınız ki kaybedilen her gün, ileriki yıllarda karşınıza bir engel olarak çıkabilecektir.

Son yıllarda resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren yasa ve yönetmelikler çerçevesinde, iş tecrübe yılı olarak Oda Üyelik başlangıç tarihi veri alınmakta, bir çok yarışma ve proje ihalelerinde 3 veya 5 yıllık Oda üyelik şartı aranmakta, serbest peyzaj mimarlığı hizmeti yürütecek olanlar için Oda'ya Ticari Kayıt istenmektedir.

Görüldüğü üzere hangi açıdan bakarsak bakalım Oda üyeliği gerekli bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır.

Lisans Eğitimi Bitti!

**ŞİMDİ SIRA ODA ÜYELİĞİNDE!
SEN YOKSAN BİR EKŞİĞİZ!**

TMMOB PEYZAJ MİMARLARI ODASI GENEL MERKEZİ

ADRES : KONUR 2 SOKAK NO : 34 / 8 KIZILAY / ANKARA
TELEFON : (312) 4181506 – (312) 418 62 50 FAX : (312) 4196427
www.peyzajmimoda.org.tr

ADANA ŞUBESİ

Adres: Reşatbey Mahallesi 5. Ocak Cad. Meziyet Görür
Apt. No:64 Kat: Zemin Seyhan - Adana
Telefon: (322) 4585025
Faks: (322) 4585023
e-posta: adana@peyzajmimoda.org.tr

ANTALYA ŞUBESİ

Adres: Deniz Mahallesi Konyaaltı Cad. Gündüz Apt. No:19
/10 Merkez - Antalya
Telefon: (242) 2435066
Faks: (242) 2431348
e-posta: antalya@peyzajmimoda.org.tr

İSTANBUL ŞUBESİ

Adres: Hasanpaşa Mahallesi Kurbağalıdere Cad. No: 57 /
1 Kadıköy / İstanbul
Telefon: (216) 3450456
Faks: (216) 3365700
e-posta: istanbul@peyzajmimoda.org.tr

İZMİR ŞUBESİ

Adres: Mahmut Esat Bozkurt Cad 1442 Sok. Rifki Parlas
Apt. No:23 Kat:6 Alsancak – İzmir
Telefon: (232) 4219158
Faks: (232) 4219158
e-posta: izmir@peyzajmimoda.org.tr

BARTIN İL TEMSİLCİLİĞİ

Adres: Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Bartın Orman Fa
kültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü / Bartın
Telefon: (378) 2277422
e-posta: bartin@peyzajmimoda.org.tr

BURSA İL TEMSİLCİLİĞİ

Adres: Gazıcılar Mag. Abdal Caddesi Örkap İş Hanı No:84
K:2 D:1 Osmangazi / Bursa
Telefon: (224) 5739862
e-posta: bursa@peyzajmimoda.org.tr

DENİZLİ İL TEMSİLCİLİĞİ

Adres: Lise Cad. 1322 Sokak No: 1 / 2 Merkez / Denizli
Telefon: (258) 261 86 33
e-posta: denizli@peyzajmimoda.org.tr

ESKİŞEHİR İL TEMSİLCİLİĞİ

Adres: Anadolu Üniversitesi Uydu Uzay Bilimleri Araştırma
Enstitüsü 2 Eylül Kampüsü / Eskişehir
Telefon: (222) 3350580
e-posta: eskisehir@peyzajmimoda.org.tr

GAZİANTEP İL TEMSİLCİLİĞİ

Adres: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma Dai
re Başkanlığı Gaziantep
Telefon: (342) 3386723
e-posta: gaziantep@peyzajmimoda.org.tr

KAYSERİ İL TEMSİLCİLİĞİ

Adres: Serçeönü Mahallesi Teoman Sok. Avukatlar İş Mer
kezi K:3 D: 301 Kocasinan / Kayseri
Telefon: (352) 2312731
e-posta: kayseri@peyzajmimoda.org.tr

KOCAELİ İL TEMSİLCİLİĞİ

Adres: Yeni Kandıra Yolu Gişeler Yanı İzmit / Kocaeli
Telefon: (262) 3127331
e-posta: kocaeli@peyzajmimoda.org.tr

MERSİN İL TEMSİLCİLİĞİ

Adres: Limonluk Mahallesi 2413 Sok. No:2 Yenişehir /
Mersin
Telefon: (324) 2386288
e-posta: mersin@peyzajmimoda.org.tr

MUĞLA İL TEMSİLCİLİĞİ

Adres: Ortakent Mahallesi Cumhuriyet Cad. No: 128 / 3
Ortakent Bodrum / Muğla
Telefon: (252) 3587158
Faks: (252) 3587158
e-posta: mugla@peyzajmimoda.org.tr

TEKİRDAĞ İL TEMSİLCİLİĞİ

Adres: Namık Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mi
marlığı Bölümü Tekirdağ
Telefon: (282) 2931442
e-posta: tekirdag@peyzajmimoda.org.tr

TRABZON İL TEMSİLCİLİĞİ

Adres: Kunduracılar Cad. Kangur Kardeşler İş Hanı No:65
Merkez/Trabzon
Telefon: (462) 3210040
e-posta: trabzon@peyzajmimoda.org.tr

ALANYA İLÇE TEMSİLCİLİĞİ

Adres: Hasan Akçaoğlu Caddesi Kardeşler Apt. B Blok No:
39 / 1 Alanya / Antalya
Telefon: (242) 512 4360
e-posta: alanya@peyzajmimoda.org.tr

MANAVGAT İLÇE TEMSİLCİLİĞİ

Adres: Alaylar Mevkii Antalya Yolu Üzeri No:1 Manavgat /
Antalya
Telefon: (242) 776 61 10
e-posta : manavgat@peyzajmimoad.org.tr

PMO YAYINLARI

PMO Yayınlarını genel merkez,
şube ve temsilciliklerimizden
temin edebilirsiniz

**KEŞİF METRAJ VE İHALE DOSYASI
HAZIRLANMASI
MESLEK İÇİ EĞİTİM DERS NOTLARI**

2008/2

**KAMULASTIRMA BİLİRKİSİLİĞİ
MESLEK İÇİ EĞİTİM
DERS NOTLARI**

2007, ANKARA

YÖNETMELİKLER

2006

SERBEST PEYZAJ
MİMARLIK MÜŞAVİRLİK
(SMM) HİZMETLERİ
UYGULAMA, MESLEKİ
DENETİM, BÜROLARIN
TESCİLİ VE ASGARİ ÜCRET
YÖNETMELİĞİ

PEYZAJ TASARIM
PLANLAMA PROJELERİ VE
KONTROLLÜK
DANIŞMANLIK
HİZMETLERİ ASGARİ
ÜCRET TARİFESİ
ŞARTNAMESİ

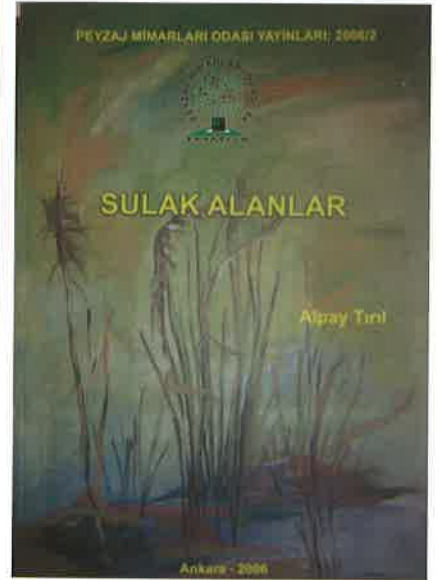
**AVRUPA PEYZAJ SÖZLEŞMESİ NİN
UYGULANMASI YOLUNDA TÜRKİYE
ULUSLARARASI KATILIMI
TOPLAMI**

BİLDİRİ KİTABI

17-20 MAYIS 2007

PMO
YAYINLARI

Yazarlara Not:

Yazarların makalelerini aşağıda belirtilen kuralar ile hazırlamaları gerekmektedir.;

- Başlıklar mümkün olduğunca kısa olmalıdır.
- Her yazarın adı, soyadı, ünvanı, çalıştığı kurumu (üniversite, enstitü, bölüm, firma vb.), adresi (cadde, sokak, posta kodu, semt ve kent adı), telefon ve faks numaraları ile e-posta adresleri, birden fazla yazar olması durumunda kiminle iletişim sağlanacağına belirtilmesi gerekmektedir.
- Metinde alt başlıklar kullanılabilir. Varsa giriş bölümünden önce bir alt başlık kullanılmamalıdır.
- Varsa "teşekkür" bölümü kaynaklardan önce yazılmalıdır. Varsa "Ekler" kaynaklardan sonra, başlıkları ile birlikte verilmelidir.
- Şekil, çizelge, grafik vb. numaralandırılmalıdır.
- MS Word (1998,2000,2003 uyumlu) formatında Türkçe karakter kullanılarak hazırlanacak dökümanlarda sayfa-larda 2 aralık kullanılmalı, tüm kenarlarda 2.5 cm boşluk bırakılmalı, Yazı fontu Arial / 10 punto olmalıdır. Makaleler 4000 kelimeyi (yaklaşık 16 sf) geçmemelidir. Tüm şekil ve çizelgeler metin içinde belirtilmiş olmalıdır.
- Yazı içerisinde doğrudan alıntılar tırnak içinde ve italik yazılmalıdır.

Kaynak Gösterimi:

Sadece metin içinde yer alan kaynaklar yazılmalıdır. Metin içinde kaynak gösterimi yazar adını, çalışmanın kaynağı takip etmelidir. Örneğin ; (Kılıç 2008) ; iki yazar (Kılıç ve Yıldırım 2008), çoklu yazarlar (Kılıç vd. 2008) şeklinde belirtilmelidir. " Kaynaklar" başlığı altında listelenecek yararlanılmış eserler 2 aralıkla yazılmalıdır. Dergi isimleri kısaltılmamalıdır. Aşağıda bazı kaynak gösterimleri verilmiştir.

Bariş, M.E., R. Erdoğan, Z. Dilaver, 1997. Bitki Materyali. Park ve Bahçeler İçin Bakım ve Onarım El Kitabı. Sf 5-28. (Ed. Barış ve Erdoğan), MESA, Ankara

Food and Agriculture Organization,1984. Land Evaluation for Forestry. Forestry Paper 48, pp.123, FAO, Rome.

Kaplan, A., 2000. Peyzaj Mimarlığı Meslek Disiplinine Eleştirel Bir Bakış. Sf. 191-214, Peyzaj Mimarlığı 1. Kongresi. 19-21 Ekim,2000, Ankara

Treweek, J.,1999. Ecological Impact Assessment. Blackwell Science, pp.178. England.

Dip Notlar:

Dip not kullanılmamalıdır. Bilgiler metinle bütünleştirilmelidir. Dip not kesinlikle gerekli ise, metin sonunda kaynaklardan önce, numaralandırılarak ve genel yazım kurallarına uyularak yazılmalıdır.

Fotoğraflar ve Renkli Sunumlar:

Okuyucunun metinde tanımlanan konuları algılayabileceği siyah-beyaz fotoğrafların kullanılması istenen bir durumdur. Renkli fotoğraflar ve tüm Mimari çizimler 300 dpi çözünürlüklü JPG / TIFF / PDF formatında ve yazıdan ayrı olarak gönderilmelidir.

Makale Gönderme Adresi:

Orijinal metin ve ekleri Peyzaj Mimarları Odası yayın Kuruluna yayin@peyzajmimoda.org.tr veya pmoyayin@gmail.com adresine gönderilmelidir.

İletişim:

Peyzaj Mimarlığı Dergisi
TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Konur 2 sok.No:34 / 8 Kızılay/ Ankara
TEL: (0312) 418 15 06 FAKS: (0312) 419 64 27
e-POSTA: peyzaj@peyzajmimoda.org.tr

PEYZAJ MİMARLIĞI PROJE/PLANLAMA YAKLAŞIK UYGULAMA MALİYETİ

T.M.M.O.B. PEYZAJ MİMARLARI ODASI
PEYZAJ MİMARLIĞI PROJE / PLANLAMA HİZMET SINIFLARINA GÖRE
BİRİM (m²), YAKLAŞIK UYGULAMA MALİYETLERİ (YUM m²/YTL) (2009 YILI)

HİZMET CİNSİ	hizmet sınıfı, alt grupları	HİZMET SINIFLARI				
		I	II	III	IV	V
*Çim Alan Oluşturulması	1	9,00	11,00	12,00	14,00	17,00
*Mevsimlik ve Çokyillik Çiçeklerle Alan Düzenleme	2	21,00	26,00	33,00	40,00	52,00
*Çalı Dikimi Yolu ile Bitkilendirme	3	9,00	13,00	24,00	31,00	45,00
*Ağaç Dikimi Yolu ile Bitkilendirme	4	8,00	9,00	14,00	18,00	30,00
*Peyzaj Yapıları ve Çevre Donatı Elemanları	5	49,00	139,00	299,00	385,00	635,00
*Yapısal ve Bitkisel Peyzaj Mimarlığı Hizmetleri Karşılığı (YUM m ² /YTL)	6	19,00	39,00	76,00	98,00	156,00

Peyzaj Mimarları Odası tarafından belirlenen, 2009 yılı fiyatlarıdır. 31 Mart 2009 tarihinden itibaren ikinci bir tarife yayınlanana kadar geçerlidir.

5.4. HİZMET BÖLÜMÜ ORANI

Yapılan hizmetin madde 4.1. de tanımlanan hizmetlerin oranlarıdır.

5.4.1. Peyzaj Mimarlığı, Proje ve İhale Dosyası Düzenleme Hizmetleri Bölüm Oranı

PEYZAJ MİMARLIĞI PROJE / PLANLAMA HİZMETLERİ İŞ AŞAMALARI	1.sınıf	2.sınıf	3.sınıf	4.sınıf	5.sınıf
HAZIRLIK ve ETÜD ÇALIŞMALARI İŞ AŞAMASI (% 10)	X	X	X	X	X
ÖN PROJE ÇALIŞMALARI İŞ AŞAMASI (% 15)	X	X	X	X	X
KESİN PROJE ÇALIŞMALARI İŞ AŞAMASI (% 15)	-	-	0	0	0
UYGULAMA PROJE ÇALIŞMALARI İŞ AŞAMASI (% 35)	X	X	X	X	X
DETAY PROJELERİ ÇALIŞMALARI İŞ AŞAMASI (% 15)	X	X	X	X	X
ORJİNALLERİN TESLİMİ İŞ AŞAMASI (% 2)	-	-	-	-	-
İHALE DOSYASI DÜZ. ÇALIŞMALARI iş aşaması (% 8)	-	-	-	-	-
TOPLAM PROJE HİZ. BÖLÜMLERİ ORANI : (% 100)	%75	%75	%75	%75	%75

X = Peyzaj Mimarı tarafından yapılması ve mesleki denetim uygulaması zorunlu olan iş aşamaları

0 = Sözleşme ile üstlenildiği taktirde mesleki denetim uygulanan iş aşamaları

- = Mesleki denetim uygulanmayan iş aşamaları

Bu oranlar aynı zamanda yapılacak sözleşmelerde, çalışmaların teslim kriterlerini ve ödeme koşullarının tespitine emsal teşkil eder.

2007-2008 yılı Oda Yönetim Kurulu Kararı ile alınan ilke karar üzerine;

NOT:

1-500 m2 ve altındaki alanlarla ilgili olarak toplam proje hizmet bölüm oranı 0.50 olarak alınacaktır.

2- Koruma Amaçlı Nazım İmar Planlarında plan değişikliklerinde, peyzaj araştırma inceleme raporu asgari ücreti belirlenmesi, Proje ve İhale Dosyası Düzenleme Hizmetleri İş Aşamaları çalışmalarının Hazırlık ve Etüd Çalışmaları İş Aşamaları kapsamında. Bu sebeple plan değişikliği aşamasında yer alacak peyzaj mimarlığı hizmetleri, toplam alanın proje hizmetleri üzerinden hesaplanan asgari ücretin %10'u alınır.

2009 yılı Oda Yönetim Kurulu kararı ile alınan ilke karar üzerine;

NOT:

1-Yapı Ruhsat aşamalarında peyzaj proje asgari ücret belirlenmesinde ek katsayı olarak illere bağlı ilçelere ait Mimarlar Odası tarafından belirlenmiş bölge katsayıları kullanılarak proje birim fiyatları belirlenecektir.

2-Mesleki Denetim ve haksız rekabetin önlenmesi, üye hak ve sorumluluklarının korunması amaçlı serbest peyzaj mimarlığı hizmeti üyelerimiz proje hizmetlerinin kayıt altına alınabilmesi ve üye profilinin oluşturulabilmesini sağlamak üzere, proje onaylarının ağır piyasa koşulları göz önünde bulundurularak önlem alınmak üzere alınan karar gereğince; SMM Yönetmeliğimiz 5.4.1. Peyzaj Mimarlığı, Proje ve İhale Dosyası Düzenleme Hizmetleri Bölüm Oranları Tablosu ile belirtilen tablo değeri üzerinden geçici bir süre olmak üzere,

- 500 m2 ve altındaki alanların proje hizmet bölümü tablo Değeri olan ÖNPROJE ÇALIŞMALARI İŞ AŞAMASINA kadar olan bölüm içeriğinde mesleki denetime tabii olacak proje bedelinin %25 ine tekel eden oranda faturalandırılması;

- 501 m2 ve üstündeki her alan değeri hizmet üretiminde ise KESİN PROJE ÇALIŞMALARI İŞ AŞAMASI olan hizmet bölüm oranında % 40 lık değeri faturalandırılacaktır

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası, Ekim 2000, Kasım 2004 ve Kasım 2007'de düzenlediği 3 Peyzaj Mimarlığı Kongresi'nin ardından Ekim 2010'da 4. Peyzaj Mimarlığı Kongresi'ni düzenleyecektir.

3. Peyzaj Mimarlığı Kongremiz, "3. Binyılda hedefler, stratejiler, politikalar" temasıyla düzenlenmiş, ana tema, "peyzaj mimarlığının geleceği için yeni hedef ve stratejilerin belirlenmesi, mesleğin önünü açacak ilkelere yeni bakış açılarının kazandırılması, peyzaj mimarlığı politikalarında I. ve II. Peyzaj Mimarlığı Kongreleri ile başlayan eylem planının hep birlikte şekillendirilmesi" tartışılmıştı.

Peyzaj Mimarları Odası 4. Kongresini, mesleğin her alanının tartışılıp konuşulacağı "AÇILIMLAR" üzerine kurgulamaktadır.

Yerel ve merkezi yöneticilerimizi, üniversitelerimizi, öğrencilerimizi ve demokratik kitle örgüt üyelerini ortak yaşam alanlarımızı ve bu alanları şekillendiren ve sürekliliğini sağlayan Peyzaj Mimarlığı meslek disiplininin sorunlarını konuşmaya, tartışmaya ve geleceğimiz için eylem planı oluşturmaya davet ediyoruz.

İlk duyurusu 23 Mayıs 2009 tarihinde yapılan 4. Peyzaj Mimarlığı Kongresi, 2. duyurusunu yapmak üzere çalışmalarına devam ediyor. Kongre düzenleme kurulu, ana tema ve alt başlıkların kesinleştirilmesi, afiş, broşür ve bildiri hazırlıklarının tamamlanması amacıyla 3 Ekim 2009 günü danışma kurulu ile bir araya geliyor.

Planlama, tasarım, onarım, yönetim... Meslekte yeni yaklaşımlar, yeni teknik ve teknolojilerin kullanımı, terminoloji, bilimsel gelişmeler, eğitim, sektörel gelişimler, yarışmalar ... Eğitimde yeniden yapılanma, eğitim-pratik keşişmesinde Peyzaj Mimarlarına düşen sorumluklar, ülke peyzajlarının tanınması, saptanması ve kayıt altına alınıp toplumsal sorumluluk anlayışı ile sahiplenilmesindeki roller, kamusal alanlar, kimlikli kentler, kimlikli doğal alanların sürekliliğinin sağlanmasında kendini net tanımlamış kimlikli peyzaj mimarlarının yetişmesi de açılımın bir başka boyutu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Peyzaj, doğal ve kültürel tüm değerler; peyzaj mimarlığı ise, ülke kaynakları olan doğal ve kültürel varlıkların insan yaşamına/kullanımına açılışındaki planlama, tasarım, uygulanması ve yönetimi disiplini. Ekolojik yönden sağlıklı, dengeli, doğa ile uyum içinde kendini yeniden yaratıp varlığını sürdürülebilir bir yaşam ortamı yaratmanın aracıdır.

21.03.2006 tarih ve 26115 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanmış "Serbest Müşavirlik, Peyzaj Mimarlığı Hizmetleri Uygulama - Tescil - Belgelendirme - Mesleki Denetim Ve En Az Ücret Yönetmeliği" İkinci Bölüm Madde 5'te Peyzaj Mimarlığı Hizmetlerini Planlama-Tasarım-Onarım-Yönetim alt başlıklarında tanımlamıştır. Bu durum TC. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü Meslek Araştırma ve Geliştirme Şube Müdürlüğü tarafından da onaylı Meslek Analizi ile tescillidir.

40 yıldır Peyzaj Mimarlığı eğitiminin gelişmekte olduğu ülkemizde, günümüzde sayıları 18'i bulmuş, faal Peyzaj Mimarlığı bölümlerinde ağırlıkları birbirinden farklı olmakla beraber, farklı fakültelerde değişken içerikte eğitim verilmektedir. Mezunların peyzaj mimarlığı hizmetlerinin üretilmesinde ortak dil, benzer yaklaşım ve ülke kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi ve planlanmasında aynı kaygılara sahip olması arzulanan bir durumdur. Bunun sağlanması için de gelişen teknoloji ve bilimsel çalışmalardaki ivmenin iyi yorumlanması, peyzaj mimarların önündeki yolun belki de yeniden düşünülmesi ve haritasının çizilmesini gerektirmektedir. Hedefi belli, stratejilerini belirlemiş, politika üreten ve uygulayan serbest çalışanından akademisyenine, kamu görevlisinden oda yöneticisine Peyzaj Mimarları için gündemlerde belirleyici olmanın tek yolu "Açılımlar" ı masaya yatırmak, değişimi sorgulamak ve tartışmaktan geçmektedir. Bunun da yerinin kongre öncesi etkinlikler ile beslenip, kongrede de 3 gün süre ile masaya yatırmak ile mümkün olduğu inancındayız.

4. kongre Peyzaj Mimarlığının bu günkü konumunun yeterli olup olmadığını, doğal, kültürel ve sosyal boyutta bütünleşmenin nasıl sağlanabileceğini, yalnız ülkemiz açısından değil, dünyadaki peyzaj mimarlığının hangi konumlarda bulunduğunu, kısaca Türkiye'deki Peyzaj Mimarlığı, mesleklerarası ilişkilerde, kamutüzel ilişkilerde gelişmesine rağmen işleyiş olarak aslında yerinde mi sayıyor, yoksa dünyadaki değişime paralel gelişme gösteriyor mu? değilse, nasıl bir atılım yöntemleriyle ya da nasıl bir yeniden yapılanma yöntemleri ile bugünün değil geleceğin mesleği olabilir? Sorularına yanıt arayacak bir tartışmalar dizini olacaktır.

Kültürel Peyzajlar, Avrupa Peyzaj Sözleşmesi ve beraberinde getirdiği sorumluluklar, Bologna Süreci ve Akreditasyon gibi önemli konulara bu kez Peyzaj Mimarları Kapadokya'dan seslenecektir.

14-17 EKİM 2010

Kapadokya

Peyzaj Mimarlığı **4** kongre

Ülkesel, bölgesel ve yerel ölçeklerde “Yerleşme - şehirleşme, yapılaşma, planlama - uygulama, altyapı, imar ve afetlere hazırlık konularında mevcut yasalarla sahip olduğu sorumluluk, kurumsal deneyim ve bilinçle, kamu hizmetlerinde ülkemizin ve kentlerimizin imarına yönelik çalışmalar” yapmakla yükümlü olan Bayındırlık ve İmar Bakanlığı’ülkemizde uzun yıllardan beri süregelen yerleşme ve şehirleşme sorunlarının çözümsüzlük ve kontrol dışı kalması tehlikesi karşısında Cumhuriyet tarihinde ilk kez olmak üzere Kentleşme Şurası düzenledi.

“Planlama, Mimarlık ve Peyzaj Mimarlığını bütünleştiren “KENTSEL TASARIM”, ülke planlama sisteminde yerini almalıdır.”

4-7 Mayıs 2009 tarihleri arasında yapılan KENTLEŞME ŞURASI sonuç bildirgesinden

Bu gün üzerimize düşen, tüm üyelerimiz ve öğrencilerimiz ile birlikte Kentleşme Şurası Sonuç Bildirgesi ile de bir kez daha pekişen Kentsel Tasarım ve Ülke Planlama Sistemindeki görev ve sorumluluklarımıza sonuna kadar sahip çıkmak ve içinde yaşadığımız dünya, ülkemiz ve toplumumuzun gelişiminin şiar edinmektir.